



Tebessüm

The page features a large white oval shape on a purple background. The top-left and bottom-right corners of the oval are decorated with clusters of stylized flowers in yellow, orange, and purple. The text is centered within the white oval.

BİRİNCİ BÖLÜM

İÇİNDEKİLER

- 1 Tebessüm
- 2 Tarladaki Altınlar
- 4 Merhamet Evleri: Kuş Evleri
- 6 Çizgi Fıkra (Altın Çubuklar)
- 9 Dışını Süsledik
- 10 Bir Yangın
- 11 Güller Sultanı Peygamberimiz
- 12 Kissalardan Dersler
- 13 Ömür Boyu Öğrenmek
- 14 Muhteşem Dünya (Can Kuşumuz)
- 16 Gülme Vakti
- 17 Hadis Bulmaca
- 18 Nezaket Dolu Bir Hayat
- 19 Bilmeceler - Bildirmeceler
- 20 Bilim Damlaları (Kainattaki Temizlik)
- 22 Ekiğini Biçmek
- 23 Bilmeceler - Bildirmeceler
- 24 Bulmaca
- 26 Çizgi Hikaye
- 30 Katarakt Ameliyatı
- 31 Sahabe Hayatından (Kul Hakkı Ertilenmez)
- 32 Belirli Günler ve Haftalar (Okuma Sevgisi)
- 35 İlk Öğretmen
- 37 İlginç Hayvanlar (Etçil Bitkiler)
- 38 Şiir
- 39 Kur'an ve Bilim
- 40 Hayırlı İşleri Geiktirme
- 42 Esmâ'ül-Hüsna
- 43 Sahabe Hayatından (Hayvanlara Merhamet)
- 44 Peygamber Kissaları (Hz. Eyyüb)
- 46 Sure ve Dualar
- 48 Dört Arkadaş
- 49 Hali Dokuyucu
- 50 İlimihal Bilgileri Gusûl (Boy Abdesti)
- 52 Yağmur Damlası
- 54 Düşündürten Testler
- 56 Değerlendirme Testi
- 230 Birinci Bölümün Çözümleri

Tebessüm

Mustafa TOPÇU

Haydi gülümse! Güller açın yüzünde tomurcuk tomurcuk. Yanakların gamzelerle dol-sun, gül çocuk. Gülmek için sebep sorma bana. Yalnızca gülümse, haydi ama... Asık bir surat hiç yakışmıyor sana...

Uyandıığında geçip aynanın karşısına önce kendine gülümse. Sonra yaşamının tadına vamp bir kere de hayata... Oturunca kahvaltı sofrasına; kadeşlerine, canından çok sevdiğin anne ve babana gülümse. Çantamı sırtına alıp dışarı çıktığında, kime gülümserim diye şöy-le bir bak etrafına. Bahçende açmış kucak kucak çiçeğe, sonra börtü böceğe, güneşlenen kedye, yem toplayan serçeye gülümse. Güneşe, bulutlara, otlara, ağaçlara; servis şoförü amcaya ve bir de dönüp arkadaşlarına gülümse. Sayamam ki hepsini: biricik öğretmenine, kantindeki teyzeye, üzerine konan kelebeğe, gece olunca göz kırpan yıldızlara ve gezegen-lere...

«Gülümsemem sadakadır» buyurmadı mı Gül Nebi? Ne duruyorsun o zaman? Gülsün göz bebeklerin, nerede görsen bir tebessüme aç. Kimi görsen gülümse, senin sevgine muh-taç. Haydi, ama gülümse! Mahrum kalmasın kimse...



TARLADAKİ ALTINLAR

Ayşegül DOĞAN

Bundan uzun yıllar önce, dağın eteğine kurulu bir köyde yağlı bir çiftçi yaşamış. O çoğu zaman tarlasında çalışarak ailesine bakarmış. Onun üç oğlu ise çok tembellemiş. Fakat çiftçi bu ağır çalışma şartlarına daha fazla dayanamamış ve bir gün hastalanıp ölmüş. Babalarının ölümünden sonra, kardeşler çiftçilik yapmaya çalışmışlarsa da becerememişler. Gitgide fakirleşmişler.

Komşular Recep Efendi çocuklarını bu halini görüp onları evine gelmiş ve onlara şöyle demiş:

– Niye bu haldesiniz? Yoksa babanızın altınlarını harcıyıp bitirdiniz mi?

– Ne, altın mı? Babam bize altın olduğunu söylememişti!

– Demek size altınlardan bahsetmedil! Son günlerinde çok hastaydık zaten. Unutmuş demek ki! Bana tarlalarından birine altın sakladığından bahsetmişti. Tarlalarını iyice kazarsanız, altını bulursunuz, deyip gitmiş.

Hemen tarlaları kazmaya başlamışlar ama altını bulamamışlar. Sonunda altınlardan ümitlerini keserek komşuların evine gitmişler:

– Tarlaların her kanşını kazdık, fakat altın mülten bulamadık. Ya sen ya da babam bizi kandırdı, demişler.

Komşular:

– Acele işe şeytan kanşır, çocuklar demiş. Tabii ki, toprağı sulamazsınız toprak yumuşamaz ve derin kazamazsınız. Altını da bulamazsınız. Babanız yalan söylecek bir adam değildir. Ama siz de haftalardan beri kazıyorsunuz, çok yorulduunuz. Hem kazmaya devam ederseniz,



ekim işleri geç kalır tarlayı da ekemezsiniz. En iyisi siz çimdik kazmayı ara verip tarlalarınızı ekin. Daha sonra da bol bol sulayın. Ekini biçtikten sonra toprak kuru olursa hiç kazamazsınız. O altını daha derinlere gömmüştür.

Gençler çaresiz komşularının dediklerini yapmaya karar vermişler. Tarlayı güzelce ekip hasat zamanı gelince de biçmişler. Toprak iyi kazılıp iyi sulandığı için çok mahsul vermiş. Mah-

sulü satınca iyi para kazanmışlar. Ama bunlarla yetinmeyen bu üç kardeş tekrar altınları aramaya koyulmuşlar. Kazmaktan yorulan büyük kardeş:

– Eğer tarlaları ekmek için bu kadar çok kazaysaydık, bugün buralarda altın aramak zorunda kalmazdık. Hiç olmazsa şu kazadığımız toprağa soğan ekelim de bunca emeklerimiz boşa gitmesin. Soğanları ekip sulamaya devam etmiş-

ler. Toprağa her attıkları tohum yemiş iri soğan olmuş. Soğanları sata sata bitiremiyorlarmış. Bunlar böylece soğanlarla uğraşırken, bir gün komşuları gelmiş.

– Nasılsınız? Son zamanlarda bana da gelmez oldunuz. Herhâlde altını buldunuz artık, demiş.

– Altın bulamadık. Ama şu soğanlar sayesinde altın bulmuş gibi olduk. Demek ki babamızın altını çalışmış.

– Hakkınız? Gerçekten de babamızın hiç altını yoktu. O her zaman ekinden kazandığıyla geçiyordu. Siz ise, babanız ölünce ekine bakmadınız. “Burada altın var,” demezsem sizi çalıştırmayacağımı biliyordum. Artık altını nasıl elde etmeniz gerektiğini biliyorsunuz, demiş.

– Doğru söylüyorsunuz! Bize verdiğiniz dersi asla unutmayacağız.

Ona teşekkür etmişler ve çalışarak yeni bir hayata başlamışlar.





Merhamet Evleri: Kuş Evleri

Yasemin TOPALAK



Hava soğuktu, yerler bir karış kadar karla örtülüydü. Caminin avlusuna girerken bir kedi hızla ayaklarının arasından geçti. Neredeyse düşecektim. Çınarın altına gelince kedi birden durdu. Olduğu yere pusuverdi. Kendini belli etmeden, şadırvanın yanına inmiş olan serçe kuşlarına yanaştı. Serçeler hiçbir şeyden habersiz, karların üzerine atılmış buğday tanelerini yemekle meşguldü. Kedi küçük bir tümseği kendine siper ederek avına atılmaya hazırdı. Tam harekete geçecekti ki bir ihtiyarın:

– Plis!.. çekil bakayım oradan Tülü. Kuşlarını rahat bırak, demesiyle yerdeki sürü havalandı. Böylece kedinin hamlesi de boşa çıktı. Kedi bu işten pek memnun kalmaz diye içimden geçirirken ihtiyar elindeki tabaktan bir parça ciğer uzatınca kedi kuyruk sallayıp ihtiyara yaklaştı.

İhtiyar kedinin karnını doyururken gözüm serçeleri aradı. Bu kışta, soğukta, fırtınada nerede banır bu serçeler diye içimden geçirirken birden caminin saçağına dizilmiş kuş evlerini gördüm. Görür görmez içim ısındı, havada uçanla karada kaçan hayvanları bile unutmayan atalarımıza dua ettim.

Şehirlerimizi inşa eden mimarlarımız bizleri doğayla, hayvanlarla birlikte nasıl iç içe yaşayabileceğimizi göstermişlerdir.

Peygamberimiz kuş yuvalarının bozulmaması, yumurtaları ve yavrularının alınmamasını buyurmuştur. Alınmış olan yavru ve yumurtaları yerlerine iade ettirmiştir. Bazı vahşi hayvanların derilerinin (elbise, eyer vs. şeklinde) kullanılması yasaklamıştır

Peygamberimiz hayvanları ilâhî bir emanet bilerek onlara iyi davranılması gerektiğini ifade etmiştir.

Peygamberimizin bu güzel tavsiyeleri Osmanlı döneminde de devam etmiştir. O devirde sahipsiz hayvanların bakım ve korunması devlet tarafından sağlanıp vakıflar kurulmuştur. İşte bunlardan biri de şehirlerimizi süsleyen camî, kütüphane, köprü, konak vb yapıların saçaklarına kurulan "Kuş Evleri" dir. Ama "Kuş Evi" mi desek yoksa "Kuş Sarayı" mı desek bilmem. Çünkü bu evlerin bir odalı küçük evcikler



halinde düzenlienenin yanında birkaç odak, pencere, hatta balkonu bile olanlar var. Tıpkı bizim içinde yaşadığımız evler gibi derme çatma olanların yanında saray gibi olanı, gökdelen gibi çok katlı kuş yuvaları da var.

İnce bir ustalığı yansıtan bu serçelerin korunacağı, içinde dolaşabileceği, inip çıkabileceği yollar, gözler yapılmıştır. Kuş evleri konsollar üzerine kurulmuş cumba biçimli çıkıntılar, balkonlar sütun kabartmalarla yükselirken, ön yüzleri kemerli pencerelerle tamamlanıp, çatılarla, kubbelerle kapatılmıştır.

Kuşların beslenmesi için yemlikler, suluklar, inip çıkabilmeleri için yollar, başlarını çıkarıp etrafı kolaçan edebilecekleri balkonları bile unutulmamış.

Kuş evleri başta serçe, saka, kirlangıç gibi kuşlara barınak olarak yapılmış zarif mimarileri ile dikkat çeker. Bu ince zevk ve itina, kuşlara ve hayvanlara verilen önemi gösteriyor.

16. yüzyıla kadar uzanan kuş ev ve saraylarına genellikle camii, medrese, han, ev, köprü, kütüphane, türbe gibi taş ve tuğla kullanılarak yapılmış büyük eserlerde rastlanıyor. Kuş evlerinin kuşların kendilerini güvende hissedebilecekleri uygun yüksekliğe yapılmasına dikkat edilmiştir. Ne insan eli uzanabilir ne de kedi ve diğer zarar verebilecek hayvanlar kuşlara ulaşabilir. Bu estetik yuvalar, sert esen rüzgârlardan korunaklı yapıların güneş alan dış cephe yüzlerine konarak kuşların rahatı düşünülmüştür.

Atalarımız soğuk kış günlerinde kuşların beslenmesini sağlamış, sığınacakları yuvaları yapmış ayrıca hasta leyleklerin bakım ve tedavisi, hayvanlara gıda ve su verilmesi için birçok vakıf kurmuşlardır.

Hava soğuk olmasına rağmen gördüğümüz şu manzara beni oldukça mutlu etti. Taş merdivenlerden camiye girerken kedi çınarın altında karnını doyurmaya devam etti. İhtiyar da arkamdan camiye girdi.



ALTIN ÇUBUKLAR

Aziz Allah! Ezan okunuyor abdest tazeleyeyim

Allahu ekber!
Allahu ekber!

Ezan okunuyordu. Şehri bir yorgun gibi örten karanlık, yerini sabah güneşine bırakmuk üzereydi. Sahil boyu seralanan evlerden birinin işiklen gece boyu hiç sönmemişti. Üç katlı bu ahşap konakta geceleri ya kitap okunur; ya da ibadet edilirdi.

Şehzade Selim, satırları arasında kaybolup gittiği kitabını masaya bıraktı. Sesizce Süleyman'ın odasına vardı. Uykunun kollarındaki oğlunun siyah dalgalı saçlarını okşadı:

Süleyman! Süleyman! Namaz vakti oğlum! Uyan hadi...

Süleyman göz kapaklarını araladı, tatlı tatlı görünük:

Hayırlı sabahlar babacığım,

Şehzade, henüz altı yaşındaki Süleyman'ıyla gitti camiye. Sabah namazında yan yana saf tuttular.

Namaz sonrası korayın buhçesinde tatlı bir sohbetin kucağında buldular kendilerini.

Şehzade, oğluna padişah atalarından söz açtı. Padişahların devlet işlerinden fırsat buldukça bir zanaatla meşgul olduklarını anlattı. Bunun yanı sıra zamanda tüm peygamberleri de şüreti oluşunu belirttikten sonra:

Oğlum, zanaatla meşgul olmak insanı dinlendirir; sıkıntılardan uzaklaştırır. Sen de gündülden bir meslek seçmeli ve eğitime başlamalısın.

Bugün çarşıya çıkalım. Meslekleri yerinde görelim ne dersin?

Feki, baba.

Baba-oğul, o gün şehri dolaştılar. Atölyeleri, iş yerlerini gezdiler. Süleyman, Samraflar Çarşısında göndüklerinden çöketkenmişti.

"Bu zanaatı sevdim baba."

"Tabii sultanım."

Musa Efendi hayırlı işler. Oğlum Süleyman sana emanet. Ona mesleğin inceliklerini öğret."

"Ne yapsam da şuna bir ders versen"

"Bak oğul, bu işsizliğin sünerse vallah sana bin deşnek vuracağım"

"Bin deşnek vuracağım diye yemin ettim. Ne yapacağım şimdiki ben."

"En iyisi durumu Hafsa Sultan'a anlatmak."

Ne var ki Süleyman, kuzumculuğu bir boş zaman uğraşından öte görmüyordu. Küçük dünyası kılıç oyunları, atlar ve bilhassa askeri konularla doluydu.

Hocası bu işsizliğe fazla dayanamadı.

Musa Efendi'si bir emeğe değer aliverdi. Pişman olmuştukça olmasına yak yemin yemini, yerine getirilmesi gerekirdi.

"Allah razı olsun. Beni bu müşkül durumdan kurtarırsınız."

Hafsa Sultanın yanına vardı, onların selamını aldı. Hafsa Sultan, hocalara karşı hürmetli bir kadındı. Oyle bir yol bulmalı ki ne hoca incimeliydi, ne de oğlu. Biraz düşündükten sonra aklına ilginç bir plan geldi, gülmeye başladı. Musa Efendi'den izin alıp yan odaya geçti.

Döndüğünde elinde çil çil altınlarla dolu bir kese vardı. Hafsa Sultan, altın kesesini Musa Efendi'ye verdikten sonra planını açıkladı. Musa Efendi'nin yüzünde kırmızı bir gülümseme belirdi. Artık yemini yerine getirebilirdi!

Süleyman, ertesi gün yeni bir ders için Fezâhân başındaydı. Musa Efendi, Hafsa Hatun'un planını uygulamak için işe koyuldu. Kosedeki altınları Süleyman'ın önüne dökerdik:

Al bu altınları erit, beş yüz tane ince çubuk haline getir.

Süleyman olabilecek kadar hızlı işe koyuldu. Ocağı körükleyip altınları ısıtmaya başladı. Altınlar ateşin gücüne fazla dayanmadı.

Süleyman, eşlençeli bir uğraş sonucu elde ettiği altın değnekleri hocasının önüne koydu. Musa Efendi altın çubukları görünce hepsini bir deste haline getirip bağıladı.

Aferin, hepisi istediğim gibi olmuş.

Şuraya sert üstü yat ve ayaklarını havaya uzat bakalmı!

Oğul, tembelik edersen bin değnek vurmaya yeminim vardı. İşte beş yüz tane ayağına, beş yüz de diğer ayağına toplam bin değnek vurulum. Yeminimi yerine getirdim, hocalarıma gösterdim. Gayri sen de Fezâdelijini göster, iğine sarı, sende bekleneni ver!

Avucunda göyle bir tartıktan sonra Süleyman'a seslendi. Fezâde şaşırmıştı. Ödül beklerken bu ceza da neydi. Sesizce yere uzanıp ayaklarını havaya kaldırdı.

Musa Efendi, beş yüz altın çubuktan meydana gelen değnekleri Fezâde'nin önce sağ ayağına sonra da sol ayağına hafifçe vurdu. Süleyman'ın rengi atmıştı. Hocasının sözleri, Süleyman'ın incecik yüreğinde uyduruk değnek darbelerinden daha etkili olmuştu. İğine dört elle sarıldı.

Dışını Süsledik

Cengiz AYDIN

Sohbetin tadı herkesi sarmıştı. Üfûl üfûl esen bir meltem, yüze serinlik kalbe ferahlık veriyordu. Devrin maneviyat büyüklerinden Seyfettin Halveti anlattıkça, akıllar hikmetten, kalpler feyizden nasibini alıyordu.

Büyüklerin sohbeti öyle bir meclisti ki, orada ham ruhlar olgunlaşıyor, fidanlar meyveye duruyordu.

Sohbetin koyulaştığı bir anda meclise bir sarhoş adam çıkageldi. Herkeste bir şaşkınlık. Ufak yolu mırıldanmalar...

Sarhoş adam nerede olduğundan habersiz, başını çarpmaya, üstünü başını parçalamaya başladı. Az önce misk kokulan ile ruhu okşayan ortama şarap kokusunun mayhoşluğu aldı.

Seyfettin Halveti ise bu duruma hiç kızmadı. Sarhoşu alıp evine götürdü. Feriştan adama güzel elbiseler giydirdi. Toz toprak içindeki ağızını, yüzünü yıkadı. Byıkları düzeltti. Ona temiz bir görünüş kazandı. Sonra da Yüceler Yücesine ellerini açıp:

- Ya Rabbi! Biz onun dışını süsledik, görünüşünü düzelttik; Sen de onun içini süsle, gönlünü düzelt, diye dua etti.

Sarhoş adamı uygun bir yer hazırlayıp kendine gelmesi için yatırdı. Adam gece kalktığında kendine yapılanları görünce, gözleri doldu. Gündüzkî hali aklına geldi. Şu anki durumu ile eskisi arasında ne kadar fark vardı. Vakit geçirmeden perişan halinden kurtulmasına vesile olan Seyfettin Halveti'nin yanına giderek özür diledi. Yaptıklarından pişman olup hatalarına da tövbe etti. Seyfettin Halveti Hazretlerinin öğrencilerinden oldu.





**Bir
Yangın**

İlknur Yorulmaz

*Sefil oldu çocuklar,
Analar, babalar
Eyyalar
Bir yana dağıldılar.*

*Alev alev yandı
Küçükü geçkandı
Kurtuluşu yaktı
Ateş her yanı sardı.*

*Parçalandı
Dağıldık
İpe sakakta
Kaldık.*

*Güzel elbiselerim
En sevdiğim bebegim
Yandı küll oldu
Gitti benim her şeyim.*

*Dikkat etmey işek
Kaybederiz tek tek
Belki de kalırsız
Dünyada bir tek.*

*Yangından korunalım
İnsanları koruyalım
Ağaçları çiçekleri
Kayları, böcekleri
Daha nicelerini
Severek yaşayalım.*

Güller Sultanı Peygamberimiz

Bekke Vadisinden Yükselen Ses

ORHAN BİLİR

Hazreti İbrahim hanımı Hacer ile oğlu İsmail'i Filistin topraklarından alıp Bekke vadisine kadar getirdi. Yolda hiç konuşmuyordu. Belli ki bu yolculuk ve ayrılık ona da zor gelmişti. Çünkü yıllar sonra bir çocuk sahibi olmuş, onu da uzaklara götürmekle imtihan olunmuştu. Hanımı Hacer ise her adımda biraz korku ve endişeye kapılıyordu. Bir aralık Hazreti İbrahim'e sordu,

– Ey İbrahim bizi niçin Bekke'ye götürüyorsun? Bu senin tercihin midir, yoksa Allah'ın emri midir? Hazreti İbrahim,

– Allah'ın emridir dedi,

– Öyleyse yürü, yemin olsun ki Allah bizi koruyacaktır.

Deve sırtında günlerce yol aldılar. Nihayet Bekke vadisine ulaştılar. Hazreti İbrahim, hanımı ve oğlunu burada bıraktı. Burası susuz ve kurak bir yer idi. Allah'ın emriyle geri döndü. Geri dönerken yüreği kavruluyor, ellerini açıp Allah'a şöyle yalvarıyordu.

"Ey Rabbimiz şüphesiz ben zürriyetimden bir kısmını senin kutsal vadinde ekin bitmez bir

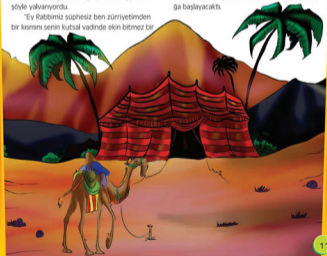
yerde yerleştirdim. Ey Rabbimiz namazı gereği gibi kılsınlar diye böyle yaptım. Ya Rabbi artık insanların bir kısmının gönüllerini onlara doğru yönelt. Onları her türlü gründen rızıklarla ki sana şükretsinsin."

Hazreti İbrahim'in duasına karşık olarak kulağına şu müjde fısıldanacaktı.

"Senin, İsmail hakkındaki duası kabul ettim ve ona bereket verdim. Ondan sonra nice nesiller gelip geçecek, ama gün gelecek esas itibarıyla onun neslinden on iki yüce insan zuhur edecek. Ve ben onu büyük bir topluluğa reis yapacağım."

Hazreti İbrahim bu müjdeyi aldıktan sonra rahatlamıştı. Gönül huzuru ile Bekke'den ayrıldı. Hacer anamz ile küçük oğlu yeni bir hayata adım atmıştı.

Bu hayatta yalnız değildi. Çünkü zemzem orada bulunacak, Kabe'nin binası orada yapılacak ve Bekke vadisi yeni bir Mekke olmak için hazırlığa başlayacaktı.



KISSALARDAN DERSLER

Hüseyin AÇIKYÖRÜK

Ormanlar kralı aslan kaç gündür avlanamamıştı. Karnı zil çalyordu. Gezinirken bir başına, bayırda otlayan üç öküz gördü. Daha görür görmez ağı sulandı. Birini gözüne kestirip üzerine yürüdü. Ama boşuna, bu işe yaramadı. Aslan hangi taraftan gelse öküzlerin boynuzunu karşısında buldu. Açtı ama ölümlü de göze alamazdı.

Sonunda düşündü taşındı karar verdi. Bu üç öküz bir arada beraberce durduğu müddetçe bir şey yapamayacaktı. O zaman ne yapıp etmeli bunları birbirinden ayırmalıydı. Bir plan düşündü ve hemen uygulamaya koyuldu.

Öküzlerin birbirlerine kötü sözler söylediğini yaydı. Birini ötekine kötöleyip durdu. Aralarına düşmanlık ve ayrılık soktu. Öküzler de bu oyuna kanmasın mı? Her biri bir yana gidip kendi başına karnını doyurmaya başladı. Ama tek başınayken aslandan kurtulmak o kadar kolay değildi. Öyle oldu zaten. Aslan öküzleri tek tek yakalayarak onları etkisiz hale getirdi ve afiyetle yiyerek aç karnını doyurdu. Öküzler birlik ve beraberlik içinde olmak varken aynı düşmanlık cezasını canları ile ödediler.



ÖMÜR BOYU ÖĞRENMEK

Haneî AYDIN

Abbasi Devleti'nin Halifesi Me'mun ilme çok değer verirdi. Âlimleri etrafında bulundur onlara saygı gösterirdi. İlimden faydalanmaktan çekinmezdi. Bir gün âlimlerle beraber bulunurken amcası İbrahim içeri girdi. Halife ayağa kalktı. Amcasını başkôşeye oturttu. Sonra,

- Amca dedi, âlimlerin arılatığı meselede senin fikrin nedir, diye sordu. İbrahim amcası cevap verdi.

- Çocukluğumuzda bizi başka şeylerle oyaladılar. Maalesef büyüdüğümüzde de biz kendimizi meşgul ettik. Böylece ömrümüz boyunca ilimden uzak kaldık.

Me'mun amcasına şimdi neden ilim öğrenmediğini sordu. Aldığı cevap,

- Bizim gibi kocamış bir adama ilim öğrenmek yakışır mı, oldu.

Me'mun dedi ki,

- Amcaoğum! Yaşın ne olursa olsun, ilim öğrenen bir talebe olarak ölmen; cahil bir ihtiyar olarak yaşamandan daha hayırlıdır. İlim öğrenmek sana elbette yakışır.

Amcası ne zamana kadar yakışacağını sorunca, Halife Me'mun şöyle cevap verdi

- Bu iş sana, yaşadığın müddetçe yakışır.





CAN KUŞUMUZ

Tık tık... Tık tık... Tık tık... Hepimizin göğüs kafesinden gelen seslerdir bunlar. Can kuşumuzun, yani kalbimizin sesleri... Ne zaman duracağı belli olmayan bir saat gibidir kalbimiz. Bu saatin arıza yapması ya da durması, "hayatımızın bitmesi" anlamına gelebilir.

Kalbimiz, göğüs kafesinde, iki akciğerimizin arasında özel olarak korunmuş bir bölüme yerleştirilmiştir. Beynimiz kafatası kemiklerinin içine, kalbimiz de göğüs kafesi içine yerleştirilerek korunmuştur. Kalbimiz kan boşluğuna konsaydı, dışardan gelen küçük bir darbeye kalp krizleri yaşayıp çabucak ölebilirdik.

Kalp, tıpkı bir "emme basma tulumu" gibi çalışır ve dakikada ortalama 70-80 defa vücumuza kan pompalar. Saatlerce, günlerce, aylarca ve yıllarca hiç durmadan vücuda kan pompalamak kolay bir iş değildir. Kalbimizin, "vücuda kan pompalayabilmesi" için çok sağlam yapıda olması şarttır. Bu yüzden diğer iç organlarımız düz kaslardan yapıldığı hâlde, sadece kalbimiz çok sağlam çizgili kaslardan yapılmıştır.

Kalbimiz dört odacıklı bir eve benzer. Üstteki odacıklara "kulakçık", alttakilere "karıncık" adı verilir. Karıncıklarla kulakçıklar arasında kan geçişini sağlayan kapakçıklar vardır. Bu kapakçıklar, kulakçıklardan karıncıklara kanın geçeceği anda otomatik olarak açılır. Kan karıncıklara geçince hemen otomatik olarak kapanır.





Kalp kanın kalın kasıldığında vücudumuza kan pompalanırken, kulakçıklar gevşer ve böylece kalbe kanın girişi sağlanır. Yani kalpten kan çıkışıyla, kalbe kan girişi aynı anda gerçekleşir. Bu otomatik çalışma sistemi, ömrümüz boyunca görevini bu şekilde sürdürür. Kasılma ile gevşeme arasındaki saniyeden daha küçük bir zaman diliminde kalbimiz dinlenir. Yani kalbimizin çalışmasıyla dinlenmesi iç içedir.

Kalbimizin dış yüzeyindeki zar ile kalp arasına kaygan bir sıvı yerleştirilmiştir. Bu sıvı kalbin daha rahat çalışmasını sağlar.

Kalbimizin sol tarafında daima temiz kan, sağında ise kirli kan bulunur. İki tarafın arasında kapakçık yoktur. Bunun yerine, sağdan sola ya da soldan sağa kan geçişini önleyen çok sağlam kaslar bulunur. Eğer böyle olmasaydı kirli ve temiz kan birbirine karışabilirdi. Böylece hücrelerimize kirli kan gönderilir, zehirlenmelere, ölümlere maruz kalırdık.

Her varlığı yerli yerinde ve ölçülü yaratan hikmet sahibi Rabbimiz, kalbimizi de binlerce hikmetle donatarak yaratmıştır. Kalbin yapısını ve çalışmasını öğrenince, insan Allah'ın kudretinin ve ilminin ne kadar büyük ve sınırsız olduğunu hissediyor. Sanki kalbimiz, "Tık tık... tık tık..." diye atarken, kalp ile birlikte bütün varlıklar koro hâlinde, "Allah! Allah! Allah!" sesleriyle kâinat musikisine katılıyorlar...

AHMET ŞENLİK

GÜLME VAKTİ

İMTİHAN

Öğretmen, öğrencilere sormuş,

- Çocuklar, Allah hepimizin Cennete gitmesini istediği hâlde, neden bizi dünyaya göndermiş?

Çocuklardan biri, soruya cevap vermiş,

- Öğretmenim, demiş, Şüphesiz ki siz bizim sınıf geçmemizi istiyorsunuz. O hâlde neden hepimize birer 5 vermiyip imtihan ediyorsunuz?

İKİNCİ SORU

Öğretmen, öğrencilere :

- Sizlere sorular soracağım. Birinci soruyu bilene ikinci soru sorulmayacak. Şimdi söyle bakalım Ahmet, bir hindinin kaç tane tüyü vardır?

- 9567 tane tüyü vardır öğretmenim!

- Nereden öğrendin bunu?

- Öğretmenim, hani birinciyi bilene ikinci soruyu sormayacağını?

TABANCA SESİ

Genç yazar, ilk oyununu tiyatrosunun yöneticisine baştan sona okudu ve sordu:

- Nasıl buldunuz oyunumu?

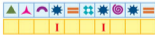
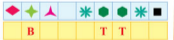
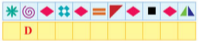
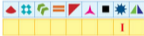
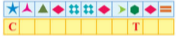
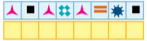
- İyi, yalnız oyunun son bölümünde küçük bir değişiklik yaparsanız iyi olur. Başrol oyuncusu zehirle değil, tabancayla ölmeli.

- Bu önemli bir ayrıntı.

- Bence önemli. Tabanca sesi, uyuyan seyircileri uyandıracaktır.

HADİS BULMACA

İ. Hakkı BARAN



A B C Ç D E F G H I İ Ğ

Anahtar



K L M N O Ö P R S Ş T U Ü V Y Z J

MEZAKET DOLU BİR HAYAT

Ahmet AKBAŞ



TELEFONLA GÖRÜŞÜRKEN

Yaz tatilinde Hasan'ı telefonla aramak istedim. Dedesinde kalacağını söylemiştim. Ben de numarayı daha okul kapanmadan almıştım. Neyse numarayı aradım. Telefon bir defa bile çalmamıştı ki biri açtı. Ben kendimi tanıtmak için hazırlarken bir ses.

- Alo kimsin, demesin mi!

Ne diyeceğimi şaşırım. Öyle ki kim olduğumu ben bile unuttum o an. Neyse ki zar zor toparladım da Hasan'ı isteyebildim. Telefonla konuşurken de bazı şeylerin neden önemli olduğunu böylece daha iyi anladım. Neler mi?

- Arayan biz ise kendimizi tanıtmayı unutmamalıyız.
- En az iki defa çalmasını beklemeliyiz.
- Arayan kim ise telefonu o kapatmalı.
- Yüksek sesle konuşmamalıyız.
- Yanlış numara aradıysak kibarca "özür dilerim" demeliyiz.
- Biz yanlılıkla aramışlarsa kaba olmadan bunu ifade etmeliyiz.
- Telefonla konuşurken biri içeri geldiğinde bağımızla hoş geldin diyebiliriz.
- Bir büyüğümüz telefonla görüşüyorsa odasına izinsiz girmemeliyiz.
- Bizden büyük birinin yanında telefonumuz çalarsa ondan müsaade isteyerek cevap vermeliyiz.



Bilmece Bildirmece

Tıpatıp Aynı

Aşağıdaki resimler arasında birbirinin tıpatıp aynı olan iki tanesini bulur musunuz?

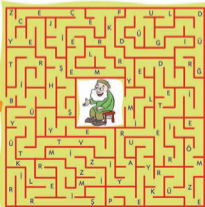


Labirent

Dedesini ziyaret etmek isteyen Burak'a yardımcı olur musunuz? Eğer doğru yolları kullanırsanız, seçtiğiniz yollar üzerindeki harflerle güzel bir cümleyi ortaya çıkaracaksınız.



Başla



Acoba Kim

Karek harfler içinde, dört harften birinin adı ve özellikleri bulacaksınız. Yeşil renkli kareden başlayıp bir kare ilerleyip son renkli kareye gidin. Sağa, sola, yukarıya, aşağıya ve çapraz hareket edebilirsiniz.



L	M	A	S	I	Y	A
O	İ	L	A	H	L	B
L	E	T	Z	R	L	İ
A	D	E	E	T	İ	N
A	R	M	Ö	İ	İ	R

Farklı Sözcük

Alta gördüğünüz her sözcük grubunda bir sözcük diğerlerinden farklıdır. Farklı olan sözcükleri işaretler misiniz?

YATSI

MAC

İKİNDİ

AKŞAM

NZ. ALİ

NZ. MUSA

NZ. OSMAN

NZ. ÖMER

YARDIM

GRUÇ

NAMAZ

ZEKAT

İHLAS

HADİS

KUREYŞ

FATİMA

BİLİM DANLALARI

KAINATTAKİ TEMİZLİK



Dilek ÖZALP

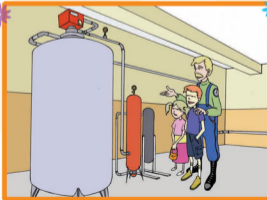
Koşup atlamaktan yorulmuşlardı. Bahçedeki banka oturmuş, parkta oynayan çocukları seyrediyorlardı. Elleri ayakları toz toprak içinde kalmıştı. Kirli kirlenmiş en tatlı şekli bu olsa gerekti. Enes ve Rana ilkokula giden iki akıllı kardeşti. Bahçede otururken Enes'in dikkatini bankın üzerindeki bir şey çekti.

- Bak Rana, bir bal anı, abdest alıyor sanki.
- Abi anlar abdest alır mı hiç?
- Abdest almazlar tabii ki. Onlar da tüm canlılar gibi vücutlarını temizlerler. Kainattaki her şeyde bir temizlik kanunu geçerlidir.

Evet, kainatta bir temizlik vardı. Bu Allah'ın Kudûs isminin bir göstergesiydi. Uzayda kara

deliklerin ölmüş yıldızları içine çekip süpürmesinden, çürükçül canlıların ölen canlıları yemesine, bir kedinin tüylerini yalayarak temizlemesinden, hücrenin içindeki temizlikten sorumlu organellere kadar her şey mükemmel ve hassas bir denge üzerinde yaratılmıştı.

Enes ve Rana aralarında konuşa konuşa eve geldiler. Hemen banyoya koşup ellerini ayaklarını yıkadılar. Öyle ya bu sohbetin ardından ancak bu yapılıyordu. Yemeklerini yiyip erkenden yattılar. Yarı okulda onları değişik bir gün bekliyordu. Bir antma fabrikasına gidip kirli suyun nasıl temizlendiğine şahit olacaktı.



Sabah olmuştuk. İki kardeş erkenden kalkıp koşa koşa okullarına gittiler. Oradan da anıma fabrikasına. Öğretmenleri,

- Çocuklar bu gördüğünüz dev havuzlarda su dinlendiriliyor. Sonra şu karşıda gördüğünüz dev filtrelerden geçiriliyor. Uzun süren aşamalardan sonra tertemiz olup evlerimize geliyor.

Enes ve Rana öğretmenlerinin sözlerini can kulağı ile dinliyorlardı. Dün bahçede gördükleri arı geldi aklına. Allah tüm canlılara temizlik kurallarını ne kadar da güzel öğretmişti.

Rana abisine dönerek,

- Abi bizim vücudumuzda da zararlı maddeler var mı? Varsa bunlar nasıl temizleniyor?

- Elbette var. Her bir hücremizde artıkları depoladığı çöp konteynerları var. Hiçbir artık ortalağa atılmaz. Yaşlı hücreler parçalanır, açığa çıkan atıklar vücuttan böbrekler tarafından filtre edilerek uzaklaştırılır.

Onların aralarında konuştuklarını duyan öğretmenleri söze kaşştı:

- Evimizde her gün ne kadar çöp birikiyor değil mi? Eğer evimizi temizlemezsek mikrop- lar yüzünden hasta olabiliriz. Aynı bunun gibi böbreklerimiz yaratılmazaydı, zararlı maddeleri atamazdık ve vücudumuzda birikip ölmemize sebep olabilirlerdi.

- Öğretmenim, bizim vücudumuzda neden artık maddeler oluşuyor ki, dedi Rana.

- Vücudumuzun enerji üretimi sırasında oluşuyor bu artıklar. Böbreklerimizdeki süzgeç- lardan geçiyor ve idrarla dışarıya atılıyorlar.

- Aaa! Böbreklerimizde süzgeç mi var?

- Evet Ranacım; ama bildiğin çay süzgeci gibi değil bunlar. Bir böbreğimizde bir milyon tane var bu süzgeçlerden.

- Peki sonra?

- Kandaki süzülen zararlı maddeler idran oluşturuyor. Bu zararlı sıvı idran kanından geç- yor ve idran kesesinde depolanıyor.

- Miktan artınca da tuvalete gidiyoruz de- ğil mi öğretmenim?

- Evet, idran busunu ile dışarıya atılıyor.

Öğretmen de onlarla sohbet- e dalmış- gidi- yordu. Fabrikanın çıkış sireni hepsinin yüreğini ağzına getirmişti. Canlılar ne kadar mükemmel bir düzenle yaratılmıştı. Acaba vücudumuzda böbreklerin dışında da temizlik görevlileri var mıydı?

Yol boyunca abi kardeş bunu konuş- tular. Sindirim atıkları anüsten atılırken, terleme ile de atıklar atılıyordu vücudumuzdan. Bunu da derimiz yapıyordu. Ya akciğerlerimiz; onlar da karbondioksiti atıyordu.

Eve geldiklerinde yorgunluktan bitmişlerdi. Tüm yorgunluklarına rağmen Enes gidip baba- sının böbrek taşı dökerken çektiği röntgen filmi- ni getirdi. Fasülye tanesi şeklinde, omur- ganın iki yanında, bel hizasında iki organdı böb- rekler. Bir an "Ya yaratılmazaydılar ya diyaliz hastası olup makineye bağı yaşasaydık?" diye geçirdi içinden. Oysaki sağlığı ve mutluydular. Şükredecek ne çok nimet vardı.

Sonra iki kardeş oyuna daldılar yine. Yor- gunluktan halının üzerinde sızıp kaldıklarında ellerinde babalarının çektiği röntgen filmleri vardı. Belli ki doktorculuk oynamışlardı.



Ekliğini Biçmek

Selma YAZAREL

Sabahın erken vaktinde, sahabe efendilerimiz Allah Resûlü ile birlikte otururken yalınayak ve üzerlerine aba giyinmiş, kışkılarını kuşanmış Mudarlı bir topluluk geldi. Allah Resûlü onları fakirliklerini görünce duygulandı, yüz rengi değişti. İperiye girdi. Sonra dışarı çıktı ve Bîlâle ezan okumasını emretti. Bîlâl de ezanı okudu, kamet getirdi. Efendimiz ramaz kıldandıktan sonra, insanlara şu âyetleri okudu.

- Ey insanlar! Sizi bir tek kipten yaratan ve ondan da eşini yaratıp o ikisinden birçok erkek ve kadın türeten Rabbinize karşı gelmekten sakının. Adını anıp kendisini vesile ederek birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'a saygısızlık etmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının. Allah sizin üzerinizde tam bir gözeticidir." (Nisâ, 4/1) "Ey iman edenler! Allah'ın azabına maruz kalmaktan korunun. Herkes yarın ahireti için ne gönderdiğine dikkat etsin. Allah'ın azabına dışarı olmaktan korunun. Çünkü Allah yaptığınız her şeyden haberdardır." (Haşır, 59/18)

Sonra da,

- Herkes elinden ne gelyorsa; dinar, dirhem, elbise, buğday, hurma hatta yarım hurma bile olsa versin, buyurdu. Ensardan bir adam, elinde bir kese para ile geldi ki, hurmaları eliyle taşımakta zorlanıyordu. Sonra, diğerleri de arka arkaya getirmeye başladılar. Getirilen yiyecek ve giyecekler, iki öbek hüline geldi. Bunu seyreden Allah Resûlünün yüzü sevinçten ıplı ıpldı. Şöyle buyurdu Efendimiz.

- Kim İslâmiyet'te güzel bir çığır açarsa, o yaptığı iyiliğin mükâfatını aldığı gibi kendinden sonra aynı iyiliği yapanların da bir misli sevabını alır. Hiç kimsenin mükâfatından da eksilme olmaz. Kim de İslâmiyet'te kötü bir yol açarsa, kendi günahıyla beraber, arkasından giden insanların günahlarını da yüklenir. Günahını aldığı kimselerin günahlarında da bir eksilme olmaz."





Eksik Sayı

Aşağıdaki sayılar belli bir kurala göre dairesinde. Sonu işaret alan yere hangi sayı konulmalıdır?



Harfleri Ayır

Tabloda yer alan harfleri öyle dört parçaya ayır ki, her parçada kalan harflerle "SADAKK" kelimesi yazılabilsin.

a	a	s	a	a	d
s	a	k	a	d	s
d	s	a	a	k	k
k	a	a	d	a	a

Fark Bulmaca

Aynı ili resim arasında yedi fark var. Bulur musunuz?



Doğru Cevaplar

Nasreddin Hoca mahalledeki çocuklara dört soru soruyor. Aralarından sadece biri soruların hepsini doğru olarak cevaplıyor. Acaba hangisi?

Bir: Peygamber Efendimizin (sallallahu aleyhi ve sellem), miraca çıktığı pehir neresi?

İkili: Mekke'den Hicret eden Müslümanlara yardım eden Medinelilere ne ad verilir?

Üç: Kur'an-ı Kerim'in ilk emri "Oku"dur. Doğru mi?

Dört: Kabe ilk olarak hangi peygamber tarafından yapılmıştır?

Kudüs

Mekke

Kudüs

Muhacir

Ensar

Ensar

Doğru

Doğru

Doğru

Hz. Adem

Hz. Musa

Hz. İbrahim



Ali



Ayye

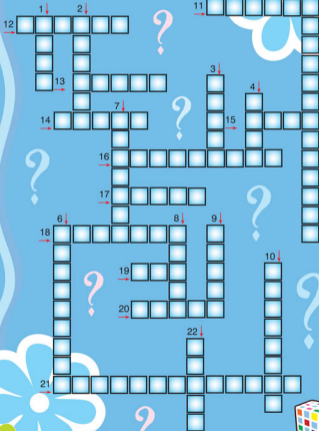


Mekmet



Kare Bulmaca

Ahmet ŞENLİK



Bulmacanın Soruları

1. Bizi karında taşıyan, sütüyle besleyen ve üzerimizde en çok hakkı olan büyüğümüz.
2. Peygamber Efendimizin 622 yılında hicret ettiği mukaddes şehirdir.
3. Mutluluğun, başının kaynağı olarak bize sunulan en güzel duygudur.
4. İslam sanat ve kültüründe Allah'ın birliğini temsilen kullanılan kırmızı renkli çiçek.
5. "Halkın kendi kendini demokrasi yoluyla yönetmesi" ilkesidir.
6. Karşılıklı olarak birbirinin güç ve kuvvetine dayanma, birbirinden destek alma.
7. Vücudumuzun dik durması ve hareket etmesini sağlamak için mükemmel tasarlanan kemik ve destek yapısıdır.
8. Başımızın her iki yanına simetrik olarak yerleştirilen işitme duygusu organımızdır.
9. Dinimizin kurallarına göre yapılmasına izin verilen şey (haram olmayan).
10. Evlerin çatılarına tüneyen, cami avlularında bolca gördüğümüz örnek bir kuştur. Gri ve beyaz renkli türleri vardır, taneli besinlerle beslenir.
11. Hazreti İsmail Aleyhisselamın bebekliği zamanından beri var olan Kâbe yakınlarındaki bir su kaynağıdır.
12. Rabbimizin besmelede geçen güzel isimlerinden biridir.
13. Yapılan bir işin sadece Allah rızası için yapılması anlamındaki sözcüktür. Kuran'ın Kerim'deki kısa bir sürenin adıdır.
14. Kafatasızın içine yerleştirilen ve şekli ceviz içine benzeyen organımızdır. Vücudu yönetmekle görevlidir. Bilgisayarın icadının ilham kaynağıdır.
15. Ana, baba ve çocuklardan oluşan en küçük toplum birimidir. Bazen bu güzel topluluğa dede ve nine de katılır.
16. Karın boşluğunun sağ alt kısmında yer alan en büyük iç organımızdır. Kan şekerini ayarlamak, sindirilen besinleri hücrelere dağıtmak gibi pek çok görevi vardır. Vücudun enerji deposudur.
17. Bir topluma, bir millete öncülük eden rehberlik yapan kişidir.
18. Karşılıklı dost olmak, düşmanca tavırları terk etmek işi.
19. Bir milletin bayrak, tarih, kültür gibi ortak özelliklerinden biridir.
20. İçildiğinde insanın akıl dengesini ve davranışlarını bozan zararlı sıvıdır. İnsan ömrünü kısaltır, trafik canavarını azdırır, özellikle göz, karaciğer ve beyin tahrip eder.
21. Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) babasını hiç görmedi. Altı yaşlarında dayken annesini de kaybedince hem öksüz hem yetim oldu. Bu durumda ona bakan dedesinin adı nedir?
22. Bilgiye ulaşma araçlarından biridir. Faydalı da vardır, zararlı da. Kiminin sayfalarında sevgi ve mutluluk dünyası vardır, kimisi zehir saçır. Yararlısına seçtiğinizde size iyi bir arkadaş olur.

KATARAKT AMELİYATI

Hazırlayan: Sedat YAVUZ
Çizen: Erdiç Şemen

İşte burası,
kınız arka tarafı
tutun.



Gecenin ilerleyen bir saatinde askerler birini
arıyordu.

Bunun ne
istiyorsunuz?

Çömlekçi
Musayı arıyorsunuz.
Burada mı kalıyor?

Evet, oğlum
olur.



Kapıyı yağlı bir kadın açtı.

Şimdi mi?

Bizimle kara-
kola kadar gelmeniz
gerekliyor.

Evet.



Suçum ne?

Hırsızlık ve adam
öldürme?

Ben bir şey
yapmadım

Dendini kadya
anlat.



Askerler Musa'yı yaka papa tutup götürdüler.
İki oğlu ve bir kız arkalarından bakıp kaldılar.



Büyük bir hırsızlığa karışmışın. Buç aletlerini dükkânında bulmuşlar.

Gözetler var?



Çömlekçiyi bir hafta sonra kaşının karısına mahkemeye çıkarırlar.

Dükkanında mı? Hayır, ben böyle bir şey yapmadım.

Kim



İki gahit ayağa kalktı.

Sabah namazına gidiyordum. Bey konağının birinin piktığını gördüm. Sertinde bir kuval olduğu için güphelenmişim.

Karanlıkta pek belli oluyordu ama tam çömlekçiyeye benliyordu. Dükkânına da girince yüğhem kaldı. O hırsız bu adamk.

Görünen o ki Çömlekçi Musa suçludur. Fakat herhangi bir yanlışlık olmaması için bir hafta sonra mahkeme tekrar edilecek.



Diğer gahitte dinlendi. Onlarda aynı adamı tanıf ediyordu. Bunun üzerine kadı kararını açıkladı.

Ne gerek var beklemeysen, cezası bir an önce verilsin.



İpimden biri ayağa kalıp itiraz etti.



Çömlekçiyi tekrar hapse attılar. Ümitsiz bir şekilde Ellerini ayp Allah'a duva etti. Hiç yoktan böyle bir iftira atılmış, ailesinden uzaklaşmıştı.



Sağ ol evladım.

Geçmiş olsun dede.

Dede gözlerin görmüyor galiba.

Sabahın ilk ışıkları şehri aydınlattırken çömlekçinin oğlu dükkânı açtı. Bu ana sokakta yürüyen bir ihtiyar dirneğe çarpıp yere düştü. Oğlan hemen iperiden fırlayıp ihtiyarı yenden kaldırdı.

Evet oğlum. Daha birkaç gün öncesine kadar görüyordun, fakat bağma bir tuşla düşünce binden gözlerim kapandı.

Zahmet olacak.



Geçmiş olsun. Nereye gidiyorsun. Seni götürüyüm.

Sen kimin oğlusun.

Sesin bana yabancı geldi.



Çömlekçi Musa'nın.

Sorma dede. Babamı hapse attılar.

Oğlan dedenin koluna giril. Bu şekilde caddele ilerlediler.

Hapse mi?

Ne zaman oldu bu.

Ee ne olacak hal?

İdam mı?

Evet, hırsızlık yaptığımı iftira attılar.

Bir hafta önce. Cumaya da tekrar mahkemesi var.

Galiba idam edecekler.



Hakkında söylenenlere itirazın var mı?

Çömlekçi başı omzura düştü. Arka taraftaki annesine, eğine, oğluna ve iki kızına baktı.



Ben suçlu değilim. O gün akşam dükkânında kaldım. Yetiştirmem gereken içim vardı. Sonra da yorgunluktan eve bile gidemedim. Benim hiçbir şeyden haberim yok.

Cuma çabucak gelmişti. Çömlekçi Musa tekrar kadının karşısına çıktı.

Durul

Daha önce niye gelmediniz.

Bu şehre iki hafta önce taşındım. Baharat dükkânım var. Yeni geldiğim için bazı geceler dükkânımda kalıyordum. Hırsızlığın yapıldığı gece de dükkânımdaydım. Sabaha karşı çömlekçiye giren üç kişiyle fark ettim. Kenil aramızda konuşuyorlardı. Biri oldukça iniydi.

Bu davadan yeni haberim oldu. Bir de kaza geçirdim. Şimdi gözlerim görmüyor.



Kadı eliyle sakalını sıvazladı. Yapacak bir şey yoktu. Karanı açıklayacaktı ki bir ihtiyar ayağa kalktı.

Benim dükkân burası.

Sağ ol evladım. Allah babara kavuştursun.

Aa pek uzak değilmiş. Karşıda da bizim dükkân. Bir şey ihtiyacın olursa beni çağır. Hemen gelirim yardımına

İnşallah, dede inşallah



İhtiyar baharat dükkânının önüne gelince durdu.

Hırsız o, cezasını verin!



Arka taraftan birilerini bağladı.

Hırsız görsen tanırsın mı?

Evet, ama gözlerim kapanık.

Şöyle gel de ellerinle kontrol et



Kadı biraz rahatlamıştı.

Doğrusu görme-
den bir şey diye-
meyecolüm. Bu
olabilir de olmaya-
bilir de.



İhtiyar çömlekçinin yanına ge-
lip onu tanımaya çalıştı.

Yalan söylüyor,
hırsız çömlekçi



Arka taraftakilerden
biri yine bağırdı.

Kadı göreviye
işaret etti. Bağır-
p duran adamı dışarı
çıkardılar.

Mahkeme ertelen-
miştir. Hemen göz
doktoru Mavsilif
çağrılacak. İhtiyarın
gözü açılacak. Son-
ra karar verilecek.



Gözlerinde katarakt
oluşmuş. İnşallah ameliyatla
gözleri açılacak.



Bu işe hem İhtiyar
hem de çömlekçinin
oğlu sevindi.



Kadı ofendî o tabah
ki hırsız bu değil.
Şimdi daha iyi hatırladım. O hırsızın sağ
kulağında bir halka
varok. Bakon çömlek-
çinin kulağında delik
bile yok.

Bir hafta içerisinde göz doktoru Mavsilif şehre
getirdi. Durum ona anlatılınca işini daha dik-
katli yaptı. Doktor ihtiyarın gözünü kontrol etti.

İşte o
akşam gördü-
ğüm adamından biri.
Asıl hırsız onlar.



Nasil
olur, o hırsız!

Arka taraftaki biri bağırdı.



İhtiyar dinleyicilere dönünce
adamı tanıdı.



Böylece yanlış
bir karar son
anda engellen-
miş oldu. Dok-
tor Mavsilif'in
yaptığı başa-
rılı operas-
yon Çömlekçi
Musa'yı idam-
dan İhtiyarın da
kataraktan
kurtarmış
oldu.

İçerisi bir anda kangı. İki adam kaçmaya
yeltendiyse de askerler kısıkkırak yakaladı.



Katarakt Ameliyatı

Sedat YAVUZ

Mavsili 11. yüzyılın tanınmış göz doktorlarından. Asıl adı Ebû-l Kasım Ammar bin Ali El-Mavsili'dir. Kısaca Ammar olarak tanınmıştır.

Önce Irak'ta, sonra da Mısır'da yaşamıştır. İlimini arttırmak için uzak ülkelere seyahatte bulunmuştur. Bu sırada doktorluk edip ameliyatlara yapmıştır. 996-1020 yılları arasındaki Mısır'da bulunmuş, göz hastalıkları ve tedavisiyle ilgili eser yazmıştır.

Ammar, gözle ilgili çok değerli iki eser vermiştir. Bunlardan en meşhuru Kitâbü'l-Mühtepâ fi İlacil-Ayn (Göz Tedavisinde Kullanılan Seçme Maddeler) adındaki eserdir.

Ammar, önce gözün anatomisinden bahseder. Daha sonra; göz kapakları, göz yaş kanalları, ağ tabaka, saydam tabaka, damar tabaka, göz bebeği ve göz sinirleri hastalarının tedâvi şekillerini anlatmaktadır.

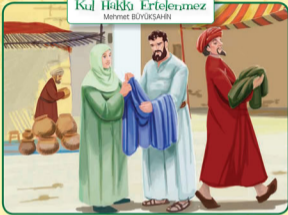
Ammar'ı asıl üne kavuşturan keşfi, katarakt ameliyatını günümüzden bin yıl kadar önce gerçekleştirmiş olmasıdır. Ammar, yumuşak cinsten kataraktlar için içi oyulmuş bir tüp kullandı. Bu tüple kataraktı emerek çıkarmayı başardı. Ve bunu kitabında bütün detaylarıyla anlattı.

Yazmış olduğu eser 18. yüzyılın birinci yarısına kadar göz hastalıkları konusunda en iyi ders kitapları arasında yer almıştır.

SAHABE HAYATINDAN

Kul Hakkı Ertelemez

Mehmet BÜYÜKŞAHİN



Abdullah bin Esem'in bir Yahudi'ye dört dirhem borcu vardı. Adam onu Peygamber'e şikâyet ederek,

– Ya Muhammed! Şu adamda dört dirhem alacağım var, vermiyor. Bu konuda yardımınızı istiyorum, dedi.

Resûlullah, Abdullah'a,

– Onun hakkını ver, buyundu.

Abdullah,

– Seni hak din ile gönderene yemin ederim ki şu anda dört dirhemi ödeyecek gücüm yok, dedi.

Allah Resûlü:

– Onun hakkını ver, buyundu.

Abdullah yine,

– Nefsim kudret ölümlü olan Allah'a yemin ederim ki ödeyecek gücüm yok! Hayber dönüğü borcumu ödeyeceğimi söyledim.

Allah Resûlü üçüncü defa,

– Onun hakkını ver, buyundu.

Peygamber Efendimiz, bir şeyi üç defa söylediği zaman artık mesele kapanırdı.

Bunun üzerine Abdullah çarşıya çıktı. Başında bir sank, üzerinde de peptemal olarak kullandığı bir hırka vardı. Sarığı çıkarıp ve beline bağladı. Hırkasını da çıkardı. Kendisini takip etmekte olan alacaklıya,

– Al bu hırkayı sana vereyim, dedi.

Adam o hırkayı dört dirheme satın aldı. O esnada, yaşlı bir kadın Abdullah'ın bu hâlini görünce yanına vardı.

– Ey Allah Resûlünün arkadaşı, nedir bu hâlin, diye sordu. O da durumu anlattı.

Kadın:

– Al benim bu hırkamı, diyerek hırkasını Abdullah'a vererek borcunu ödemesini sağladı.

BELİRLİ GÜNLER VE HAFTALAR

Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte bir hareketlilik başladı küçük şirin kasabada. Fırıncı Recep Usta, Bakkal Mustafa, Terzi Suat, derken iş yerleri bir bir açılır, günün hazırlıkları başladı. Güne erken başlayanlardan biri de boyacı Selim'di. Her zaman aynı saatte köşesine gelir, boya sandığını açar ve içinden çıkardığı boyaları kutunun üstüne özenle dizdikten sonra minicik ellerini açar "Allah'ım günümü bereketli kıl" diye dua ederdi. Annesinden öğrenmişti bu duayı. Aksatmadığı tek şeydi.



Okuma Sevgisi

Zekeriya ULAŞLI

On yaşlarında tombul yanaklı utangaç bir çocuktuktu Selim. Babasını kaybettikten sonra annesi boynuna boya sandığı takıp "Bundan sonra işin bu. Çalışacak ve geçirmimize katkıda bulunacaksınız" demişti. Çaresiz bir sesle

"Tamam" diye cevap vermişti Selim. Hiç unutmuyordu annesinin, elinden tutup da şehrin en işlek caddesine getirip bıraktığı günü. İlk durdukları yerin hemen yan tarafında fırın, onun yanında da bakkal vardı. Fırın aç olduğu için; bakkal da önünde renkli renkli toplar olduğu için unutmamıştı. Annesi fırıncıya bir şeyler söyledikten sonra "Akşam seni buradan alırım." deyip gitmişti. Selim'se kendini tutamayıp hüngür hüngür ağlamıştı.

Bir yıl önce yaşadıklarını düşünen Selim bir müşterinin sesiyle kendine geldi.

- Boyacı. Bakar mısın evladım?

Selim, hayal dünyasından sıyrılıp alelacele kendini topladı.

- Buyur bey amca.

- Ayakkabıyı boyatacaktım. Uzun sürer mi evladım?

- Beş dakika. Buyurun, söyle oturun.

Eline aldığı ayakkabıyı şöyle bir evirdi çevirdi. Sandığın içinden çıkardığı eski püskü bir bezde ayakkabının tozunu aldı. Boyadı, cilaladı. Güneşe tutup parladığına kanaat getirdikten sonra adama uzattı.

- Tamam bey amca, dedi.

Adam cebinden çıkardığı 1 lirayı uzattı ve teşekkür edip uzaklaştı. Selim tek lüksü olan saatine baktı. "Zil de çalmak üzere" diye mırıldandı. Okulun çalan zili onun için de

çalıyordu. Öğrenciler teneffüs olduğunda bahçeye çıkarken o da kendine teneffüs veriyor, okulun bahçe duvarına dayanıp onları izliyordu. Kendini onların oyunlarına dahil ediyor, kazananla kazanıyor, kaybedenle üzülüyordu. İçeri zili çaldığında öğrenciler sınıflarına koşarken o, başı eğik boya sandığının başına dönüyordu. İki yıldır günlerinin birçoğu bu şekilde geçiyordu.

Zil sesini duyar duymaz hemen koştu ve her günkü yerini aldı. Otvıldı otvıldı bahçe.

Çocuklar bir o tarafa bir bu tarafa koşuyor, teneffüsün tadını çıkıyorlardı. Selim, öyle dalmıştı ki, "Boyacı" diyen sesi duymadı. Küçük omuzlarını kavrayan elle birlikte irkildi. Başını çevirince hafif uzun boylu düz saçlı, güleç bir adamla göz göze geldi.

- Buyurun.

- Ayakkabıyı boyatacaktım da...

Selim, yıllardır yaptığı işi ilk kez yapıyormuş gibi heyecanlandı.

- Tabii, tabii. Buyurun, dedi.

Adam, taburenin üzerine oturduktan sonra yumuşak bir ses tonuyla sordu.

- Okula gitmiyor musun?

Selim, utandı, sıklıkla. Cız bir ses tonuyla cevap verdi.

- Hayır.

- Neden?

- Şey, efendim...

Adam, Selim'in tavırlarından durumu anlamıştı.

- Benim adım Yusuf, şu gördüğün okulda öğretmenim. Bu okulda okumak ister misin?

- ...



- Sessiz kalmanı "evet" olarak kabul ediyorum.

Selim heyecanlandı. Elleri titremeye başladı. Adamın yerinden kalkıp yanına geldiğini görünce heyecanı daha da arttı. Kalbi yerinden fırlayacak gibiydi. Önce yumuşak bir el, siyaha boyanmış küçük eli avuçlarının içine aldı. Sonra eğilmiş başını yukarı doğru kaldırıp tebessüm dolu yüz ifadesiyle,

- Haydi, dedi gidiyoruz.

Selim başka bir dünyaya olduğunu hissetti o an. "İmkânım olsa da durdursam zamanı"

diye geçirdi içinden. Adam, ikinci defa,

- Gidelim mi yavrum, deyince

Selim, kendini toparladı.

- Gidelim. Sey... Nereye?

Adam, Selim'in dinlemediğini anlamıştı. Tane tane konuşarak,

- Yavrum, dedi. Anladığım kadarıyla maddi durumunuz iyi değil. Sen de ailene yardımcı olmak için çalışmak zorunda kalıyorsun. Bu yüzden de çok istemene rağmen okula gitmiyorsun.

Selim, bir an adamın beymini okuduğunu düşündü. Ailecele,

- Evet, evet, dedi. Tam söylediyiniz gibi.

- Madem öyle. Şimdi doğruca evine gidecek ve ailenle konuşacağız. Gerekirse çevreden de yardım alıp, senin okula gitmeni sağlayacağız.

Selim'in içi içine sığmıyordu ama, içinden "Ya annem göndermezse" diye geçirmeden de edemiyordu.

O gün Selim'in hayatının dönüm noktası oldu. İyi kalpli öğretmen, önce Selim'in annesi ile konuştu. Onu ikna ettikten

sonra "Birkaç gün sonra dönerim" deyip, çıktı. Söylediği gibi bir akşam üstü çıkıp geldi ve müjdeli haberi verdi. Selim de artık mavi önlük giyecek, ezilip büzülerek yürüdüğü yollardan başı dik olarak geçecekti. Yusuf öğretmene belki onlarca defa teşekkür etti. Asıl sürprizi okula gidince yaşadı. Çünkü bir anda hayatını değiştiren o büyük insan, onun öğretmeni olmuştu.

EĞİTİM ÜZERİNE SÖZ DAMLACIKLARI

- * Bilgisiz insan, meyvesiz ağaca benzer.
- * Milletimizi gerçek mutluluğa ulaştıracak olanlar muhakkak ki öğretmenlerdir.
- * Yurdumuzun kalkınmasının temelinde ilköğretim vardır.
- * Öğrenim, aklın gücünü geliştirir.
- * Bilmemek ayıp değil, öğrenmemek ayıptır.
- * İköğretim geleceğin temelidir.
- * Bilgisiz insanın dostluğundan, bilgili insanın düşmanlığı daha iyidir.
- * Okul gençliğe; insanlığı, saygıyı, ulusu ve ülkeyi sevmeyi öğretir.
- * Bilen, bilmeyenden sorumludur.
- * Bilmek demek, yapmak demektir.
- * Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli kütüldür.
- * Okul, uygarlığın geliştiği yerdir.
- * Bir okul açılırsa, bin hapsedane kapanır.
- * Okulları olan bir milletin istikbal emniyettedir.
- * Okul bir anne gibidir, bizi sever ve yetiştirir.
- * Okul, hayata hazırlanış değil, hayatın ta kendisidir.



İLK ÖĞRETMEN

Küçücük bir an düşünün, bal yapmak için günde binlerce çiçek dolaşan. Bir karınca düşünün, kışın sorunsuz geçirmek için yaz boyunca harıl harıl çalışın... Sevgili çocuklar, etrafımıza şöyle bir baktığımızda bütün varlıklar yüce Allah'ın kendilerine verdiği ömrü en güzel şekilde değerlendirmeye çalışmaktadır. İşte arıya, karınca... Bıkmadan usanmadan çalışma gayreti veren yüce Allah, Sevgili Peygamberine gönderdiği Kur'an-ı Keriminin ilk ayetinde "Oku, Rabbinin adıyla oku." der. Böylece bizlere okumanın ne kadar önemli olduğunu anlatır. Yüce Rabbimiz "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Ancak akil sahipleri bunları düşünürler." den-

ken de yine okumanın, öğrenmenin önemini vurgulamıştır. Biz de Yüce Allah'ın sevdiği insan olmak istiyorsak okumaya öğrenmeye önem vermeliyiz.

Düşününki çok kızdığınız bir kimse var. Sizden büyük, gücünüzün yetmediği biri. Sürekli sizi rahatsız ediyor; hatta sizi köşeye sıkıştırıp dövdüğü bile oluyor. Bu kişi hakkında ne düşünüyorsunuz? Herhalde elimle fırsat geçse de şuna gününü göstersem diye düşünüyorsunuz. İşte sizin karşıla-



şacağınız böyle bir olayın on katı belki yüz katı eziyete maruz kalmış birinin, sevgili peygamberimizin eline böyle bir fırsat geçiyor. Kendisine ve arkadaşlarına olmadık işkenceler yapan müşrikler, Bedir Savaşı sonrasında esir alınıyor. Hüzura çıkan





esirler, daha önce yaptıkları eziyetleri düşünüp yapılacak işkencelere kendilerini hazırlarken, o büyük insan tarihe geçecek şu sözü söylüyor: "On Müslüman'a okuma yazma öğretme karşılığında serbestsiniz." İnanmaz gözlerle bakıyorlar. Samimi yüzü görünce yaptıklarından utanıp pişman oluyorlar. Anlıyorlar ki bu din, gerçek din. Birçoğu orada Müslüman oluyor. İşte dinimizde okuma ve öğrenme bu kadar değerli ve önemlidir.

İsterseniz sizinle şöyle geçmişe, sevgili peygamberimizin dönemine gidelim. Cehalet içinde yüzen insanlar nasıl örnek insan olmuş bir görelim. İlk durağımız Mekke. Cehaletin zirvede olduğu yer. İşte bir vahşet tablosu. Canavarlaşan bir insan, kızını diri diri toprağa gömüyor. Başka bir tablo. Kadının biri, ibadet ettiği putu yiyor...Tablolar hep aynı. Haksızlık, adaletsizlik, saygısızlık, cehalet ki ne cehalet...

Ve bir güneş doğuyor Mekke üstüne. Karanlıklar yerini aydınlığa bırakıyor. Bir ses yükseliyor cehalet içinde yüzen Mekke'nin bağrında. Sesin

sahibi yüce peygamber: "Ben, sizlere muallim (öğretmen) olarak gönderildim." diyor. Örnek oluyor; iyiliği, güzelliği, doğruluğu anlatıyor. Genişliyor halka yavaş yavaş. Kızını diri diri toprağa gömecek kadar canavarlaşan insanlar, ilk öğretmenin dizi dibinde doğru yolu buluyor.

Önce Erkân'ın evi ilk sahabelere okul oluyor. İlk eğitimini alan o insanlar, ev ev dolayp sevgili peygamberimizden duyduklarını anlatıyor ve İslam tarihine ilk öğretmenler olarak adlarını yazdırıyorlar.

İsterseniz kulak verelim. O büyük insan, yüce peygamber bakan ilk öğretmenler nazarında bizlere neler söylüyor.

- İlim ve hikmet inanan insanın yitiğidir; onu nerede bulursa oradan alsın.

- İlim Çin'de bile olsa onu oradan alınız. Çünkü ilim öğrenmek, kadın erkek her Müslüman için farzdır.

- İlim öğrenmek için yolculuğa çıkan kimse dönünceye kadar Allah yolundadır.

- Kim ilim öğrenirse yaptığı bu iş onun geçmiş günahlarına keffâret olur.

- Her kim ilim tahsil etmek için yola çıkarsa, Allah ona cennet yolunu kolaylaştırır. Melekler ilim tahsilinde bulunanlara kanatlarını gererler...

- Bir âlimin körü körüne ibadet eden âbide üstünlüğü, dolunay halindeki Ay'ın diğer yıldızlara üstünlüğü gibidir.

Yunus Emre ne güzel söylemiş:

İlim, ilim bilmektedir.

İlim, kendin bilmektir.

Sen kendini bilmezsen

Bu nice okumaktır?



İLGİNÇ HAYVANLAR

ETÇİL BİTKİLER

Dilek ÖZALP

Hani size bazı hayvanlar ota beslenir desem: "Bunda ne var, çok doğal" dersiniz.

Ya, etle beslenen bitkiler de var desemli.

"Şaka yapma" dersiniz.

Şaka yapmıyorum! Bazı bitkiler böceklerle, hatta kurbağa gibi küçük hayvanlarla bile beslenebilirler. İyi de, zaten bitkiler fotosentez ile kendi besinlerini kendileri sentezleyebildikleri halde, niçin böyle bir şeye ihtiyaç duyuyorlar dersiniz?

Böcekçil bitkiler diye de adlandırılan bu canlılar, azotça fakir topraklarda yaşayabilmişlerdir. Hiçbir canlıın ihtiyacının ihmal edilmeden karşılandığı bu dünyada, etçil bitkiler de Rahmeti Sonsuz'un deryasından nasiplenirler. Yani hareket edemedikleri halde, ihtiyaçları olan azot yani böcek ayaklarına kaçar gelir.

Bitki, aromalı bir nektar salgılar. Bu cazibedar koku böcekleri kendisine çeker. Şekerli besine doğru ilerleyen böcekler bu yapışkan sıvıya yapışır, bir daha da kurtulamazlar. Böcekler kapanın içine girdiklerinde kapan saniyenin otuzda biri bir hızla kapanarak böceği hapse-

der. Artık beslenme saati başlamıştır. Sindirim öz sıvısı diye adlandırılan enzim içeren bu salgı, böceğin bulunduğu ortama salgılanır. Böceğin proteinleri amino asit denilen yapıtaşlarına kadar parçalanır. Geriye, azot içerikli bu besini emmek kalmıştır.

Su depo etme kabiliyetine sahip ibrik şekilli yaprakları olan etçil bitkiler de vardır. Bunların mekanizmaları biraz değişikdir. Diğer bitkilerden farklı olarak kapanların yenne, içi su dolu tuzaklar bulunur. Bir kere kaygan boruya düşen böcek, kayarak borunun dibine ulaşır. Artık geri dönüş yolculuğu olmadığı için, burada bitki tarafından sindirilir ve emilir.

Düşünme kabiliyeti bile olmayan bu bitkilerden, düşünen insanlar olarak çıkarmamız gereken dersler olmak. En azından onları faydalı yerlerde kullanmayı bilmeliyiz. İşte bir teklif: Bir tarlayı böcek istilalarından koruyabilmek için dört bir tarafını böcekçil bitkilerle çevirebiliriz.

Siz de düşünün bakalım...



Şiir



Dua

Yusuf DURSUN

Ben minicik bir kulum,
Yalanı bilmez dilim,
Sana dönüktür elim.

Elimi doldur Rabb'im,
Yüzümü güldür Rabb'im.

Masaâ ben sularım,
Ninniyl "Hu hu..." larım,
Ballarır uykularım.

Rüyalar açsın, Rabb'im,
Hayaller uçsun, Rabb'im.

Bildiğin gibi işte,
Annemin eli işte,
Babam alışverişte...

Karım tok olsun, Rabb'im,
Azım çok olsun, Rabb'im!



KUR'AN VE BİLİM



“YAŞ VE KURU HER ŞEY”

Hasan KOCA

Küçük bir yapboz aldığımızda bile bir kılavuz kitabı da yanında verilir. Bütün dünya ve kainatı yaratan Yüce Allah bizlere yol göstermek için Peygamberler aracılığıyla kitap göndermiştir. Kur'an-ı Kerim hem dünya hem de ahiret hayatımız için bizlere birçok bilgiler verir.

“Biz Kur'an'ı sana her şeyin apaçık bir beyanı olarak indirdik” (2) gibi ayetlerle Kur'an da birçok konuya açıklık getirilmiştir. Acaba, gerçekten her şey Kur'an'da var mıdır? Varsa nasıl vardır?

Her şey Kur'an-ı Kerim'de vardır. Fakat ayrıntılı değil, esaslarıyla vardır. Küçükçük bir kayış çekirdeğinde koskoca ağacın plan ve programının yazılı olması gibi. Günümüzde bulunan birçok ilmi kanunlara işaret vardır.

Yer çekimi kanunu Newton bulmadan önce de vardı. Edison, elektriği yoktan var etmedi. Var olan bir şeyi buldu. Dolayısıyla İle, Edison, Newton, Arşimet gibi bilgiler, tabiattaki kanunların bulucusudurlar.

Bunun gibi birçok ilmi gerçek Kur'an'da açıklanmıştır. Bunun yanında peygamberlerin

mucizeleriyle de ilim ve teknolojinin gelişebileceği belirtilmiştir. Hz. Musa'nın asasıyla su çıkarılması günümüzdeki artezyen kuyularına işaret sayılmıtır.

Hz. İsa'nın hastalıklara şifaya vesile olması; Hz. Süleyman'ın kuşlardan bile yararlanması; Hz. Davud'un demiri şekillendirmesi de teknolojiye nelerin yapılabileceği konusunda birer mesajdır.

Kur'an-ı Kerim'deki bilgiyle alakalı şu esaslara dikkat çekmek istiyoruz:

1. Kur'an-ı Kerim'de her şeyden bahis vardır. Sema-arz, dünya-ahiret, sevap-günah, cennet-cehennem, gibi bütün temel konularla ilgili ayetler vardır.

2- Kur'an-ı Kerim'de günümüz fen ve teknolojisine de işaretler vardır. Ayetler ayrıntılı olarak değil, esaslar itibarıyla işaret etmektedir.

3. Kur'an, tarih-coğrafya kitabı değildir. Kur'an-ı Kerim'in asıl gönderiliş hikmeti Allah'ı bize tanıtmak ve kulluk vazifelerimizi bize öğretmektir.





Hayırlı İşler

İhamî YILDIRIM

Yaz aylarından biriydi. Hava çok ama çok sıcaktı. Buğdaylar altın sarısına dönmüş, ovada bulunan ağaçlar ısıcağın etkisiyle başını yere eğmişti. Koskoca ovada kıpırdayan tek bir yaprak bile yoktu. Güneş bütün ihtişamıyla gökyüzünde asılı kozgün bir top gibi duruyordu.

Bu sessizliği Hasan Efendinin feryadı dağıtıverdi. Koca adam, önünde ölü bir eşek, yolun kenarına oturmuş ağlıyordu. Neden sonra Hasan Efendi, eşeğini zar zor yolun kenara çekip evine geldi. Hanım Nilgün Kadın, köş için kurutulacak patlıcanları işe dizmekle uğraşıyordu. Hiç bekle-

mediği bir anda Hasan Efend'i karşısında, bir de üzgün halde görünce telaşla,

- Ne oldu bey... Hayrola! Bir şey yok ya!

Hasan Efendinin konuşmaya takati yoktu.

Hiç manasında başını salladı.

Nilgün Kadın:

- Bey, sana bir ayran getireyim. Seni az sıcak çarpmış galiba.

Hasan Efendiden cevap gelmeyince Nilgün Kadın, sükut kırkandır deyip bir koşu, soğuması için kuyuya koyduğu ayranlardan testiye doldurup getirdi. Ayranı ikram ederken,



- Bey, sende bugün bir hâl var ama hadi hayırlısı. Ekine bir zarar mı geldi?

Hasan Efendi buruk bir tebessümden sonra,

- Yahu ekin dediğin ne kadar ki başına bir şey gelsin. Bizim Kocakulak...

Niğün Kadın, olanlar içine doğmuş gibi,

- Bey bey elimizde bir o var. Ona bir şey olmadı yal

- Yolda... Yolda ölüverdi hayvancağz.

Niğün Kadın:

- Ah Efendi, ne yaparsz şimdi. Kim taşır kışa odunumuzu? Kim getirir onca yükümüzü?

- Bilmem Hanım, ama boşa demezler, "Allah bir kapıyı kapatırsa başka bir kapı açar."

- Doğru söylersin efendi.

Hasan Efendi yük taşımaktan nasırlaşmış elleriyle kınkç alını silip,

- Ben, Şaban-ı Veli Hazretlerine gidiyorum. Büyüklerin hali başka bir olur. Dendimi bir açayım.

Niğün Kadın:

- Yolun açık olsun efendi. Allah bir kolaylık verir.

Hasan Efendi, yol boyunca hem ağıladı hem dua etti. İkinci sonrası Şaban-ı Veli Hazretlerinin yanına geldi. Uygun bir an bulunca,

- Efendim! Ben fakir biriyim. Bir epeğim vardı. Geçimimi onunla sağladım. Yolda giderken binden öldü. Şimdi evimin rızını rasul temin edeceğim? Ne olur, dua buyurun da, Allah beni mert olmayan insanlara muhtaç etmesin, dilenci durumuna düşürmesin, dedi.

Şaban-ı Veli Hazretleri, ellerini açıp Allah'a dua etti.

Hasan Efendi başını eğmiş, içinden Şaban-ı Veli Hazretlerinin duasına âmin diyordu. Bu sırada bir atık, yedeğinde bir katar ile Şaban-ı Veli Hazretleri'nin huzuruna çıkageldi.

- Efendim! Bu katın size hedıye etmek niyetiyle, ta memleketimden kalkıp geldim? Lütfen kabul ediniz.

Şaban-ı Veli Hazretleri, yanında duran Hasan Efendi'ye dönüp,

Hasan Efendi, Allah'ın sevgili kullarına olan sevgin ve bağlılığın hürmetine, Allah sana, ölen epeğinin yerine, daha güçlü bir hayvan ihsan etti. Al götür şu katır, buyursu.

Hasan Efendi, sevincinden ne diyeceğini bilmiyordu. Şaban-ı Veli Hazretleri'nin elini öpüp müsaade istedi. Akşama da az kalmıştı.

Bu sırada katırın getiren adam, "Allah Allah" diye söylendi. Etrafındakiler, bu hayretin sebebini sorunca, şu açıklamayı yaptı.

- Bu katırın yarın getirecektim. Ama içime hayırlı işi geciktirme diye kuvvetlice bir his geldi. Ben de hemen kalkıp geldim. Meğer katırın, Hasan Efendiye verilmesi gerekiyormuş.

Şaban-ı Veli Hazretleri,

- Hayırlı işler, geciktirilmeden yapmalıdır. Allah kulunu iyilik işlemekte hızlı ve istekli görmeyi sever.

Akşam ezanı uzaktan, Hasan Efendi'yi elinde bir katar ile gönen Niğün Kadın, şükür namazına durdu. Her rekâtı teşekkür kakan şükür namazına...

Esmâ'ül Hüsnâ

Akil MERT

Semî'

Kainatta olup biten her şeyi işiten Yüce Rabbimiz'in bir adı da Semî'dir. O, duyduklarına bazen hemen, bazen de başka bir vakitte mutlaka cevap verir. Bir gün hanım sahabelerden Havle (radıyallahu anha), peygamberimizin yanına gelerek:

– Ey Allah'ın Rasûlü! Kocam malımı yedi, gençliğimi mahvetti. Ona birçok çocuk doğurdum. Yaşım ilerleyip de çocuk yapamaz hale geldiğimde o beni boşadı. Ben derdimi sana şikâyet ediyorum, dedi. Sevgili peygamberimiz onu baştan sona dinledi. Havle (radıyallahu anha) evden henüz ayrılmadan Cebrail (aleyhisselam), Mücadele Suresi'nin birinci ayet-i kerimesi olan "(Ey Rasûlüm!) Kocası hakkında seninle tartışan ve Allah'a şikâyette bulunan o kadının sözünü Allah işitmiştir..." ayetini indirdi. Bir kimse perşembe günü duha namazını kıldıktan sonra hiç kimse ile görüşmeden, konuşmadan «Yâ Semî» ismini 100 kere okuyup dua ederse Allah, o kişinin ihtiyacını giderir.

Allah dua edenlerin seslerini işittiği gibi isyan edenlerin, inkârcıların sözlerini de duyar. O'ndan hiçbir söz gizlenemez. Bu yüzden her zaman hal ve hareketlerimizde olduğu gibi konuşmalarımıza da dikkat etmeliyiz.

Cellî: Karşısında hiçbir şey kendi kendine tutunamayacak, azamet ve celali ile her şeyi kahr ve yok edebilecek derecede büyüklük sahibi.

İkerim: Kerem ve ihsan sahibi.

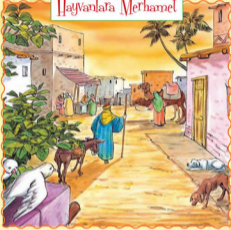
İkâfî: İnsanların bütün yaptıklarını kayd ve kontrol eden.

İkâcî: Dua ve dilekleri kabul edip, icabet eden.

SAHABE HAYATINDAN

Gölgün KARA

Hayvanlara Merhamet



Çölde kalmış bir yolcu şiddetli sıcak ve uzun yolculuğun neticesinde susadı. Susuzluktan dudakları çatladı. Ciğerleri yandı. Artık serap görmeye başlamıştı. Dayanacak gücü kalmamıştı. Yürümeye takati kesildiği bir anda önüne bir kuyu çıktı. Sevincinden nerdeyse göklere uçacaktı. Hemen kuyunun dibine inip karna karna suyunu içti. Susuzluğunu gideni. Sonra da şükrederek kuyudan çıktı. Çıbnca kuyunun kenarında susuzluktan soluyup toprağı yalayan bir köpek gördü. Zavallı hayvanın dili bir kanş dışarıydı. Gözleri merhamet diliyordu. Adam kendi kendine,

- Bu hayvancağız da tıpkı benim gibi susamış, dedi.

Merhamet damanı kabardı. Köpeğin susuzluğunu nasıl giderebileceğini düşündü. Derken

aklına ayakkabısı geldi. Karamını vardi. Ayakkabısına su doldurup köpeği öyle suluyacaktı. Hemen kuyuya indi. Ayakkabısını su ile doldurduktan sonra ağızyla tutarak dışarı çıktı ve köpeği suladı. Köpek suya doyurca gözlerini açtı. Kuyununu salladı. Sanki bu hareketleriyle adama teşekkür edip uzaklaştı.

Bir gün Peygamber Efendimiz bu hikayeyi arkadaşlarına anlattıktan sonra,

- Allah o adamın bu davranışından memnun kaldı ve bütün günahlarını affetti, dedi.

Efendimiz'in yanında buluntarlardan bir kişi,

- Ey Allah'ın Resülü! Yarı bize hayvanlara yaptığımız iyilikler için de ücret mi var, dedi. Sevgili peygamberimiz de,

- Evet! Her canlıya yapılan iyilik için bir ücret vardır, dedi.

PEYGAMBER KISSALARI

Bilal YORULMAZ

Hazreti Eyyûb (aleyhisselâm)

Hazreti Eyyûb, hazreti Yakub'un ikiz kardeşi olan Aysa'nin oğludur. Hazreti Eyyûb kâsiri Rahmet ile birlikte azimle çalışırlardı. Allah da onlara bol bol rızık veriyordu. Ektiklerini bitkiler bol bol mahsul verirdi. Hayvanları ise hızla çoğalıyordu. Hazreti Eyyûb'un malî mülkü oldukça artmıştı. Çok zengin bir hayatları vardı. Fakat Eyyûb Peygamber asla zenginliğiyle övünmezdi. Bütün servetini fakirlerle paylaşırdı. Evinde misafiri eksik etmez, nerede bir fakir görse hemen yardımına koşardı.

Hastalara, yolculara, borçlulara yardım etmekten zevk alırdı. Allah Hazreti Eyyûb'a bir-

çok çocuk nasip etmişti. Karısı ve çocuklarıyla çok mutlu bir hayatları vardı.

Şeytan sürekli Hazreti Eyyûb'u zenginliğiyle şımartmak istiyordu. Böylece onu Allah'a isyan ettirebileceğini sanıyordu. Fakat Hazreti Eyyûb şeytanın tuzaklarına düşmedi ve Allah'a itaatkâr bir kul olarak yaşadı. Allah da bu güzel insana peygamberlik vazifesi verdi. Artık Eyyûb Peygamber etrafındaki insanlara da Allah'ın dinini anlatıyordu. Yıllarca Allah'ın emirlerini insanlaralettir.

Bir süre sonra Hazreti Eyyûb'un işleri bozulmaya başladı. Artık ektiği bitkiler yetişmez oldu. Evinin önünden geçen dere

kurdu. Hayvanları da azaldı. Artık Hazreti Eyyüb fakir bir hayat yaşıyordu. Eski rahat ve bolluk içinde geçen günleri geride kalmıştı.

Fakirlikleri artınca bütün çocukları geçimlerini temin etmek için başka şehirlere gittiler. Hazreti Eyyüb karşı Rahmetle baş başa kalmıştı. Eyyüb Peygamber fakirliğine sabrediyordu. Şeytan ise yine onunla uğraşmaya başladı. Onu fakirlikten dolayı Allah'a isyan ettirmeye çalışıyordu. Eyyüb Peygamber bir an dahi olsun fakirliğinden şikâyetçi olmadı.

Hazreti Eyyüb fakirliğine sabrederken onu daha büyük bir imtihan bekliyordu. Hazreti Eyyüb'ün vücudunda yaralar çıkmaya başlamıştı. Yaralar giderek bütün vücudunu sardı. Dili ve kalbi dışında bütün organları yara bere içinde kaldı. Üstüne düşen yağmur suyu geçmiyordu ondan uzaklaştılar. Kimse yanına uğramaz oldu. Yanında bir tek vefak eşi Rahmet vardı. Eşi hastalığı boyunca bir an olsun yanından ayrılmadı.

Şeytan bu sefer de hastalığını bahane ederek Rabbine isyan ettirmeye çalıştı. En azından ibadet etmesini engellemek istiyordu. Fakat Eyyüb Peygamber şeytanın vesveselerine tutak asılmadı ve yine Rabbine isyan

etmedi. İbadetlerini ise dili ve kalbi ile sürdürdü. Hastalığına ve yalnızlığına hiçbir zaman isyan etmedi.

Hazreti Eyyüb'ün hastalığı diline ve kalbine sıyrınca ibadetlerini yapamaz oldu. İbadetlerini yapamamak onu oldukça üzmüştü. Bundan sonra durumunu nazikçe Rabbine şöyle bildirdi:

- Ya Rabbi bu dert bana iyice dokundu. Vücuttaki yaralar önemli değil. Ama sana ibadet edememek, seni zikrelememek beni kalındıyor.

Bundan sonra yüce Rabbimiz onu kurtuluş yolunu bir vahiyle bildirdi:

- Ayağını yere vur ya Eyyüb.

Eyyüb Peygamber ayağını yere vurunca yeniden güzel bir ay çıktı. Hazreti Eyyüb bu ay ile iyileşti ve bütün hastalıklarından kurtuldu. Hazreti Eyyübü zenginlik de fakirlik de, hastalık da sağlıklı da Allah'a isyan ettirememişti. O ne güzel bir kul olduğunu göstermiş ve Allah'ın imtihanlarını hepsini geçmişti.

Allah, Hazreti Eyyüb'ü ve vefak eşi Rahmet'i tekrar mal mülk ile ödüllendirdi. Ekişi gibi zenginlik verdi. Eyyüb Peygamber iyileştikten sonra da uzun yıllar yaşadı ve Rabbine ibadet etti.



SUBHÂNEKE DÜASI

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ
وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ
وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

Allah'im! Sen'i Sana lâyük hamd ile her türlü eksiklikten tenzih ederim. Senin ismin mukaddestir, münezzehtir. Şânın da yücedir. Sen'den başka ilâh yoktur.

BAŞARI DÜASI

رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ رَبِّ تَمِّمْ بِالْخَيْرِ

Ey Rabbim! İşimi kolaylaştır, güçleştirme. Ey Rabbim! İşimi hayırla sonuçlandır.

DUA ÜFKÜ

Ya Rab! Kusurumuzu affet!..
Bizi Kendine kul kabul et.
Emanetini alma vaktine kadar,
Bizi emanette emin kıl...

FÂTİHA SÜRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝
 اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ
 غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ۝

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Rahmân va Rahîm olan Allah'ın adıyla
2. Bütün hamdler, övgüler âlemlerin Rabbi Allah'adır.
3. O Rahmân'dır, Rahim'dir.
4. Dîn gününün, hesap gününün tek hâkimidir.
5. (Haydi öyleyse deyiniz): "Yalnız Sana ibadet eder, yalnız Sen'den medet umarız."
6. Bizi doğru yola, Sana doğru varan yola ilet.
7. Nimet ve lütfuna mazhar ettiklerinin yoluna ilet. Gazaba uğrayanların ve sapkınlarınkine değil.

FÂTİHA SÜRESİ İLE İLGİLİ KISA BİLGİLER

Kur'an-ı Kerim'in ilk sûresidir.

Toplam 7 ayet vardır.

Kur'an-ı Kerim'in ilk sûresi olduğundan "Bir yeri veya bir şeyi açan, başlatan" anlamına gelir.

Kur'an-ı Kerim'in bu kutlu ve özlü sûresi bütün namazlarda okunur.

İslam âlimleri tarafından Kur'an-ı Kerim'in küçük bir özeti olduğu da söylenir.

DÖRT ARKADAŞ



Mokbule BİLGİ

Bir varmış, bir yokmuş; hayvanların mutlu yaşadığı bir ülke varmış. Bu ülkede ceylan, kaplumbağa, karga ve fare bir arada güzel güzel yaşıyormuş. Yurtları uzak, çok uzak bir yerdeymiş. Mutlulukları da bu yüzdenmiş.

Bir gün ceylan çayında oynuyormuş, hâliinden çok mutluymuş. Ancak birdenbire insanoğlunun en iyi dostu olarak bilinen bir köpek çıkmış ortaya. Tabii arkasından da bir insan gelmiş. Köpek ve adam ceylanın peşinden koçmaya başlamış. Ceylan kaçmış onlar kovalamışlar.

Bu sırada evde yemek zamanıymış. Sofrayı hazırlayan fare bakmış arkadaşlarından biri eksik. Arkadaşlarına dönerek,

– Neden, demiş hep dörtken bugün üçüz? Ceylan arkadaşımız bizi unuttu mu dersiniz?

– Unutmaz, demiş kaplumbağa. Mutlaka başı deritte olmalı. Ne olundu karga gibi kanatların olsaydı, uçar dolanırdım çayırda. Ya ceylanın yarık-mızza ihtiyacı varsa, ne olduğunu bilmeden onu yalamak doğru olmaz.

Karga hak vermiş kaplumbağaya. Kanatlarını çırpıp havalandırıp ve ceylanı aramaya başlamış. Bir de ne görsün, ceylan ormanda bir tuzağa düşmemiş mi? Ağılardan kurtulmak için çırpıp duruyor.

Karga hemen dostlarına haber vermiş. Üçü düşünüp bir sonuca varmışlar. Biri evi bekleyecek, diğer ikisi ceylanı kurtarmaya gidecekmiş. Tabii ki evde kaplumbağa kalmış. Fare ile karga fırlayıp gitmiş. Kaplumbağa kalmış kalmasına ama, akli hep dostlarındaymış. Sonunda o da çıkmış yola. Bir süre sonra fare ile karga ceylanın yanına gelmiş. Fare ağları kemirmiş. Sonra hepsi oradan ayrılmış.

Avcı onıya gelip ağları parçalamış, tuzağı da bomboş görsünce küplere birmiş.

Öfke ile etrafa bakmış, o sıra kaplumbağayı görmüş. Onu çantasına koymuş.

– Ceylan bir başka güne kalın. Biz bu akşam kaplumbağa ile yetinelim.

Karga olup bitenleri yukarıdan görmüş. Hemen uparak olanları ceylana ve fareye anlatmış. Üçü hemen bir araya gelip dostlarını nasıl kurtaracaklarını düşünmeye başlamışlar. Sonunda bir yol bulmuşlar. Ceylan, avcının önüne çıkıp kendini göstermiş. Ceylanı karşısında gören avcı hemen onun peşine düşmüş. Avcı kovalıyor, ceylan kaçuyormuş. Sonunda avcı yorulup sırtındaki çantayı yere atmış. Fare de bunu bekliyormuş. Hemen koşup, çantayı kemirmiş ve dostunu kurtarmış.

Onlar emiş muradına, avcı boş dönmüş evine.

HALİ DOKUYUCU

Sevda İNANÇ

Evvel zaman içinde bir padişah varmış. Şehrinde olup bitenlerden, halkın konuştuklarından haberdar olmak için kendisine hizmet eden vezirlerini, vekillerini şehre gönderip ortalığı kolağan ettiriyormuş.

Padişahın vezirlerinden biri gezip dolaşırken bir evden gelen sesleri işitip, oraya yaklaşmış. Bir adam oturmuş, halı dokuyormuş. Halı dokurken de ağlayarak,

"Ey dilim, sana yalvıyorum. Ne olur başım belaya sokma" diyormuş.

Bir gün bu adam halısını bitirip, pazara satmaya götürmüştü. Adamın biri de gidip padişaha,

"Ey şahım, pazarda bir halı satılıyor. Bu halı tam size munasip bir şey" diye haber vermiş.

Padişah:

"Gidin o adamı buraya getirin." diyerek adamı göndermiş. Padişahın adamı gidip halıyı padişahın yanına getirmiş. Padişah bakmış halı çok güzel bir halı. Halıyı satın alıp vezirlerine,

"Bu halı en uygun nael kullanılabilir?" diye sormuş.

Onların her biri başka bir şey söylemiş. Sadece bir tanesi sesini çıkarmadan duruyormuş.

Padişah ona,

"Sen niye bir şey söylemiyorsun?" demiş.

O zaman vezir,

"Şahım gelin şu halının sahibini çağırıp ona soralım. O ne işe yarayacağını daha iyi biliyordur." demiş.

Padişah bunu uygun bulup, halıyı çağırtmış.

"Biz bu halıyı en iyi şekilde nael kullanabiliriz?" diye sormuş.

"Ey şahım! Siz öldüğünüz zaman, bunun üstünde cenazeniz kılınırsa, en iyi şekilde kullanılmış olur." demiş.

Padişah bu sözleri çok öfkelenip,

"Derhal bunu asen." diye emir vermiş.

O zaman, daha önce evine yaklaşmış da halıcının sözlerini duyan vezir,

"Ey şahım, benim sizden bir dileğim var. Siz bu adamı azat edin. Çünkü, ben bir gece kapıları dinleyerek dolaşırken evinin dışından bu adamın sözlerini dinledim. O halı dokurken ağlayarak diline yalvarı, ilmiğini atandı. Bütün gece boyunca "Ey dilim, sen benim başıma belaya getirme." diye yalvarırdı. Yine olmadı. Bunun dili başına belaya getirdi." demiş.

Padişah da vezirin isteğini kabul edip, bu adamı azat etmiş.



İLMİHAL BİLGİLERİ

Gusül (Boy) Abdesti

Ahmet Nazif YAVUZ

Güzel dinimiz Müslümanların temiz olmasını ister. Özel hayatımızda ve ibadetlerimizde temiz olmamızı şart koşar. Bizler günde beş defa abdest alarak en çok kirlenen organlarımızı yıkırız. Tertemiz insanlar oluruz. Namaz abdestinden daha kapsamlı olan abdest ise gusül abdestidir. Gusül abdesti bütün vücudumuzun hiç kuru yer kalmayacak şekilde güzelce yıkanmasıdır.

Gusül Abdestinin Alınışı

Önce besmele çekilir. "Niyet ettim Allah rızası için gusül abdesti almaya" diyerek niyet edilir. Avret yerleri yıkanır. Güzelce namaz abdesti alınır. En sonunda bütün vücut hiç kuru yer kalmayacak şekilde yıkanır.

Guslün Farzları

Guslün farzları (mutlaka yapmamız gereken kuralları) üçtür

1. Ağızımıza su alıp iyice çalkalamak.
2. Burnumuza su çekip iyice temizlemek.
3. Bütün vücudumuzu hiç kuru yer kalmayacak şekilde iyice yıkamak.

Guslün Sünnetleri

Guslün sünnetleri (Sevgili Peygamberimizin yaptığı davranışları) şunlardır:

1. Gusül abdesti almaya niyet etmek
2. Gusül abdesti almadan önce elleri, avret yerlerini yıkamak. Namaz abdesti almak.
3. Gusül abdestine besmele çekerek başlamak.
4. Üç kere başa, üç kere sağ omuza, üç kere sol omuza su dökerek yıkamak.
5. Bedeni iyice ovarak her organı üç defa yıkamak.
6. Gusül abdesti alırken konuşmamak.



Boş (Gusül) Abdesti Alırken Dikkat Edilecek Hususlar

1. Gusleırken sakal ve saçların diplerine suyun mutlaka ulaşması gerekir.
2. Küpe deliklerine, yüzük altlarına suyun girmesi için küpeler ve yüzükler hareket ettirilmelidir.
3. Gusülden önce cilde suyun erişmesine engel olan maddelerin temizlenmesi şarttır. Tırnaklardaki oje, boya gibi su geçirmeyen maddeler güzelce temizlenmelidir. Kına, mürekkep gibi suyun cilde ulaşmasına engel olmayan boyalar gusle mâni değildir.
4. Gusleırken ağzını, burnunu veya herhangi bir uzvunu yıkamadığını sonradan fark eden kişinin, yeniden gusletmesi gerekmez. Sadece kuru bıraktığı yeri yıkaması yeterlidir.
5. Vücuttaki tüylerin ve tırnakların gusül abdestinden sonra, yani temizken kesilmesi daha uygundur.



Gusül Abdesti Nasıl Alınır?

Önce "Niyet ettim, Allah rızası için gusül abdesti almaya." diyerek niyet edilir. Sonra besmele çekilip avret yerleri yıkanır. Ardından namaz abdesti gibi güzelce bir abdest alınır. Daha sonra da bütün vücut, iğne ucu kadar kuru yer kalmayacak şekilde güzelce ovalanarak yıkanır. Eğer uzun uzun yıkanacak kadar zaman yoksa ve dar zamanda çabucak gusledilmesi gerekiyorsa, o zaman sadece guslün farzları yerine getirilir. Önce ağza ve burna bol bol su verilir. Sonra da baştan, sağ ve sol omuzlardan dökülün su ile vücudun tamamı yıkanır. Kuru yer kalmadığı anda gusül yapılmış, maddî ve manevî temizliğe kavuşulmuş olur.

Gusül Abdesti ile İbadet Yapılır mı?

Bir diğer adı boş abdesti olan gusül ile bütün ibadetler yapılabilir. Abdesti bozucu bir durum ortaya çıkana kadar her türlü ibadet yerine getirilir. Abdesti bozan bir hâl olduğunda da ibadet edileceği zaman abdest alınır.



YAĞMUR DAMLASI

İlay DUMANOĞULLARI

Etrafındaki her şey büyük, halbuki o küçüktü. Herkesin, her şeyin bir görevi, en azından bir kabiliyeti vardı. Peki, onun neyi vardı? Hiçbir işe yaramadığını düşünüyordu. Neden vardı ki sanki? İçinde merak hisleri kabardı. "Neden varım ki sanki!" diye bağıırken elini vurdu suya.


Çok geçmeden bir gürlütlü koptu. Her yer sarsılıyordu. Yukarı doğru çekildiğini hissetti. Gizli bir el yavaşça çekip yükseltiyordu onu. Aman Allah'ın neler oluyordu. Yardım edin!' diye bağırdı. Birazdan bir dalga sesi duyuldu. Bir sarsılış... Ve hoop! İşte koparılmış annesi oyanıstan. Ayrıktan mıydı neydi, kendisini dahi hissedemez olmuştu su damlası. Şimdi yükseliyordu göklere... Derken yükseldi, yükseldi. Bu arada yalnız olmadığını da fark etti. Birçok arkadaşı da yolculuğunda beraberdi.

Zaman akıyor ve o hâlâ yükseliyordu. Derken güneş görünmez olmuş, karanlık, kocaman kollarını açarak gelmişti. Annesinden ayrıldığında öğlendi. Şimdi ise akşam olmuştu.

Bir gürlütlü daha koptu. Hava çok soğumuştur. Üşümek belki de iyi gelmişti. Yeniden hissedebiliyordu bedenini. Fakat o da nesî, aşağı doğru düşüyordu şimdi de. Üstelik de çok yükseklerden düşüyordu. Böyle giderse gittikçe hızlanacak ve bir kurşun hızıyla, delp geçecekmiş düşüğü yeri. Çok korkuyordu. Korkuyor ve canıyla başını vuruyordu.

-Allahah!

O anda devamlı yanında hissettiği birisinin kendisini tutmakta olduğunu fark etti. Evet, onu biri tutuyordu. Yolculuğunda kendisine yalnızca eşlik etmeyen,



aynı zamanda onu tutan, taşıyan, hem de özenle, incitmeden taşıyan biri vardı. Sordu.

- Siz de kimsiniz?

- Serin meleğin.

Bu cevap çok hoşuna gittiği: "Benim meleğim mi?" diye tekrarladı sevinçle.

-Evet, Yaradan'mız beni serin için yarattı. Seni yeryüzüne kadar taşımam için...

Bu harika bir habereydi. Gözleri ısladığı yağmur damlalarının.

-Yani Yaradan'mız bizi ne kadar da seviyor, dedi sevinçle.

Etrafına baktı, yalnız kendisinin değil diğer yağmur damlalarının da birer melek tarafından taşınmakta olduğunu anladı.

Bir cama düşmüşü. Bir çocuk dayadığı yüzünü cama. Yağmur damlası çocuğun gözbebeklerinde gördü kendi varlığını. Daha önce hiç bu kadar parlak ve hoş olduğunu bilmiyordu. Çocuk onu görünce sevinmişti. Sevinç çığlıklar atıyordu şimdi:

-Yağmur! Yağmur! Anneciğim yağmur yağıyor!

Şaşırmış, ama aynı zamanda sevinmişti yağmur damlası: Varlığından dolayı sevinen birileri vardı. Bu ne de güzel bir duyguydu. Derken ağır ağır süzülürdü, süzülürdü ve ptt! Düşüverdi. Etrafına şöyle bir göz attı; ne kadar da durgun, solgandı burası. Bu çiçekler neden boyun bükmüşlerdi ki...

Şimdi anlıyordu, kurak bir yere gönderilmiş olduğunu.



DÜŞÜNDÜREN TESTLER

Ahmet ŞENLİK

Kuşlar... Yıldızlar... Çiçekler... Evimizden bakıp görebildiğim her şey. Ne kadar çok ve ne kadar güzel. Bunca güzel şeyin bir sahibi var, biliyorum. Yıldızların, güneşin, uzayın içinde gezinen her şeyin... Tabii benim de.

1. Aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki paragraftan çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- A. Çevremize dikkatle bakınca, birbirinden güzel pek çok varlığı görebiliriz.
- B. Uzayın içindeki varlıkların sayısı pek çoktur.
- C. Evrendeki varlıkların mutlaka bir sahibi vardır.
- D. Uzayda sadece yıldızlar ve güneş bulunmaktadır.

Kuşların istediği bir parça yiyecek. Sabahın serinliğinde her yere dağılıp, ne kadar kırıntı varsa temizliyorlar. Bu yaptıkları doğrusu büyük bir iş.

Bir de kediler var. Sonra köpekler, bacaklar, kancalar ve daha adını bilmediğim milyonlarca canlı. Hepsinin bir görevi var. Bakmadan, usanmadan yerine getiriyorlar bu görevleri. Hem de çevreyi hiç kirlenmiyorlar.

2. Aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki metinde vurgulanan düşüncelerden biri olmaz?

- A. Tabiatdaki her canlının kendine has görevleri vardır.
- B. Maalesef çevreyi en çok kirlüten biz insanlarız.
- C. Kuşlar, çevredeki yiyecek kırıntıların temizlemekte aslında büyük bir iş yapıyorlar.
- D. Canlılar görevlerini yaparken, çevreyi asla kirlenmiyorlar.

Bense, yıldızlara bakmaktan, sokağımızdaki ağaç isimlerini ezberlemekten, ders kitaplarına çalışmaktan fırsat bulamıyorum okumaya. Oysa kitap benim için tek çıkış kapısı. Kitaplar... Her şey onlarda gizli: En büyük kitap, en doğru olan kitap. En iyi arkadaşlar... En heyecanlı maceralar... En uzun öyküler... En duygulu şiirler...



[Dikkat, 3. ve 4. soruların, yukarıdaki metne göre cevaplandırınız.]

3. Yukarıdaki metnin yazarına göre, kendisi için tek çıkış kapısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A. sokaklar
- B. ağaçlar
- C. kitaplar
- D. arkadaşlar

4. Aşağıdakilerden hangisi, bu metinden çıkarılabilecek temel bir düşünce olamaz?

- A. En büyük ve en doğru kitaplar da kitaplar arasında gizlidir.
- B. En iyi arkadaşlar, en heyecanlı maceralar kitaplarda gizlidir.
- C. En uzun öyküleri ve en duygulu şiirleri kitaplarda bulabiliriz.
- D. Ders kitaplarını okumak gereksizdir.

*Gökyüzündeki bulutlar,
Gezegenler ve yıldızlar,
Sevginden ağlayan gözler,
Sani hatırlatır Rabbin.*

5. Yukarıdaki dörtlükte bize Allah'ı hatırlatan varlıklar ifade edilirken, zihnimizde oluşan canlı hangisidir?

- A. hoş kokulu bir çiçek
- B. sevimli bir hayvan
- C. duygulu bir insan
- D. bir hücreli canlılar



Yıldızı, sakin, ilk bir temmuz gecesiydi.
Geniş ırmaktan yükselen sis, serinletiyordu
bizi. Gecenin sessizliğinde bir balık, hafif
bir şırıltıyla sudan dışarı atılıyor, gene deri-
ne dalıyordu. O delikanlı ile ben oturmuş,
Allah'ın dünyasının güzelliğinden, yüce
sırrından söz ediyorduk. Bütün böcekler,
kannecalar, anlar akıllan olmadığı hâlde, in-
sanı şaşırtacak bir mükemmellikte yollarını
biliyorlardı. İlahî sırrın en yüce deliliydi bu.
DOSTOYEVSKI

(Dikkat! 6 ve 7. soruların yukarıdaki metne
göre cevaplandırınız.)

6. Sizce yukarıdaki metne en uygun başlık
aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Bir Temmuz Gecesi
- B. Dalgıç Balıklar
- C. Tabiatın İlahî Sırları
- D. Yol Bulma Teknikleri

7. Parçaya göre, ilahî sırrın en yüce delili
nedir?

- A. Gecenin sessizliğinde ırmaktan yükselen
sis
- B. Anların, mükemmel bir gıda olan balı yap-
maları
- C. Balıkların mükemmel yüzmeleri sırasında
sudan çıkıp tekrar dalaabilmeleri
- D. Akıllan olmadığı hâlde hayvanların yolları-
nı en iyi şekilde bulabilmeleri

Kışın kuru sandığımız fidana,
Baharda kim yeşillikler giydinir?
Bülbül öter, yuva yapmış, ormana
Bu sodayı, acep ona kim verir?

8. Sizce, yukarıdaki dördlüğün ana duygu ve
düşüncesi nedir?

- A. Bülbülün ötüşündeki güzellik
- B. Tabiatın varlıklarını ve olaylarını mutlaka
bir yaratıcısı olduğu
- C. Ağaçların kıştaki ve bahardaki görünüşle-
ri birbirinden farklıdır.
- D. Orman, yeşillikler ve bülbüller insanı ne-
şelendiren varlıklardır.

Ne zaman
Adını söylese çocuklar,
Gül açar yanlarında
Dilleri ballanır...
Duyular adını bir an,
Dudaklarında
Salâvat kuşları
Kanatlanır...

(Dikkat! 9 ve 10. soruların yukarıdaki şiire
göre cevaplandırınız.)

9. Şiirde sözü edilen kimin adıdır?

- A. Çocukların kendi adı
- B. Sevgili Peygamberimizin adı
- C. Salâvat kuşlarının adı
- D. Güllerin adı

10. Şiirde "salâvat"
neye benzetilmiş-
tir?

- A. bala
- B. kuşa
- C. güle
- D. çocuğa





DEĞERLENDİRME TESTİ

Merve ERGÜN

1. "Gülümseme sadakadır." buyumadı mı Gül Nebi? cümlesinde geçen "Gül Nebi" ifadesi kimin için kullanılmış?
- A. Hz. Âdem (as)
B. Hz. Eyyüp (as)
C. Peygamber Efendimiz, Hz. Muhammed (salıhalahu aleyhi ve sellem)
D. Bütün peygamberler
2. "Tarladaki Altınlar" hikâyesi neyin öneminden bahsediyor?
- A. Soğan dikmenin öneminden
B. Altının öneminden
C. Tarla ekmenin öneminden
D. Çalışmanın öneminden
3. "Altın Çubuklar" çizgi hikâyesinde adı geçen Süleyman, büyüünce hangi adla anılacak?
- A. Hz. Süleyman
B. Kanuni Sultan Süleyman
C. Süleyman Nazif
D. Süleyman Aleyhisselâm
4. "Ya Rabbi biz onun dışını süsledik, görünüşünü düzelttik. Sen de onun içini süsle, görünüşünü düzelt!" duasında geçen "içini süsle" ifadesi ne anlama geliyor?
- A. Onun tertemiz iyi bir insan olmasını nasip et.
B. Onu kendi haline bırak.
C. Onu olduğu gibi bırak.
D. Onun için düzelmesi çok zordur.
5. "Aslan ve Öküzler" hikâyesinden çıkarmamız gereken ders nedir?
- A. Birlik ve beraberliğimizi kaybedersek her şeyimizi kaybederiz.
B. Tek başımıza daha güçlü oluruz.
C. Aslan çok güçlüdür. Hiçbir zaman güç yenilemez.
D. Öküzler yalnız gezmemelidir.
6. "Can Kuşumuz" yazısında hangi organımız anlatılıyor?
- A. Ciğerlerimiz
B. Dişlerimiz
C. Kalbimiz
D. Vücuttaki bütün organlarımız
7. Aşağıdakilerden hangisi telefonla görüşürken dikkat etmemiz gereken kurallardan değildir?
- A. Önce kendimizi tanıtmalıyız.
B. Önce karşımadakinin kim olduğunu sormalıyız.
C. Yüksek sesle konuşmamalıyız.
D. Bizi yanlışlıkla aramışlarsa arayana kaba davranmamalıyız.
8. Yüce Rabbimizin Semi ismi hangi mana-ya gelmektedir?
- A. İşiten
B. Gören
C. Rizik veren
D. Bağışlayan
9. Aşağıdakilerden hangisi gusül abdestinin farzlarından değildir?
- A. Ağıza su alıp çalkalamak.
B. Bumumuza su çekip iyice temizlemek
C. Bütün vücudumuzu kuru yer kalmaksızın yıkamak.
D. Gusül esnasında konuşmamak.
10. Kur'an-ı Kerim'in ilk suresi hangisidir?
- A. İhlas
B. Fatha
C. Kureyş
D. Fil



İKİNCİ BÖLÜM

İÇİNDEKİLER

59	Mutluluk
60	Akıl Vezir
62	Musikiyle Tedavi
64	Külliye
66	Pehlivan
69	Çoban
70	Tevekkülün Bölgesi
71	Oğul
72	Üç Kuş Yavrusu
74	Hadis Bulmaca
75	Gülme Vakti
76	Maddenin Sırları
78	Nezakat Dolu Bir Hayat (Ev Alma Komşu Al)
80	At Gözlükleri
83	Bilmece Bildirmece (Damlaçığın Serüveni)
84	Bilim Damlaları
86	Kur'an dan İlim Damlaları (Yağmur)
88	Denizaltı
92	Müslüman İlim Öncüleri
93	İğinc Hayvan ve Bitkiler (İpek Böceği)
94	Sahabe Hayatından (Komşu Hakkına Dikkat)
95	Hayvan Sevgisi
96	Yetim Kız
99	Peygamberimizin Yetimlere Şefkati
101	Anadolu
102	Bulmaca
103	Esmâül-Hüsna (Adl)
104	Peygamber Kıssaları (Hazreti Şuaıyb A.S)
106	Dua ve Süreler
108	İlmihal Bilgileri (Namaz)
110	Bilmece - Bildirmece
111	Değerlendirme Testi
112	Düşündüren Testler
231	İkinci Bölümün Çözümleri



MUTLULUK

Merve Azade OLGUN

Mutluluk,
Kimisine göre bir dilim ekmek,
Kimine göre servet,
Kimine göre sevmek, sevilmek.

Mutluluk,
Bir iştaki emek,
İçinden gelerek gülmek,
Küçük ayrıntıları görmek.

Mutluluk,
Bir yağmur tanesi,
Masum bir çocuk eseli,
Gül yüzlü annemin seccadesi.

Mutluluk,
Bilene göre kolay,
Bilmeyene zor.

Mutluluk,
Farkına varana...

AKILLI VEZİR

Orhan BİLİR



Akıllı için akıl, zengin için mal, âlim için ilim kaymetlidir denilir. Bir zaman akla önem veren bir padişah vardı. Akıllı biri olduğu için her işini alanında tecrübeli adamlarına danışarak yapardı. Bu padişahın bu zamana kadar yanlış bir karar verdiği görülmemişti. Etrafında tecrübeli vezirler bulundurur her meseleyi onlarla hallederdi. Vezirlerinin hepsine değer verir, onları sayardı ama içlerinde biri vardı ki onun yeri bir başkaydı. Padişah, Eyaz adındaki vezirini diğerlerinden üstün tutar, ona daha çok kıymet verirdi. Başkâşede Eyaz otururdu. Bir meselede en çok Eyaz'ın sözü dinlenirdi. Zaman içinde diğer vezirler bu işi kabullenemez oldular. Gönülleri bu işe razı gelmedi. Vezirler aralarında,

– Onun bizden ne farkı var?

– Padişah niye onu bizden daha çok seviyor?

– Akıllı olmasına akıllı ama hepimizden de akıllı değil ya, diye konuşmaya başladılar. Hatta padişahı bile eleştirir oldular. Padişahın da kulağına gitti Eyaz hakkında anlatılanlar. Adaletli padişah Eyaz'ın onlardan farklı olduğunu göstermek için bir işe koyuldu.

Bütün vezirlerini toplayıp kıra çıktı. Önce yemek yediler. Gezdiler eğlendiler. Dönüş yolunda bir yerde dinlenmek için biraz beklediler. Yolda su kenarında konaklamış bir kervan çıktı karşılarına. Padişah bir vezirini çağırarak,

– Git sor bakalım dedi, şu kervan nereden geliyormuş?



Vezir bir koşu gidip geldi. Padişaha kervanın Rey şehrinden geldiğini söyledi. Padişah,

– Peki nereye gidiyormuş, diye sorunca buna bir cevap veremedi.

Bir başka vezirini çağırarak,

– Kervanın nereye gittiğini öğrenmesini istedi. O da gidip Yemen'e gittiğini öğrendi ama diğer sorularına cevap veremedi.

Padişah böylece ordadaki bütün vezirlerini aynı şekilde sordu. Hepsini de kendilerinden istenen ilk sorunun cevabını verdiler ama diğer sorular karşısında çaresiz boynun büktüler.

Sıra Eyaz'a gelmişti. Padişah olanlardan habersiz, kafleye yeni kaşan Eyaz'a:

– Ey Eyaz şu kervana git de nereden geldiğini öğren, dedi.

Eyaz hemen kuyru başındaki kervana doğru yol aldı. Dönüşü biraz uzun sürdü. Padişahın huzuruna çıktığında diğer vezirler de hazır bekliyordu.

– Eyaz öğrendin mi?

– Evet efendim Rey'den geliyormuş.

– Peki nereye gidiyorlar?

– Gittikleri yer Yemen'dir efendim.

Konuşmalar böyle devam etti. Eyaz kervanın ne zaman yola çıktığını, ne taşıdığını, burada kaç gün kalacağını teker teker anlattı. Padişah kervanla ilgili başka ne sorduysa Eyaz eksiksiz cevap verdi. Vezirler, olanlar karşısında şaşkınlıklarını gizleyemedi. Eyaz'ın üstünlüğünü kabul ettiler.

– Şu gerçek ki bizler akıllı insanlarız ama Eyaz bizden daha akıllı. Bunu şimdi daha iyi anladık dediler.

Padişahın Eyaz'a verdiği değeri haklı buldular. O günden sonra diğer vezirler Eyaz'ı kıskanmayı da, padişahı eleştirmeyi de bıraktılar.



MUSİKİYLE TEDAVİ

İsmail KÖKSAL

Erken vakitte eve gelip, hiçbir şey demeden yatak odasına giren oğlunu gören ana telaşlandı. Oğlunun hareketlerinde bir gariplik vardı. Süpürgeyi bırakıp içeri girdi. Küçük odalara baktı. En son oğlunun odasının kapısını çaldı.

Hiç ses yoktu.

– Oğlum, iyi misin?

Arından içeriden gelecek cevabı bekle- di. Hiç ses soluk yoktu. Kadın biraz daha sesini yumuşattı. Kaç yıldır işe giden oğlu hiç böyle yapmazdı. Şu an dükkânda iş- nin başında olması gerekiyordu.

Tekrar kapıyı tıklattı.

– Karnın açsa yemek hazırlayayım. İster misin?

Bekledi ama cevap gelmedi. Bu durum yaşlı anayı daha da tedirgin etti. Göğsü

daraldı, nefes alışığı arttı. Oğlunun başına bir şey mi gelmişti. Kapının kolunu çevirdi. Kapı arkadan kilitlenmişti. Üst üste kapıyı vurdu. Yine cevap yoktu.

– Halil kapıyı açar mısın? Neyin var oğ- lum?

Kulağını tahta kapıya dayayıp oğlunun sesini duymaya çalıştı. Kısık bir ses ritim halinde tekrar ediyordu.

– Kediyi beklerim, kedi beni bekler.

Buna bir anlam veremeyen yaşlı anayı bir korku sardı. “Yoksa, yoksa oğlum delir- di mi?” dedi ve yazmasını başına geçirip sokağa çıktı. Kime gideceğini, kime akıl danışacağını bilemedi. Beji de bir aylığı- na ticaret etmek için uzak şehirlere gitmiş- ti. Bu süre içinde dükkâna oğlu bakıyordu. Bu ara aklına aktar Hacı Kemal Efendi gel- di. Hem dürüst hem de âlim bir kişiydi.

Yardım edecekse o yardım ederdi.

Hemen caminin yanından, mey- dandaki çeşme başına, oradan da çarşıya girdi. Kalabalık ara- sından sıyrılıp güzel kokuların ya- yıldığı aktar dükkânının önüne geldi. Aceleyle Kemal Efendi’yi aradı. Arkasından bir ses,



- Hayır ola Hatice Hanım. Birini mi anıyorsun?

Hatice Hanım hiç zaman geçirmeden olanları anlattı.

Kemal Efendi,

- Gel şöyle. Bir de dükkâna bakalım. İki kapı ötedeki çömlük dükkânına vardılar. Kapısı açıktı. İçeri baktılar, dikkat çeken bir olay yoktu.

Kemal Efendi,

- Hadi eve gidip oğlana bakalım.

Bahçe kapısından girdiklerinde şaşırıp kaldılar. Oğlan kocaman bir leğenin içine su doldurmuş, suyun ortasına oturmuş bir şeyler söylüyordu. İki de bir eğilip kalkıp:

- Kediye beklerim, kedi beni bekler, deyip duruyordu.

Hatice Hanım dayanamayıp ağlamaya başladı.

- Of, of. Oğluma ne oldu?

Kemal Efendi işi anlamıştı. Oğlan delilik emaresi gösteriyordu. Vakit kaybetmeden hastaneye götürülmesi gerekiyordu. Hemen bir at arabası kiraladı. Hatice Hanım'ı ve oğlunu arabaya bindirip Edirne yoluna düştüler.

Yatsı ezanıyla birlikte Tunca Nehri'nin kenarına kurulmuş darüşşifanın (hastane) önüne geldiler. Daha arabadan inmeden iki hastabakıcı yardımı geldi. Oğlan yolda yorulmuş, uyuşup kalmıştı. Biraz gözlerini açar gibi oldu, ayakta durmaya çalışırken bayıldı.

Sedyeyle içeri götürülürken nöbetçi doktor hastayı muayene odasına aldı. Gerekli kayıtlar yapıldıktan sonra oğlana yatırdılar.

Kemal Efendi,

- Benim ilçeye dönmem gerekiyor. Arabacı dışarda beni bekliyor, dedi ve bir kese para bıraktı. İnşallah en kısa sürede Allah şifa verir.

- Hatice Hanım oldukça yorgundu. Doktor yanına geldi. Onu rahatlatacak sözler söyledi:

- Oğlunuz oldukça yorulmuş. Buraya getirmekle iyi ettiniz. Anlaşılan o ki oğlunuz iki ay hastanemizde kalacak. Hastanemiz bu tür hastalıklan tedavi edebilecek kapasitede yapılmıştır. Yarı oğlunuzu hocalarımız da kontrol edecek, dedi. Siz de yorulmuşsunuz. Misafirhanede dinlenebilirsiniz.

Hatice Hanım misafirhaneye geçerken Kemal Efendi geri döndü. Genç delikanlı hasta odalarından birine alındı. O uykuya dalarken kapı aralığında bir su şırıltısı geliyordu. Bu su sesi onun ruhunu dinlendirdi, sakinleşti. Ama uzun bir tedaviye ihtiyacı vardı.

Bir hafta sonra Hatice Hanım'ın eşi döndü. Halil'in de tedavisine başlandı. Oğulları Halil emin ellerdeydi. İşini bilen doktorlar hem bedenini kuvvetlendirecek tedavi ve ilacı verdiler hem de delilik hastalığını tedavi edecek yöntemler uyguladılar.

Hatice Hanım ve eşi ilçeye döndüler. Arada bir gidip oğullarını ziyaret ettiler. Hatice Hanım her namazdan sonra oğluna dua etmeyi unutmadı.



KÜLLİYE

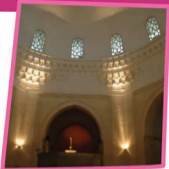
Nisa YILMAZ

Osmanlı İmparatorluğu'nun en büyük şehirlerinden ve ikinci başkent olan Edirne gelip gidenlerin çok olduğu önemli bir ticaret şehriydi.

1484 yılında temeli atılan darüşşifa 4 yılda bitirilerek hizmete açılmıştır. Sadece hastane değil bunun yanında, tıp okulu, misafirhane, cami, aşevleri, depo ve köprüden oluşmaktadır. Külliye'nin kurucusu Fatih Sultan Mehmet'in oğlu II. Bayezid'dir.

Darüşşifa (Hastane)

Hastane üç bölümden oluşuyor. Birinci bölümde poliklinik, özel diyet mutfağı ve personel odaları yer almaktadır.



kubbe ile örtülü. Şadırvanlı bir salon etrafında çevrelenmiş, odaların dış bahçeye ve iç salona açılan pencereleri vardır. Ortadaki büyük kubbenin tepesinde fenerden gelen ışık iç mekânı aydınlatırken kirlenen hava ile pis kokulan dışarı atılması sağlanmıştır.



İkinci bölümde ilaç deposu ve üst düzey personele ait üniteler vardır.

Üçüncü bölüm ise 6 kişilik ve dört yazlık yatak odası ile bir müzik sahnesinden oluşuyor. Odalar ve sahne görkemli bir

Bir merkez etrafında toplanan hasta odaları görevliler tarafından rahatça gözetlenebilmektedir.

Zamanında her türlü hastaların tedavisi edildiği şifahane sonraki yıllarda sadece



akıl ve ruh hastalarının tedavi edildiği bir merkez haline gelmiştir. Dönemin hekimlik bilgilerinin yanı sıra su sesi, müzik ve güzel kokular da kullanılmış.

Musikiyle hasta tedavisi

Müzikle tedavi bu hastanenin en önemli özelliklerindedir. 10 kişiden oluşan musiki topluluğu haftada üç gün hastalara konser vermiştir. Konser yerinin akustiği oldukça hassastır. Müzik binanın her tarafından rahatlıkla dinlenebilmiş. Hastanın huzur bulması için tedavide şadırvandan fışkıran su

sesinden ve güzel kokulardan da yararlanmış. Şifahanede tedavi ücretsiz olup şehirdeki hastalara haftada iki gün parasız ilaç dağıtılmış.

Musiki Makamları

Bu kelimeleri daha dikkatli okuyun. Çünkü hastalığın özelliğine göre müziğin farklı farklı makamları tedavide kullanılmıştır. Osmanlı Şair Hekimlerinden Hasan Efendi'nin eserinde musikinin hastalıklarla ilişkisi şu şekilde tanımlanmıştır.

Rast Makamı: Hovale ve felç illetine devadır.

İsfahan Makamı: Zihni açar, zekâyı artırır, anıları tazeler.

Zirevkenet Makamı: Sırt ve eklem ağrıların ve kuluncun tedavisinde faydalıdır.

Rehavi Makamı: Baş ağrısına devadır.

Büzürk Makamı: Ateşli hastalıklara iyi gelir, zihni temizler, vesvese ve korkuyu uzaklaştırır, fikre yön verir.

Zengüle Makamı: Kalp hastalıklarının devasıdır.

Uşşak Makamı: Kalp, karaciğer, sıtma ve mide hastalıklarının ilacıdır.





Ertuğrul Gazi her düğünde güreşler düzenletirdi. Osman da güreşlere katılmaya karar verdi.

Osman da yarın kendi akranlarıyla güreşecekti. Gece, yatsı namazından sonra kışpetini yatağının kenarına koydu ve dua etti.



Aşiretin büyüklerinden Ömer Bey, pehlivanları yanına çağırdı ve her gruptaki pehlivanlara sırayla kura çekirdi.

İlk önce Osman'ın da aralarında bulunduğu gençlerin güreşi vardı. Toplam on altı kişiydiler. Ömer Bey, sekiz renkten ikışer ipi bir bez torbanın içine attı ve her güreşçiden bir tanesini çekmesini istedi.

Kismetime bu çıktı.



Osman, kırmızı bir ip çekti. Bu kura diğer kırmızı ipi çeken pehlivanla güreşeceği anlamına geliyordu.

Cazgır!



Güreşler aynı anda başladı. Gençliğe yeni adım atmış pehlivanların azmi Ertuğrul Gazi'yi gülümsetiyordu. Osman ilk turda güreşi kazandı.

Dört güreşçi kalmıştı. İki farklı renkte, dört iple yeniden kuralar çekildi ve Osman yeşil ipi çekerek güreşe başladı.



Benim bildiğim bütün oyunları o da biliyor. Onun hiç bilmediği bir şey denemeliyim.



Rakibi, Osman'ın hareketlerini bildiği için onun bütün oyunlarına karşı koyuyordu. Osman kan ter içinde kalmıştı.

Yaşayın, çok güzel güreştiniz.

Var olun, gözlerim güreşe doydum.

Yıldırım kuzuyu hak ettin.

Osman bir fırsatını bulup Konur'u iki bacağından yakalayıp yere yığıyordu. Seyirciler iki küçük yiğidin kıyasıya mücadelesi karşısında uzun süre onlara tezahurat yaptılar.

Hakem, Osman'ın elini yukarı kaldırdı.

Osman'a bütün güreşleri kazandığı için bugün sahipleri tarafından bir kuzu hediye edildi.

Osman'ın bugün gördüm ki pek yaman güreş çıkarttı. Seni tebrik ederim.

Sağ olasın babacığım.

Bu başın seni şımartmaz değil mi oğul?

Hayır baba. Bilirim ki güreş, alt üstü bir oyundur. Bir oyunda galip çıkmak insanı büyütmez.

Akşam, çadırda ağabeyleri Gündüz Alp ve Sarıbatu da Osman'ı tebrik ettiler. Akşam yemeğinde Ertuğrul Gazi de oğlunu tebrik etti.

Peki kuzu nerede?

Şey... Onu Konur'a verdim. Güreşten sonra bana danışın istemedim.

Alerin oğul. Pehlivanın büyüğü bileği bükürmeyen değil, yüreğini yitirmeyendir. Sen her vakit gönlünü kuvvetli tutasın.

ÇOBAN

Gülğün KARA

Hayri, çobanlık yaparak geçimini sağlardı. Yetim olduğu için evin yükü onun sırtındaydı. Bir gün koyunlarını yeşil bayırlarda atlatıyordu. Bir ağacın altına gidip oturdu. Bir atlinin kendisine doğru geldiğini görünce toparlandı ve beklemeye başladı.

Atlı Hayri'nin yanına geldiğinde seslendi.

– Çocuk, zengin olmak ister misin? Hayri tanıyamadığı bu adama bir süre baktıktan sonra gülererek cevap verdi.

– Zengin olmayı kim istemez beybaba!

Adam Hayri'ye bir teklif sundu. Güttüğü koyunlar karşılığında binlerce lira para vermek istedi.

Fakat Hayri bu işe hiç yanaşmadı. Adama bu koyunların kendisine ait olmadığını ve emanet olduğunu söyledi.

Adam bir kahkaha atarak,

– Çocuk düşündüğüne şeye bak. Seni kimse görmez. Paranı aldin mı buralardan çeker gidersin dedi.

Hayri, adama,

– Emanete ihanet edemem. Bizi bu koyunların sahibi görmüyorsa Allah da mı görmüyor?

Bunun üzerine adam atından indiği gibi Hayri'ye sandı ve onu alından öptü.

– Sen benim oğlumsun artık, diyordu.

Hayri, işte o an konuştuğu adamın koyunların sahibi olduğunu anlayabildi.



TEVEKKÜLÜN BÖYLESİ

Cengiz DOĞAN

Bir köyde yaşayan dindar bir adam varmış. Hanımının inancı ise zayıfmış. Ne zaman adamın bir şeyi kaybolursa hanımı oğlar sızlarmış.

Adam ise,

– Üzülme hanım dermiş, o eğer helal malımız ise aynııyla karşımıza çıkar. Ya da Allah daha iyisini gönderir. Ne var ki hanımı buna bir türlü inanmazmış.

Bir gün adam öküzlerini satmak üzere şehre inmiş. Parasıyla da altın alıp tekrar köyün yolunu tutmuş. Yolda bir kuyu başında durup su içmiş, soluklanmış. Sonra kendini evde bulmuş. Eve geldiğinde bir de ne görsün!

Altınlar yok. Meğer adam altınları bir poşet içinde kuyunun başında unutup vermiş. O civarda koyun otlatan bir çoban su içmek için geldiğinde altın dolu keseyi bulmuş. Ama cebine koymadan eşkiyaların geldiğini görmüş. Çoban altınları kuyuya atmış. Nasıl olsa sonra gelir altın diye düşünmüş. Eşkiyalar alacak bir şey bulamayınca çobanı bir güzel dövmüşler. Birkaç tane de koyun alıp gitmişler. Çoban öyle dayak yemiş ki yatağa düştüğü için altınları alacak mecali bile kalmamış.

Altınların gerçek sahibi ise bu olanlardan habersiz kuyu başına geldiğinde beklediğini bulamamış. Eli boş eve dönmüş.

Tevekkül içinde,

– Allah kerim demiş. Elbet bu işin de sonu hayır olur.

Kansı olanları duyunca yine ağlamış sızlanmış. Ama işe yaramamış. Arodan birkaç gün geçmiş. Adam kuyu kenarına gelmiş. Su içmek isterken sağığını suya düşürmüştü. Sonra da almak için kuyuya inmiş. Suyu aldıkça azalan kuyuda sanki beraber altınları da bulmuş. Hiç beklemediği bu olay karşısında sevinç içinde kuyudan çıkmış. Allah'a malını tekrar verdiği için şükretmiş. Allah dindar adama böylece altınlarını tekrar ulaştırmış. Adamla beraber hanımı da şükretmiş ve tevekkül etmeyi öğrenmiş.



Üç kadın çeşmeden su dolduruyorlardı. İki kendi aralarında konuşuyorlardı. Oğulları ile övünüyor, onların güçlerinden bahsediyor, başarıları ile gururlanıyorlardı.

Birisi diğerine,

– Benim oğlum çok güçlüdür. Onun bileğini kimse bükemez. Arkadaşları içinde ondan daha kuvvetlisi yoktur, demiş.

Kadın, arkadaşının sözüne kulak vermiş. Onun sözü bitince o da kendi oğlundan bahsetmeye başlamış.

– Benim oğlum bülbül seslidir. Onun kadar güzel şarkı söyleyenini hiç görmedim. Arkadaşları içinde hiç birinin sesi onunki kadar güzel olamaz.

İki kadın oğullarını övmekte adeta yarış ediyorlarmış. Orada bulunan üçüncü kadın kendi oğlunu düşünmüştü. Onun ne kadar iyi kalpli ve yardımsever olduğu akına gelmiş. Fakat oğlunun bu özelliğini kadınlarla paylaşmak istememiş.

Kovalarını dolduran kadınlar çeşmeden ayrılıp evin yolunu tutmuşlar. Onlar yolda sohbet edip giderlerken karşıdan üç tane çocuk koşarak onlara doğru gelmiş. Bu çocuklardan birisi yanık sesi ile türkü söylüyormuş. Diğerine ise gücünü isbat edercesine yoldaki taşları aşağıya atıyormuş. Üçüncü çocuk ise doğruca annesinin yanına koşmuş.

– Anne sana yardım edeyim, diyerek annesinin elindeki su kovasını almış. Eve kadar annesine eşlik etmiş.

Köyün girişinde yaşlı bir adam oturuyormuş. Yaşlı adam bu çocukları uzaktan uzağa izliyormuş.

Kadınlar oradan geçerken yaşlı adama sormuşlar.

– Amca, şu çocuklardan hangisi daha iyidir?

Yaşlı adam cevap vermiş.

– Hani, çocuk nerede? Ben sadece bir çocuk gördüm deyip annesine yardım eden çocuğun başını okşamış.



ÜÇ KUŞ YAVRUSU

Yasemin ATİLLA

Ömer iyi bir korne ile dömnenin sevincini yaşıyordu. Köyde dedesinin yanında kalmak onun için en büyük hediyeydi. Gitmeden hayallere başlamıştı bile. Köyün ortasından akan dere ve meyve ağaçları ne kadar güzeldi. Kuşların cıvıltısı bir müzik şenliği gibi gelirdi.

Ömer köyde kaldığı zamanlarda sadece oyun oynamıyordu tabii ki. Dedesine yardım etmeyi de unutmuyordu. Sabahın erken saatlerinde kuzuları alıp otlamaya götürmek, oynamak kadar güzel geliyordu ona. İsimlerini bile koymuştu. Gezerken onlarla sohbet ediyordu. Kınalı kuzu ile daha bir iyi arkadaştı. O en küçük olduğu için mi bilmem kınalıyı daha çok severdi.

Bir sabah kuzularını otlatırken, dedesinin tarlasında bir yuva gördü. Yaban kuşu buğday tarlasının bir köşesine yuva kurmuştu. Heyecanlı yuvanın içine baktığında bir de ne görsün. Tam üç tane minicik yavru duruyordu. Ağızlarını açıp kapatıyorlardı. Açmış olduklarını anladı. Ama onların yiyeceği yemi ancak annesinin getireceğini biliyordu. Hemen oradan uzaklaşmak istedi. Böylece anne kuş korkmadan yuvasına gelebilecekti.

Ömer bu kuşları sahiplendi. Benim kuşlarımdı onlara. İsim bulmakta bile gecikmedi: Cankuş adını koydu. Hepsi birbirine çok benzeyordu. Fark etmez, dedi.



- Üçünün de adı aynı olsun. Onlar benim Cankuşlarımdır.

Köyde her ayınun bir mevsimi vardı. Bilye oynamanın vakti başkaydı. Çelik çomak mevsimi başkaydı. Şimdi uçurtma mevsimi gelmişti. Arkadaşları gibi Ömer de dedesiyle beraber güzel bir uçurtma yaptı. İkinciden sonra çıkan tatlı rüzgârda uçurtma uçurmak çok güzel olurdu. Çocuklar uçurtmalarını alırken yüksek tepeye doğru çıkardı.

Ömer ve arkadaşları sevinç içinde renk renk uçurtmaları uçururken koyun ve kuzular da yeşil tepelerde karnını doyuruyordu. Temmuz sıcaklığında herkes tarlada biçerdöverle buğdaylarını topluyordu. Çocuklar da hem oynuyor hem de ailelerine yardım ediyordu. Ömer de dedesine yardım etmek için sabırsızlık içinde bekliyordu.

- İşçilere su taşımak, çuvalın ağzını başlamak ne güzel. Güzel çünkü ben bunu yapmaktaki dedeme yardım etmiş olurum, diyor.

Ömer'in Hayri Dedesi biçerdöveri tarlaya getirmişti. Ama o sırada Ömer arkadaşları ile rüzgâr tepesindeydi. Tepeden baktığında tarlayı rahatlıkla görebiliyordu. Uzaktan dedesini gördüğünde işi anladı. Biçerdöver tarlada çalışacaktı.

Ömer bir anda uçurtmasını bırakıp tarlaya doğru koşmaya başladı.

Koşarken de,

- Dedeciğim!.. dedeciğim diye bağınıyordu.

Sesini duyurması çok zordu. Ama Ömer yine de bağınıyordu,

- Cankuşlanmmmmmm...

- Canlanmmmmmmmm...

Arkadaşları pek anlam veremediler Ömer'in bu haline.

Birisi,

- Galiba Ömer biçerdövere binmek için gitti, diyordu.

Ama Ömer'in aklında ne uçurtma vardı, ne de biçerdöver.

O şimdi sadece can kuşlarını düşünüyordu.

- Biçerci amca görmeden kuşlanma zarar verirse, diye korkuyor, endişeleniyordu.

Hiç durmadan koşan Ömer tarlaya vardığında kalbi duracak gibiydi. Doğru dedesinin yanına vardı.

- Dedeciğim biraz durun! dedi.

- Ne oldu yavrum ne bu telaşın? Biraz dinlen bakalım.

- Cankuşlanm dede, can kuşlanm...

- Ne canı, ne can kuşu oğlum anlat-sana...

Dedesinin sorularını bile duymayan Ömer, hemen yuvanın olduğu yere gitti. Kuşlarına baktı. Sopa sağlam duruyorlardı yerlerinde. Kalbi rahat etti. Kendine geldi.

Dedesi Ömer'in yanına gelip de kuşları görünce her şeyi anladi.

Ömer bu kadar yolu kuşlara bir şey olmasın diye koşarak gelmişti. Dedesi Ömer'deki bu merhamete hayran kaldı.

- Aferin evladım dedi, tabiiattaki en küçük bir canlı bile değerlidir. Onları korumak en çok da biz insanlar için gereklidir.

Hayri Dede ve Ömer, biçerci amcaya kuşların olduğu yerdeki buğdaylara dokunmaması gerektiğini söyledi. Böylece hem kuşlar güven içinde büyüdü hem de Hayri dede buğdaylarını toplamış oldu.

Yaz tatili bitiminde köyden dönerken uçan kuşlara bakan Ömer,

- Acaba hangisi benim kuşumdur, dedi.

Sonra yine kendisi cevapladı.

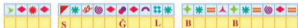
- Ne fark eder. Onların her biri benim Cankuşum gibi değerli ve önemli olduktan sonra .

Ömer bir canlıya yardım etmenin mutluluğu içinde yolculuğuna devam etti.

Şimdi yaşadıklarını hikâyeleştirip sınıfta anlatmanın hazırlıklarını yapıyordu.



Hadis BULMACA



Answer:



GÜLME VAKTI

Latince

Hasta doktora derdini anlattı.
– Sabahları bir türlü yataktan kalkamıyorum. Canım çılgın da istemiyor.

Doktor,

– Şikayetiniz bunlar mı?

Hasta,

– Evet

Doktor:

– Bunun adı tembellik.

Hasta,

– Biliyorum doktor. Ama patronuma hastayım demek için bunun Latince bir adı yok mu?



Üçü bir Arada

Müşteri sıkın bir tavırla berber dükkânındaki koltuğa oturdu ve söyledi.
– Üçünü de kısa kes!
– Affedersiniz anlayamadım?
– Yani saç, sakalı ve lâh...

Hepsi BU Kadar mı?

Küçük Aylin'e teyzesi bir lira vermişti. Küçük kız bir şey demeden parayı cebine attı. Bunun üzerine annesi söze kanıştı.
– Aylin, teyzene ne demen lazım?
Aylin cevap vermedi. Anne bunun üzerine yardım etmek istedi.
– Baban bana para verdiği zaman ben ne diyorum?
Birden gözleri parlayan Aylin:
– Hepsi bu kadar mı? diye atıldı.

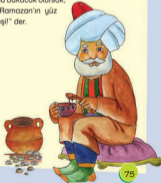
Çömlek Hesabı

Ramazan günlerini hesaplamak için bir çömleğin içine her gün bir taş atar, Hoca. Bir avuç taş doldurur çömleğin içine Hoca'nın yaramaz oğlu, muziplik olsun diye.

Bir zaman sonra arkadaşları: "Bugün Ramazan'ın kaçtı acaba, diye sorarlar Hoca'ya. Hoca da: "Şimdi eve gider öğrenirim. Biraz sabredin." der ve evinin yolunu tutar.

Çömleği boşaltır; bir sayar, iki sayar... Taşların yüz yirmi beş tane olduğunu görür. Şaşkın bir hâlde döner arkadaşlarının yanına Hoca. "Arkadaşlar, bugün, Ramazan'ın kırk beşi" der. Hoca'nın bu cevabına gülüşürler arkadaşları. Aralarından biri,

"Aman Hocam, bir ay otuz gündür. Hiç Ramazan'ın kırk beşi olur mu?" diye itiraz eder. Hoca, biraz şaşkınlık biraz da kızgın bir ifadeyle: "Ben yine insafsı davrandım. Benim çömlek hesabına bakacak olursak; bugün Ramazan'ın yüz yirmi beş!" der.



maddenin SIRLARI

Hüseyin Çoğlayan

Maddenin en yaygın tariflerinden biri: "Uzayda yer kaplayan, bölünüp parçalanabilen, tartılabilen ve duyu organlarıyla algılanabilen şeyler" şeklindedir. Çevremizde farklı ham maddelerden yapılmış ve farklı kullanım alanları olan çeşitli nesnelere vardır. Maddeler, taşınabilir özellikler, kullanım yerleri ve yapı maddelerine göre gruplandırılabilirler.

Eşya, alet, malzeme ve cisim, maddeleri gruplandırmada kullanılan isimlerdendir. Evinizde bulunan maddelerin hangilerine bu isimleri kullanırsınız? Örneğin un, şeker ve yağ alet olarak mı yoksa malzeme



olarak mı gruplarsınız? Biraz düşündüğünüzde siz de çevrenizde bulunan maddelerin hangi gruba dâhil olduğunu tahmin edebilirsiniz.

Maddelerin sahip olduğu özelliklerden bazılarını beş duyu organıyla fark edilebilir. Maddelerin parlak-mat, sert-yumuşak, esnek-kılgan, suda yüzen-suda batan, ıslanan-ıslanmayan, ışığı geçiren-opak, kokulu-koksuz gibi pek çok özelliği bulunur. Bu maddelerin farklı özelliklerde yaratılması, her biri için insanların aynı ayınlık şükretmesini gerektiren bir nimettir.

Şimdi biraz beyin fırtınası yapalım. Çevremizde bulunan maddeler ve bunların bizim işimize yarayan özellikleri için "Olmasaydı ne olurdu?" sorusunu soralım.



Yeryüzünde taş, tuğla, tahta, kumaş perde gibi maddeler ışığı geçirseydi ne olurdu?

İçeriye göstermeyen evler yapmak mümkün olmazdı. Bundan dolayı insanlar kendilerine ait özel hayatlarını yaşayamazdı.

Peki cam, naylon gibi maddeler ışığı geçirmeseydi?

Ev ve işyerlerimizin içleri böyle aydınlık olmazdı. Seralarda sebze ve meyveler yetiştirilemezdi. Mikroskop ve teleskop gibi optik araçlar ve bunlar sayesinde gerçekleştirilen buluşlar olmazdı.

Ya, kâğıt ve havlular su çekmeseydi... Kömür ve petrol, yanıcı olmasaydı... Oksijen, yakıcı olmasaydı... Su, çözücü ve akışkan olmasaydı... Mıknats, hiçbir metali çekmeseydi... Demir, bu kadar sert ve dayanıklı olmasaydı... Su, holden hale geçemeseydi...

Maddelere ait özellikler, yeryüzünde yaşamı kolaylaştırmak için Yüce Yaratıcı tarafından insanlara lutfedilmiştir. Öyle ki, her şey mükemmel işleyen ve çok hassas bir mekanizma ile çalışılmaktadır. Ve insanlar biraz araştırdığında bu hassas mekanizma içindeki pek çok sanatı keşfedebilir.

Elmas ve karbon yan yana bulunduğu birbirinden çok farklı maddeler olarak görünür. Ancak her iki madde de saf karbondan oluşmuştur. Aynı maddeden bu kadar farklı ürünler çıkarmak Sanatçı'nın büyüklüğünün bir işaretidir.

Pencerelerde ve optik malzeme üretiminde kullanılan cam, saydam bir maddedir. Ancak saydam bir madde olan cam, saydam olmayan bir maddeden yani kumdan üretilir. Aynı madde içerisinde tezatları barındırmak da yine Sanatçı'nın, sanatındaki ustalığının ve kudretinin göstergesidir.

Diğer sıvılardan farklı olarak su, yüzeyden katılaşmaya başlar. Suyun bu özelliği donan göl ve nehirlerde yüzeyin donmasını sağlar. Buz tabakasının altında kalan canlılar hem dışarının soğuğuna karşı korunur hem de su dibinden itibaren hayatın yok olması engellenir. Ya, su da diğer sıvılar gibi dipten katılaşsaydı...

Maddelerin, tabiiatta bulunduğu insan eli değmemiş hallerine doğal madde adı verilir. Doğal maddeler demir, bakır, petrol gibi madenlerin yanı sıra bitki ve hayvanlar da olabilir. Bu maddeler işlenerek ürünlere dönüştürülür. Bize düşen görev, maddeleri israf etmeden değerlendirmek, ondan yeni şeyler üretmek insanlığın istifadesine sunmaktır. Hepsinden önemlisi ise bunları lutfedeni fark edip kulluk vazifesini yerine getirmektir.

NEZAKET DOLU BİR HAYAT

Ahmet AKBAŞ

EV ALMA KOMŞU AL

Hava oldukça soğuktu. Paltoma bürünmüş, şapkamı kulaklarımdan aşağı çekmişim. Köşeyi dönmüştüm ki karşımdan gelen kişiye çarptım. Rüzgâr da esmeye başlayınca kendimi yere düşmekten sonra kurtardım. Bir de baktım ki çarptığım kişi bizim mahalleden Asım. Elindeki

bir demet çiçek yere düşmüş, onu almaya çalışıyordu. Özür dileyip elimi uzattım. Böyle acele acele nereye gittiğini sordum.

Komşumuz Murat Efendi'nin hastalandığını ve onu ziyarete gittiğini söyledi. Daha iki gün önce birlikteydik. Ne zaman hastalandı ki diye düşünürken, Asım beni de ziyarete davet etti. Birlikte buz tutmuş yolda ilerlerken Peygamberimiz'in: "Kim bir hastayı ziyaret ederse, Allah'ın rahmetine dalmış olur." hadisini düşünüyordum. İyi ki de ziyaret etmişiz. Gelmemize o kadar sevindi ki bilemezsiniz.



Komşu Hakları

1. Hastalandığında geçmiş olsun ziyaretine gitmek.
2. Öldüğünde cenazesinin kaldırılmasında bulunmak.
3. Borç istediğinde vermek.
4. Darda kaldığında yardımına koşmak.
5. Bir nimete kavuştuğunda tebrik etmek.
6. Başına bir musibet geldiğinde teselli etmek.
7. Evi anın rüzgânını (güneşini, manzarasını) engelleyecek şekilde yüksek yapmamak.
8. Eğer pişirdiğimiz yemeklerin kokusu komşumuza kadar giderse yemekten ona da vermek.
9. Yardım isterse yardım edip ihtiyacını karşılamak.
10. Hastalanırsa ziyaret etmek.

* Dedikodusunu yapmamak.

* Ev için alınan meyve-sebzeden ona da tattırmak veya gizlice evine götürmek. Zira komşunun çocukları bu meyve ve sebzeği gördüğü takdirde canları çekip üzülebilirler.

* Komşudan kendini büyük görüp onları küşümsememek.

* Çocuğun eline yiyecek verip onu dışarı çıkarmamak.

* Komşular arasında çekiç, testere, balta, pense, tornavida gibi ev aletlerinin alınıp verilmesi adet haline gelmiştir.



* Apartmanda oturan aileler, komşularını rahatsız edecek davranışlardan kaçınmalıdır. Radyo, televizyon gibi elektronik aletleri yüksek sesle dinlememeli, hele vakit gece yansıyorsa buna daha çok dikkat etmelidir.

* Çocukların evde koşturarak oynamalarına, hoplayıp zıplamalarına izin vermemeli, komşularımızın bundan rahatsız olacağını çocuklara anlatmalıyız.

* Balkon yıkayacağımız, yolluk veya halı silkeleyeceğimiz zaman mutlaka alt katta oturan komşumuzun balkonuna bakmalıyız. Aslı çamaşın varsa bu işimizi ertelemeliyiz. Bazen komşumuz balkonda oturuyor da olabilir. Bu durumda da onları rahatsız etmemeli, işimizi onlar içeri girince yapmalıyız.

* Apartmanda belirlenen günlerde genel temizlik yapılmalıdır.

AT GÖZLÜKLÜKLERİ

Murat KAYA

Gönen Otagarı'nda sessizliği simiçilerin sesleri bozuyordu. Bu arada Adnan ile Yaşar valizleriyle hikâyesinin içine girdiler. Nereden çıktı şimdi bunlar demeyin; çünkü hikâyesinin kahramanları onlar. Birlikte İstanbul'a gidecekler. Adnan, elindeki valizi yere bırakıp bilelete baktı. Daha sonra da Yaşar'a dönüp,

-Evet, şu ilerideki araba bizimki. Haydi bakalım Yaşar, dedi.

Yaşar ile Adnan otobüsün yanına vardılar. Muavine biletlelerini gösterip valizleri otobüsün bagajına yerleştirdiler. Adnan, muavinin kulağına eğilip: "Aman dikkat et, o çantada önemli eşyalar var!" demesine rağmen muavin çantayı pamuk çuvalı gibi bagaja tıktı. Adnan, arkadaşına bakıp tebessümüyle adeta: "Hasbünallah," çekti.

...

Otobüs, söylenen saatten on beş dakika geç hareket etti. Bu duruma alışık olduğu için ayrıca kızmamaya gayret etti. Yolculuk başlamıştı. İki arkadaş yol boyunca çocukluk hatıraları hakkında konuştular.

Otobüs, dinlenme tesisinde yarım saatlik mola verdi. Adnan ile Yaşar, otobüsten inip öğle namazı için mescit aradılar. Abdestli oldukları için vakit kaybetmeden namazlarını kıldılar. Fakat geri döndüklerinde otobüsün yerinde olmadığını fark ettiler. Yanlış tarafa mı baktık, deyip mola yerini baştan sona gözden geçirdiler. Otobüsün orada olmadığını anıyınca: "Acaba geç mi kaldık," deyip saatlerine baktılar. Ama mola süresinin dolmasına daha on dakika vardı. Akıllarına muavinle mola başlarken yaptıkları konuşma geldi:

- On dakikada namaz kılar, arabaya yetiştiriz.

- Ayıp ettin güzel abim, sen merak etme, demişti muavin, ama henüz süre dolmadan otobüs gitmişti.

Adnan, sinirlenmemek için kendini zor tutuyordu, ama yolun ortasında kalmışlardı. Yaşar, ertesi gün işe yetişmek için çareler düşünürken Adnan dayanamayıp:

- Kardeşim bu ne talihsizlik. İnsanın muhallebi yerken diği kırılır mı!

Arkadaşının gülmesine mânâ veremeyen Adnan,

- Hayrola, yine ne buldun! Yoksa arabayı sadece ben kaçırdım da sen bu olayın figüranı mısın!

Yaşar, çocukluk arkadaşına bakıp gülümseyerek,



-Biraz rahat ol. Hemen sıkıntıya kapılma. Sinirlenince her şey hallediliyor mu?

...

Konuşmalar uzayıp gitti. Sonunda mola yerine gelen başka bir otobüse bindiler. Biraz önceki konuşmalar Adnan'ı rahatlatmaya yetmemişti. Yaşar'ın rahatlığı onu daha da çileden çıkarmıştı.

Otobüs, bir sonraki mola yerine yaklaşıyordu. Adnan, otobüsü İstanbul'daki terminalde bulabileceğini düşünüp biraz rahatlamıştı. Mola yerinde otobüsten indikten sonra muavine,

- Aman kardeşim, ne olur bir de siz unutmayın bizi, deyince muavin kıs kıs güldü.

Adnan, tam muavine niçin güldüğünü soracaktı ki kaçırdıkları otobüsü gördü. Muavine cevap vermeyi bir tarafa bırakıp diğer

arabanın olduğu yere doğru koşarak ilerledi. Yaşar, Adnan'ın nereye gittiğini başta anlamamıştı, ama o tarafa bakınca o da oraya koştu.

Otobüsün yanına kadar giden Adnan tam bağıracaktı ki muavin daha önce davranıp:

- Vay benim güzel abim! Vay! Allah'ın sevgili kuluymuşsun!

Adnan, onun ne demek istediğini anlamamıştı. Muavin, otobüsün camını göstererek:

- Görüyor musun camın halini?

Adnan ve Yaşar birbirine bakıp aynı anda,

- Ee! Bunun bizim dinlenme yerinde unutulmazla ne alakası var?

- Olur mu canım abim! Siz namaza gittikten sonra sarhoşun biri gelip şoförle tartıştı.

- Yani?

- Bir dakika canım abim heyecanlanma anlatıyorum.

...



Muavin tekrar anlatmaya başladı,
- Kavga etmek ister gibi bir hâli vardı. Biz, sarhoşları kurtulmak için mecburen aceleyle yola çıktık. Ama o da kendi arabasıyla bizi takip etti.

Adnan, Yaşar'a bakıp,
-Eee!

-Biraz sonra bizi geçip direksiyonu önümüze doğru kırdı. Az kalsın kaza geçirecektik.

...
-Sonra belindeki silahı çekip şoföre doğru iki el ateş etti.

Adnan ve Yaşar anlatılanlara şaşırıp kalmıştı. Merakla,

-Deme, yaralanan ya da ölen var mı, deyince muavin,

-Buraya kadar olan kısımdan sonrası sizinle ilgili, deyince Adnan:

-Nedenmiş o, deyiverdi.

-Çünkü güzel abim, sarhoş ateş edince şoförü iskalayan kurşunların ikisi de sizin oturduğunuz koltuklara geldi. Yani senin anlayacağın arabada ol-

saydınız, şimdi belki de sağ olmayacaksınız.

...
Duyduklarının etkisiyle donakalmışlardı. Kurşunlar kafalarını yasladıkları koltukları delip öbür taraftan çıkmıştı. Biraz sonra bu şoktan kurtulmuş olan Adnan, bir önceki durakta tartıştığı Yaşar'a gözleriyle: "Sizin şer zannettiğinizde hayır, hayır zannettiğinizde de şer vardır." ayetini hatırlatırcasına "Ben hatamı anladım." diyordu.



Bilmece Bildirmece

Nuri Can KAFLI

Eşli Bul

Aşağı resimler birbirinin aynası gibi görünüyör ama sadece ikisi aynı. Acaba hangi ikisi, bulup gösterir misiniz?



1	2	2	1	3	4
5	6	7	8	9	1
8	8	7	0	7	6 B
1 A	6 B	1 A	5	4	10 K
1 A	11 R	12 D	7 E	13 S	2 L
7 E	11 R	9 I	5 M	9 I	0
7	5	14	15	2	14
5	1	8	2	1	11
4	10	16	17	14	2
14	10	2	7	11	12
7	8	11	18	11	19

Fark Bulmaca

Aşağı iki resimde birineyle göre YEDİ fark var. Bulur musunuz?



Ayye'nin duası

Ayye, yatmadan önce dua ediyor. Kütüçüklerin içindeki rakamları her birinin hangi harfe denk geldiğini bulsanız, Ayye'nin duasında neler söylendiğini öğrenebilirsiniz.



BİLİM DAMLALARI

DAMLACIĞIN SERÜVENİ

Dilek ÜSTÜN ÖZALP

– Öyle durma bir kenarda, hadi katil bize...
– Sana ,ne diyorum, anlamıyor musun? İste-mi-yo-rum.
– Ama çok eğleneceksin. Bak diğerlerine, na-sil sevinç çılgıklan atıyorlar.
– Ben çılgık atmak istemiyorum.
– Bak seninle bir pazarlık yapalım. Çok az bir vakit bize katil, bakın ki eğlenmiyorsun söz veriyorum ben de senin yanında kôs kôs otu-racağım.
– Söz mü?
– Söz veriyorum.
– Rüzgar geliyor çocuklar. Üç deyince hep-i-miz elele atlayacağız tamam mı?
– Tamaaaaam!
– Bir ...iki...üç...Hoooooop!
– Heeeeeeey ! Ellerinizi bırakmayın demiştim. Neredesiniz?
– Buradayız. Gelen rüzgar çok soğukmuş. Ga-liba hal değiştireyoruz, sulanmaya başladık.
– Korkacak bir şey yok. Damlacık yanınızda mı?

– Buradayım. Ama içim bir garip oluyor. Sanki bir şey beni tutmuş sıkıyor gibi.
– Merak etme, moleküllerin gaz halden, sıvı hale geçtikleri için, birbirlerine yaklaşıyorlar. Bu his ondan ileri geliyor.
– Hani eğlenecektik, söz vermiştin?
– Evet, ama süremiz henüz dolmadı. Zaten eğlence de şimdi başlıyor. Az sonra yeryüzü-ne yağmur olarak ineceğiz.
– Gerçekten mi? Hep yeryüzüne bakıp arayı merak etmiş ve ne kadar güzel yaratıldığını düşünmüştümdür.
– Rüzgar tekrar geliyor çocuklaaar. Önce bi-raz sürükleneceğiz, sonra da yeryüzünün herhangi bir yerine hızla ineceğiz. Belli bir bölgeye gelince de, sabit hıza ulaşıp yumu-şak iniş yapacağız.
– Yoksa, yeryüzündeki canlılara zarar verebi-liriz değil mi?
– Evet. Haydi eğlencenin tadını çıkarın. Tıpkı az önce oynadığınız oyunlar gibi.
İYİ YOLCULUKLAR....



.....

- Damlacık...Damlacık.....

- Böööö! Korktun değil mi?

- Hayır, ama seni merak ettim.

- Çok eğlendim, çoooook. Meğer yağmur olmak ne güzelmiş. Sahi şu anda neredeyiz ve bundan sonra ne yapıyoruz?

- Biz şu anda topraktaız. Oldukça aşğılara kadar emmiş bizi toprak ama olsun, bak şurada ne var?

- Ben bir şeye benzetemedim.

- Bir bitkinin kökleri onlar fark etmiyor musun? Bizi kendisine doğru çekiyor.

- Evet evet ! Ne yapacak bize?

- Su taşıyan kanallarımdan emip, yapıklarına kadar çekecek ve orada misafir edecek bizi.

Hüüüp!

- Aa! Diğer damlacıklar da buradalar. Bu kanallar tıpkı bir asansöre benziyorlar. Bakın nasıl da yükseliyoruz.

- İşte geldik. Burada biraz dinlenip, sonra gideceğiz.

- İyi olur, biraz yorulmuşuz hepimiz.

- Şu yukarıdan ışık sızan delik de neyin nesii?

- Yaprağın stomaları yani gözenekleri. Az sonra oradan geçip tekrar gökyüzüne geri döneceğiz.

- Bende bir değişiklik oluyor. Sanki içim genişliyor, ferahlıyorum, büyüyorum gibi...

- Demek vakit geldi. Sıvı holden gaz faza, yani gaz hale geçiyoruz. Moleküllerimizin mesafeleri birbirinden uzaklaşıyor.

- Su buhan oluyoruz tekrar, yaşasın....

- Gözeneklerden geçtik, yükseliyoruz.

- Peki, diğer damlacıklar neler yaptılar acaba?

- Önce ben anlatayım. Rüzgarın etkisiyle buzullara kadar sürüklendim. Haliyle, o soğukta dondum tabii! Kar olarak buzulların üzerine yağdım. Meğer, buzullar bir yorgan gibi denizin üzerini örter ve denizdeki balıkları soğuktan korurmuş.



- Bir yaşama daha girdim doğrusu...

- Sıvılar donunca hacimleri küçülür açılırlar. Sen nasıl denizin üzerinde kalabildin?

- İşte, suyun özelliği tam tersiymiş. Bizim hacmimiz artıyor ve hafifliyormuşuz.

- Vay bel! Peki sonra?

- Sonra Güneş hafiften bir gülümsedi ve ben o sert halimden önce eriyerek sıvıya daha sonra da buhar haline geçtim. İşte buradayım..

- Peki, sen nereye gittin diğer damlacık?

- Ben bir göle düştüm. Güzel bir ceylan beni içti.

- Hadi canım.

- Gerçekten diyorum. Sonra vücudunda dolaştım ve terlemesiyle kendimi ceylanın dışına buldum.

- Beni soracaksanız eğer, ben düştüğüm gölden bir barağa gittim. Meğer orası, bir kentlin su ihtiyacını karşılamış. Büyük borularla beni bir evin içine pompaladılar. En son hatırladığım ulak bir çocuğun çeşmeyi şanlı şanlı akıtmasıyla kendimi kirlı su borularında bulmamdı. Ama neyse ki, güneşi görünce buharlaşıp buraya kadar gelebildim.

- Anlaşılan herkes çok değişik şeyler yapmış. Ne dersin damlacık?

- Kesinlikle. Meğer kös kös oturmakta neler koçmuşum. Bir sonraki serüven ne zaman?

KUR'an DAN İLİM DAMLALARI

Hasan KOCA

YAĞMUR

Üç aydır bir damla bile yağmur yağmamıştı. Toprak çatlamış, tarladaki ekinler boy atmamıştı. Kurt kuş bütün canlılar gökyüzünden inecek bir damla yağışı bekliyordu. Ovayı ortadan ikiye bölen dere kurumuş, kuş sürüleri göçe başlamıştı. Eğer bir ay içinde yağmur yağmazsa kıtlığın başlayacağı kesindi.

Yukarıdaki cümleler yağmurun canlılar için ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Bitkiler topraktan aldıkları su ve minareleri güneş ışığı altında işleme sokarlar. Su olmadan yaşayamazlar. Tabii bitkiler olmadan da diğer canlılar hayatlarını sürdüremezler.

Su hayatın devam etmesi için temel şartlardan biridir. Dünyamızın dörtte üçü sularla kaplıdır. Suyun çok büyük bölümü Dünya'mızın içinde sürekli olarak yer ve hal değiştirmektedir. Kesintisiz olarak yinelenen bu değişim sistemine çevrim denir. Havada her zaman su vardır. Suyun bu-

lutları oluşturması, bu bulutların yağmur oluşu ve yeryüzüne yağışı, Allah'ın yeryüzünde yarattığı harika çevrim sisteminin sonucudur.

Yüce Yaratıcı bir dağın başındaki otu, çöldeki kaktüsü, suyun içinde yetişen nilüferi kısacası dünya üzerindeki bütün canlıları farklı özelliklerde yaratmıştır. Bu yaratılanların rızıklarını ise gerektiği şekilde temin etmiştir. Bir kayanın başında yetişen küçük bir otun suyu ayağına gelir. Nasıl mı?

Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de: "Allah, rüzgârları gönderir, böylece bir bulut kaldırır da onu nasıl dilerse gökte yayıp dağıtır ve onu parça parça kılar; nihayet onun arasından yağmurun akıp çıktığını görürsün. Sonunda kendi kullarından dilediğine verince, hemen sevince kapılıverirler., (Rum Suresi, 48) buyurarak yağmurun nasıl oluştuğunu anlatmaktadır.



Yağmur yoğunlaşma ve buharlaşmayla oluşur. Güneş ışığının etkisi ile yüz binlerce metreküp su buharlaşarak atmosfere doğru yükselir. Yükseldikçe soğumaya başlar. Soğuk hava katmanına rastlayan buhar tanecekleri havadaki toz parçacıklarına tutunarak su damlaları haline dönüşür. Bunlar birleşerek bulutları oluşturur.

Cumulonimbus (kümülüs, küme bulutları) ufak parçalar halinde oluşur. Bu bulutların oluşması da mükemmel bir planın sonucudur. Okyanuslardaki dalgalar sonucu sayısız hava kabarcığı ve su zerrecikleri sürekli olarak gökyüzüne yayılır. Tuzca zengin olan bu zerrecikler daha sonra rüzgârlarla taşınır. Atmosferde yukarıya doğru yol alırlar. Aerosol adı verilen bu küçük parçacıklar toz zerrecikleri su buharını kendi çevrelerinde toplayarak bulut damlalarını oluşturur. Bunların içindeki su damlacıkları çok küçük olduklarından havada asılı kalırlar. Böylece gök bulutları kaplanır.

İşte burada görevlendirilen rüzgâr bu parça halindeki bulutları bir tarafa doğru sürükler.

Rüzgârın topladığı bu küçük bulutlar daha büyük bir bulutu oluşturmak üzere birleşirler.

Büyümeye başlayan buluta yeni küçük parçalar geldikçe bulut yukarıya doğru büyür. Küçük bulutların birleşmesiyle, büyük bulutun içinde yukarı doğru çekiş kuvveti artar. Bulutlar üst üste yığın oluştururlar. Tuz kristallerinin ve toz zerreciklerinin etrafında biraraya gelen su parçacıkları yoğunlaşarak yağmur damlalarını oluşturur. Böylece havadan daha ağır bir konuma gelen damlalar buluttan ayrılarak yağmur biçiminde yere düşmeye başlarlar.

Vakit öğleyi geçmiş, kuru dere yataklarındaki kurbağa sesleri artmıştı. Deniz üzerinde beliren bulutlar yavaş yavaş rüzgârın önünde süzülüyorlar. Ovağa ilk damlalar düşmeye başlayınca bitkiler, hayvanlar, böcekler ve ellerini açmış dua eden insanların yürekleri serinledi. Yüzleri gergin rahmet bekleyen nineler gülümsemeye başlarken bardaktan boşanırcasına bir yağmur ovağa rahmet olarak iniyordu.





Haliç o gün oldukça sakindi.



Bismillâh rahmetiyle başlıyorum.
Allah'ım bizi mahcup etme.

Kıydaki yolların birinde bir hareketlilik vardı. İbrahim Efendi deponun kapısını açtı. Geniş kapıyı açarken içinden dua etti.



Haydi, sabahlar hocam.

İçinde timsaha benzeren bir denizaltı gördük. Arkada üç levent çalıyordu.



Bir şeyi kontrol ettik. Su tanklarını sağlamlaştırdık. Ağırıklan söylediğimiz gibi değiştirdik ve istediğiniz yere koyduk.

İbrahim Efendi bir şey demedi başını sallayıp tanım diye tavdık etti.

Bilyorum, ama böyle bir riskle girmek doğru olmaz.



Arzayı da gördük. Özel cam dokunup pencerelete yerleştirdik. İsteddiğiniz buraşa dayanıklı hale geldi.

Fakat

Sâleyman hava deliklerini gösterdi.



Fakat ne?

Yaptığımız denemelerde, dalyalarda bir sikenti yok. Hocam bize kuvvetli dört adam daha gerekli. Pazarlan, ayakken kuvvetli. Çarılkan çivirecek dört adam.



Tanım Sâleyman, Muhân efendiyi söyle bize dört adam bulsun. Ben de dört kişilik daha yer açayım.

Bu aşamam gerekç bir dalaj yapacağız. Hazırlanan



Bu ne demek biliyor musun? İçindeki hava 8 kişilik, dört kişi daha alacak olursak deniz altında kalır sizlerin arabı.

Hocam Haliç'te pekli akıntı yok. Araf için zor tarahtıyla buğdaya çiktirilmizde karayılacaktır.

Bilyorum Fakat bilyorum. İyallah ona da hallederiz.

İbrahim Efendi, yardımcısı kapitan Fana'lı'na ne demek istediğini anlamayıp



İbrahim Efendi oldukça düşünceliydi. Niyama kadar denizaltının planlarını tekrar gözden geçirdi. Göze çarpan herhangi bir aksaklık yoktu. Ama içinde bir sakınca vardı.



Vakit yabayı geçtikten sonra ay da çıkmıyordu. Açılımların depoda heyecanlı bir havada vardı. Herkes yeni mi almıştı. İbrahim Efendi son kontrolleri yapıyordu.

Hadi haydi, deriyip
mendirden yakarı gitti.



Allah yardımcımız olsun.
Hakikatın çözün, demir alıyoruz.



Leveller hakikatın çözüldü.

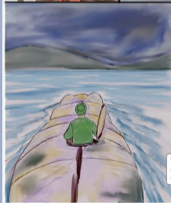
Tam yol üzeri.



Vanalar tekrar açıldı. Yan taraftaki su deposunun
dalmaya, gemi de ağır ağır denize dalmaya başladı.

4 metre
6 metre
10 metre

Gemi 5 metreye inerken geminin içinde bir inleme sesi duyuldu. Başarıya geminin her yerinden ses geliyordu. Her şey yolunda gidiyordu.



Dalyı tamam. Şimdi ilerliye

İlerkesin yüzünde güller açtı

Kuvvetli leveller elleriyle ve ayaklarıyla çarpan çivimeye bağlandı. Gemi ağır ağır Eriminönü tarafına doğru ilerledi. Bir süre sakin sulara yol aldıktan sonra İbrahim Efendi kum saatinde baktı. İçeride hava oldukça azalmıştı.



Bu kadar yeter. Geri dönüyorsunuz.



Hocam boğaza gısaydık.



İngilizler oraya da çıkacaklar. Fakat birkaç değişiklik yapmamız gerekecek. Yoksa akıntıya kapılıp gideriz.

Gemi telar Haliç'e döndü. İçerde hava oldukça azalmıştı.



Yüzye çıktım.



Önümüz boy çıkabiliriz.

Gemi su yüzüne yaklaşırken İbrahim Efendi penlikaptan etrafı kontrol etti.



Ajan aydınlığında denizaltının dış kapakları ağırlık içine termiz hava doldu. Denizaltı sakince küçük limana girdi.



Tarih 3 Aralık 1719'ü gösteriyordu. III. Ahmet, şehzadelerinin sünnet düğünlerini yapıyordu. Padişah, vezirler ve şehzadeler Aynalıkavak'taki sahil sarayında gösterileri seyrediyorlardı.

Kalabalık bir halk eğleniyordu. Benden sahîdeki kayıklarda bir kaynaşma oldu. Kayıklar kerkıyla kaymaya başladı.



Biraz açlıkla kocaman bir timsah su yüzüne çıktı.



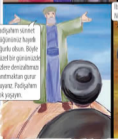
Sahîdeki halk ve padişah meşukla kuyuya yaklaşıp su yüzüne çıkan bu garip hayvana bakıyordu.

Bir süre sonra timsah tekrar suya daldı. Etrafındaki kayıklar korkuyla kaçtı.



Teğnar su yüzüne çıktı. Yavaşça suya girip suya yaklaştı.

İbrahim Efen'diyer yardımcı olunuz. Ne ihtiyacınız varsa gideriniz.



Padişahım sünnet düğününüzü hayırlı eğlence olsun. Böyle güzel bir gününüzde sözlere denizaltması tanrımlardan gurur duyuyoruz. Padişahım çık yavaş.

İbrahim Efen'di tekrar denizaltıya döndü. Herkesin sevdiği güzelliklerini ahında boğan salımları daldılar.

MÜSLÜMAN İLİM ÖNEÜLERİ

Abbas ÖZDEMİR



Seyyid Vehbi'nin Surname-i Hümayun adlı eserinde bahsettiği bu olay Osmanlılar'da denizaltı denemelerinin başarıyla gerçekleştirildiğini göstermektedir.

Bu denizaltıyı yapan Tersane Başmimarı (Gemi İnşaat Mühendisi) İbrahim Efendi idi. Başmimar çok ince matematik hesaplar içinde denizaltıyı planlamış ve yapmıştır.

Fakat bu güzel gelişme daha sonrakilere aktarılmadı. İbrahim Efendi'nin ölümüyle birlikte denizaltı çalışmaları da tarih sayfaları arasında kaldı.

Mimar İbrahim Efendi'nin buluşu olan bu denizaltı bir timsah şeklinde yapılmıştı. Halk bu denizaltıyı Üçüncü Ahmed'in çocuklarının sünnet törenleri yapılırken gördü ve herkes hayretler içinde kal-

dı. Tören sırasında Haliç'te denizin dibinden suyun üstüne çıkan bu "Tahtelbahir" ağır ağır ilerleyerek padişahın bulunduğu yere doğru gitti. Yarım saat kadar orada kaldıktan sonra tekrar suyun içine girdi ve az sonra tekrar çıktı. Herkes hayret ve şaşkınlık içindeydi. Timsaha benzeyen bu aracın içinden beş kişinin çıkması hayret ve şaşkınlıkları daha da artırdı. Bu olay, sünnet töreninin en büyük sürprizi olmuştu. Bu konuda ünlü Surname'de ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından yayınlanan "Türk Denizaltılık Tarihi" adlı eserde gerekli bilgiler yer almaktadır.

Ancak ne var ki, "Tahtelbahir" kısa bir süre sonra unutulup gitmiş ve biz ondan yıllar sonra ilk denizaltıyı Amerikalılar'ın yaptığını sanmışız!

İPEK BÖCEĞİ

İLGİNÇ BİTKİLER

Dilek ÖZALP

Bugün sizi bir dut ağacından salınan obur, ama bir o kadar da zarif bir canlı ile tanıştıracam: İPEKBÖCEĞİ...

İlk olarak milattan önce üç bin yıllarında, sarayın bahçesinde bir Çin imparatorunun dikkatini çeken bu canlı, Çinlilerce çok önemseniyordu. Çin hükümdarları san ipekten elbiseler giyerken, hanımları da menekşe rengi ipekten elbiseler giyerlerdi. Zamanla dünya bu ipeği, meşhur ipek yolu ile tanıdı...

Mayıs ayında yumurtasını kınp çıkan yavru tırtıllar çilginler gibi aç oluyor, kendi ağırlıklarının 50 katı kadar yiyecek tüketebiliyorlar. Bir ay kadar beslenen yavru tırtıl, kendisine ördüğü kovanın içinde iki hafta sabırla bekler. Zaten baştan fazla yemesinin hikmeti de, iki haftalık bu oruca sabredebilmesi için. Geçen zaman zarfında güzel, zarif bir kelebek oluyor.

Yumurtlayarak üreyen canlılardan sadece birisidir ipekböcekleri. Bir seferde 500 kadar yumurta bırakabilir. Bu yumurtalar yapışkan bir sıvı ile birbirlerine kenetlenmiş durumdadırlar. Bu sayede düşüp kaybolmaları, Rahmet sahibi tarafından engellenmiş oluyor.

Yumurtalarını besleyebilmeleri için Allah, yavrularını ihtiyaçları olan besinin içinde ya-

ratmıştır; dut yaprağının üzerinde. Besinleri alıp kanlarını ijiye doyuran tırtıl yavruları, kendi etraflarında 4 gün 4 gece, binlerce kez dönerek kovaları örerler. Çıkardıkları salgı hava ile temas edince sertleşir, kozayı oluşturur. Nihayet 1500 m uzunluğundaki, paha biçilmez ipek sentezlenmiş ve bir yuva elde edilmiş olur. Sakın bundan sonra oturup dinlendiğini zannetmeyin. Asıl iş şimdi başlamıştır tırtıl için. Eee, güzel zarif bir kelebek olmak o kadar kolay değildir.

Islak, nemli bir yapıya sahip olan kovanın içinde bulunan 8 bacaklı tırtıl, 10 günlük sabır çilesini de ördükten sonra, 6 bacaklı, 2 kanatlı zarif bir kelebeğe dönüşür. Eğer kurbağa ve bukalemunlara yem olmazlarsa, kanatlarının içine kan pompalayarak açılmasını sağlarlar. Kelebeğin türüne göre, beslenmeden ve uçmadan 3 ila 10 gün yaşayan bu şirin canlılar yumurtalarını bıraktıktan sonra ölürler.

Biz insanlar ise, şık ipek bir elbise giymek için, bu sabrı gösteren ipekböceklerini kova halindeyken kaynar kazanlara atıp, değerli ipeklerinden faydalanmak istiyoruz.

Keşke ürettiği ipeği elde etmek yerine, gösterdiği sabır ve azmi elde etmeye çalışsak!..

SAHABE HAYATINDAN

F. Sultan HAYDAROĞLU **KOMŞU HAKKINA DİKKAT**

Ashabdan Hazreti Mücahid, Abdullah b. Ömer ile alakalı şahit olduğu bir hâdiseyi şöyle nakleder,

– Ben, Hattab oğlu Ömer'in oğlu Abdullah'ın yanında idim. Ömer b. Abdullah oğluna bir koyun kestiriyordu.

Koyunun kesilmesi için emir verdikten sonra oğluna,

– Oğlum yahûdi komşumuzu da unutmayasın, diye emir verdi ve bu emri koyun

kesilip hazırlanmaya kadar üç defa tekrarladı.

Babasının aynı sözü tekrarlayıp durmasından sıkılan oğul,

– Baba, anladım. Yahûdi komşumuza da pay ayır diyorsun. Bunu tekrarlayıp durmanın ne mânâsı var? Ben bu zamana kadar senin hiçbir emrine itaatsizlik ettim mi? Bütün mesele, koyun kesildikten sonra yahûdi komşuya bir parça et verilmesi değil mi, deyince,

Hazreti Ömer, oğlu Abdullah'ın elinden tutup; yüzünü kendisine doğru çevirdikten sonra şöyle dedi.

– Oğlum, komşu hakkı hususunda Peygamberimiz öyle çok tekrarda bulunurdu ki, biz nerde ise komşumuzu malımıza ortak kılacak sanırdık.



HAYVAN SEVGİSİ

İlhami YILDIRIM

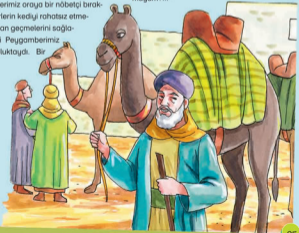
Bir gün Sevgili Peygamberimiz bir hurma bahçesine girmişti. Burada, üzerinde ağır bir yük bulunan ve oldukça mahzun görünen bir deve vardı. Peygamberimiz hemen yanına giderek boynunu okşadı ve "Bu deve kimin?" diye sordu. Medinelî bir genç: "Benim." deyince, Peygamberimiz ona şunları söyledi: "Sen Allah'tan korkmuyor musun? Bu devenin halini görmüyor musun? Seni şikâyet ediyor. Onu aç bırakmışsın. Fazla eşya yükleyip, eziyet etmişsin."

Mekke'nin fethine gidilirken de ilginç bir olay oldu. Ordunun gideceği yolun üzerinde, vücuduyla küçük yavrularını korumaya çalışan bir kedi vardı. Bu durum karşısında Peygamberimiz oraya bir nöbetçi braktı ve askerlerin kediyi rahatsız etmeden uzaktan geçmelerini sağladı. Sevgili Peygamberimiz bir yolculukta idi. Bir

kadın devesine: "Allah sana lanet etsin." diye bağırmıştı. Peygamberimiz bunu duyunca, kadını ve eşyalarını devenin üzerinden indirmelerini söyledi.

Bir başka seyahat sırasında, bir kuşun yuvasındaki yumurta alınmıştı. Anne kuş, yuvasının çevresinde dolanıp duruyordu. Peygamberimiz bunu fark edince, yumurtalan alan adamın hemen bulunmasını istedi. Adam bulundu ve yumurtalar yerine kondu. Sevgili Peygamberimiz, adamı ikaz ettikten sonra şöyle söyledi:

"Ben size Allah'tan korkunuz, hayvanları incitmeyiniz, rahatlarını bozmayınız demişiyorduk mu?"



YETİM KIZ

Zekeriya ULAŞLI

Küçük kız titrek elleriyle kalan son çalı çırpıyı da ocağa attıktan sonra solgun gözlerle anneannesine baktı. Bir şeyler söyleyecek oldu. Nedense vazgeçti. Boyununu büktü. Saman alevi gibi birden yükselen ateşe bakıp derin düşüncelere daldı. Yanaklarından aşağı süzülen gözyaşları ateşin üzerine damlayıp "acı" diye ses çıkınca o ana kadar sessizliğini korumaya çalışsan anneanne, derin derin öksürdüktan sonra titrek sesiyle sordu.

- Ne oldu yavrum? Neden ağlıyorsun?

Tek kelime etmedi minik Aüşe, anneannesinin bu soruyu sormasını bekler gibi ani bir hareketle yerinden doğruldu. Bir çırpıda

anneannesinin yanına geldi ve başını göğsüne yaslayıp kesik kesik hiçkinklar boğazında düğümленene kadar ağladı ağladı. Sonra, yıllara yenik düşen kazağının lime lime olmuş kollarıyla gözyaşlarını kurulamaya çalışarak,

- Annem, babam olsaydı bunların hiç biri olmazdı, diye mırıldandı.

Anneanne Aüşe'yi güçsüz kollarıyla sarmaya çalıştı. Ellerini, günlerdir tarak yüzü görmemiş, saçlarda dolaştırarak sordu.

- Sıkıntıyı benimle paylaşmak ister misin?

- Şey...





– Paylaşmak güzeldir yavrum. Çözüm olmasa da en azından rahatlırsın.

Anneannenin sıcak ilgisi Ayşe'nin konuşması için yeterli olmuştu. Başını hafif öne eğdi.

Anneannesine biraz daha sokulup anlatmaya başladı.

– Bu gün sabah Halil Amcanın vereceği yardımı almaya gittiğimde çocukların parkta oynadıklarını gördüm. Dayanamadım ve oynamak için onlara yaklaştım. Beni görür görmez hep bir oğuzdan "Çirkin kız! Öksüz kız!" diye bağırmaya başladılar. Ne yapacağımı, ne diyeceğimi bilemedim. Yardım paketini de almadan geri döndüm. Anneanne! Gerçekten ben çok mu çirkinim?

Anneanne, "Olur mu hiç yavrum!" derken içinden kopup gelen fırtınaya da daha

fazla karşı koyamadı. Göz pınarlarından süzülen yaşları torununa göstermemek için kafasını arka tarafa çevirip,

– Sen onlara bakma kızım, diye devam etti. Ben iyileşeyim seni öyle giydireceğim ki bak gör, şu mahallenin en güzel kızı sen olacaksın.

Küçük Ayşe'nin soğuktan pütür pütür olmuş yüzü al al oldu.

– Sahi mi anneanne? Gerçekten olur muyum?

– Tabii yavrum. Senin diğer kızlardan ne eksiksin var?

Zehra nine söylediklerine kendisi de inanmıyordu ama kızının kendine emaneti olan torununa ümit vermekten başka çaresi de yoktu. O gün gibi hatırlıyordu biricik kızını ve damadını yutan büyük depremi; kızının

enkaz altından yalvarışlarını. "Yavrum sana emanet anne! Ne olur ona iyi bak!" Bu sözler kızından duyduğu son sözler olmuştu. Zaten tüm çabası da emanete sahip çıkabilmek için değil miydi? Onun için direnmemiş miydi bütün bu zorluklara. Ne var ki eski gücü kuvveti yoktu artık. Aradan geçen yıllar ondan birçok şey olup götürmüştü. Bu gün bunu daha iyi anlıyordu. Halil ustanın sözleri geldi aklına "Zehra nine, gel beni dinle de Ayşe'yi Çocuk Esirgeme Kurumu'na verelim." demişti de hiç düşünmeden "Yok" deyip kestirip atmıştı. Kızdı kendi kendine. "Halil ustayı dinlemeliydim." dedi. Tam bu sırada "tak, tak" kapı çalması başladı. Zehra nine hayal dünyasından sıyrılıp kendini toparlarken Ayşe de çöktür kapının önüne varmıştı.

- Kim o, diye seslendi.

İnce bir kız sesiydi.

- Benim, Sümbül.

Ayşe Sümbül, ismini duyunca heyecanlı kapının mandalına uzandı. Kapı gıcır gıcır ses çıkararak ardına kadar açıldı. Yedi sekiz yaşlarında saçlarına örgü örülmüş, esmer tenli bir kız çocuğuydu. Oldukça nazık bir ses tonuyla:

- Ayşe'ye bakmıştım, dedi.

Ayşe, içeri dolan ışıkla birlikte gözlerini kırıştırarak,

- Ben, Ayşe, dedi.

Çocuk, utangaç bir eda ile başını öne eğdi:

- Şey, dedi. Bu sabahki olay için arkadaşlar adına senden özür dilemeye geldim.

Ayşe, hiç beklemediği sözler karşısında önce ne diyeceğini bilemedi. Kızardı bazardı.

Birkaç defa derin derin nefes alıp verdikten sonra cüz bir ses tonuyla,

- Önemli değil, dedi.

Zehra nine içerden seslendi.

- Kimmiş kızım?

- Adı Sümbül'müş anneanne.

- İçeri davet etsene kızım.

Ayşe unuttuğu bir şeyi hatırlamış gibi.

- İçeri girsene, dedi.

Sümbül, annesinin kendisini beklediğini söyleyerek davet için teşekkür etti. Kasabaya yeni taşındıklarını, oynamak isterse her zaman için hazır olduğunu söyledikten sonra evlerini tarif etti. "Hoşça kal." deyip geri döndü ve uzaklaşp gözden kayboldu. Ayşe, tüm bu yaşadıklarının bir an için rüya olduğunu düşündü. Mutluluktan uçuyordu adeta.

Anneannesine koştu.

- Rüya görmüyorum değil mi anneanne, dedi. Anneanne, torununu başına basarken onu uzun zamandır ilk kez bu kadar mutlu görmenin sevinciyle göz yaşlarını tutamadı.

- Değil yavrum. Yaşadıkların rüya değil. Bundan sonra da hiç olmayacak inşallah...

Öyle de oldu. Sümbül, o günden sonra Ayşe'nin arkadaşı, sırdaşı oldu. İlgisi ve sevgisiyle onu hayata yeniden bağladı.

Ayşe şimdi kasabanın tek bayan doktoru. Muayenehanesinin kapısında da şu yazı asılı. "Yetimler ve öksüzler için muayene ücretsiz."

PEYGAMBERİMİZİN YETİMLERE ŞEFKATİ

Şefik MUMCU

Bir bayram namazı sonrasıydı. Sevgili peygamberimiz mescitten çıkmış yürürken çocukların neşe ve sevinç içinde aynadıklarını gördü. Fakat içlerinden biri vardı ki bir duvarın dibinde üstü başı perişan bir halde ağlayıp duruyordu. Yönünü ona doğru çevirdi.

Yanına yaklaşmış sordu.

– Yavrım, neyin var, niçin böyle üzgün duruyorsun? Arkadaşlarıyla birlikte niçin oynamıyorsun?

Çocuk, babasının Uhud'da şehit olduğunu, annesinin de başka biriyle evlenmesiyle sâhipsiz kaldığını söyledi. Sevgili Peygamberimiz çocuğun elinden tuttu.

Başını okşayıp gönlünü aldı.

– Ben baban, Âişe annen, Fatıma kardeşin olsun, istemez misin, dedi.

Çocuk sevincinden uçacak gibiydi.

Heyecanlı,

– Nasıl istemem, yâ Resulallah, dedi.

Peygamberimiz ismini sordu: "Buceyr" dedi. Yüce peygamber "Hayır" dedi. "Bundan sonra senin ismin Beşir olsun." çocuğu aldı, evine götürdü. Yedip içirdi, üstünü başını giydirdi. Karnı tok, sırtı pek olan çocuk bir süre sonra oynayan çocukların arasına tekrar döndü. Çok neşeliydi. Arkadaşları Beşir'in halindeki değişikliği görünce etrafına toplandılar. Merakla sordular.

– Sen daha önce ağlayıp duruyordun. Şimdi nasıl oldun da bu hale geldin?

Beşir cevap verdi.



– Açtım, doyudum. Çıplaktım, giyindim. Yetimdim, Resulullah babam, Âişe annem oldu.

Çocuklar Beşir'e hayranlıkla bakıp şöyle dediler.

– Keşke bizim babalarımız da Uhud'da şehit olsaydı, biz de bahtiyar bir babaya kavuşsaydık.

O da bir yetimdi ve yetimlerin çektiği zorlukları çok iyi biliyordu. Onlara karşı çok şefkatli davranır, haksızlığa uğradıklarında haklarını arar, sürekli onları korurdu.

Yapılan savaşlar sonunda şehit düşen sahabelerin yetim kalan çocuklarına aynı ilgi gösterir, onları yalnız bırakmaz, ihtiyaçlarını karşılardı. Bazılarını da bizzat kendi himayesine alırdı.

Her yönüyle örnek olan o yüce insan, sadece kendisi yetimleri şefkatle kucaklamaz, tavsiyelerle çevresindekilerin de kucaklamasını sağlardı.

Bir gün yanına bir adam geldi, kalbinin katlığından dert yandı.

Sevgili peygamberimiz de ona şu tavsiyede bulundu.

– Kalbinin yumuşak olmasını, ihtiyacı olan şeylere kavuşmayı istiyorsan yetime şefkat göster, başını okşa, yediğinden ona yedir.

Her zaman yetimlerin ve öksüzlerin yanında olan, onların başını okşayan o şefkatli el, başka ellerin de şefkate muhtaç başları okşaması için şöyle der.

– Kim sırf Allah rızası için şefkatle yetimin başını okşarsa, elinin değdiği saçlar sayısınca



sevap kazanır. Daha sonra orta parmağı ile işaret parmağının aralarını açarak konuşmasına şöyle devam eder. Yanındaki yetime iyilik yapan kimse ile ben, şu iki parmak gibi cennette beraber olacağız.

Kocasını öldüğü halde çocuklarının başında bekleyen, onları büyütüp yetiştiren, hayata hazırlayan, edep ve ahlak öğretene, bir hanımın, Peygamberimizin gözünde çok büyük yeri vardır.

Bunu şu sözlerle ifade eder:

– Cennetin kapısını ilk önce ben açacağım. Bununla birlikte bir kadının cennetin kapısını açmak üzere beni geçtiğini görünce, ne oluyor, sen kimsin, diye sorarım.

O da,

– Dünyada iken yetim kalan çocuklarının başını bekleyen bir kadımsın, diye cevap verir.

Sadece Afrika'nın on üç milyonluk ülkesi olan Nijer'de bir yılda bir milyon çocuğun açlıktan öldüğünü, çoğunun sahihsiz kaldığını düşünürsek yetimlere sahip çıkmanın önemini, o Yüce Nebi'nin bizlere anlatmak istediğini çok daha iyi anlarız.



Aşkların
Gönül harcı,
Yiğitlerin
Vefa borcu,
Türkçesi var
Borcunurcu:
Anadolu
Anadolu

Ta ezelden
Tüten ocak,
Yuvamızdan
Daha sıcak,
Bir yer varsa
Yaşanacak;
Anadolu
Anadolu

Delî taylar
Gibi hızlı,
Duru sular
Gibi nazlı,
Bayrağı var
Ay yıldızlı:
Anadolu
Anadolu

Aynı güneş
Aynı ayı,
Soluyoruz
Bir havayı,
Ataları
Yiğit soyu:
Anadolu
Anadolu

Selâm olsun
Sana bizden,
Sevgin çıkmaz
İçimizden,
Sana bin can
Hepimizden;
Anadolu
Anadolu

BULMACA

Ahmet ŞENLİK



1. Her şeyi yoktan var eden, sınırsız güç sonsuz merhamet sahibi, tek yaratamız, biricik Rabbiniz.
2. Kültürümüzün bir parçası olan halk oyunlarımızın genel adıdır.
3. Allah'ın en büyük nimetlerinden biri olan yararlı sıvıdır. Canlıların en önemli yaşama sebeplerinden biridir.
4. Bir milletin bağımsızlığının sembolüdür.
5. Dünyamızın su ve ısı kaynağı olarak yaratılan orta büyüklükte bir yıldızdır.
6. Aralarında dil, tarih, kültür, ükü ve ülke (vatan) birliği olan topluluktur.
7. Genellikle kış mevsiminde görülen bir yağış türüdür. Tanecekleri dikkatle incelendiğinde altıgen şeklinde kristallerden yapıldığı görülür. Şimdiye kadar bu muhteşem kristallerden birbirinin aynısı olan bulunamamıştır.
8. Asmalarda salkımlar hâlinde yaratılan lezzetli bir meyvedir. Ondan pekmez de yapılır.
9. Peygamber Efendimizin en yakın arkadaşları ve O'nun Allah'a kavuşmasından sonra görev yapan ilk İslam halifesidir.
10. Tabiatteki maddelerin ısı etkisiyle hacminin artması olayıdır.
11. Bir maddenin taneceklerindeki hareket enerjileri toplamıdır. Kalori ile ölçülür.
12. Ülkemizin en önemli doğal varlıklarından biridir. Havanın temizlenmesine, yağışların düzenine sebep olur. Pek çok canlıların yuvası ve yaşama ortamıdır.
13. Güneş enerjisi ve basınç etkisiyle binlerce yıl içinde yer altında oluşan katı yakıttır.
14. Isı enerjisinin birimidir.
15. Bir maddenin belgeline dayalı geçmiş, geçmişle yaşanan olayları belgeleri dayalı olarak inceleyen bilim dalıdır.
16. Bütün insanlığın atası olarak yaratılan ilk insan ve aynı zamanda ilk peygamberin adı: Hazretî.....
17. Allah'a ve ahirete inanıp iyi işler yapanlara müjdelenen sonsuz mutluluklar diyarı güzel yer.
18. Sıvı bir maddenin ısı enerjisi olarak gaz hâline geçmesi.
19. Yaklaşık 600 yıl yaşayıp ilimde, fende, medeniyette insanlığa öncülük eden bir devletin adıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından evvel bu topraklarda o devlet vardı.
20. "Halkın seçim yoluyla yöneticileri kendisinin seçmesi" esasına dayalı iktidar.

ADL

Akif MERT

Çok adaletli, mutlak adil anlamlarına gelen "Adl" kelimesi Allah'ın güzel isimlerinden biridir. Hayatımız boyunca yaptığımız bütün işleri Allah'ın adaletli bir şekilde değerlendirecektir. Hayatı kötülükle geçenlerin yaptıkları yanlarına kâr kalmayacak, iyilik yapanların tek bir sözü bile mükâfata alınacaktır. Allah Kuran'da bunları bize haber vermektedir. Kendisi adil olan Allah, kulları arasında adaletli olanları sever. Bir masumun hakkı, halk için çığnemez. Suçu olmayan bir kişi, milletin selameti için öldürülemez. Allah'ın nazanında hak, haktır; küçüğüne, büyüğüne bakılmaz. Az olan çok için feda edilmez. Bir topluluğun kurtuluşu için, bir kişinin hakkı görmezlikten gelinmez. Bu, cenabı Allah'ın kullarından istediği adalet anlayışıdır.

Asrı Saadette anlaşmazlığa düşen bir Yahudi ile bir Müslüman adalet timsali olan Hazreti Ömer'e başvurdu. Hazreti Ömer de her ikisini dinledikten sonra Yahudi'yi haklı buldu. Hazreti Ömer'in bu kararına çok sevinen Yahudi,

– Allah'a yemin ederim ki sen hakla hükmettin, dedi.

Bunun üzerine Hazreti Ömer,

– Bunu nerden biliyorsun, dedi.

Yahudi de şu cevabı verdi.

– Tevrat'ta okuduğumuza göre hak ve adaletle hükmeden bir hâkime, sağ ve solunda bulunan melekler yardımcı olur, onu hak ve doğruya iletirler. Bu durum onun hakta sebat etmesiyle kayıtlıdır. Yoksa haktan uzaklaştığında o iki melek göğe çekilerek onu yalnız bırakırlar, dedi.

Buradan da anlaşılıyor ki adalet bütün kutsal kitaplarda yerini bulan yüce bir kavramdır. Her şeye gücü yeten Allah, hiç kimseye haksızlık etmez. Kulu ona isyan etse bile adaletli davranmaktan taviz vermez. O, adaletini dünyoda ve ahirette kullarına gösterecektir.

İnsanlar arasında dostluk ve barışın olması için lazım olan en önemli unsur adalettir.

Vâsi: İlimi, rahmeti, gırası her şeyi kuşatan.

Vedüd: Sevilmeye çok layık olan, kullarını çok seven.

Mecid: Şansı yüce olan, sınırsız kerem sahibi.

Bâis: Öldükten sonra diriltten, peygamber gönderen.

PEYGAMBER KISSALARI

Bilal YORULMAZ

Medyen şehri Arabistan'ın kuzeyinde bulunan, ormanlarla kaplı bir yerd. Tattı suları, güzel iklimi oraya ayrı bir şirinlik katıyordu. Ayrıca ticaret yollarının üzerinde bulunuyordu. Asya ile Afrika arasında ticaret yapan insanlar buradan geçerlerdi. Medyen halkı bu ticaret yolu üzerinde olduğu için çok zengin olmuştu. Fakat bu insanlar bir süre kazandıklarıyla yetinmemeye başladılar. Tüccarların yolunu keserek mallarına el koyuyorlardı. Böylece bir çok kimseyi soyuyor karşı koyanları da öldürüyorlardı. Ticaret yaptıklarında da malları eksik tartıyor, insanların hakkını yiyorlardı. Ayrıca kendi elleriyle yaptıkları taştan ve tahtodan putları ilah zannediyor, onlara tapıyorlardı.

HAZRETİ ŞUAYB ALEYHİSSELÂM

Allah, bu zalim kavimi yola getirmek için onlara Hazreti Şuayb'ı (aleyhisselam) peygamber olarak gönderdi.

Hazreti Şuayb (aleyhisselam) onlara şöyle hitap etti.

– Ey kavimim! Kendisine bile faydası olmayan putlara tapmaktan vazgeçin. Yalnız Allah'a ibadet edin. Yer yüzünde bozgunculuk çıkarmayın, eşkiyalık yapmayın.

– Ey Şuayb! Senin söylediklerinin çoğunu anlamıyoruz ve dinlemiyoruz. Eğer sülalelen masaydı seni taşıyarak öldürürdük.

– Ey kavimim! Ben öleme değil Allah'a güveniyorum. İstediginizi yapın. Ben de Allah'ın dinini anlatmaya devam edeceğim.



Bundan sonra Medyen halkının iman etmeyeceği iyice ortaya çıkmıştı. İman etmemekte ısrar ediyorlardı. Bunun üzerine Hazreti Şuayb (aleyhisselam) kendisine iman edenlerle birlikte Medyen'den ayrıldı. Mû'minler şehirden ayrıldıktan sonra Medyen'de büyük bir deprem oldu. Depremi şiddetle Medyen yerle bir oldu.

Hazreti Şuayb (aleyhisselam) Medyen'den sonra Eyke halkına peygamber olarak görevlendirildi. Eykeliler de putlara tapıyorlardı. Hazreti Şuayb (aleyhisselam) onları da yalnız Allah'a iman etmeye davet etti. Fakat Eykeliler'in de Medyenliler'den farkı yoktu. Aynı tepkileri onlar da gösterdiler.

Hz. Şuayb (aleyhisselam) onlara şöyle dedi.

– Allah'ın azabından korunmaz mısınız?

Ben size gönderilen güvenilir bir elçiyim. Artık Allah'tan korkun ve bana itaat edin. Ben sizden buna karşılık bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız Allah'a aittir.

Ölçüyü tam yapın, eksiltenerden olmayın. Doğru terazi ile tartın. İnsanların haklarını kismayın. Yeryüzünde bazgunculuk yaparak karşılıklı çıkarmayın, Sizi ve önceki insanları yaratan (Allah)tan korkun, ona saygı duyun.

Eykeliler ise Hazreti Şuayb'e (aleyhisselam) hakaret ederek karşılık verdiler:

– Sen de bizim gibi bir insansın. Sana niye inanalım. Sen yalancısın ve büyülenmişsin.

Hazreti Şuayb, (aleyhisselam) eykelilerin de iman etmeyeceklerini anladı. Allah'ın izniyle kendisine iman edenleri yanına aldı ve Eyke'den ayrıldı.

İnananlar Eyke'den ayrıldıktan sonra Allah'ın azabı kendisini göstermeye başladı. Yedi gün boyunca dayanılmaz bir sıcaklık oldu. Ağaçlar kurudu. Sular kaynamaya başladı. İnsanlar içecek su serinleyecek bir ağaç gölgesi bulamaz oldular. Bu sığağa dayanamayanların çoğu öldü.

Asıl şiddetli azab ise sekizinci gün geldi. Büyük siyah bir bulut Eyke'ye doğru yaklaşıyordu. Herkes bunu yağmur bulutu sanarak sevindi. Gölgesinde serinlemek için bulutun altına girdiler. Fakat buluttan su yerine ateş parçaları yağmaya başladı. Böylece bütün Eyke yok oldu.

Hazreti Şuayb kendisine inananlarla birlikte Mekke'ye gitti. Vefat edene kadar da burada peygamberlik görevini sürdürdü.



SUBHÂNEKE DÜASI

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ
وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ
وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

Allah'im! Seni Sana lâıyk hamd ile her türlü eksiklikten tenzih ederim. Senin ismin mukaddestir, münezzehtir. Şânın da yücedir. Sen'den başka ilâh yoktur.

ETTEHİYYÂTÜ

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ
السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ
السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

Hayat sahibi varlıkların hayatlarıyla sundukları ibadetler, duâlar ve bütün güzel söz ve davranışlar Allah'a mahsustur. Ey Peygamber! Selâm, Allah'ın rahmeti ve bereketleri senin üzerine olsun. Bize ve Allah'ın sâlih kullarına selâm olsun. Şehâdet ederim ki, Allah'tan başka ilâh yoktur. Yine şehâdet ederim ki, Hazreti Muhammed (sallâhu aleyhi vesellem) O'nun kulu ve elçisidir.

İHLAS SÜRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ❶ اللَّهُ الصَّمَدُ ❷

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ❸ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ❹

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. De ki: O, Allah'tır, gerçek ilâhtır, Bir'dir.
2. Allah Samed'dir.
3. Ne doğurdu, ne de doğuruldu.
4. Ne de herhangi bir şey O'na denk oldu.

KEVSER SÜRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ❶ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ ❷

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ❸

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Biz gerçekten sana verdik kevser,
2. Sen de Rabbin için namaz kıl ve kurban kesiver.
3. Doğrusu, seni kötüyendir ebter!

İLMİHAL BİLGİLERİ

namaz

Ahmet Nazif YAVUZ

Namaz İslam'ın şartlarından biridir. Ahirette ilk sorulacak ibadet namazdır. İslam dininin en çok önem verdiği ve kesinlikle terk edilmesini istemediği bir ibadettir. Yüce dinimiz, hastalık yolculuk gibi sıkıntı çekenlere kolaylıklar tanımış ve yine de namazlarını kılmalarını istemiştir. Ayakta kılacak gücü olmayan oturarak, buna da gücü yetmeyen yatarak namazını kılabilir; yolcu olan farz namazlarını kısaltarak kılar. Fakat yine de terk etmez.

Namaz en sık yapılan ibadettir. Çünkü en çok namaza ihtiyaç duyarsınız. Oruç yılda bir aydır. Zekat yılda bir kezdir. Hac ise ömürde bir defa. Fakat namaz günde beş vakit kılınır. Çünkü namaz manevî bir gıdadır. Ruhumuzun, kalbimizin gıdasıdır. Yeme, içmeden nasil bıkıyorsak namazdan da bıkmayız. Yemek yemezsek açlıktan ölürüz. Namaz kılmazsak da ruhumuz, kalbimiz, vicdanımız ölür, katlaşır.

Namaz bir teşekkürdür. Göklere, yeri, anne-babamızı ve bizi yaratan; yediğimiz içtiğimiz bütün nızıkları bize veren, bizi bela ve musibetlerden koruyan yüceler yücesi Rabbimize teşekkür etmenin en güzel yoludur.

Namaz bir duadır. Fatiha suresi en güzel dualardan biridir. Ve biz fatiha suresi ile günde 40 defa Allah'a "bizi doğru yola ilet" diye dua ederiz. Secde ile Rabbimize en çok yaklaşıp ve halimizi arz ederiz. Namazdan sonra isteklerimizi bir bir sıralayarak Rabbimizden yardım bekleriz.

Namaz bir randevüdür. Bir validen ya da başbakanından bir kere bile randevu almak çok zordur. Fakat yerlerin ve göklerin, o valinin, başbakanın, yaratıcısı ve yöneticisi olan yüce Rabbimiz bize günde beş kere randevu veriyor. Bize değer veriyor. Biz aciz kulları huzuruna kabul ediyor. Dertlerimizi isteklerimizi dinliyor.





Namaz mü'minin mirasıdır. Sevgili peygamberimiz nasıl manevi âlemlere yükselip Rabbimizle görüştüyse biz de namazla manevi bir yükselme yaşarız. Rabbimizle maddî olmasa da manen görüşürüz. Onun huzuruna çıkar ve bu manevi zevki yaşarız.

Namaz insanı kötülüklerden alıkoyar. Günde beş defa Rabbi ile buluşan bir insan gün boyu yüce Rabbinin hatırlar. Bir günah işleyeceği sırada Allah aklına gelir. Allah'ın her şeyi gördüğünü, işittiğini, kalpleri-mizdekileri bile bildiğini düşünür. Böylece o günahı işlemekten vazgeçer.

Ayrıca birkaç saat sonra Rabbinin huzuruna çıkacağını bilir. Bir günahla Allah'ın huzuruna çıkmak istemez.

Namaz insanı temizler. Günde beş vakit namaz kılan bir insan günde beş kere abdest alır. Abdest açıkta olan ve en çok kirlenen organlarımızı temizler. Böylece o kişinin bedeni tertemiz olur. Kirli elbiselerle namaz kılanmaz. O halde elbiseleri de temiz olur. Namaz kılan yerin de temiz olması gerekir. Bu durumda namaz kılan kişinin evi ve çevresi de temiz olur. Namaz ayrıca insanın kalbini ve ruhunu da temizler. Bizî günahlardan temizler. Bu durumu açıklamak için sevgili peygamberimiz bir gün arkadaşlarına şöyle sormuştur.

– Herhangi birinin kapısının önünde bir nehir bulunsa ve o nehrde günde beş kere yıkansa kendisinde kirden eser kalır mı?

– Hayır, hiçbir kir kalmaz ey Allah'ın Resulü.

– İşte beş vakit namaz da böyledir. Allah namazla günahları siler. (Namaz kılan kişi tertemiz olur.)

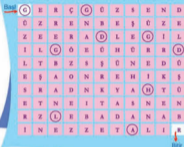
Namazın zahmeti az, ücreti çoktur. Yüce Rabbimiz bize her gün 24 saat veriyor. Beş vakit namaz ise abdestleriyle birlikte ancak bir saat eder. Yani namaz günümüzün çok kısa bir diliminde yapılabilecek bir ibodettir. Namazın bedenimize de bir ağırlığı yoktur. Namazda yapılan hareketler bizim yapamayacağımız derecede zor hareketler değildir. Bu kadar kolay olan namazın ödülü ise cennettir. Sınırlı ömrümüzde kılacağımız namaz bize sonsuz nimetler kazandırır.



Bilmece Bildirmece

GOZEL BIR SOZ

Aktarı harflerle güzel bir söz gel. Bulmak için "BİRA" dan giriş, "BİR" kare kutusuna çıkış. "BİR" e ulaşırsanız şarkıları "KADER" eşittir, sağa ve sola hareket edebilirsiniz, aşağıya gidemezsiniz. NOT: Çevrelediğimiz harfleri sıraladığımızda bir söz çıkar.



HARF DEĞİŞTİRME

Bir adımda sadece bir harf değiştirilerek ve anlamlı kelimeler türeterek, SABİR'den KADER'e ulaşın. Değiştirmesi gereken harf, son kutucuklarda olmalıdır.



SAFILAR

Yanıltıcı şifrelerle oluşturulmuş safsız sayılar arasında bir şifre vardır. Buna göre şifre içeren olan yere hangi sayı yazılmalıdır?

36

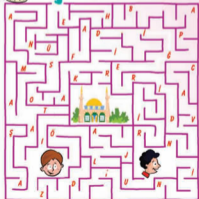
16

9

?



Mehmet arkadaşlarını olup, camiye gidecek. Yarıdan olur musunuz? Eğer doğru yollar kullanırsanız, geçişiniz yollar üzerindeki harfler çok güzel bir cümleyi ortaya çıkaracak.



DEĞERLENDİRME TESTİ

Merve ERGÜN

1. "Atlı Vezir" hikayesinde Vezir Ayaz'ı farklı kılan nedir?
A. Yakışıklı ve bakımlı oluşu
B. Olayın bütün detayları ile değerlendirilmesi
C. Padşahın akrabası olması
D. Diğer vezirleri şikayet etmesi
2. "Pehlivan" adlı çizgi hikayede adı geçen Osman kimdir?
A. Dört halifeden bir tanesi
B. Osmanlı İmparatorluğunun kurucusu Osman Gazi
C. Osmanlı Beyliğinin kurucusu Ertuğrul Gazinin torunu
D. Güreş yapan herhangi bir pehlivan
3. "Çoban" hikayesinde Hayri'yi deneyen kimdi?
A. Babası
B. Koyunların sahibi
C. Başka bir çoban
D. Arkadaşı
4. Maddenin en yaygın tarifelerinden biri "Maddenin Sırları" yazısına göre aşağıdakilerden hangisidir?
A. Uzayda yer kaplayan, bölünüp parçalanabilen, tartılabilen ve duyu organlarıyla algılanabilen şeylerdir.
B. Maddenin en büyük yapısıdır.
C. Akıl, ruh, sevinç gibi soyut varlıklardır.
D. Sadece canlı varlıklardır.
5. Aşağıdaki ibadetlerden hangisi dinin direği olarak kabul edilir?
A. Hac
B. Zekat
C. Namaz
D. Oruç
6. "Sen en iyisini bilirsin" fıkrasında Nasrettin Hoca'nın başına gelen olay size ne anlatıyor?
A. Yüce Allah'ın her şeyi yerinde ve mükemmel yarattığını.
B. Ceviz ağacının dibinde yatmanın sakıncalı olduğunu.
C. Kabakların ağaçta büyümesinin daha iyi olacağını.
D. Cevizlerin kabaklardan önemli olduğunu.
7. Aşağıdakilerden hangisi komşu haklarından biridir?
A. Hastalandığında geçmiş olsun ziyaretine gitmek.
B. Borç istediğinde vermek.
C. Dedikodusunu yapmamak.
D. Hepsi.
8. "At gözlüğü" hikayesinde yolcular otobüsü kaçırmış olmasalar ne olurdu?
A. Gidecekleri yere çabuk ulaşırlardı.
B. Sarhaşun silahından çıkan kurşunlar onlara isabet edebilirdi.
C. Muavinle kavga ederlerdi.
D. Hepsi
9. "Yekim Kız" hikayesindeki Ayşe büyüdüncce ne oldu?
A. Öğretmen
B. Doktor
C. Hiçbirşey olmadı
D. Çok kötü duruma düştü
10. Aşağıdaki sürelerden hangisi en kısa süredir?
A. Fatıha Süresi
B. İhtlas Süresi
C. Kevser Süresi
D. Fil Süresi

DÜŞÜNDÜREN TESTLER

Ahmet ŞENLİK

Makam, şöhret ve para
Gelip geçici şeyler...
Ahlâk, doğruluk, ilim
Ebedî sermayeler...

1. Dörtlüğe göre, aşağıdakilerden hangisi hiç bitmeyecek sermayelerden değildir?

- A. Güzel Ahlak
B. Para
C. Doğruluk
D. İlim

Güllerin açma mevsiminde, güzel bir kent parkında piknik yapıyorlardı. Hanikulade gülleri inceledikten sonra, iki küçük kız gözlemlerini paylaşmak üzere annelerinin yanına geldiler. Birinci kız annesine yaklaşıyor:
- Anne, bütün güllerin dikenini var, dedi.
İkincisi ise şöyle seslendi:
- Anneciğim, şuradaki bütün dikenlerin gülü var.



2. Yukarıdaki metinden, hangi sonucu çıkaramayız?

- A. Birinci kızı yarım bardak su hakkında fikri sorulsa, "Bardağın yarısı boş." diyebilir.
B. İkinci kızı yarım bardak su hakkında fikri sorulsa, "Bardağın yarısı dolu." diyebilir.
C. İkinci kız, çevresindeki varlıklara ve olaylara daha iyi niyetli ve olumlu bakıyor, diyebiliriz.
D. Birinci kızın söyledikleri tamamen yanlıştır.

Sevgi, dünyaya gelen her varlıkta, en esaslı bir unsur, en parlak bir nur, en büyük bir kuvvettir. Bu kuvvetin yeryüzünde yenemeyeceği hiçbir kuvvet yoktur. Kimin ruhu sevgiyle bütünleşebilir, sevgiyle dolup taşabilirse, o ruh yükselir, yücelir ve sonsuz mutluluğa hazırlanır.

3. Yukarıdaki metinde, sevginin hangi özelliğinden söz edilmemiştir?

- A. İnsanı yüceltip yükseltmesinden
B. İnsanı sonsuz mutluluğa hazırlamasından
C. Yeryüzündeki bütün kuvvetleri yenebileceğinden
D. Sevgisiz kalanların mutluluğu yitimesinden

Bilgi çağındayız... Bilgiye ulaşmanın en önemli yollarından biri de okumak. Son Peygamberle gelen Mukaddes Kitabın ilk emrinin "Oku!" olması da bu yönüyle çok anlamlı geliyor bana. Fakat ben okumamın sadece bir kitabın sayfalarını çevirmek olduğunu düşünmüyorum. Bir çiçeği, bir yıldızı, bir meyveyi ya da kelebeği incelemenin de bir tür okumak olduğu kanaatindeyim. Zira tabiatın her varlık, Yüce Yaratıcı'nın kudret kalemiyle yazdığı muhteşem kitaplardandır bence.



4. Aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki paragraftan çıkarılabilecek bir netice değildir?

- A. İnsan, hayvan, bitki ya da cansız varlıklar, Allah'ın kudret kalemiyle yazılmış birer kitap gibidir.
B. Çevremizdeki varlıkların ve olayları gözleyip, onların yaratılış sırlarını düşünmek de bir çeşit okumaktır.
C. Bütün mukaddes kitapların ilk emri "Oku!" şeklindedir.
D. Kitap okumak, bilgiye ulaşmanın en önemli yollarındadır.

Saframıza gelen nimetleri yemeye başlarken, "Allah'ın adıyla" manasında "Bismillâh" demek, dinimize göre sâfla adabındandır. Bu nimetleri veren Rabbimizin adıyla başlamak, O'na saygının ve sevginin gereğidir. Sonunda bu iyiliği için Mevlâ'ya teşekkür etmek anlamında "Eihamdülillâh" demek vefâlı insanların işidir. Yemeği yerken, bu nimetlerin yaratılışındaki mükemmelliği ve her biri-nin Allah'ın sanatı olduğunu düşünmek ise "tefekkür" ibadetidir. Bunu yapan yüksek ruhlı insanlara da "mütefekkir" denir. Bunları gerçekleştirenler, yemek-te bile Allah'ın sevgisini kazanmanın yolunu bulmuş demektir.



(Dikkat! 5 ve 6. Soruları yukarıdaki metne göre cevaplayalım.)

5. Yukarıdaki metinden, hangi sonucu çıkarabiliriz?

- A. Allah'ın sevgisini kazanmanın yollarından biri de yemeğe "besmele" ile başlamaktır.
- B. Vefâlı insanlar, Allah'ın verdiği nimetleri yedikten sonra O'na teşekkür ederler.
- C. Yemeğe başlamadan önce ve yemekten sonra eller sabunlu suyla iyice yıkanmalıdır.
- D. İnsanlar, yemek yerken bile, Allah'ın sevgisini kazanabilirler.

6. Metinden çıkarılabilecek sonuçlara göre, "renğiyle, kokusuyla, tadıyla" bir meyvenin yaratılışındaki mükemmelliği "düşünenlere" ne ad verilir?

- A. tefekkür
- B. zikir
- C. şükür
- D. mütefekkir



Her canlıya Hak, iâyık olan cevheri verdi.
Tırlı, iki diş bulsa eğer, ormanı yerdi.
Şayet kediler, haftada bir gün uçabilse,
Dünyadaki bütün serçelerin nesli biterdi.

7. Şiirde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Canlıların neslinin tükenmemesi için hepimiz gayret göstermeliyiz.
- B. Her canlı kendi nefisini, kendi yiyeceğini düşünür.
- C. Allah, her canlıya en uygun organları ve kabiliyetleri vermiştir.
- D. Tırtıllar, ağaçlara zarar veren canlılardır.

8. "Kuran-ı Kerim" ile "Hazreti Muhammed" arasında bir ilişki vardır. Benzer ilişki, aşağıdaki seçeneklerin hangisinde yoktur?

- A. Tevrat – Hazreti Musa
- B. İncil – Hazreti İsa
- C. Zebur – Hazreti Davud
- D. Cebriil – Azrail



Allah'ın Güzel İsimleri

Bu seride Rabbimiz'in güzel isimlerini "fabl" kurgusu içinde sevdirenerek öğreten bu kitapları, zevkle ve heyecanla okuyacaksınız.



The page features a large white oval shape on a purple background. The top-left and bottom-right corners of the oval are decorated with stylized flowers in yellow, orange, and purple. The text is centered within the white oval.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İÇİNDEKİLER

- 117 Şiir (Mutluluk Şükretmektir)
118 Adalet
120 Sadaka Taşları
122 Mirasyedi
126 Cuma Namazı
127 Abide Şahsiyetler (Mevlana da Bir Zamanlar Çocuktu)
128 Sahabe Hayatından
129 Kıssadan Hisse (Bir Tutam Haksızlık)
130 Kıssadan Hisse (Farenin Deveye Yaptığı Kılavuzluk)
131 Güller Sultanı Peygamberimiz (Müjde!)
132 Kur'an ve Bilim (Hareket ve Kuvvet)
134 Gülme Vakti
135 Hadis Bulmaca
136 Kıssadan Hisse (Başka Dua Bilmez misin?)
138 Nezaket Dolu Bir Hayat (Misafirlikte Görgü Kuralları)
139 BİLMECE - BİLDİRMECE
140 Sahabe Hayatından (Ebû Kuhâle'nin Tepkileri)
141 Bulmaca
142 Bilim Damlayan (Fazlı ile Halim)
144 Şiir (Gülümsedin ve Güzelleştin)
145 BİLMECE - BİLDİRMECE
146 İlginç Hayvanlar (Denizotları)
147 Kur'an'dan İlim Damlayan (Toprağın Titreşip Kabarması)
148 Saraydaki Hırsız
153 Müslüman İlim Öncüleri (İlk Robotlar)
154 Dünya Özürlüler Günü (Simitçi)
158 Esmâ-ül Hüsna (Şekûr)
160 Verilen Nimete Şükür (Engelli Olmak)
161 Peygamber Kıssaları (Hazreti Musa)
164 Dualar
165 Süreler
166 Şiireli Hikâye (24 Altın)
168 Namaz (Niçin Çok Önemli)
169 Değerlendirme Testi
170 Düşündüren Testler
232 Üçüncü Bölümün Çözümleri

Mutluluk Şükretmektir.

ŞİR

Salih EROL

Mutluluk, nedir mutluluk?
Zenginlik mi, şöret mi?
Kimine göre uzun bir hayat
Kimine göre zenginlik
Kimine göre şöret
Kimine göre
Karnı doyuracak
Kuru bir ekmeğ
Oysa mutluluk
Ne uzun bir hayat
Ne zenginlik
Ne şöret
Ne de kuru bir ekmeğ
Mutluluk şükretmektir
Sadec şükretmek



ADALET

Mustafa TURAN

Endülüslüklesinin adil halifesi Hakem, çiçekleri çok severmiş. Bir gün sarayın bahçesine bir çiçeklik yapılmasını istemiş. Öyle bir yer olmalıymış ki bu bahçe, dünyada eşi ve benzeri olmamalıymış. Kararı uygulanmaya başlamış.

İşçiler canla başla çalışırken bir de ne gör-sünler halifenin istediği gibi bir bahçe yapmak için sarayın toprakları yeterli değil. Ama bu mazeret olur mu hemen çevredeki tarlaları satın almak için ustabaşı emir verdimiş.

Askerler gönüllü gönülsüz tarla sahiplerinden yer alırken sonunda dul bir kadın olan Ayye Ana'nın yanına gelmişler. Torunu elindeki bebekle oturduğu yerde oynarken nenesi de kuzularını otlatıyormuş. Adamlar söze ortasından başlamışlar:

– Ana bu tarlayı senden alacağız.

Ayye Ana razı olur mu? Olmaz tabii şehit olan kocasından kalan biricik tarlasıymış orası.

– Oğlum siz ne diyorsunuz, demiş. Bu tarladaki her karış toprakta benim terim vardır. Şu ağaçlar verdiğim su kadar içimdeki sevgiyle beraber büyümüştür.

– Ana korkma tarlaların değerinin en az iki katını veririz. Hakkını yiyecek değiliz ya.

– Ben satmak istemiyorum.

– Sen bizim kim olduğumuzu bilmiyorsun galiba. Biz halifenin adamlarıyız. Bu tarlayı halife için bir bahçe yapacağız.

– Anlıyorum sizi. Ben de sizin gibi lafın ucundan konanlardan değil tam ortasından konuşayım. Siz de beni iyi dinleyin: “Halifenin bütün hazinesini önüme yığsantz yine de bu tarlayı size satmam. Belki bana yüksek fiyat verebilirsiniz. Ama

tarlaların değerini vermeye gücünüz yetmez oğlum. Varın gidin başka yere.

Adamlar bu sözlere kızmış ve tarlayı kadının elinden zorla almış. Adamlardan biri:

– İstersen git şikâyet et, belki davayı kazanırsın. Diğer adam sert olarak:

– Ama ancak rüyanda kazanırsın, Ayye ana, diye alay etmiş.

Eli belinde kızgın bir şekilde giderken kendini Kadı Beşir'in yanında bulmuş Ayye kadın. Onları biteni bir bir anlatmış:

– Yaaa! Beşir Efendi işte mesele böyle. Benim hakkımı halifeden alacak varsa yoksa sensin. Seni bilirim karşında kim olsa hakkı savunursun. Bana yardım edecek misin?



Kadı Efendi Ülkenin çok yakından bildiği meşhur bir hâkimmiş. Meşhur olması adil olmasından ileri gelmekteymiş. Biraz düşünüp taşınmış elbet. Düşünmüş deyince yardım edeyim mi diye düşünmüş sanılmasın. Bu dul kadının hakkını almak için ne yapacağına karar vermiş.

Eline aldığı bir kürek ve çuvala doğru sarayın yolunu tutmuş. Kapıdan girmek zor olmamış. Gelmesiyle kapının açılması bir olmuş zaten. Doğru işçilerin çalıştığı bahçeye doğru adımlamış. Kendi halinde çuvalı ağzına kadar toprakta doldurmuş. İşçiler bu heybetli adama meraklı bakışlarla öylece bakakalmışlar.



Beşir Efendi çuvalını dolduradursun Halife hakem de bahçede onu seyre başlamış bile:

– Ne o kadı Efendi sen ne yapıyorsun?

– Ey Hakem sen miydin? Rica etsem şu çuvalı sırtına kaldırır mısın?

– Kaldırırım kaldırmasına da, ne yapacaksın onu anlamadım.

– Sen hele bir kaldır ne olduğunu biraz sonra anlayacaksın inşaallah.

Hakem bir iki denemiş ama olmamış. Çuval o kadar büyük ki bir adamın kaldırmaya gücü yetmemiş.

– Valla Beşir ben bunu kaldıramayacağım, deyince Kadı çuvalı bırakmış ve konuşmaya başlamış.

– Ey Hakem şu çuvalı bile kaldıramıyorsun da neden koca bir tarlayı sırtına almaya kalkıyorsun? Bu yükün ağır olacağını bilmiyor musun?

– Ne yükü, ne tarlası Kadı Beşir?

– Bak işte bu kadının tarlasını zorla elinden almışsın. Yarı hesap gününde o koca tarlayı senin sırtına vuracaklar. Buna gücün yetecek mi?

Olaydan haberi olmayan Hakem her şeyi bir bir dinlemiş. Adamların yaptığı hatadan dolayı kadından özür dilemiş. Tarlayı tekrar sahibine iade etmiş. Verilen parayı da geri almamış.

Beşir Efendi hakkının hakkını aldığı bu meydana Hakem'e:

– Ey halife ülkende adaletle hükmettiğin sürece devletin ayakta kalır. Ama ne zaman ki güçlü zayıf ezer ve sen de buna seyirci kalırsın, işte o zaman bu koca devlet ölüm yatağına düşmüş demektir.

Hakem ülkesinde böyle adil hâkimlerin olduğunu görünce Allah'a şükretmiş.

Hakkını halifeden alan dul kadın kuzulunu alarak tekrar tarlaya giderken, küçük torunu da oyuncakla oynayarak onları takip ediyormuş.

Endülüs Ülkesi'nde bütün halk huzur ve mutluluk içinde güne başlıyor, evlerine yine huzurla varıyormuş. Çünkü bu güzel ülkede adaletin sesi yükseliyormuş.

SADAKA TAŞLARI

İsmail KÖKSAL

Akşam ezanı okunurken dükkânın kapısını kapadı. Taş döşeli yoldan yokuş yukarı çıkarken esnaf da birer ikişer caminin avlusuna giriyordu. Bir günün yorgunluğu alınan abdest ve kılınan namazla akıp gitmişti. Halı tüccarı Mustafa Efendi cami avlusuna çıktığında derin bir nefes aldı. Tebesüm ederek bu gün Mısır'dan sağ salım gelen gemiyi düşündü. Şükretti. Oldukça iyi bir alışveriş yapmıştı. Daha gemiden malları indirmeden iyi bir fiyata başka bir tüccara satmıştı. Tam şadırvanın yanından geçecekken bir ağacın altındaki gölgeyi fark etti. Selam verip sokağa çıkacaktı ki birden yolunu değiştirdi. Kuşağından bir kese altın çıkıp etrafına bakındı. Kimse olmadığını fark edince hızlıca alınılan sadaka taşına boşaltıp sokakta kayboldu. Evine girenken Mustafa Efendinin kalbi ferahlamıştı. "Allah'ım sana şükürler olsun. İyi bir kazanç elde ettim. Kimse görmeden de sadakamı verdim. Ailemi ve beni koru." dedi.

Mustafa Efendi çocuklarını kucaklayan caminin avlusunda bekleyen gölge şadırvana yanaştı. Oldukça canı sıkkan, üzerindeki elbise yıpranmış olan fakir biriydi. İş iyi gitmeyince bir haftadır evine bir kuruş para götürmemişti.

Fakir adam cami avlusundan çıkıp sadaka taşının olduğu tarafa yöneldi.

Sokağın başındayken etrafı kontrol etti. Kimsenin olmadığını görünce taşın bulunduğu yere geldi. Elini uzatıp dört tane demir para aldı ve başına yere eğip hızlı adımlarla oradan uzaklaştı. Fakir adam: "Allah'ım Sana şükürler olsun. Zorda kaldığımız zamanlarda bizi unutmayan bu iyiliksever insanlara yardım et." diye dua edip bir bakkala girdi.



Fakir adam bakkaldan ihtiyaçlarını aldıktan sonra parayı uzattı. Biraz sonra paranın üzerini alınca şaşırıp kaldı. Bu ne der gibilerden bakkalın yüzüne baktı. Bakkal:

– Verdiğin altın paraydı. Bu da üstü, deyin-ce fakir adamın başında şimşekler çaktı. Akşam karanlığıyla sadaka taşından aldığı paraların altın olduğunu fark etmemişti. Hemen aldıklarını tor-baya koyup bakkaldan çıktı. “Şu işe bak, nasıl da fark etmedim. Fazla para almışız. Hemen gidip ihtiyaçından fazlasını yerine bırakayım.” dedi ve sadaka taşının olduğu sokağa çıktı.

O akşam iyi bir kazanç elde eden Mustafa Efendi ailesiyle birlikte huzurlu bir akşam geçirdi.



Biliyordu ki bilmediği bir kişiye sadakası ulaş-mıştı. Fakir adam da bir haftadır çektiği sıkıntıyı gidemiş, çocuklarının karnını doyurmanın huzu-runu yaşıyordu.

“Sağ elin verdiğini sol el görmeyecek şekilde başkalarına yardım etmek isteyen atalarımız çok güzel bir yöntem bulmuştur. İşte bunlardan biri de Sadaka taşlarıdır. Yardım edecek kişiler gece karanlığında sadakalarını bu taşın tepesindeki çu-kura bırakırlardı.

Başkasından bir şey istemeye çekinen ihtiyaç sahibi kişiler de kimseye gözükmeden buradan para alırlardı.

Bu taşlardan İstanbul’un değişik semtlerin-de çokça bulunduğunu sonradan öğrendim. Bu arada sadece zenginler değil, uzun bir yolculuğa çıkacak kimseler de “Az sadaka çok belayı savar.” hadis-i şerifinden hareketle yolda başlarına kötü bir şey gelmesin diye bu sadaka taşlarına para bırakırlarmış. Şimdilerde beton yağınları arasında kaybolan eski mahallelerde o eski sadaka taşlarını görmek pek müm-kün değildir. Fakat milletimizin iyilikse-verliğini her zaman görmek mümkün.

Burada dikkati çeken bir nokta da, bir semtin fakirlerinin başka bir semtin sadaka taşına; başka semtin fakirle-rinin ise bu semtinkine gelip, ihtiyaçlarını karşıla-yabilmeleridir.

(Mesnevîden)



Bağdat'ta yaşayan zengin bir babanın vefatı oğlu vardı. İş yapmayı hiç sevmeyen, gününü gün ederek geçirdi.



Zengin adam, sebebi bilinmez bir hastalıktan aniden ölüverdi. Böylece bütün servet oğluna kaldı.



Allah canı bedava verdiği için nasîl kıymet bilmiyorsa, genç de malları mülkleri kendisi kazanmadığı için kıymet bilmedi. Zevki uşununa hepsini birer birer çıkardı.



Oyle bir an geldi ki, kendisi muhtaç duruma düştü. Genç, kâle kaldı ortalklıkta. Ne bir geçim yolu, ne karnı doyuracak kuru ekmek...



Parayla pulu kazanılan dostun, dost olmadığını anlamıştı ama iş isten geçmişti. Çaresizliği ve yalnızlığı kalbinin köşesinde hissedince yalvardı Rabbine...



Sonunda kalbi yumuşadı. Gözlerinden yaşlar boşaldı. Evinden dışarı çıkıp nereye gideceğini, ne yapacağını bilemez bir hâlde dolaştı.



İçeri geç evlat. Birer bardak çay içip sohbet edelim.

Bir içki gördüğü kulübenin kapısını vurdu. Yaşlı bir plî fânî çıktı karşısına. Selam verdi. Dardını anlattı.



Samimi olarak dua edenlerin duasını kabul eder Allah. İnşallah bu kötü durumdan kurtulursun.



Bütün parayı harcadım. Şimdi ele muhtaç oldum.

Gençli sabırla dinleyen plî fânî konuşmaya başladı.

Ertesi gün genç sanki yediden doğmuş gibi ihtiyarın evinden ayrıldı. Babasından kalan son mirası satıp kendine iş kurmaya çalıştı.



Allah dualarını kabul etti. Masr'a, peker kısmışına kadar git, filan mahalleda, filan yerde bir define var. O define çok değerlidir. Kaz çıkar. Senin nasibindir o.

Sonunda yalvarıp yakarmaları, gözyaşları işe yaradı. Bir rüya gördü genç..

MİRAS YEDI



Ulaşmış olmasına ama yorgunluktan yürüyecek hâlî de kalmamıştı. Yanına aldığı yiyecekler de tükenmişti. Kemi de iyice acıkmıştı.



Gece karanlık basınca dilermek amacıyla mahallede dolaşmaya başladı. Birden bekçi çıktı karşısına. Hırsız yakaladığını sanan bekçi, genci hiç bir şey sormadan evire çevire bir güzel dövdü.



Gencin yalvarmalar karşısında bekçi insafa geldi.



Genç yediği dayakların acısıyla başından geçenleri bir bir anlattı. Mısır'da da define için geldiğini söyleyince bekçi şaşırıp kaldı.



Bes yıllardır, Bağdat'ta, Fılon mahallesinde, fılca sokaktaki fılonca adamın evinin bahçesindeki elma ağacının dibinde define gömülmüştür. Göt onu çıkar dediler de, rüyaya inanıp gitmedin. Ahmak adamın rüyası da atmakça olur.



Allah'ın sana gülerler olsun.

Delikanlının yüzünde güller açtı. Çünkü anlatılan yer onun bahçesiydi. Çektığı bütün sıkıntıları unuttu. Ertesi gün ik kervanis Bağdat'a döndü.

Bekçi de ona rüyasını anlatınca bu sefer delikanlı şaşırıp kaldı.



Elma ağacının altına kazınca hazinesine kavuştu. Genç yaşadıklarıyla hem iyi bir ders almış hem de paraya kavuşmuş oldu.

Mevlana da Bir Zamanlar Çocuktu

Şule GEDİK

Herkes gibi Mevlâna da bir bebek olarak dünyaya geldi. Karnı acıınca ağladı. Annesinin ninnileriyle büyüdü. Her çocuk gibi dünya onun için de bilinmeyenlerle doluydu. Kâinatın büyüklüğü, genişliği onda hayret, endişe ve sevgi uyandırmıyordu. Etrafında olan biten şeyleri anlamaya çalışıyordu. Arkadaşlarıyla oyunlar oynuyor, birlikte hayali keşfetmeye çalışıyorlardı. Arkadaşlarıyla hangi oyunlar oynuyorlardı acaba? Merak ettiği şeyleri çevresindekilere sorar mıydı? Belki de kendi başına keşfetmeye çalışıyordu. Bu soruların cevaplarını Mevlâna, Kur'an-ı Kerim'de ve Peygamber sevgisinde bulmuştu. Hayatını da buna göre şekillendirmişti.

BİR YOLCULUKTUR MEVLÂNANIN HAYATI

Mevlâna ilim öğrenmek için şehir şehir dolaşmıştır. Mevlâna 30 Eylül 1207 tarihinde bugünkü Afganistan sınırları içinde olan Belh'te doğdu. Henüz beş-altı yaşlarındaiken ailesiyle Belh'ten ayrılmak zorunda kaldı. Birlikte Bağdat, Kâbe, Şam, Malatya, Erzincan ve Karaman illerini dolaşan Mevlâna, en sonunda Konya'ya yerleşti. Arada sırada Konya'dan çıkar ve çok sevdiği tabiatı seyre dalardı.

MERHAMET ONA BİR BAŞKA YAKIŞIYOR

Mevlâna, Allah'ın yarattığı her şeye karşı merhametliydi. Bir gün Nefsüddin Sivas'ya bir miktar para verip ekmeğe aldırdı. Daha sonra gelen ekmeği alıp yıkık bir binaya girdi. Nefsüddin de gizlice onu takibe başladı. Sonunda, Mevlâna'nın o ekmeği yeni yavrulmuş bir köpeğe kendi elleriyle yedirdiğini gördü. Mevlâna dönüşünde, Nefsüddin'in kendisini takip ettiğini anlayıp,

- Bu hayvan yedi gündür açtır. Yavrulana şefkatle bakmış ve yanlarından hiç ayrılmamıştır. Peygamber Elendimiz "Merhametilerin en büyüğü olan Allah, kullarından merhametli olanlara merhamet eder. Ey ümmetim ve ashabım! Siz de O'nun yarattıklarına merhamet ediniz ki, size de sema ehli merhamet etsin." buyurdu.

Nefsüddin, bu sözler üzerine ağlayarak Mevlâna'nın ellerini öptü.

- Hayvanlara bile bu kadar merhametli olan siz, tabiatıyla dostlarınıza da merhamet edersiniz, dedi.



*Cuma mübarek gün
Mü'minlerin bayramı
Sabah uyanınca
Duaya başlamalı*

Safa Enes ERGÜN

*Bugünün içinde
Gizli bir vakit var
Yalvarınca Allah'a
Kabul olur dualar*

*Mü'minlerle saf tutup
Namaza durulmalı
Birliktelik çok güzel
Farkına varılmalı*

*Verilince salâlar
Camiye koşmalı
Vaazları dinleyip
Bilgiye ulaşmalı*

*Çok güzeldir bu namaz
Mutlaka gidilmeli
El açıp Rabbimize
Tövbeler edilmeli*



SAHABE HAYATINDAN

İsmail KÖKSAL

- Kaç kişiye haksızlık ettim?
- Kaç kişiyi üzdüm?
- Kaç kişiyi mutlu ettim?

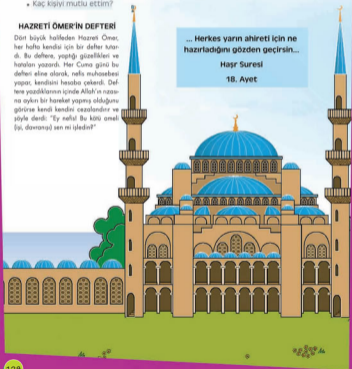
HAZRETİ ÖMER'İN DEFTERİ

Dört büyük halîleden Hazretî Ömer, her hafta kendisi için bir defter tutardı. Bu deftere, yaptığı güzellikleri ve hataları yazardı. Her Cuma günü bu defteri eline alarak, nefis muhasebesi yapar, kendisini hesaba çekerdi. Deftere yazdiklarının içinde Allah'ın rızasına aykırı bir hareket yapmış olduğunu görürse kendi kendini cezalandırır ve şöyle derdi: "Ey nefis! Bu kötü amel (işi, davranış) sen ni işledin?"

... Herkes yarın ahireti için ne hazırladığını gözden geçirsin...

Haşr Suresi

18. Ayet



Bir Tutam Haksızlık

Adaletiyle halkın sevgisini kazanmış bir padişah vardı. Bu padişah hem toprağı fethetmişti hem de halkın gönlünü. Bir gün saray halkını da alıp bir geziye çıktı. Konakladıkları bir yerde yemeklerini pişiren aşçı edeple padişahın huzuruna çıktı.

– Padişahım, dedi. Size en lezzetli yemekleri yapmak için buradayım. Elimizde her malzemeden var. Ama maalesef tuz almamışız. Oysa tuzsuz hiçbir yemeğin tadı olmaz. Ne yapalım?

Padişah aşçısına en yakın bir köye gidip tuz almasını söyledi. Ama tuza değeri kadar vermesini, bir kuruş bile fazla ödemesini de tembihledi. Aşçı şaşırıp bu sözlere.

– Efendim dedi. Siz çok büyük hazinelere sahipsiniz. Üstelik etrafınızda cömertlikte bulunan birisiniz. Bir tutam tuza fazladan verdiğiniz üç beş

kuruş paranın ne önemi var? Bu sizin hazinenizi eksiltmez ki!

Padişah aşçısına şöyle cevap verdi:

– Evet ama bu dünyada büyük haksızlıklar nasıl meydana geldi sanırsın? Bilmey misin koca bir ormanı yakan küçük bir ateş parçasından başka bir şey değildir. Bütün büyük yangınlar küçük başlangıçlarla olur da çoğu zaman biz insanlar bunu anlamakta zorlanırsın. Dünya ilk yaratıldığında haksızlık da bir tutamdı. Ama insanlar "Bu kadarıktan da ne çıkar?" diyerek zamanla onu büyüttüler.

Bilge ve adil padişah sözlerini şöyle bitirdi.

– Sen git de tuza değeri kadar para ver. Şu da kulağına küpe olsun. Haksızlığın büyüğü küçüğü olmaz. Sen ne haksızlığa razı ol; ne de haksızlık yap.



KISSA OLAN HİSSE

Salih YILDIRIM

Farenin Deveye Yaptığı Kılavuzluk

Farenin biri yolda yürürken bir deve gördü. Deve tek başına öylece duruyordu. Aklınca deveye sahip çıkmak istedi. Gitti ve yularını tutarak yoluna devam etti. Koca deve hiç sesini çıkarmadan farenin ardı sıra yürümesin mi? Gözlerine inanamayan fare büyüklenerak,

– Ben de ne yiğirmiğim ama, baksana koca deve bile bana teslim oldu, diye söylenmeye başladı. Deve bu lafları duydu ama sesini de çıkarmadı. İçinden,

– Hele biraz daha yürü bakalım. Ne kadar büyük olduğunu göreceğiz.

Fare kasıla kasıla yürürken bir süre sonra birden duruverdi. Çünkü; önüne küçük bir dere çıkmıştı. Fare çaresiz geri dönüp deveye baktı. Boyundan büyük bir iş kalkışını anladı.

Deve,
Bu fareye haddini bildirmenin vakti geldi, diye düşünerek konuşmaya başladı.

– Ne oldu kılavuzum? Neden durdun? Madem kılavuzumsun hadi yol göstermeye devam et. Önümden yürü ki ben de seni takip edebileyim.

Fare başını yere eğerek pişmanlık içinde konuştu.

– Deve kardeş ama bu su benim için çok büyük geçmem mümkün değil.

Deve dur bakalım dedi. Şimdi anlattı suyun boyunu. Suya girdiğinde devenin dizine bile gelmedi.

– Bu sudan mı korktun farecik, dedi. Diz boyu bile değil.

– Sana diz boyu değil ama benim boyumu kat kat aşar, dedi fare.

Küçük fare deveye büyüklük tasladığı için özür diledi. Deve de,

– Aman diyene acımak lazım, hadi atla sırtına da seni karşıya geçireyim dedi.

Yenemediği eli open fare dersini almış olarak devenin hörgücünde karşı tarafa geçti.

ÖGÜTLER

- * Bağından büyük iş görmeye kalkan kimse, fare gibi yarı yolda kalır.
- * "Kişinin kendini beğenmesi, aklının zayıflığına delalet eder." Hz. Ali (r.a)
- * "Bir kimsede kibir varsa bu, söz söylerken soğan kokar gibi kokar." Hz. Mevlânâ
- * İnsan için en lazım olan şey, haddini bilmesi ve ona göre hareket etmesidir.

GÜLLER SULTANI PEYGAMBERİMİZ

MÜJDE!

Nilgün DOĞUTEKİN

Peygamberimizin doğum haberi etrafa halka halka yayılıyor. Onun doğumunu merakla bekleyenler arasında bilginler, Mekke'nin ileri gelenleri ve öz amcaları da vardı.

Onun doğumunu büyük bir heyecanla bekleyenlerden birisi de peygamberimizin amcası Ebu Leheb idi. Doğum haberi kendisine ulaştığında çok sevindi. Haberi kendisine Süveybe adındaki cariyesi ulaştırdı. Ebu Leheb bu müjdeli haberden dolayı kendisini hürriyete kavuşturdu. Süveybe hürriyete kavuşmada kalmadı. Peygamberimiz henüz bir haftalık iken onu emzirdi. Dolayısıyla ona ilk süt anne oldu.

Ebu Leheb peygamberimizin doğruluk ve dürüstlüğüne hayran idi. Bu hayranlık peygamberlik yıllarına kadar devam etti.

Peygamberimiz kırk yaşına gelince kendisine peygamberlik verildi. İşte o zaman Ebu



Leheb'in tavı birden bire değişti. Onun peygamberliğini kabul etmediği gibi ona düşmanca davrandı. Bu düşmanlık yıllarca sönmeyen bir kine dönüştü. Nihayet Ebu Leheb peygamberimize kötülükte o kadar ileri gitti ki Allah'ın lanetine uğradı. O hal üzerine ölüp gitti.

Peygamberimizin amcalarından Hz. Abbas bir

gece rüyasında Ebu Leheb'i gördü. Ebu Leheb cehennemnin ateşleri içinde yanıyordu. Onun haline acıdı. Ebu Leheb'e,

– Bu ne hal, seni çok kötü bir durumda gördüm, dedi.

Ebu Leheb iki işaret parmağının arasını göstererek şu cevabı verdi.

– Sizden sonra hayır adına hiçbir şey görmedim. Sadece Süveybe'yi hürriyetine kavuşturduğum için bir yudum su alma imkanım oluyor, dedi.



KUR'an ve BİLİM

Ahmet ŞENLİK

Hareket ve Kuvvet

Bir futbolcu topa vururken ona bir kuvvet uygular. Böylece topu iterek hareket ettirmiş olur. Topu tutan kaleci de ona bir kuvvet uygulayıp hareketi durdurmuş olur. Günlük hayattaki pek çok işimizde cisimlere kuvvet uyguladığımızın farkında mıyız acaba? Kalemle yazı yazarken, telefonun ya da bilgisayar klavyesinin tuşlarına basarken, pencereimizi ya da çekmecemizi açıp kapatırken

cisimlere hep kuvvet uyguluyoruz. Uyguladığımız kuvvetle ya duran cisim hareket ettiririz ya da hareket edenı durdururuz. Bazen de hareketin hızını artırır ya da azaltırız. Hatta bazen hareketin yönünü değiştiririz. Korneerden gelen topu kafayla kaleye yönlendiren futbolcu da hareketin yönünü değiştiriyor, değil mi? Peki uyguladığımız kuvvetle cisimlerin şeklini değiştirdiniz mi hiç? Mesela oyun hamurlarıyla küp, küre, silindiri yaparken kuvvet uygulayıp cismin şeklini değiştiririz, değil mi? Demirciler, marangozlar, inşaatçılar uyguladıkları kuvvetle nelerin şeklini değiştirirler, hiç düşündünüz mü?

Bayrağımız dalgalanırken rüzgâr bayrağa bir kuvvet uygular. Ağaçların dal ve yapraklarını sallanırken de öyle değil mi? Kuşlar ya da böcekler kanatlarıyla havaya bir kuvvet uygulayıp havayı geriye doğru iter. Böylece vücudunu öne hareket ettirmiş olur. Balina, yunus gibi canlılar ya da insanlar yüzerken suyu iter ya da çekerler. Böylece suya bir kuvvet uygulayıp kendi hareketlerini sağlarlar.

Basketbolda topu potaya atarken ya da masa tenisinde rakette topa vururken cisimlere dokunarak kuvvet uygulayıp hareket ettiriyoruz değil mi? Peki havaya atılan top hangi kuvvetin etkisiyle tekrar yere düşüyor. Onu yere çeken ne? Nasreddin Hoca'nın başına ceviz düşerken cevizi daldan aşağıya çeken kuvvetin yer çekimi olduğunu biliyor muydun? Mıknatısın bazı cisimleri çekmesinde de temas gerektirmeyen benzer bir kuvvet uygulanır.

İster dokunarak ister dokunmadan olsun bir cisim hareket ettirmek için mutlaka ona bir kuvvet uygulanır. Başka bir ifadeyle hareket eden cisim varsa mutlaka onu hareket ettiren bir kuvvet, bir hareket ettirici etki vardır.

Bize verilen sınırlı güç ve kuvvetle günlük hayatta işlerimizi yapıyoruz. Otomobilin



direksiyonunu çeviriyor, bir misketi yuvarlıyor, çay bardağını alıp ağzımıza götürüyor. Resim yaparken fırçayı ya da boya kalemini dilediğimiz gibi hareket ettiriyoruz. Yapmış işlerin düzgün ve güzel oluşu hem bu işi yapan bir kuvvet sahibinin olduğunu hem de onun bilgili ve becerikli olduğunu göstermez mi? Mesela isabetli şutlarla gol atan ya da basket atan oyuncuların başansı takdir edilir. Güzel resim yapan bir ressam, güzel yazı yazan bir hattat sanatından dolayı alkışlanır, tebrik edilir. Öyle ise yeryüzündeki ve göklerdeki birbirinden güzel iş ve hareketler de bu işleri yapan, bu varlıkları hareket ettiren bir kuvvet sahibinin varlığını açıkça gösterir değil mi?

Milyonlarca yıldır Ay, Dünya, Güneş ve diğer gök cisimleri düzenli olarak nasıl hareket ediyor dersiniz? Onlardaki bu düzenli işleyiş, gök cisimlerinin sahibi olan Yüce Allah'ın ne kadar sınırsız bir kuvveti ve ne kadar sonsuz bilgisi olduğunu açıkça göstermektedir.

Rüzgâr, ağaçların dallarını, yapraklarını, gönderdeki bayrağı ya da semadaki bulutları hareket ettirir. Oysa o, hava moleküllerinin akışından ibarettir. Yüz milyarlarca hava



molekülünü dilediği gibi hareket ettirerek rüzgârı dilediği hızda dilediği yöne estiren kudreti sonsuz bir yaratıcı vardır. Kuşları, kelebekleri gökyüzünde uçuran O'dur. Suyu buharlaştırıp gökyüzünde bulutlar oluşturan O'dur. Yağmur, kar ya da dolu dilediği zaman, dilediği yere dilediği kadar yağdıran ya da istediğinde yağdırmayan yine O'dur. Suyu dağlarda depolayan, akarsuların akışını sağlayan yine O'nun kudretidir.

Gökyüzünü bir bayram şenliği gibi hazırlayan Yüce Rabbimiz, Ay'a öyle ilgi çekici bir hareket ve hız vermiştir ki 29,5 günde bir defa kendi eksenini etrafında ve yine 29,5 günde bir Dünya'mızın etrafında dönmektedir. Üstelik Ay, Dünya'mız ile birlikte Güneş'in etrafında saatte 1800 km hızla döner. Güneş bütün gezegenlerle birlikte Samanyolu yıldızlar topluluğu içinde düzenli hareketini sürdürür. Bütün galaksiler toplu halde hareket ederler. Üstelik bu hareket hızları ve hareket şekilleri milyonlarca yıldır düzenli olarak devam eder durur. Gözümüzle göremeyeceğimiz kadar küçük atomların içindeki elektronları hızla döndüren kim ise Güneş'i ve Güneş'ten nice büyük yıldızları düzenli olarak evrende gezdiren aynı kuvvet ve kudrettir. Kalbimizi kurulmuş bir saat gibi çalıştıran, damarlarımızda kanı dolaştıran, otomatik olarak dakikada 17 defa ciğerlerimize solunum yaptırarak aynı kudrettir. Yerlerin ve göklerin tek hâkimi olan Yüce Allah, bütün güç ve kudretlerin yegâne sahibidir.



GÜLME VAKTİ

SON DİŞLER

Öğretmen, öğrencilerine sordu:

"Söyleyin bakalım çocuklar en son çıkan diş hangisidir?"

Sınıfta uzun bir sessizlik oldu, sonra bir öğrenci parmağını kaldırıp cevap verdi:

"En son takma dişler çıkar öğretmenim!"

GARANTİ

Bir mağazadan televizyon çalan adamın mahkemesi yapıyordu. Hakim, verilen ceza'yı açıkladı:

- Bir yıla mahkum oldunuz.

Adam gayet rahat bir şekilde söze karştı:

- Biliyordum zaten bir yıl olacağım.

Hakim şaşırıp sordu:

- Nasıl yani? Nereden biliyordun?

Adam cevap verdi:

- Çünkü televizyonun üzerinde "bir yıl garanti" yazıyordu.

BENZERLİK

Öğretmen, okullar açıldığı sırada bir öğrenciyi:

"Geçen yıl bu sınıfta sana çok benzeyen biri vardı. İki kış kışın mıydı acaba?"

Çocuk boynu bükük bir şekilde, minikler gibi cevap verdi.

"Hayır efendim, ben sınıfta kalırım da."

NASİHAT

Annesi Metin'e nasihat ediyordu.

"Öğün, derslerini günü gününe yap. Bugünün işini hiçbir zaman yarıya bırakmamalısın."

Bunun üzerine Metin yerinden kalktı.

Annesi sordu:

"Nereye gidiyorsun? Lafını dinlesenef!"

Metin hemen cevabı yaptı:

"Yanına kalan kadâyı yemeye..."

EMEKLİ OLACAĞIM

Öğretmen, öğrencilerine sordu:

"Fatma, büyüyünce ne olacaksınız?"

"Hemşire olacağım."

"Sen ne olacaksınız Mustafa?"

"Subay olacağım."

"Sen Murat?"

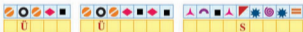
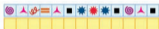
"Öğretmen."

Sıra, Sedat'a geldi:

"Sedat, büyüyünce sen ne olacaksınız?"

"Emekli olacağım..."

Harfler BULMAGA



Anahtar:



KISSADAN HİSSE

Gülgün KARA

Başka Dua Bilmez misin?

Kâbe'nin kapısında oturan bir adam vardı. Adam durmadan aynı şeyleri söylüyordu: "Ey doğrulara yardım eden, haramdan kaçanları koruyan Allahım..."

Kâbe'ye girerken bu adama takılanlardan biri dayanamayarak:

– Yahu sen başka dua bilmez misin? diye sordu.

Adam neden devamlı bu duayı okuduğunu anlatmaya başladı:

– Ben bir gün Kâbe'yi tavaf ediyordum. O sırada ayağıma bir şey takıldı. Eğilip aldığımda bir kese olduğunu gördüm. İçinde tam bin altın vardı. O an içimdeki bir his:

"Bu parayla bir ömür boyu bolluk içinde yaşarsın." dedi. Ama diğer bir his:

"Haram malı boğazına geçirme, ara, bul ve sahibine ver." diyordu.

Ben iki arada bir derede kararsız beklerken bir sesle kendime geldim.

– İçinde bin altın olan kesemi kaybettim. Bulup getirene otuz altın hediye edeceğim.

Ben de "Bin haram altındansa, otuz helal altınım olsun" dedim. Keseyi sahibine teslim ettim.

Her şey işte bundan sonra başladı. Altınları alıp çarşıya gittim. Bir köle tam otuz altına satılıyordu. Elimdekileri verip köleyi satın

aldım. Köleyle yolda giderken tanımadığım kişiler gelip onunla konuşmaya başladılar. Köleme ne konuştuğlarını sordum.

– Ben falan ülkenin padişahının oğluyum dedim. Babam Yemen padişahı ile yaptığı savaşı kaybetti. Ben de bu savaşta esir düşmüştüm. Şimdi adamlarını göndermiş beni kurtarmak için. Sen iyi bir insansın, bana iyi davrandın. Beni elli bin altından aşağı fiyata satma, dedi.

Ben de öyle yaptım. Elli bin altın karşılığında köleyi bıraktım. Bu kadar çok sermaye olunca Bağdat'ta ticaret yapmaya başladım. İşlerim yolunda gidiyordu. Kazancım her geçen gün bereketleniyordu. Bir gün tüccar bir dostum yanıma geldi:

– Bir arkadaşım vardı rahmetli oldu dedi, ondan geriye ay yüzlü bir kızı kaldı. Dilersen seni onunla evlendirelim.

Ben bu teklifi kabul ettim. Kısa sürede hazırlıkları yapıp evlendik. Kızın çeyizleri arasında altın keselerini gördüm. Üzerlerinde "bin altın" yazıyordu. Ancak birinde "dokuz yüz yetmiş" yazılıydı. Ben sormadan anlattı. Babasının çok zengin olduğunu bu altın keselerin babasından kaldığını söyledi. "Bu keseyi babam Hac yaparken kaybetmiş. Keseyi bulana otuz altın vereceğini vaat etmiş..."

Ben bu sırlı olaylara şahit olunca Allah'a şükrettim. Anladım ki bütün bunlar bana doğruluğum ve haramdan uzak durmamın bereketi olarak Allah tarafından verildi.

Dinleyenler hayret içinde beklerken adam aynı duayı okumaya devam ediyordu:

"Ey doğrulara yardım eden, haramdan kaçanları koruyan Allahım..."



NEZAKET DOLU BİR HAYAT

Ahmet AKBAŞ

– Hey Ömer nereye gidiyorsun? Çok acelen var gibi, dedim. Oyun biter bitmez eve doğru yol alınca merak ettim tabii. Meğer akşam teyzelerine gidecekmiş. Ben de gülümseyerek,

– Desene bu akşam gelsin pastalar, gitsin börekler, deyiverdim.

– Ne böreği canım, daha gideceğimizden haberleri bile yok.

İçimden “işte olmadı.” dedim. Tabii içimden. Konuşmaya devam ettim.

– Haber vermeden misafirlığe gitmeniz doğru mu? Evde olmayabilirler. Olsalar bile müsait olmayabilirler.

Ömer:

– Gideceğimiz yer yabancı değil, teyzeme gideceğiz, dedi.

Oysa çok yakın akrabamız bile olsa misafirlığe giderken uymamız gereken nezaket kuralları vardır.

Misafirlikte Görgü Kuralları

Bunlar;

- Önceden haber vermek
- Söylenen saatte gitmek
- Kapıyı en fazla üç defa çalmak (açılmazsa geri dönmek)
- Küçük de olsa bir hediye ile gitmek
- Kapıda beklerken önünde değil de biraz geride beklemek (içeriyi görmeyecek şekilde)
- Kapı açılınca selam vermek
- İçeri buyur edilmeyi beklemek
- Ev sahibinin gösterdiği odaya girmek
- Sağı solı incelememek
- Yemek sofrasına oturmak için daveti beklemek
- Misafirlikte sık sık saate bakmamak
- Misafire ikramda çok ısrarcı olmamak
- Misafir uğurlanırken güler yüzlü olmak, memnuniyeti ifade etmek
- Televizyona takılıp kalmamak
- İkramlarda gösterişe girmemek



Bilmece Bildirmece

Nuri Can KAFLI

Doğru Cevaplar

Osman ağabeyleri, Erhan, Fatma ve Leyla'ya dört soru soruyor. Çocuklardan biri soruların hepsini doğru cevaplıyor. Soruların tamamını doğru olarak cevaplayan kim? Bulur musunuz?



Soru bir: Allah'a hoşnutluğunu kazanmak niyetiyle karşılıksız yardım etmeye ne denir?

Soru iki: Kardeşleri tarafından kayıya etilen peygamber kıldı?

Soru üç: İslam'ın beş şartından birisi şuydur mümin?

Soru dört: Dinimizde yapılması kesin emredilen davranışlara ne denir?

Sadaka

Zekat

Sadaka

Hz. Yunus

Hz. Yusuf

Hz. Yusuf

Namaz

Oruç

Hac

Hadis

Vacip

Farz



Fatma



Erhan



Leyla

Şekilleri Bul

Soldaki her harfe karşılık bir şekil vardır. Buna göre harf grubunun tamamının karşılığı olan şekil hangisidir?

NUR
NAS
ASR



1



2



3



4

Sayı Yerleştirme

Aşağıdaki şekilde, sayıların bulunduğu satırlar arasında belli bir kural vardır. Buna göre soru işaretinin yerine hangi sayı gelmelidir?



Kelime Bul

Aşağıdaki şekilde, dinimizin temelini oluşturan bir kelime gizli. Bulmak için herhangi bir harften başlayıp, çizgileri takip ederek doğru yönde ilerlemeniz gerekiyor. Kolay gelsin.



Sadık BOZDEMİR

Ebû Kuhâfe'nin Tepkileri

Bunca olayın bir de, baba Ebû Kuhâfe'ye bakan yanı vardı; yaşlı adam, evine geldiğinde oğlunun yokluğunu fark etmiş ve nerede olduğunu sormuştu. Aldığı cevapların tamamı, oğlunun gittiğini söylüyordu. Bu için şakası yoktu; Mekke, ticaret, çoluk-çocuk, ak-raba ve eski arkadaşlar, anne ve baba bırakılmış ve bu yaştan sonra, yeni bir mekân vatan olarak seçilmişti. Henüz imanla tanışmamış bir gönülün bunu anlamasına imkân olamazdı. Zira, bir kalbe iman girmişse, imanının gücü nispetinde sahibine inanması güç işler yaptırır ve bunları, ondan mahrum olanlar asla anlayamazdı. Gerekirse O'nun için ana-babadan geçilir, aşılmaz sanılan badireler ağır ve evlâd ü iyâlden de vazgeçilirdi.

Şüphesiz, Resûlü Kibriyâ ile Medine'ye hicret söz konusu olduğunda, Ebû Bekir'in aklına ana-baba ve çoluk-çocuk belki de hiç gelmemiş; yıllar sonra Tebûk'e hazırlanırken diyeceği gibi onları Allah ve Resûlü'ne bırakmıştı.

Beri tarafta Ebû Kuhâfe, oğlunun gitmesini aklına sığdıramıyor ve karşılaştığı herkese şunu soruyordu:

– Bunu da yaptın mı? Evlâd-ü iyâlini burada, arkada bırakıp gerçekten de çekip gitti mi?

Evet, gitmişti... Hem de arkasına bile bakmadan!.. Zaten Ebû Kuhâfe'nin oğlu Abdullah İbn Osman'ı

Ebû Bekir kılan da, onun bu fedakârlık ve feragatı değil miydi?..

Torunu Esmâ'yı soru yağmuruna tutan Ebû Kuhâfe, oğlunun servetini merak ediyor ve endişesini dile getirerek soruyordu:

– Allah'a yemin olsun ki o, büyük ihtimalle servetini de götürdü, değil mi?

Esmâ, temkinle cevapladı:

– Hayır ey babacığım! Şüphesiz o bize, çok büyük imkânlar bıraktı.



BULMACA

Ahmet ŞENLİK



1. Bir cismin yüzeyindeki pürüzlendiren dolay hareketi engelleyici kuvettir. Sürtünme sonucu hareketi zorlaştırılan kuvvet de diyebiliriz.
2. Güzel anlamda İslam'ın beş temel esasından biridir. Dinimizin direğidir.
3. Sevgili Peygamberimizin kabrinin bulunduğu yeşil kümbetli mübarek mekâna verilen isimdir.
4. "Aliflakker" sesiyle başlayan ve insanları namaza, kurtuluşa, camiye davet eden sözlerle verilen isimdir.
5. Kuran-ı Kerim'de adı anılan bir peygamber adıdır. Hazreti Yusuf'un babasıdır. Hazreti.....
6. Yer değiştirme işidir. Durmanın zıddı....
7. Demiri kendine çekme özelliği olan maddedir. (Manyetik alan oluşturma özelliğine sahip madde diyebiliriz.)
8. Yeryüzündeki büyük çukurları dolduran tuzlu su kitlesidir. Genellikle akarsular oraları dökülür. Okyanusun kucağıdır.
9. Büyük akarsu, ırmak.
10. Yüce İslam Dinimizde "on bir ayın sultanı" olan mübarek aydır. O ayda oruç tutulur.
11. Bir cisim kendimizden uzaklaştıracak şekilde hareket ettirmek için uygulanan kuvettir.
12. İki dağ arasındaki uzun çukurdur.
13. Camilerimizin bitişine yapılan ince uzun yapıdır. Oradan ezan okunur.
14. Peygamber Efendimizin yakın arkadaşlarından olan büyük sahabidir. Hazreti.....
15. Bursa ilimizin sınırları içindeki kayık yapılan yüksek dağdır.
16. Verimli ve geniş düzlüklere verilen isimdir.
17. Kuran-ı Kerim'de adı geçen güzel bir meyvedir. Kahvaltıda tüketilir, yağlı çıkarılır.
18. Sabaha doğru oruca bağlama vaktidir.
19. Büyük kar kütesinin düşmesiyle oluşan afetir.

BİLİM DANLALARI

DİLEK ÜSTÜN ÖZALP

Fazlı ile Halim

Yağmurlu bir pazar sabahıydı. Mutfaktan dalga dalga gelen çikolatalı kekkin kokusuyla açtı gözlerini. Okula girmeyeceği aklına gelince içi ısındı bir an. Okulu sevmemişinden değildi bu sevinci. Bugün kimya öğretmenliği son sınıfta okuyan ağabeyi gelecekte İstanbul'dan, Halim yatağından büyük bir coşku ile kalktı. Mutfığa doğru ilerledi.

– Aaa! Fazlı ağabey, sen ne zaman geldin, dedi ve atladı abisinin boynuna.

– Az önce ufaklık. Öyle güzel uyuyordun ki, kıyamadım seni uyandırmaya. Öptüm sadece.

Halim ağabeyini çok seviyordu. Bir araya geldikleri zaman oturup saatlerce konuşabiliyorlardı. Halim de abisi gibi kimya öğretmeni olmak istiyordu. Kahvaltıda doya doya konuşurlar.

– Eee! Benim akıllı kardeşim neler yapıyor bakalım? Dersler nasıl?

– Çok iyi ağabeyciğim. Öğretmenlerim beni çok seviyor. Kamemi çok beğeneceksin. Kimya dersinden, sana sormam gereken birkaç sorum var ama!

– Hadi sor bakalım, neymiş benim kardeşimin zihnini kurcalayan soru?

– Isı maddeleri nasıl etkiler? Genleşme nedir? Sonraa....

– Yavaş! Yavaş!....Teker teker sorularını. Merak etme ben buradayım uzun süne. Her madde belirli bir sıcaklık değişimi sonucu genişler yani genişler veya büzülür. İnsanlar da, maddeleri ısıya dayanıklılığına göre kullanırlar. Mesela, şu lambaya bak. Lambada kullanılan tel, 2000 derece sıcaklığa dayanıklı olan filaman adında bir maddedir. Eğer, bu maden yerine alüminyum kullanılsaydı, tel bu sıcaklığa dayanamaz ve kopardı.

– Ama elektriği bulmak Edison'a nasip oldu. Kim çalışır gayret ederse, Allah ona başyaniyi ihsan eder.

O gün ağabeyi Halim'e daha neler öğretti neler... Yazın elektrik tellerinin sıcaklığın etkisiyle genişleşerek sarktığını, demiryollarında rayları döşeyen birbirlerine tam olarak birleştirilmediğini, termometrenin sıvısının sıcaklık arttıkça yükseldiğini ve daha pek çok şey...

– Ağabeycim, hani geçen yaz benim gözlüklerimin camı durup dururken düşüp kırılmış.

– Aslında durup dururken değil Halimciğim. Allah hiçbir şeyi sebepsiz yaratmaz. Hava o kadar sıcak ki, gözlük çerçevelerin, içindeki camdan daha fazla genişince düşüp kırıldı.

Onlar bunları konuşurken, annesi de buzluga cam bir şişede koyduğu limonatayı çıkarıyordu.

“BUUM!” diye bir ses konuşmalarını böldü.

– Ne oldu anneciğim, şişe niye kırıldı?

Annesi yaptığı hatayı anlamış. Limonatayı cam şişeye buzluga koymamalıydı. Şişenin içindeki sıvının genişleşeceğini düşünememişti bir an. Bu patlama, şimşek gibi, bir soru daha getirdi Halim'in aklına:



- Aynı maddelerin donma ve erime ısısı aynı mıdır ağabeyciğim?

- Evet canım. Buzluğa koyulan limonatanın donmaya başladığı ısı ile buzluğuktan çıktıktan sonra erimeye başladığı ısı birbirine eşittir. Limonata gitti, bari biz de çay içelim, hadi çaydanlığa su koy da ben elimi yüzümü yıkayana kadar kaynasın.

Ağabeyi lavaboda iken Halim'in aklına bu sefer kuşın Erzurum'a gittiklerinde buzun üzerinde kayıp düştüğü gün geldi. Kendi kendisine gülmeye başladı. O sırada da Halim'in sesini duyan abisi:

- Hayırdır Halim? Ne oldu şimdiki?

- Kuşın Erzurum'da düştüğümü ya....

- O da aynı bir olay tabii. Sence su donduğu halde benzinimiz niye donmadı Halim'cim? Peki motor 1000 derece ısıya dayanırken, içindeki benzin nasıl yandı dersin?

Halim olayı kavramıştı. Her maddenin erime ısısı gibi, donma ısısı da birbirinden farklı idi.

- Peki ağabeyciğim, kaynama ve buharlaşma arasındaki fark nedir?

- Çayın suyu buharlaşa buharlaşa bitti bu arada. Hadi gel göstereyim. Bak çaydanlığın içine, su kabarcıkları dipten yüzeye doğru çıkıyor, bu olaya kaynama denir. Kaynama her bölgede olur. Çıkan kabarcıklar ise, gaz haline geçmiş olan su molekülleri. Bir de yüzeye bak, duman şeklinde çıkan şey buhar. Bu olay da buharlaşma. Buharlaşma sadece yüzeyde olur. Anladın mı?

- Ağabeyim anlatır da ben anlamaz mıyım? İki gündün seni çok yordum değil mi?

- Yok canım. Ama istersen kekimizi yiyelim sonra devam ederiz ne dersin?

- Memnuniyetle, sen nasıl istersen ağabeyciğim.



GÜLÜMSEDİN VE GÜZELLEŞTİM

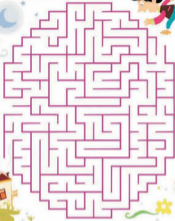
Sokaktaydım o gün,
Eskiydi ve kirliydi giysilerim,
Dağınıktı saçım.
Üstelik
Kötü sözler söylüyordum.
Sen yoldan geçiyordun.
Tertemiz giyimli,
Tertemiz bakışlı
Bir teyzeydin
Bana gülümsedin,
Kaşlarını çatmadın,
Bana kızmadın,
Gülümsedin.
Bilsen ne iyi ettin.
O günden sonra
Seni her gördüğümde
Üzerimi temizledim,
Saçlarımı düzelttim.
O günden sonra
Her aklıma geldiğinde
Ağzımı kapattım,
Kötü söz söylemedim.



Bilmece Bildirmece

Labirent

Mehmet iftara yetilmek tatıyor, ama labirenti geçmesi gerekiyor. Ona yardım eder misiniz?



Gölgeli Harf

Yarıklarına yiyecek getiren kuşun gölgeli arabası hangisi?



Kelime Avcı

Kıvrık harfler arasında, Kur'an-ı Kerim'deki surelerden bazılarının isimleri var, bakolan bulabilecek misiniz?

ALİİBRAN

ENFAL

LOKMAN

TEVBE

BAKARA

FETHİ

MAİDE

YASİN

A	L	L	I	R	M	A	D	I	H	E	F	R	A
L	E	R	O	V	B	A	R	M	I	R	I	S	Y
A	N	M	I	K	F	F	E	H	T	R	E	Ç	B
L	U	A	M	V	M	U	E	I	E	M	S	A	I
I	N	I	E	E	Ü	A	Y	E	F	V	K	B	O
I	E	D	N	B	E	I	N	S	D	A	E	E	K
M	M	E	Z	I	Ş	B	N	O	R	I	L	I	M
R	A	Y	E	B	S	I	M	A	B	E	T	E	A
A	R	N	G	E	L	A	E	V	E	B	V	E	T
N	I	N	O	T	O	Y	Y	D	I	O	K	L	N
N	I	E	N	F	A	L	M	L	I	K	A	A	T

İLGİNÇ HAYVANLAR

Dilek ÖZALP

Denizatları

Okyanusun bir ucundan bir ucuna dönme-
la koşabilecek kadar yığıt, fedakarlığa gelin-
ce ise, hanımının yumurtalarını yumurtlarken
çektığı zahmeti biraz olsun hafifletebilmek için,
yavruların gelişimini kendi üstlenecek kadar
da centilmen ve kibardır: DENİZATLARI...

Denizatları genellikle okyanusları mekan
tulmuş, yosun, mercan ve sünger gibi can-
lıları, doğal koruma olarak seçen sevimli mi
sevimli canlılardır.

Boyları 1 cm – 30 cm arasında değişen,
ağırlıkları 25 gr kadar olan bu canlıların 40
türü olmasına karşın, bizim denizlerimizde
yalnızca 2 türü bulunmaktadır.



Bu canlıların deniz içindeki muhteşem sü-
zülüşlerinin ardında, kendisini gösteren ilahi
bir zeka vardır. Yüzebilmek için vücutlarında
depo ettikleri gaz, kendilerine verilen özel bir
kese içinde saklanır. Bu gazın miktarındaki
değişim sayesinde suda yükselip alçalabilir-
ler. Kesedeki gaz miktarının azlığı ise deniz
dibine çökmesine yol açabilir. Bu da canlı
için ölüm anlamına gelmektedir.

Düşmanlarından korunmasını sağlayan
kalın bir zırh yani derileri vardır. Avlanabilmek
için kullandıkları hızlı hareket eden gözleri ile
ruzkılları temin ederler. Uzun burunları ise be-
sinlerini rahatça yutmalarını sağlar.

Akil sahibi olmayan bu canlılara ikram
edilmiş olan bir başka özellik ise, akıl sahibi
insanları bile utandıracak güzellikte. Merha-
met deryasının bir göstergesi olan denizatları-
nınin babalarına, yavrularını koruma yeteneği
bahşedilmiştir.

Erkek denizatlarında bulunan kuluçka
keselerinin içine depo edilen yumurtalar, ba-
balanın karnına sıkı sıkı tutunurlar. 10 gün
kadar bu kesede saklanırlar. Babaları onları
için kesenin tuz oranını dengeler. Ne zaman
ki doğum günleri yaklaşır, o zaman kesede
tuz oranı arttırılır ki, yavrular tuzlu denize çık-
tıklarında yaşamakta güçlük çekmesinler.

Nihayet buluşma vakti geldiğinde, baba-
ları onları kibarca suya bırakır. Belli bir süre
birlikte dolaşırlar. Okyanustaki tek hücreli
canlılarla beslenirler. Ve nihayet yavaş yavaş
uzaklaşarak kendi kader çizgilerinin gereği
olarak Rabb'lerini tesbih ederler.

Toprağın Titreşip Kabarması

Havada oldukça boğucu bir sıcak vardı. Gökyüzünde toplanan bulutlar ise yakında bir yağmurun başlayacağını işaret ediyordu. Birazdan ilk damlalar düşmeye başlayınca bir serinlik yayıldı. İlk damlalar toprağa düşer düşmez etrafı bir toz bulutu kapladı. Mis gibi yamış toprak kokusu etrafı doldurdu. Bu ilk damlalara dikkat ederseniz, yere düşer düşmez toprak, kum ve bitki artıklarını nasıl oraya buraya saçtığını görürsünüz.

Bizim için eğlenceli olan bu olay aslında topraktaki tohumların, bitkilerin yeniden canlanıp, yeşermesi için gereklidir. Kur'an da: "Yeryüzünü kupkuru ölü gibi görürsün, fakat Biz onun üzerine suyu indirdiğimiz zaman titreşir, kabarıp ve her güzel çiftten (ürünler) bitirir." (Hac Suresi, 5) buyurmaktadır.

Az önce bizim yaz sıcağından kurtulduğumuz dakikalardaki olayı açıklıyor.

Ayette yağmur esnasında, toprağın moleküler yapısındaki değişiklikleri en uygun kelimelerle tarif etmektedir.

Yağmur yağdığı anda farklı yönlerden gelen su damlaları, toprak parçacıklarının titreşmesine, böylece su emerek hacimlerinin genişlemesine yol açar. Su ve suyun içinde erimiş şekilde yer alan diğer besleyici maddeler katmanlar arasında yayılır. Bu da toprak parçacıklarının hacminde büyümeye sebep olur. Dolayısıyla bu parçacıklar toprağı canlandırmak için gereken su deposu olarak işlev görürler. Yerçekimine rağmen suyun sızmadan, toprak parçacıkların katmanları arasında depolanması Allah'ın insanlar üzerindeki sonsuz rahmetinin örneklerinden biridir. Eğer toprağın suyu tutma özelliği olmasaydı su toprağın derinliklerine sızacak ve bitkiler kısa zamanda ölecekti. Ancak Rabbimiz toprağı çeşitli ürünler çıkmasını mümkün kılacak özelliklerle birlikte yaratmıştır.

KUR'AN'DAN İLİM DAMLALARI

Ömer AKBEY

Topraktaki su yeterli miktara ulaştığında, tohumlar aktif hale gelir ve basit besleyici elementleri emmeye başlar. Gittikçe gelişen bitkiler su ihtiyaçlarını iki üç ay boyunca bu depolardan elde ederler.

Kur'an-ı Kerim, toprağı yağmur düştüğünde oluşan olayları üç aşamada bu şekilde anlatır:

"Ölü toprak kendileri için bir ayettir; Biz onu dirilttik, ondan taneler çıkarttik, böylelikle ondan yemekte dirler." (Yasin Suresi, 33)



SARAYDAKİ HIRSIZ

HAZIRLAYAN: Sedat YAVUZ - ÇİZEN: Erdiğ ŞEMEN





Katıbalığın arasından biri vavuşca uzaklaşır.



Haberci 200 altına satılan kitabı Cezeri'ye anlatır.



Ertesi gün Asili yine pazara çıkar. Getirdiği cam işlemleri, silahları satır. Sadece kitaplar kalır. Kimse iki yüz altına kitabı alamaz. Fakat Cezeri kitaba talip olur. Asil'yle yaptığı pazarlık sonucu kitabı alır.



Akşam Asil ile şehre gizlice giren iki arkadaşı Asil'in odasında bir araya gelirler.

Asil yaptığı planların işlemlerinden pek memnun kalır.



Asil beklenen saatte sarayın önüne geldi. İçeri girildiğinde şaşkınlıktan küçük dilini yutacaktı.



Cezeri robot kuştan şerbet alır Asil'e verir.



Şerbetten bir yudum alan Asil şaşkınlığını gizleyemez.



Asil' ile birlikte yukan kattaki odasına çıkarlar.



Asil hayran hayran odadaki robotları inceler. Fakat onu daha çok Cezeri'nin yazdığı kitap ilgilendirmektedir. Kitaba ulaşamayacağını anlayınca başka planlar kurmaya başlar.



Sünet
düşüncesine daret
ettiginiz işle tepekkür
ederim.

Önemli değil.
Eğlenmeye bakınız.
Tavsiye ettiğiniz akrobat da
işini obliymiş.



Vakit geldi.
hazır musun?

Herkes
düşünde. İpiniz
kolay olacak.

Étrafı
kontrol ettin mi?



Of,
yarıldım.

Fakıl yukan bmarıdır.
Asılı de ardından zar zor
temasır.



Sakın
bir şey dekus-
ma.

Asılı beklemeden Cezer'nin çalışma
odasına girer.

Asılı ve Fakıl gölce sarayın arkasına döleriz.



Buraya
gel. Kitap bu
delapta.

Ben
elması alacağım.
Kitap beni ilgilendir-
mez.

Fakıl ışığın arasında görünen elması başına geldi. Ağzı açık
seyredenken Asılı bu duruma çok öfkeleni.



Asılı
beni kurtarı!

Fakıl elması yerinden avucuna
almıştı ki, yukarıdan gürültüler geldi.
Yukarıdan aşağıya demir kafes
düşüyordu. Fakıl paniklemişti.



Kasarı bakma, Seni burada bırakmak yarandayım.

Beni bırakma!

Asil'i istediği kitabın saklandığı kasayı bulmuştur. Orada kasayı açmaya çalışmaz. Fakir'i kurtarmayı dener, fakat başaramaz.



Çıkma ya kasarı!

Asil'i kasayı alıp saraydan kaçar. Biraz sonra Cezeri, Sultan ve askerler içeri girerler.



Kitabınza çaldığına üzdüm. Hemen peşine adam atalım.

Kitabın bulunduğuna kasayı galmıyklar.

Cezeri güvendiği arkadaşının yaptıklarından memnun kalmaz. Kasanın çaldığını görür.



Bu ne demek oluyor!

Üzülmeyin sultanım, Kasayı bulamadık.

Sandığı açmasınca imkanı yok. Hem gerçek kitap içinde yoktu.

Asil'i sandığı çalmayı başarmıştır, fakat Cezeri'nin ince zekası sayesinde emeline ulaşamamıştır. Cezeri Asil'i'nin yakalanması için posta güvercinleri ile civardaki hanlara gizli bir mesaj gönderir.



İstem, bu adam siyah pelerini adam almaz.

Hancı gelen posta güvercinindeki mesajı okur ve akşam hana gelen misafirinizi zihninde canlandırır.



Ben, ben bir şey yapmadım.

Sarayda kasıtlı yapılmaktan sizi tutuklarız.

Bana saraya varınca anlatırsınız. Bizimle geliyorsunuz.

Hancı askerlere haber verir. Biraz sonra yemek yiyen Asil'i'nin etrafını sararlar, Asil'i neye uğradığını şaşır. Bu kadar kısa sürede yakalanacağı hiç aklına gelmemiştir.

BİTTİ

İLK ROBOTLAR

Bir zaman makinesine binip 1100'lü yıllara gitmeye ne dersiniz? Hazırların hemen yola çıkıyoruz. Sizlerle Artukoğlu Sarayına konuk olacağız.

İşte sarayın önündeyiz. Daha avluya girer girmez şahane bir bahçeyle karşılaşıyoruz. Çeşit çeşit ağaçlar, çiçekler ve ortada geniş bir havuz. İlk dikkatimizi çeken öten kuşlar oluyor. Kuşlardan birinin yanına yaklaştığımızda kaçmadığını görüyoruz. Uzanıp dokununca şaşırıp kalıyoruz. Çünkü bir tenekte. Bunlar makine bülbülleri. Hafif bir rüzgâr esince ötmeye başlıyorlar.

Kuşlardan ayrılıp merdivenlere doğru ilerlerken bizi makine adamlar karşıyor. Sanki günümüz robotlarından pek farkı yok gibi.

Salona girdik. Bizler etrafı seyrederken duruvara asılı saatin içinden bir kuş çıktı ve ötmeye başladı. Bize saatin kaç olduğunu da duyurdu.

Bir köşede robot bir fil ve üzerinde bir adam duruyor. Robotun elinde bir bardak var. Yan tarafında da düğmesi. Düğmeye basınca robot adam elindeki bardağı doldurup bize uzattı.

Tavus kuşu da ağzından aktığı şerbetle bize ikramda bulundu. Tercihiniz sıcak bir içecekse yan taraftaki robota müracaat edebilirsiniz. Sıcak, soğuk muhafaza etme tertibatına sahip olan bu robotlar bize istediğimizi ikram etmeye hazır.

Öğrendiğimize göre Artukoğlu sarayında ısıtma ve soğutma sistemi de otomatikleşmiş. Mevsimlere göre içerinin sıcaklığı dengeleniyormuş.

Bundan yıllarca öncesinin bir sarayında bunları görmek bizi şaşırttı. Bakalım sarayın diğer bölümlerinde neler var. Abdest alma makinesinin olduğunu söylersem ne dersiniz? Elinde ibrik tutan bir robot; "Buyurun abdest alabilirsiniz!" diyor. Robotun bir elinde de havlu var. Elinizi uzattığınızda su döküyor. Abdestinizi ra-

MÜSLÜMAN İLM ÖNEÜLERİ

Abbas ÖZDEMİR

hatlıkla alıp sonra robotun uzattığı havluyla da yüzünüzü silebilirsiniz.

Gördüklerimizin mühendisi 32 yıl Artukoğulları sarayında mühendislik yapan Ebû'l-İz el-Cezerî'dir. Artuklu Türklerindedir. Eski adı Kara Amid olan Diyarbakır'da dünyaya geldi. Cezerî, sibernetiğin kurucularındandır. Büyük bir mühendis, ilim adamı ve sanatçıdır.

Bir gün Cezerî görülmemiş bir robot yaptı. Robot otomatik olarak hareket ediyor, kendi kendine bazı işler yapıyordu. Bunu hükümdara gösterdi. Hükümdar hayretten hayrete düştü. Robotu iyice inceledikten sonra:

- Dünyada eşî bulunmayan bir şey yapmışsın. Bu yaptıklarını bir kitap hâline getir ki bizden sonra gelecek insanlar faydalansın, dedi.

Cezerî de bunun üzerine vaktinin büyük bir bölümünü bu işe ayırarak meşhur eseri Kitabü'l-Hiyeti kaleme aldı.

Bugünkü modern robotların yapılmasında Cezerî robotları örnek olarak alınmıştır.



DÜNYA ÖZÜRLÜLER GÜNÜ

Zekeriyeye ULAŞLI

SİMİTÇİ

Akşam yazılıya çalışırken kitabımı masanın üzerinde unutmuşum. Neyse ki okul evimize çok uzak sayılmaz. Saate baktım. Vakit var. Gerçi yazılı ilk dersti ama acele edersem yetişirim diye düşündüm. Hızlı adımlarla geri dönerken parkın köşesinde aniden karşıma çıkan bir çocukla çarpıştım. Sinirli bir şekilde:

– Kör müsün kardeşim? Önüne baksana, diye bağırardım.

Çocuk:

– Şey... Evet. Çok özür dilerim, diye cevap verince olduğum yerde kalakaldım. Geri dönünce el yordamıyla simitlerini toplamaya çalışan benim yaşlarımda siyah gözlüklü, yüzü çilli, çelimsiz bir çocuk gördüm. Ne diyeceğimi, durumu nasıl düzelteceğimi düşünerek yanına geldim.

– Özür dilerim, dedim. Böyle olsun istemezdim.

Gayet soğukkanlıydı.

– Önemli değil, dedi. Sürekli olan bir durum zaten.

Çocuk minicik elleriyle toprağa karışmış simitleri yerden almaya çalışırken içimde bir şeylerin beni rahatsız ettiğini hissettim. Bu acıma duygusu muydu şefkat duygusu mu bilmiyorum, fakat kendi kendime: "Bırak okulu, yazılıyı. Şu an daha önemli şeyler var." diye düşündüm.

Hemen çantamı bir kenara bıraktım ve onunla birlikte simitleri toplamaya başladım.

Dikkat ettim, gözünden yaşlar süzülüyordu.

– Sen ağlıyorsun?

– Evet, dedi. Bu günkü kazancım gitti de onun için ağlıyorum.

Cebimi yokladım. Annemin öğretmenimle gönderdiği kitap paraları duruyordu.

Sevinçle,

– Merak etme. Zararın ne kadarsa sana vereceğim.

Durdu. Başını dikti. Vakur bir şekilde:

– Ben dilenci değilim, dedi.

Beklemediğim bu cevap karşısında şaşkına döndüm. Beni etkilemek için böyle söyleyip söylemediğini anlamak için yüzüne baktım. Gayet samimi duruyordu. İkinci bir teklif sundum.

– Madem dilenci değilsin. Öyleyse simitleri sat bana.

– Bana acıdığı için alıyorsun öyle değil mi?



– Hayır.
– Peki, Ne yapacaksın bu kadar simidi?
Verecek bir cevap bulamadım. Bu kadar onurlu bir çocuğa cevap bulmam da mümkün gözüküyordu.

– Şuna acımak değil de, yaptığım hatayı düzeltmeye çalışmak desek nasıl olur?

Söylediklerimi duymamış gibi,

– Ben her gün burada simit satıyorum.

– Almak istersen başka zaman yere düşmeyen simitlerimden al, dedi.

Onu ikna edemeyeceğimi anlamıştım. Simitleri yerine dizip taburenin üzerine yerleştirdikten sonra içimden: "Yere düşen simitleri satamayacağına göre ne yapacak acaba?" diye geçirdim. İçimden geçenleri okumuş gibi,

– Merak etme, dedi. Bu simitlerden kâr etmesem de zarar da etmem.

– Nasıl?

– Hayvan besleyen bir amca var, dedi. Her akşam gelir ve kalan simitlerimi fırından aldığı fiyat alır. Böylece simitler çöpe gitmemiş olur.

Bu arada bütün simitleri tepsiye dizmiştim. Saatime baktım. Gecikmişim ama hâlâ yazılıya yetişme şansım vardı. Gitmem gerektiğini söyleyip vedalaşarak hızlı adımlarla okula doğru yürüdüm.

...

Yazılıya yetişemedim. Gecikmemin nedenini öğretmenime anlatınca beni anlayışla karşıladı. Yazılıya daha sonra yapabileceğini



söyleyerek yaptığım davranıştan dolayı arkadaşlarımla huzurunda beni tebrik etti. Neyse ki yazılı işini sorunsuz atlatmışım. Sıra simitçi çocuğa olan borcum vardı. Ne yapmalı ne etmeli kendimi ona affettirmeliydim.

O gün dersler geçmek bilmedi. Son ders zili çalar çalmaz parka, simitçi çocuğun yanına koştum. Fakat yerinde bulamadım. Giltmiş-ti. Eve geldim ama simitçi çocuğu aklımdan çıkaramıyordum. Yemek yerken, ders çalışırken, televizyon izlerken hep onu düşündüm. Kafamda sürekli planlar kuruyor onurunu kırmadan ona yardımcı olmanın hesaplarını yapıyordum. Annem bendeki durgunluğu fark etmişti. Usulca yanıma yaklaştı:

– Sıkıntını benimle paylaşmak ister misin, diye sordu.

O, benim için dünyanın en iyi annesiydi. Bütün sırlarımı onunla çok rahat paylaşırdım. Hiçbir zaman bana akıl vermeye kalkmaz, yol gösterirdi. Hiç düşünmeden teklifini kabul ettim. Odama geçtik. Ben sabah yaşadıklarımı bir bir anlattıktan sonra ona yardım etmek istediğimi ama bunu nasıl gerçekleştireceğimi bilemediğimi söyledim. Annem bir müddet düşündükten sonra arkadaşlarımla ve apartmandaki tanıdıklarımı simitçi çocuktan simit almaya yönlendirebileceğimi söyledi. Verdiği harika fikir için anneme teşekkür ettim.

Ertesi günü ipe çıktım. Sabah gözlerimi açtığımda, perdenin açık aralığından ince şeritler halinde süzülen güneş ışığının, içimi aydınlatıldığını hissettim. Huzur doluydum. Her zaman uzun süre debelenip çıkmak istemediğim yatağımdan hemencecik kalktım ve okul hazırlığına yapıp mutfağa geçtim. Annem mutfakta kahvaltı hazırlıyordu. Beni görünce şaşkınlığını gizleyemedi.

– Sen bu kadar erken uyanır mıydın?

– Evet anne, biliyorsun sabah işlerim var.

– Ne işymiş bu?

– Akşam konuşmuştuk ya.

– Neyi?

– Hani simitçi çocuk...

– Ha! Hatırladım. İyi de öğün bu kadar acelen ne? Gün içinde konuşurdun.



– Daha fazla bekleyemem anne. Apartmanın önünde duracağım ve akşam konuştuğumuz gibi herkesin simitçi çocuktan simit almasını isteyeceğim.

– Ama sana kahvaltı hazırlıyordum...

– Hayır anne, bugün simit yiyeceğim.

Annem üstelemedi:

– Peki, bu günlük öyle olsun bakalım.

Aşağı indiğimde içime bir kurt düştü. Herkesi simitçi çocuğa yönlendirecektim lakin ya o yerinde olmazsa? Emin olmak için kontrol etmeliydim. Çantamı bir kenara bırakıp parka doğru yürüdüm. Dolmuş bekleyen üç beş yolcudan başka kimse yoktu sokakta. Galiba bir hayli erken inmişim.

Heyecanlı köyeye yaklaşırken karşı kaldırımda sırtında çanta, elinde içi simit dolu büyükçe poşet olan küçük bir kız çocuğu ile bir elinde tepsi diğer elinde baston olan siyah gözlüklü bir çocuğun bana doğru geldiklerini gördüm. Dikkatli bakınca bunun simitçi çocuk



olduğunu anladım. Yanındaki okul formalı küçük kız da kardeşi olmalıydı. Demek kardeşi sabah erkenden yerine bırakıyor, ihtimal oradan da okula gidiyordu. Gözleri görmeyen bir çocuğun ve onu hayata bağlayan küçük kızın onurlu yaşam mücadelesi karşısında kendimi tutamadım. Nemli gözlerle onları izlerken bir çarpışmanın beni nereden nereye getirdiği düşündüm. Onlar, hayatlarını kazanmanın sorumluluğunu yüklenirken, ben de onlara destek olmanın sorumluluğunu alıyorum. Bu duyguların bana, bisiklete binmeden, marka takıntısından daha fazla huzur verdiğini hissettim. Demek annem ve babam da benim sorumluluğumu yükledikleri için bütün sıkıntılarına katlanıyorlarmış. Şimdi onları daha iyi anlıyorum.

Daha fazla beklemeden yapacağım işin huzuruyla geri döndüm. Apartmandan her çıkana simitçi çocuktan ve kız kardeşinden bahsederek onlara destek olmalarını söyledim. Birçoğu beni anlayışla karşılarken bana

nasihat vermeye kalkınlar, bu işin beni aştığını söyleyenler de oldu. Ne söylenirse söylenisin bu düşüncemden hiçbir şey beni yıldıramazdı... Nitekim öyle de oldu. O günden sonra simitçi çocuktan hep simit aldım. Okuldaki bütün arkadaşlarıma da almalarını söyledim. Beni kırmayıp bu güzelliğe ortak olanların sayısı her geçen gün arttı. Zamanla müşterisi o kadar çoğaldı ki, simit almak için sıra beklediğim bile oldu. Bu benim için anlatılmayacak kadar güzel bir duyguydu. O simidini sattıkça kendim satmış gibi mutlu oluyordum.

Bir sabah baktım ki önünde camekânlı bir araba duruyor. Öyle sevindim ki, onurunu kırmamak için kendimi ondan saklamamış olsam gidip yanaklarından öpecektim...

Akif MERT

ŞEKÛR

Teşekküre çok karşılık veren" anlamına gelen "eş-Şekûr" ismi cemîlî Rab-bimizin ismi olarak Kur'ânı Kerim'de dört yerde geçer.

Bu eş-Şekûr ismi Rabbine kul olan, onun verdiği nimetlere kalple, elle, dille, bedenle teşekkür eden insanlar için de kullanılmış.

Kalbimizde ilah olarak Allah'tan başkasına yer vermemek suretiyle Rabbi-mize teşekkür edeceğiz.

Dilimizden çıkan kelimelerin çoğunluğu Allah'ı, kitabını, Rasulünü, emir ve yasaklarını anlatmakta kullanılırsa dilimizle teşekkür etmiş oluruz.



Kur'an okuyan, namaz kılan, gizlide açık da yardım eden, (Fatr 29,30) iyilik yapan (Şura 23) yardım olsun diye borç para veren (Teğâbün 17) insanların bu yaptıklarının hepsinin Allah'a teşekkür olduğunu ve Allah'ın da bu teşekkürlere kat kat karşılık vereceğini ifade eder.

Hata bizden ata (bağış) ondan
Şükür bizden, şükürük ondan.

Çölde bir damla su görmeyen çöl çiçeklerini taçlandıran Rabbimiz, bizim azıcık ibadetlerimizi çok sevapla karşılayacağını va'dediyor.

Teşekkür büyük bir nezakettir, ama teşekkürlere daha iyi ve güzel bir şekilde karşılık vermek daha büyük bir incelik.

Şehid: Kendisinden hiçbir şey saklanamayan, hiçbir şeyi unutmayan, her şeye şahit olan.

Hakk: Varlığı kendinden olan, inkarı mümkün olmayan.

Vekil: Her şeyi tedbir ve idare eden, kendisinden hiçbir şeyin bilgisi gizli kalmayan, varlıkların rızık ve idaresi kendisine ait olan.

Kavî: Hiçbir halde kendisine aczin yol bulamadığı, yegane güç ve kuvvet sahibi.



VERİLEN NİMETE ŞÜKR

Hüseyin AÇIKYÖRÜK

ENGELLİ OLMAK

Aç olmadan tokluğun, susuz kalmadan suyun kıymeti anlaşılamayacağı gibi çirkinlik olmadan güzelliğin, kötülük olmadan da iyiliğin kıymeti anlaşılmaz. Öyleyse Yüce Allah'ın dünyada var olan her şeyi zıttı ile birlikte yarattığı sonucuna ulaşabiliriz. Engelli insanlar da bir yönüyle yüce Allah'ın bize verdiği sağlığı fark edip şükretmemizi sağlarlar. Sadi Şirazi adındaki İslam büyüğünün başından geçen şu olay bize bunu çok güzel anlatır...

Şeyh Sadi, ayakkabısız kalmış. Ayakkabı alacak parası da yokmuş. Can sıkıntısı ile Kufe Camisi'ne gitmiş. Caminin önünde ayağı olmayan bir çocuk görünce, ayakkabısız ayaklarına bakıp şükretmiş.

Yüce Allah çok adaletlidir. Kesinlikle en ufak bir haksızlık yapmaz. Unutulmamalıdır ki verilen nimetlerin öbür dünyada bir karşılığı vardır. İnsana verilen nimet ne kadar fazla ise verilen sorumluluk da o kadar fazladır. Beşinci sınıfta okuyan bir öğrenciden beklenen sorumlulukla, birinci sınıf öğrencisinden beklenen sorumluluk aynı olmadığı gibi, beşinci sınıf öğrencisinden beklenen sorumlulukla, üniversite öğrencisinden beklenen sorumluluk da bir değildir. Yaş büyüdükçe sorumluluk artar. Asıl güzellikler öbür tarafta olduğuna göre engelli insanlar kendilerine verilen bu engeli çok iyi değerlendirmeli; Allah'ın kendilerine verdiği nimete şükredip sürekli kendilerinden daha kötü durumda olanları düşünmelidirler.

Sevgili peygamberimiz engelli insanlara sağlıklı insanlara verdiği gibi görevler verir, onları hayattan dışlamazdı. Mesela, bir ayağı sakat olan Muâz bin Cebel'i Yemen'e vali olarak göndermiş, yine savaşlara giderken Medine'de yerine vekalet etmek üzere görme engelli olan İbn Ümmü Mektum'u tam 12

defa görevlendirmişti. Bir defasında yanına gelip "Ben görme engellyiyim acaba namaz için mescide gelmem olur mu?" diyen birine "Ezani duyuyor musun?" diye sorar. Adam "Duyuyorum." diye cevap verince "O zaman senin için bir mazeret görmüyorum." der.

Aslında verilen hiçbir nimete kimsenin itiraz hakkı olamaz. Çünkü verilen hiçbir nimete bir ücret ödemedik. Hepsini yüce Allah bizlere verdi. Diyelim ki tanımadığınız bir adam geldi ve "Çocuklar size ücretsiz hediyeler vereceğim" dedi. Elini çuvala daldırıp oyuncakların tamamını dağıttı. Yalnız kimine büyük, kimine küçük, kimine birden fazla verdi. Bu adama "Bana neden beş tane vermedin?" demeye hakkımız var mı? Tabii ki yok. Çünkü bir ücret ödemedik. Öyleyse yüce Allah'ın bize verdiği nimetlere de itiraz etme hakkımız yok. Çünkü bir ücret ödemedik. Yalnız eksik verdiklerine "Ben size öbür dünyada daha güzellik vereceğim. Yeter ki şimdilik verdiklerime şükredin." diyor. Bedavadan bu kadar bol verene teşekkür etmemiz gerekmez mi?



Hazreti Musa (aleyhisselâm)

Bilal Youlmaz

Hazreti Yakup'un çocukları olan İsrailoğulları'nı Mısır'a yerleştirdi. Mısır, Nil nehri sayesinde çok verimli topraklara sahipti. Her türlü sebze-meyve yetiştirildi. Verimli toprakları üzerinde büyük bir medeniyet kurulmuştu. İsrailoğulları uzun yıllar Mısır'da mutlu bir şekilde yaşadılar. Fakat bir süre sonra işler kötüye gitmeye başladı. Mısır'ın idarecisi olan firavunlar İsrailoğulları'nı köle olarak kullanmaya başladılar. Onlara her türlü kötülüğü yapıyorlardı. Yetti halk "kıptiler" ise özgürce hayatlarını sürdürüyorlardı. İsrailoğulları'nın sayısı arttıkça Mısır'ı ele geçireceklerinden korkuyorlardı. Bu yüzden her türlü işkenciyi yapıyorlardı.

Firavun bir gece korkunç bir rüya gördü. Rüyasında Kudüs tarafından bir ateş Mısır'a geliyor ve Firavun'un evlerini yakıyordu. Ateşten sadece Kıptiler zarar görüyor, İsrailoğulları'na bir şey olmuyordu. Firavun rüyasından uyanır uyanmaz kahinleri ve bilgilerini yanına çağırırdı. Gördüğü rüyayı anlattı ve rüyasının ne anlama geldiğini sordu. Kahinler şöyle cevap verdiler.

— Ey firavun! Rüyanın göre İsrailoğulları'ndan biri senin devletini başına yıkacak. Bu kişinin doğumu da çok yakın bir zamanda olacak.

Firavun bu sözleri duyunca telaşlandı. Hemen askerlerini çağırdı ve İsrailoğulları'ndan doğacak bütün bebeklerin öldürülmesini emretti. Askerler günlerce evleri dolaşlar. Doğan her bebeği öldürdüler. İsrailoğulları'nın ferahlan Mısır'ı kaplamıştı ama kimse askerlere karşı çıkmıyordu.

O günlerde doğan bebeklerden biri de Hazreti Musa'ydı. Annesi telaş içinde oğlunu kurtarmak için çeşitli yolları deniyordu. Bu sırada Allah bu ümitsiz annenin imdadına yetişti. Ona şöyle emretti.

— Çocuğunu bir sandığa koy ve onu Nil Nehrine bırak.

Annesi Allah'ın emrettiği şekilde onu Nil Nehri'ne bıraktı. Sandık Allah'ın izniyle yüze yüze Firavun'un sarayının

bahçesine kadar geldi. Firavunun kızı Asiye sandığı görünce içine baktı ve Hazreti Musa'yı gördü. Görür görmez de Hazreti Musa'yı sevdi. Firavun onu öldürmek istese de Asiye buna izin vermedi. Hazreti Musa'yı evlatlık olarak aldı.

Bundan sonra Hazreti Musa Firavun sarayının prensi oldu. Özel hocalardan dersler aldı. En güzel şekilde sarayda yetişti. Firavun ise Hazreti Musa'nın İsrailoğulları'nın peygamberi olacağından habersizdi.

Yıllar yılları kovaladı ve Hazreti Musa yetişkin bir insan oldu. Bir gün tenha bir sokakta iki kişinin kavgasını gördü. Bunlardan biri İsrailoğlu diğeri Kıpti idi. Hazreti Musa onları ayırmak isterken Kıpti'ye bir tokat attı. Ama Kıpti buna dayanamadı ve oracıkta ölüverdi. Bu olayı onlardan başka gören olmamıştı. Hazreti Musa hemen oradan kaçtı ve Allah'tan af diledi. Yüce Rabbimiz de bu bir kaza olduğu için onu affetti. Ertesi gün Hazreti Musa, yardım ettiği kişinin bir başka kişiyle dövuştüğünü gördü. Bu duruma çok kızdı ve İsrailoğulları'nın üzerine yürüdü. Bunun üzerine İsrailoğlu Hazreti Musa'ya nankörlük etti ve "Ey Musa dün bir Kıpti'yi öldürdüğün gibi, bugün de beni mi öldürecekisin?" dedi. Böylece herkes olayı öğrenmiş oldu.

Hazreti Musa artık Mısır'da kalamazdı. "Beni yakalayıp hapse atarlar." diye endişe etti. Mısrardan ayrıldı. Günlerce aç susuz yollara düştü. Medyen şehrine kadar geldi. Burada bir ağacın altında dinlenmeye başladı. O sırada oraya iki kız geldi. Koyunları vardı fakat onları sulamıyorlardı. Hazreti Musa hemen yanlarına gitti ve niçin hayvanlarını sulamadıklarını sordu. Onlar sırada da



diğer çobanlardan çekindikleri için sulayamadıklarını söylediler. Hazreti Musa koyunları aldı ve suyun başına götürdü. Bütün hayvanları güzelce suladıktan sonra kızlara teslim etti. Kızlar teşekkür ederek evlerine gittiler. Olanları yaşlı babalarına anlattılar. Kızların babaları Hazreti Şuayb'ı. Kızlarından birini göndererek Hazreti Musa'yı yanına çağırdı. Teşekkür ettikten sonra Hazreti Musa'ya yiyecek ikram etti ve şöyle bir teklifte bulundu:

— Delikanlı! Eğer sekiz yıl işlerimizde bize yardım edersen seni kızlarımdan biriyle evlendiririm. Daha fazla yardım etmek istersen de iyilik yapmış olursun.

Hazreti Musa bu teklifi kabul etti ve on yıl Hazreti Şuayb'ın yanında hizmet etti. On yıl sonra Medyen'den ayrılmak istediğini söyledi ve eşyle birlikte Mısır'a doğru yola çıktı. Gece olunca hava iyice soğudu. Hazreti Musa uzakta bir yerlerde ateş olduğunu gördü. Kansı- nı bırakarak oraya yöneldi. Ateşin olduğu yere gelince bir ses duydu:

— Ey Musa ben senin Rabbinim. Ayakkabılarını çıkar. Çünkü sen mukaddes vadi Tava'dasın.

Daha sonra aralarında şöyle bir konuşma geçti:
— Seni peygamberliğe seçtim. O elindeki nedir ey Musa?

— Âsâmdır (bastonumdur).

— Onu yere bırak ey Musa.

Hazreti Musa (aleyhisselam) onu yere bıraktıncaya bir yılan dönüştüğünü gördü. Daha sonra Allah onu korkmadan tutmasını emretti. Böylece baston eski haline döndü.

Ayrıca Hazreti Musa, Allah'ın emriyle elinin bembeyaz olduğunu da gördü.

Bundan sonra Allah şöyle buyurdu:

— Firavuna git ve onu uyar. Çünkü o haddini aştı.

Hazreti Musa da kendisine kardeşi Hazreti Harun'un yardımcı olarak verilmesini istedi. Allah bu duasını kabul etti ve Hazreti Harun'a da peygamberlik verdi.

Hazreti Musa vakit kaybetmeden Mısır'a gitti. Firavunun karşısına çıktı. İlahîk iddia etmekten vazgeçmesini ve ısraköğülleri serbest bırakmasını istedi. Firavun ise bunu kabul etmedi. Hazreti Musa kendisine



verilen mucizeleri gösterince bunların sihirden olduğunu zannetti. İman etmek için bir şart olduğunu söyledi.

— Benim sihirbazlarımı yenibilsen dediklerini yaparım ey Musa.

Şehrin en büyük sihirbazları toplandı. Ellerindeki ipleri yere bıraktılar. İpler yerde kıvrılmaya, yılan gibi oynamaya başladılar. Ama aslında bunlar sadece aldatmacaydı. Hazreti Musa da âsâsını yere bıraktı. Âsâ bir ejderhaya dönüştü ve onların yaptığı sihirleri yuttu. Ayrıca Hazreti Musa elini koynundan çıkardı ve herkes elinin ay gibi parladığını gördü. Sihirbazlar Hazreti Musa'nın sihir yapmadığını anladılar ve secdeye kapanarak Allah'a iman ettiler.

Firavun söz vermesine rağmen iman etmedi. Bundan sonra Mısır'ın başına çeşitli belalar gelmeye başladı. Kurbağalar her yeri işgal etti, çekingeller ölükeyi sardı, bütün sular kan olarak akmaya başladı...

Firavun her seferinde iman ettim diyordu. Bela ortadan kalkınca eskisi gibi davranmaya devam ediyordu.

Firavunun yola gelmeyeceğini anlayan Hazreti Musa Allah'ın emriyle bir gece İsrailoğullarını Mısır'dan çıkardı. Sabah olunca Firavun İsrailoğullarının Mısır'dan kaçtığını anladı. Çabucak askerlerini topladı ve peşlerine düştü. Kızıldeniz kıyılarına geldiklerinde onlara iyice yaklaştı. İsrailoğulları nankörlük ederek Hazreti Musa'ya yakınmaya başladılar:

— İşte önümüzde deniz, ardımızda Firavun ordusu. İki tarafa da ölüm. Ne yapacağız şimdi?

Hazreti Musa "Rabbim benimle beraberdir," dedi ve Rabbine dua etti.

Allah da âsâsını denize vurmasını emretti. Hazreti Musa âsâsını denize vurunca deniz ikiye ayrıldı ve İsrailoğulları denizin ortasında yürüyerek karşıya geçtiler. Firavun ordusu da peşlerinden denize girmişlerdi. Ama onlar tam ortadayken deniz kapandı ve hepsi boğuldu. Böylece Yüce Allah sevgili peygamberi Hazreti Musa'yı yalnız bırakmadı. Zalim Firavun ve ordusuna da hak ettikleri cezayı verdi.



ALLÂHÜMME SALLİ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ
 إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

Allah'ım! Hazreti İbrâhim'e ve Hazreti İbrahim'in ailesine salât ettiğin gibi, Efendimiz Hazreti Muhammed'e ve Efendimiz Hazreti Muhammed'in ailesine de salât et. Şüphesiz ki Sen, her bakımdan hamde lâyıık ve şâni yüce olansın.

ALLÂHÜMME BÂRİK

اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ
 إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

Allah'ım! Hazreti İbrâhim'e ve Hazreti İbrahim'in ailesine bereket ihсан ettiğin gibi, Efendimiz Hazreti Muhammed'e ve Efendimiz Hazreti Muhammed'in ailesine de ihسان et. Şüphesiz ki Sen, her bakımdan hamde lâyıık ve şâni yüce olansın.

DUA ÜFKÜ

Ey, her zaman güzellikler gösterip çirkinlikleri örten ve çirkin görünen şeyleri dahi izâfi güzelliklerle bezeyen Güzelller Güzelil Gönüllerimizi güzellik duyguları ile mamur kıl ve bize her zaman güzel kalmanın yollarını göster!

FİL SÜRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾
 أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضَلُّبٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾
 تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ﴿٥﴾

Bismillâhırrahmânırrahîm

1. Rabbinin, fil sahiplerine ettiklerini görmedin mi?
2. Onların hile ve düzenlerini başa çıkarmadı mı?
3. Üzerlerine ehabili, sürü sürü kuşları salıverdi.
4. Bunlar, onlara pişkin tuğladan yapılmış taşlar atıyorlardı.
5. Derken onları, kurt yeniği ekin yaprağına çeviriverdi.

FİL SÜRESİ İLE İLGİLİ KISA BİLGİLER

1. Adını ilk ayetinden alır.
2. Toplam 5 ayettir.
3. Allah'a karşı gelenlerin akubetini gösterir.
4. Bu olay kesin mucizelerdendir.

ASR SÜRESİ

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ﴿٣﴾ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ

Bismillâhırrahmânırrahîm

1. Yemin ederim zamana:
2. İnsanlar hüsranda.
3. Ancak şunlar müstesna:
İman edip makbul ve güzel işler yapanlar, bir de birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler.

ASR SÜRESİ İLE İLGİLİ KISA BİLGİLER

1. Adını ilk ayetinden alır.
2. Toplam 3 ayettir.
3. Süresiz zaman, yağmur, ikinci vakti, gece ve gündüz Hz. Muhammed'in (Sallallahu aleyhi vesellem) asrı, ahir zaman manalarına gelir.

Sevda İNANÇ

24 altın

Büyük bir padişah bir gün iki hizmetçisini özenle hazırlattığı lüks çiftliğine göndermek istedi. Onlara 24'er altın verdi ve şöyle dedi:

— Bu altınları yol parası yapın. Ayrıca çiftlikte lazım olacak şeyleri de satın alın. Buraya bir günlük mesafede bir istasyon var. İsterseniz uçakla isterseniz gemiyle isterseniz de trenle gidebilirsiniz.

Bu hizmetçilerden birisi itaatkardı. Yolda çok az para harcadı. Padişahın hoşuna gidecek şeyler aldı. Ayrıca ticaret yapıp biraz da para kazandı.

Diğer hizmetçi ise asi bir insandı. Padişahın sözlerini hemen unuttu. İstasyona gelene kadar 23 altınını boş yere harcadı. Kumarda kaybetti.

İki hizmetçi istasyonda karşılaştılar. İtaatkar hizmetçi uçak biletini almış bekliyordu. Olanları öğrenince asi hizmetçiye şöyle dedi:

— Şimdi sen o bir altınla bir bilet al. Yoksa iki aylık yolu yürüyerek gitmek zorunda kalırsın. Paran da yok açlıktan susuzluktan ölü gidersin. Hem bizim padişahımız çok cömerttir. Belki seni affeder ve seni de uçağa bindirirler. Çiftliğe beraber rahatça gideriz.

Sevgili çocuklar! Bu hikayedeki padişah bizim Rabbimizdir. O iki hizmetçiden biri namazını kılan, diğeri kılmayan insanlardır. 24 altın ise 24 altın değerinde olan 24 saattir. Lüks çiftlik cennettir. Seyahat hayat yolculuğudur. İstasyon kabirdir. Bilet ise namazdır.

Günde beş vakit namaz abdestleriyle birlikte ancak bir saatimizi alır. Yüce Allah, verdiği 24 saatin bir saatinde bizden namaz kılmamızı istiyor. Karşılığında da bize cenneti vaat ediyor. 23 saatinin kusacık dünya hayatı için harcayan bir insan bir saatinin hatta daha fazlasını ebedi âlem için harcamalıdır değil mi?



Namaz mû'minin mi'racıdır.

Ayetlerimizden bir kısmını ona göstermek için kullunu bir gece Mescid-i Haram'dan çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya seyahat ettiren Allah her türlü eksiklikten uzaktır. Şüphesiz ki O (celle celâlühü) her şeyi hakkıyla işiten ve bilendir. (İsra Suresi, 1. ayet)

Hicretten bir buçuk yıl önce ve Recep ayının 27. gecesiydi. Sevgili peygamberimizin en büyük destekçileri ve koruyucuları Hz. Hatice ve Ebu Talip vefat etmişti. Bu nedenle peygamberimiz çok sıkıntılı günler geçiriyordu. Gecenin en tatlı anında Cebrail (as) geldi ve peygamberimizi uykusundan uyandırdı. Daha sonra Burak adı verilen bir bineğe bindirdi. Burak çok hızlı hareket ediyordu. Bir aylık yolu çok kısa bir sürede geçtiler ve Kudüs şehrindeki Mescid-i Aksa'ya geldiler. Burada sevgili peygamberimiz bütün peygamberlere imam oldu ve cemaatle namaz kıldılar. Daha sonra sevgili peygamberimiz Refref adındaki bineğe bindirildi. Göğe yükseltildi. Burada sevgili peygamberimize cennet ve cehennem gösterildi. Peygamberimiz için miraçtaki en güzel şey yüce Rabbimizle görüşmesi oldu. Miraçta biz Müslümanlara ve sevgili peygamberimize verilen en güzel hediye ise namazdı. Namaz miraç'ta farz kılındı. Peygamberimiz miraçtan döndüğünde namaz kılan bir müslümanın ruhan Allah ile görüşeceğini, ahirette de namaz sayesinde cennete gideceğini müjdeledi. Bununla ilgili sevgili peygamberimiz şöyle buyuruyordu: "Namaz mû'minin miracıdır." Hz. Cebrail namaz vakitlerini öğretmek için ertesi sabah peygamberimizin yanına geldi. Onunla birlikte namaz kıldı.

Ertesi gün sevgili peygamberimiz olanları Mekke'li putperestlere anlattı. Mekkeliler peygamberimize inanmadılar ve peygamberimizden delil istediler. Sevgili peygamberimiz de yolda gördüğü kervanları tarif etti.

Kervanlar Mekke'ye geldiğinde peygamberimizin söylediklerini kervandaki insanlara sordular. Peygamberimizin söyledikleri kelimesi kelimesine doğruydular. Yine inanmadılar ve bu kez de Mescid-i Aksa'yı tarif etmesini istediler. Sevgili peygamberimiz Mescid-i Aksa'yı da tam tamına tarif etti. Putperestler bütün bu delillere rağmen yine de inanmadılar.

Hâlbuki mû'minlerin durumu çok farklıydı. Onlar hiçbir delile gerek görmeden peygamberimize inanıyorlardı. Putperestler Hz. Ebu Bekir'e gelip "Senin arkadaşın bir gecede Mescid-i Aksa'ya gidip geldiğini söylüyor. Ne dersin?" dediklerinde Hz. Ebu Bekir'in cevabı şöyle olmuştur:

— Bunu Hz. Muhammed mi (sallallahü aleyhi vesellem) söylüyor? Eğer o söylüyorsa kesinlikle doğrudur.

Bu sözlerinden dolayı sevgili peygamberimiz Hz. Ebu Bekir'e (radiyallahü anh) Sıddık (şüphe etmeden doğrulayan) ismini verdi.



DEĞERLENDİRME TESTİ

Merve ERGÜN

1. "Halife de bu yükü taşıyamaz" adlı hikayede neden bahsediliyor.

- A. Kul hakkının öneminden
- B. Sarayın güzelliğinden
- C. Beşir Efendi'nin cesaretinden
- D. Padişahın zalimliğinden

2. "Sadaka Taşı" nedir?

- A. Sadaka olarak verilen değerli bir taş
- B. Varlıklı kişilerin sadakalarını fakirlerin alması için koyduğu üstü oyuk yüksekçe bir taş
- C. Fakirlerin yardım toplamak için belirli yerlere koyduğu içi oyuk taş
- D. Camilerin çevresindeki taş duvar

3. "Farenin Deveye Yapığı Kılavuzluk" adlı hikayeden aşağıdaki derslerden hangisi çıkarılmaz?

- A. Gücünden büyük iş görmeye kalkan kimse, fare gibi yan yolda kalır.
- B. Kişinin kendini beğenmesi, aklının zaıflığına delâlet eder.
- C. İnsan için en lazım olan şey, haddini bilmesi ve ona göre hareket etmesidir.
- D. Güçlü olan her zaman kazanır.

4. Aşağıdakilerden hangisi misafirlikte yapılmaması gereken bir davranıştır?

- A. Önceden haber vermek
- B. Kapıyı en fazla üç defa çalmak
- C. Küçük de olsa bir hediye ile gitmek
- D. Kapı açılırken hemen kapının önünde beklemek

5. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Isınan su kabarcıklarının dipten yüzeye doğru çıkmasına kaynama denir.
- B. Buharlaştırma sadece yüzeyde olur.
- C. Her maddenin erime ısısı gibi donma ısısı da farklıdır.
- D. Aynı maddenin donma ve erime ısısı da farklıdır.

6. "Özürü" insanlar için aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A. Özürü olmak bir kusurdur.
- B. Özürü olmak veya olmamak insanların kendi ellerinde değildir.
- C. Özürülere acımak gerekir.
- D. Özürü bir kimseye sürekli özürü olduğu hatırlatılmıdır.

7. Şeyh Sadi ayakkabısız kalması ve parası olmadığı için alamamış. Bu duruma çok üzülen Şeyh Sadi neyi görünce ayakkabısız ayaklarına bakıp şükretmiş?

- A. Ayağı olmayan bir çocuğu görünce
- B. Evinde yiyecek olduğunu görünce
- C. Havanın güzel olduğunu görünce
- D. Eski ayakkabılarını görünce

8. "Kulların az amellerine karşı çok mükafat veren, sevaplarını kat kat artıran." manasına gelen Allah'ın Güzel ismi aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Şekür
- B. Şehid
- C. Vekil
- D. Kavi

9. "24 Altın" hikayesinde 24 altından ne kastediliyor?

- A. 24 tane değerli altın
- B. 24 saat, yani bir gün
- C. 24 ay, yani iki yıl
- D. 24 altın hiç bir şey ifade etmiyor

10. Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi vessellem) Miraç'a çıktıklarında hangi ibadetin müjdesi ile döndü?

- A. Hac
- B. Zekat
- C. Namaz
- D. Oruç

DÜŞÜNDÜREN TESTLER

Abdülkadir NEŞELİ

- * Evrendeki varlıkların sürekli bir düzen içinde olması
- * Güneş'in, Ay'ın, yıldızların, gezegenlerin milyarlarca yıldır düzenli ve sistemli hareket etmeleri

1. Yukarıdaki bilgiler bize aşağıdakilerden hangisini işaret etmektedir?

- A. Kâinatın sürekli genişleyerek büyüdüğünü
- B. Canlı ve cansız bütün varlıklar için hareketin mutlaka gerekli olduğunu
- C. Her şeyi mükemmel yaratıp düzenleyen bir yaratıcının varlığını ve birliğini
- D. Allah'ın bütün canlılara rızık (hava, su, besin) verdiğini

2. Biricik Rabbimiz olan Yüce Allah hakkında, aşağıdakilerden hangisi doğru bilgi olmaz?

- A. Her şeyi iştir ve bilir.
- B. Eşi ve benzeri yoktur.
- C. Her şeye gücü yeter.
- D. Peygamberlere ve melekere ihtiyacı vardır.

3. Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'deki, "O (Allah) ki geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratandır." anlamındaki âyet, aşağıdaki gerçeklerden hangisine işaret eder?

- A. Allah tektir bütün varlıklar o yaratmıştır.
- B. Allah, her canlıya aynı şekiller ve özellikler vermiştir.
- C. Allah, insanlara rehber olarak peygamberler göndermiştir.
- D. Allah'ın birinden güzel pek çok isimleri ve sıfatları vardır.

- * Dünyanın her yerinde kediler aynı şekilde miyavlar, atlar aynı şekilde kışır.
- * Dünyanın hemen her tarafında çimenlerin çiçeklerin aynı örnekleri görülür.

4. Yukarıda, canlılar hakkında bazı bilgiler verilmiştir. Bu bilgiler, Yüce Rabbimiz hakkındaki doğru bilgilerden hangisine ulaşır bizi?

- A. Yeryüzündeki bütün canlıların bir tek yaratıcısı vardır.
- B. Allah'ın besmelede geçen isimleri Rahman ve Rahim'dir.
- C. Yüce Allah, insanı en güzel surette yaratmış, ona akıl fikir vermiştir.
- D. Yüce Allah iyi ve güzel işler yapanlara cenneti müjdelemiştir.

5. Kelime-i tevhid dediğimiz "Lâ ilâhe illallah" sözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla başlanm.
- B. Şeytanın şerinden Yüce Allah'a sığınm.
- C. Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur, sadece O vardır.
- D. Allah, doğru sözlülerin yardımcısıdır.

- * Kitabımız Kur'an-ı Kerim
- * Peygamberimiz Hazreti Muhammed Salallahu Aleyhi Vesellem
- * Yeryüzündeki çiçekler, kuşlar, meyveler
- * Uzaydaki yıldızlar ve gezegenler...

6. Yukarıdakilerden "kaç tanesi" biricik Rabbimiz Yüce Allah'ı bize tanıtan ve hatırlatan delillerdendir?

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

Bir gazeteci, 102 yaşındaki adamla röportaj yapmak için evine kadar gider. Yaşlı adama ilk olarak bu kadar uzun yaşamasının, sağlığı ve dinç olmasının sebebini sorar. Beklediği cevap, "Hiç sigara içmedim, yağurt yedim, spor yaptım." gibi sözlerdir. Elbette bunların da katkısı vardır. Ancak adam gazeteciye ilk olarak şunları söyler:

"Evlât, her gün erkenden kalkar. Pencereimin önüne gelir, hava nasıl olursa olsun şunları söylerim: "Bugün, tam benim istediğim gibi muhteşem bir gün!" diye düşünür Allah'ım bana lütfettiği her şeye şükrederim.

"Magazine Digest'ten" uyarılarak alınmıştır.

7. Yaşlı adamın uzun süre ve sağlıklı yaşamasının asıl sebebi neymiş?

- A. Her gün düzenli spor yapmak
- B. Bol bol yağurt yemek, süt içmek
- C. Sigara gibi zararlı alışkanlıkları terk etmek
- D. Allah'ın nimetlerine şükrederek erken kalkıp her güne güzel başlamak

Otomobillerin ön camlarındaki silicileri bilirsiniz. Yağmur yağdığında ya da camlar tozlandığında siliciler camı temizler. Göz kapaklarımız da göz pencerelerimizi aynı şekilde sürekli temizlemiyor mu? Hem de gözlerimize su püskürtmeye gerek kalmadan. Otomatik olarak gözyaşı bezlerinde bir sıvı salgılanıyor. Bu harika sıvı gözümüzün bulunduğu yerde rahat hareket etmesine sebep oluyor. Üstelik göze gelen tozların göz kapakları tarafından rahatça temizlenmesinde etkili oluyor. Ya gözyaşı bezleri bu sıvıyı salgılamasaydı ortaya ne gibi olumsuz hâllerin çıkacağına belki de kısa sürede kör olacağımızı hiç düşündük mü acaba?

8. Yukarıdaki metinden hangi sonuç çıkarılmaz?

- A. Göz kapaklarımız araba camlarının silicileri gibi görev yapar.
- B. Gözyaşı bezlerimiz otomatik çalışacak şekilde mükemmel tasarlanmıştır.
- C. Gözyaşı bezleri özel bir sıvı salgılamasaydı, kör olabilirdik.
- D. Beş duyu organımızdan en önemlisi gözdür.

9. "Kuran-ı Kerim" ile Peygamber Efendimiz "Hazretî Muhammed Aleyhisselam" arasında bir ilişki vardır. Benzer bir ilişki "İncil" ile aşağıdaki peygamberlerden hangisi arasında vardır?

- A. Hazretî Adem Aleyhisselam
- B. Hazretî Musa Aleyhisselam
- C. Hazretî İsa Aleyhisselam
- D. Hazretî Davud Aleyhisselam

Elma, kayısı, kiraz, şeftali, üzüm, muz, karpuz, erik, ayva, nar... Güzel Allah'ımızın ne kadar da çok nimeti var. Say say bitmez. O'na ne kadar teşekkür etsek yine yetmez. Her meyvenin tadı başka, kokusu başka, rengi başka, vitaminleri başka, şekli başka...

Meyvelerin güzelliği bize O'nun Cemil ismini hatırlatıyor. Evet Allah cemildir, yani çok güzeldir, güzelliği sever. Güzel düşüneni, güzel işler yapanı çok sever. Meyvelerin farklı şekilleri de bize Rabbimizin Musavvir ismini hatırlatıyor. Yani O, en güzel tasarımı yapan, en güzel şekli verendir. Dikkatle bakarsak bu güzelikleri kuşların, çiçeklerde, kelebeklerde ve diğer varlıklar üzerinde de görebiliriz.

10 ve 11. sorular yukarıdaki metne göre cevapla.

10. Yukarıdaki metinden hangi sonuç çıkarılmaz?

- A. Allah'ın nimetlerinin sayılamayacak kadar çok olduğu
- B. Allah'ın her şeyi güzel yarattığı
- C. Allah'ın her varlığa en güzel şekli verdiği
- D. Allah'ın Cemil ve Musavvir isimlerinin sadece meyvelere bakınca hatırlanabileceği

11. "Allah'ın yarattığı varlıklara aynı şekillerde verilmesi" onun hangi ismine işaret ediyormuş?

- A. Cemil
- B. Rahman
- C. Rahim
- D. Musavvir

Okul
Öncesi
3-4-5-6

7yas
ve üzeri
7-8-9

10yas
ve üzeri
10-11

12yas
ve üzeri
12-13-14

e-satış:www.kitap kaynagi.com

www.mustu.com



İBRETİLİ MASALLAR SERİSİ

İyllerin, iyilik düğünceşinin en sonunda gelip geldiği sırtı bir ülkede Örmöcek Tüneli. Ülkerin su sultanına kurulan tuzaqlara, bakalım bu tünel sakinleri engel olmayı başarabilecek mi?

Yapokten ninni söyleyen bir oğlan ahnda okunacak en güzel maseller sizi farklı dünyalarda geçirecek.



FABL SERİSİ

Peygamberimizin mucizelerine tonk olup, gül kokulu şirler buloceğünz ve dinimizin ruhunda bulunan güzelliklerin kazandırmazını hedefleyen bu seriyi zevkle okuyacaksınız.



The page features a purple background with a large white oval shape in the center. A yellow curved band runs along the top and bottom edges of the oval. In the top-left corner, there are three stylized flowers: one purple, one yellow, and one orange. In the bottom-right corner, there are three stylized white flowers.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İÇİNDEKİLER

- 175 Cami ve Çocuk
176 Yola Düşen Kalp
178 Yeni Yılın Düşündürdükleri
179 Aynın Verdiği Ders
180 Çizgi Hikaye (Tetik Parmağı)
182 Bir Kilo Portakal
184 Fars Topraklarındaki Telaş
186 Bulmaca
188 Gülmeye Vakti
189 Nezaket Dolu Bir Hayat (Hasta Ziyareti)
190 Hadis Bulmaca
191 Sahabe Hayatından (Ezanın Başlangıcı)
192 Bilim Damlaları (Sürtünme Kuvveti)
196 Bilmeceler Bildirmece
197 Şiir (Kardan Adam)
198 Üç Filtre (Çizgi Hikaye)
201 Kaybolan Çocuk
204 Uydumuz Ay
205 Zamanın Durduğu Anlar
209 Hazreti Davut (aleyhisselâm)
211 Derviş İle Tilki
212 Namazın Geçiyor
214 Çizgi Hikaye (Daha Ağır)
216 Bilmeceler - Bildirmece
217 Esmâ-ül Hüsnâ (Hâkim)
218 Şiir (Ben Namaza Durunca)
219 İlmihal (Namaz)
220 Suyu Akan Günahlar
222 Namaza Hazırlığın Şartları
224 Dua ve Süreler
226 İlginç Bilgiler
227 Değerlendirme Testi
228 Düşündürücü Testler
233 Dördüncü Sayının Çözümleri

Camii ve Çocuk

Safa Enes EROL

Bahçem çok güzel
Şadırvanım şirli şirli
Çınarlanın gölgesi hoş
Etrafım şirli şirli

Menekşe, lale ve sümbül
Kırmızı, beyaz yüzlerce gül
Gül çocuk gelirsen eğer
Buna çok sevinir bülbül

Hele bir içeri girsen
Halkların desen desen
Safa durmuş mü'minler
Onları yakından görsen

Onlar da görse seni
İnan çok sevinirler
Seni sevindirmek için
Şeker bile verirler

İşte tanıdın beni
Yüce Rabbin eviyim
Gelenler huzur bulur
Mabetlerin piriyim

Ben seni çok sevdim
Sen de beni sevsen
Çok mutlu olurum
Beş vakit bana gelisen





Bahar gelmiş, Hasankaleler, hem yaklaşan baharı hem de iki gün sonra gelecek olan bayramın heyecanını yaşıyorlardı.

Bu heyecanı yaşayanlardan biri de Anadolu'nun yüreği simsiyah insanı Ahmet Beydi. O, Hasankale'ye bağlı Kuruç köyünde mutlu bir hayat sürüyordu. Herkes tarafından sevilen bu yardımsever insanın, Elif ve Ayşe isiminde, iki kız vardı.

Ahmet Bey, bayrama bir gün kala erkenden kalkmış, namazını kıldıktan sonra Hasankale'ye inmişti.

O gün, hanımına ve kızlarına bayramlık alacaktı. Sevdiklerini mutlu edecek olmanın huzuru vardı içinde.

Şehinde biraz dolaştıktan sonra, hanımının ve kızlarının beğensceklerini umduğu elbise ve ayakkabı aldı. Cebinde de çok az parası kalmıştı. Ama olsun onları mutluluğu her şeye değerdi. Hemen köye dönmek istiyordu. Hediyeleri vermeli, sevdiklerinin gözlerindeki o mutluluk ışıklarını görmeliydi. Köye dönmek için yola çıktı. Bir tepelik aşmıştı ki,

Yola Düşen Kalp

Ferhat ÇELİK

anlam veremediği bir görüntüyle karşılaştı. Bir kadın, iki kız çocuğunun ellerinden tutmuş, yolun sağ tarafındaki tepelere doğru

yürüyordu. Kızlar, kendi kızlarının yaşlarındaydı. Onu şaşırta şaşırta, kadın ve çocukların gittiği yöndü. Çünkü gittikleri yönde hiçbir köy yoktu. Tarlaya, bahçeye de gidilemezdi. Çünkü yerler çamurlu ve dağlar karla kaplıydı. Sonunda dayanamayıp arkalarından seslendi.

- Hezey bacem! Hezey bacem!

Kadın durakladı. Döndü arkasına baktı. Sonra tekrar yürümeye devam etti.

Ahmet Bey, yoldan ayrılışık kadının bulunduğu yöne doğru hızlı adımlarla ilerlemeye başladı. Kadının hızlı yürümeye başlaması engel oluyordu. Kısa sürede onlara yetişti. Tekrar seslendi:

- Bacım, bakar mısın?

Kadın, bu sefer durdu, geriye dönüp Ahmet Bey'e baktı.

- Ne oldu, niye arkamdan seslendiniz?

Ahmet Bey:



- Bu tarafa doğru nereye gittiğinizi merak ettim. Gittiğiniz tarafta hiç köy yok da...

Kadın:

- Biliyorum. Biz de onun için gidiyoruz zaten.

Ahmet Bey, bu cevabı pek anlamamıştı, ama kadının hâlinde çok üzgün olduğunu fark etmişti.

Ahmet Bey:

- Nasıl? Anlayamadım. Siz bu yöne doğru hiçbir yerleşim yeri yok diye mi gidiyorsunuz?

Kadın, başını önüne eğdi. Gözlerinden akan yaşları çocuklarına ve Ahmet Bey'e gösteremeye çalıştı.

Ahmet Bey:

- Bacım, bir sığınacağın olduğunu görüyorum. Ne sığınacağın varsa bana söyleyin. Belki çaresini bulunuz.

Kadın, önce söylemek istemedi. Ahmet Bey ısrar edince, çocuklarından birkaç adım uzaklaşarak:

- Kocam bir ay önce öldü. O sağken onun getirdikleriyle yaşayıp gidiyorduk. Zor günler için de bir şey biriktiremedik. Köyümüzde ve yakın çevremizde akrabamız hiç yok. Ölanlar da zaten kendileri zor geçiyor. Yalnız bayram. Çocuklarının arkadaşları bayramlıklarını giyip, harçlıklarını ceplerine koyup köy meydanında oynarken benim çocukları eski elbiseleriyle başları öne eğik kalacaklar. Ayrıca ceplerinde de hiç harçlıklar olmayacak. Onun için çocuklarını insanlardan uzak bir yere götürüyorum.

Ahmet Bey:

- Bu soğuk havada, geceleri nasıl geçireceksiniz?

Kadın, sırtındaki torbayı göstererek,

- Geceleri bu torbadaki kazak ve battaniyelerle ısınarak bir kayanın dibinde geçiririz. Hiç olmazsa çocukların bayramını burukluğunu yaşamazlar. İşte bunun için kimselerin olmadığı bir yere doğru gidiyoruz.

Ahmet Bey başını önüne eğmiş, duyukları karşısında gözyaşlarını tutamamıştı. Bir süre konuşmadı, sözleri boğazında düğümliydü, sonra mendiliyle gözyaşlarını sildi. Yetimlerin başlarını okşadı. Hiç tereddüt etmeden elindeki paketleri kadına uzattı.

- Bacım, bu paketleri al. Hanımına ve iki kızma bayramlık bir şeyler almıştım. Sana veriyorum. Benim kızlarım da senin kızlarının büyüklüğünde... Al bunları; köyüne, evine geri dön.

Kadın almak istemeyince, Ahmet Bey:

- Ben bir çaresini bulur, hallederim. Sen, bunları alarak yetimlerini mutlu et. Onlara yetimliğinin acısını hissettiler. Onları sevindir. Hem şu parayı da al. Çocuklarına bayramda harçlık verirsin, dedi. Cebindeki paranın tamamını çıkıp kadına verdi.

Kadın, Ahmet Bey'in yaptığı karşısında ne yapacağını şaşırmıştı. Elinden gelen bir şey vardı: Dua etmek.

- Allahım, bu cömert insana istediği kadar evlât ver. Malını bereketlendir. Onu çok zengin et; uzun ömür ver.

Kadın, sonra çocuklarının ellerinden tutarak, köyüne doğru aynı duaları mırıldana mırıldana sevinç içinde oradan uzaklaştı.

Ahmet Bey, yıllarca huzurlu, mutlu ve varlıklı bir hayat yaşadı.

Yeni Yılın Düşündürdükleri

Bir yılı daha geride bıraktık acısıyla tatlısıyla. Geçtiğimiz sene içerisinde nice güzel günler geçti birbiri ardınca: Üç aylar, kandiller, Ramazan ve Kurban bayramları. Bu güzel günlerde dua ettik, Yüce Allah'a biraz daha yaklaştık.

Dört mevsimi yaşadık peş peşe. Yazın sıcaklarının ardından güzün ferahlatan serinliği geldi ve şimdi de kış. Güzel dünyamızın su depolanı dolarken yağan karla beraber biz de o güzelim beyaz yorganla hemdem olmanın türlü güzelliklerini yaşıyoruz.

Bir yıl daha geride kalırken hepimiz de bir yaş daha büyüzorüz. Boyumuz, kilomuzla beraber aklımız da sorumluluklarımız da giderek artıyor. Ailemize, okulumuza, öğretmenlerimize, arkadaşlarımıza karşı epeyce sorumluluklarımız var. Çevremize, hayvanlara, bitkilere karşı sorumluluklarımız var. Ama bütün bunların hepsinin üzerinde sahip olduğumuz, idrakine vardığımız – varamadığımız bütün nimetleri veren Yüce Allah'a karşı sorumluluklarımız var.

Aslında bizi türlü nimetlerle sevindiren Cenabı Allah'a karşı vazifelerimizi unutmduğumuzda diğer bütün sorumluluklarımızı da yerine getirmiş oluyoruz. Zaten Allah'ı bilen ve taniyan insandan canlı – cansız varlıklara bir zarar gelmesi düşünülemez. Yine böyle birinin düzenli tertipli olmayıp kendisinden beklenti içinde olanları hayal kinklığına düşürmesi de düşünülemez.

Öyleyse... Bir büyük âlimin dediği gibi: "Ömür sermayesi pek azdır, lüzumlu işler pek çoktur." Biz de bir yılını daha geride bıraktığımız ömrümüzün devamını güzelce planlamalıyız. Devamlı hareket ve faaliyet içinde geçen hayatımızı en güzel şekilde geçirmeye gayretli olmalıyız.

Kısacası "Neler yapabildim, şöyle yapsam daha iyi olurdu." gibi cümlelerimizi en aza indirmek için kendimizi bir yıllık hesaba çeksek ne güzel olur, öyle değil mi?

AYININ VERDİĞİ DERS

Gülgin KARA

Avcılla geçinen iki arkadaş varmış. Bir zaman avcılar beş parasız kalmışlar. Sağa sola baksalar da nafile, harçlık bulamamışlar. Sonunda daha önce deri sattıkları bir kürkçüye gidip,

– Biz iyi avcunuz, demişler. Öyle bir ayı avlayacağız ki derisine paşa biçilmez. Fakat elimiz danda, parasını şimdiden isteriz.

Adam anlaşmayı kabul etmiş. Paralarını alan avcılar çok geçmeden ormanın yolunu tutmuşlar. İki arkadaş ellerinde silah, ormanda dolaşırken bir ayı ile karşılaşmışlar. İşe bakın ki ayı öyle büyümüş ki uzaktan kükreyince bile korku salıyormuş. Hal böyle olunca ayı avcılardan değil tersine avcılar ayıdan korkmaya başlamış. Ayı üzerlerine gelince şaşakalmışlar. Biri silahını atıp bir ağaca tımanmış. Diğeri,

– Ölü numarası yapmaktan başka çare yok, deyip kendini oracıkta yere bırakmış.

Yerde yatanın yanına gelmiş ayı. Evirmiş çevirmiş, sonra koklamış. Avcının numarası tutmuş olacak ki bırakıp oradan ayrılmış.

Az sonra olanları kuş bakışı seyreden diğer avcı gülererek aşağı inmiş.

– Bakıyorum da demiş, ayıyla iyi anlaştyordun. Sahi ayı, kulağına bir şeyler fısıldıyordu ne dedi?

Yerde yatan,

– İki şey söyledi, demiş. Bundan sonra sakın ha avlamadığın ayının postunu satma dedi. Bir de, seni yolda bırakan böyle korkak insanlarla da arkadaş olma.



Tetik Parmağı

Edirne - Geyikli bucağınan Halil Helvacı anlatıyor.



Yazan: Mehmet TERZİ / Çizen: İsmail ÖZEN

27. alaydanım. Üç sene Seclübahar ve Anburu'nda çarpıştım.



Bir keresinde üç gün süreli harbi yaptık düşmanla.



Üç günün sonunda kala kala yekki kalmışık.



Sonra bize onar er verilen Çavuş çıruştuk.



Hadi bakalım hayırlı olsun. Hepiniz birer çavuş olunuz.

Diğün Anbarını'nda mevzilerden düşmana ateş ediyoruz.



Çekiyorum tetiği, çekiyorum. Çekiyorum... Tüfek patlamıyor.



Allah Allah ne oldu bu tüfeğe böyle..

Bir arkadaş vardı, ona söyledim:



Bak hele benim tüfek bozulmuş galiba. Ateşlemiyor.

Ne bozulmaee... Senin parmağın kopmuş, haberin yok.



Çıktı elim. Ben o zaman acıyı duyuyum işte. Demek ki bir kurşun, tetiği çektiğim parmağı alıp götürmüştü. Parmağımı değil de gömüldü nasil savaşacağız diğünüyorduk.

Bir kilo Portakal

Nursel Cesur

Anlamsız birkaç duygu yüzünden şaklıyordu genç kız. Yalnız kalmak ve yürümek istiyordu. Kendini rastgele bıraktı şehrin sokaklarına. Akşam çökmek üzereydi. Ufukta kızılıklar vardı. Bahar gelmeye hazırlanıyor, kış izin vermiyordu. Mart en sakin günlerini yaşıyordu. Okulların paydos zili çalmış, öğrenciler sokakları dolduruyordu. Kimisi annesiyle, kimisi babasıyla, kimisi arkadaşlarıyla beraber gidiyordu evine. Bir süre çocuklara baktı kız. Yalnız yürüyen bir çocuğa takıldı gözleri. Başını omuzlarının

içine doğru çekmişti çocuk. Üşüyor olmalıydı. Genç kız:

- Abdullah, diye seslendi.

Sesin sahibini görünce, çocuğun yüzünde her zamanki gibi bir gülümseme belirdi. Peltek peltek konuşmaya başladı. Biraz hal hatır sordular birbirlerine. Kız elini çocuğun omzuna koydu. Kendine doğru çekti onu.

Eski apartmanlarının kapıcısının oğluydu, Abdullah. İlköğretim dördüncü sınıf öğrencisiydi. Kız, ne zaman "Derslerin nasıl?" diye sorsa "İyi." derdi çocuk. Kimi sorsa, ne sorsa, her şey iyiydi. Abdullah'ın dünyasında. Onun hayata baktığı pencere nisan ayı gibiydi, gök kuşağı gibiydi..

- Bayramda ne yaptın Abdullah, diye sordu kız.



- Hiç, dedi çocuk. Böyle bir cevap beklemiyordu kız. Onun dünyası "iyiydi", "hiç" giremezdi. Hiç... hiç sevmedi bu cevabı kız.

- Kurban kestiniz mi, diye sordu bu kez.
- Yok.

Fakirdi Abdullah'ın ailesi. Ne zamandır et girmiyor acaba evlerine diye düşündü. Hemen bir kasaba gidip et almak istedi. Abdullah için, kardeşleri için... İçi burkuldu. Belki bayramlık elbise bile alamamıştır babası diye geçirdi akıldan. Bayramlık elbise olmadan, diğer çocukların aileleri gibi kurban kesmeden geçirilen bir bayramda tabii ki "hiç" yapılır dedi kız içindeki muhababına. Eli çocuğun omzundaydı. Kendine doğru çekti onu.

- Canım, dedi. Portakal var mı sizin evde?

- Yok, dedi çocuk.

- Bekle, dedi kız. Gitme sakın.

Az önce yanından geçtikleri manava koştu genç kız. Bir kilo portakal aldı. Çocuğun yanına döndü. Hemen elini çocuğun omzuna koydu. Akşam yerleşmişti yerine. Ufuktaki kızzıklar yerini karanlığa bırakmıştı. Sokak lambaları yanıyordu. Elindeki poşeti çocuğun eline verdi:

- Annen merak eder, dedi. Geç kalma.

- Melek ablam, dedi çocuk. Çok teşekkür ederim.

Genç kızın elinin altından sıyrıldı çocuk, giderken arkasına dönüp el salladı. Mutlu hissetti kendini genç kız. Çocuğun gözlerindeki masumluluğu, dudaklarındaki gülümsemeyi hiç yitirmemesi için dua etti.

Yalnızlığının omzuna atıp elini, rastgele ilerledi şehirde.



Fars Topraklarındaki Telaş

F. Selma YAZAREL

O gün için iki büyük devletten birisi olan Fars'tan gelen haberler de oldukça ilginçti. Kısra saraylarının bulunduğu yer şiddetle sarsılmış ve bu sarayın, sağlamlıkta eşine rastlanmayacak kadar dayanıklı olduğuyla iftihar edilen on dört eyvanı yerle bir olmuştu. Bir gecede, mukaddes olarak bilinen Sâve gölünün suyu çekilmiş ve kuruyuvermişti. Bir de Fars imparatoru o gece rüyasında, Arap atlarının, semiz ve güçlü develeri arkasına takıp Dicle'yi geçtiklerini görmüş, oradan da ülkesinin her bir tarafına yayıldıklarına şahit olmuştu.

Endişe ve telaşla sabahlayan kral, sabah olup da tacını giyer giymez olanları vezirleriyle paylaştı ve bunun bir anlamının olduğu üzerinde durarak bütün bunların manasını bilen birisini bulmalarını istedi. İşte tam bu sırada, İstahrâbad denilen yerde bin senedir hiç sönmeyen yanan ve insanların etrafında pervane olup döndükleri ateşin de o gece sönmüş tarih olduğu haberi gelivermişti. Kral, yanındaki birinci adama döndü ve bütün bunların ne anlama geldiğini sordu. Bilge vezir:

- Araçların olduğu yerde büyük bir hadise olduğu anlaşılıyor, diyor.

Evet, büyük bir hadisenin olduğu anlaşılıyordu ama bunun ne olduğu henüz belli değildi. Hiç vakit geçirmeden Hire valisi Nu'mân bin Münzir'e haber göndererek, hem konuyu araştırmasını hem de bütün bunların ne anlama gel-

diğini bilen birisini bulup kendisine getirmesini istiyordu. Durumun nezaket ve ciddiyetini kavrayan vali de, bir başka bilge ve aynı zamanda meşhur kâhin Satih'in yeğeni olan Abdulmesih'i, söz konusu bu kâhine göndermiş ve bütün bunların yorumunu dayısından teker teker almasını istemişti.

Nihayet Abdulmesih, Dayısı Satih'in yanına gelip yaşananları anlattı bir bir. Satih'in ayakta duracak takati yoktu; yaşlanmıştı ve artık son demlerini yaşıyordu. Bunun için Abdulmesih, bir an önce bütün bunların ne anlama geldiğini öğrenmek istiyordu. Olup bitenleri dinledikten sonra, birden ciddileşen ve kendini toparlayan Satih, güçlükle şunları söylemeye başladı:

- Ey Abdulmesih! Büyük asânın sahibi gönderildi, artık ilahî vahiy hükümünü icra edecek. Semâve vadisi taşıp Sâve gölü kurduğuna ve Farslıların da sönmeyen ateşi söndüğüne göre artık, Arap yanmadasında Satih'e yer yok demektir. Mutlak Hâkim böyle murad buyurdu ve risaletle nübüvvet ipinin iki ucu böylelikle düğümlenmiş oldu. Bunlara bundan sonra, çıkan eyvanlar sayısınca melikler hâkim olacaktır. İnan, bunların hepsi de olacaktır.

Bu cümleler, Satih'in son sözleri olmuştu. Adeta, yıllardır bu cümleleri söylemek için zamana direnmmişti. Şimdi de, vazifesini yapmış olmanın huzuruyla artık dünyaya veda ediyordu.

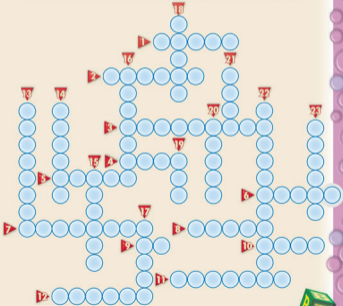




Ahmet ŞENLİK

1. Üzerinde yaşadığımız gezegendir.
2. Kuran'da adı anılan mübarek kadındır. Hazreti İsa Aleyhisselamın annesidir: Hazreti...
3. Kuran'da adı anılan bir peygamberdir. Hazreti Yahya'nın babası: Hazreti...
4. Güzel dinimizin beş temel esasından biridir.
5. Peygamberimizin yakın arkadaşlarından biridir. Hazreti Ömer Efendimizden sonraki İslâm halifesidir.
6. Bir kişi ya da kurumun kazanç elde etmesidir.
7. Çok uzaktaki gök cisimlerini görüp incelemeye yarayan araçtır.
8. Peygamber Efendimizin, Allah'ın izniyle gökler ötesine yolculuk yapıp döndüğü gecedir. Beş vakit namaz bu gecede farz kılınmıştır.
9. Dünya'mızın uydusudur. Dünya'mıza en yakın gök cisimidir.
10. Allah'ın bize hediyesi olan güzel bir meyvedir. Tatlı ya da ekşi, kırmızı, sarı ya da yeşil renkli türleri vardır.
11. Yüce Rabbimiz Allah'ın emirlerini peygamberlere ileten meleğin adıdır. Dört büyük meleğin en büyüğüdür. (Vahiy meleği)
12. En çok Türkiye'de yetiştirilen bir meyvedir. Kuruyemiş olarak tüketildiği gibi yoğurt da çıkarılır.
13. Uzay yolculuğuna çıkan kimsedir.
14. On bir kişilik iki takım arasında oynanan ayak topu oyunudur. Dünyanın en yaygın spor dalıdır.
15. Dünya ekseninin eğik yaratılması sonucu oluşur. Yılın ilkbahar, yaz, sonbahar, kış gibi bölümlerinin genel adıdır.
16. Toprağın rüzgâr, akarsu ve yağış gibi etkenlerle aşınıp taşınması olayıdır.
17. Yurdumuzun, özellikle Güneydoğu Anadolu, Ege ve Akdeniz bölgelerinde bolca yetiştirilen üründür. Hem yoğurt çıkarılır hem de kumaş üretiminde, dokumacılıkta kullanılır.
18. Dünya'mıza en yakın yıldızdır. Hem ısı hem de ışık kaynağımızdır.

19. Ülkemizin özellikle Batı Karadeniz bölgesinde yetiştirilen bir bitkidir. Yapraklarından elde edilen içecek dinlendiricidir.
20. Bir bölgedeki yağış, rüzgâr gibi hava olaylarının uzun yıllardaki ortalamasıdır.
21. İçinde, Dünya'mızın, Ay'ın, Güneş'in ve yıldızların bulunduğu çok geniş boşluk. Feza.
22. Kuran-ı Kerim'de "bin aydan daha hayırlı" olduğu bildirilen mübarek gecedir. Kuran o gecede indirilmeye başlamıştır.
23. Üretme, ürün elde etme işidir. (Tüketimin zıddıdır.)



GÜLME VAKTI

ÖRDEK ÇORBASI

Bir gün Nasreddin Hoca pınar başında bir sürü yabani ördek görür. Hoca yakalamak için koştuğunda ördekler ondan önce davranıp kaçarlar. Ördeklerin peşinde koştuktan yorulan Nasreddin Hoca eline bir parça ekmeğ alarak suya batırıp yemeye başlamış. Oradan geçen bir adam Hoca'nın bu şekilde ekmeğ yemesini görünce şaşkın bir şekilde:

- Hocam, burada ne yapıyorsunuz, demiş. Hoca gayet fitri bir şekilde elindeki ekmeği gösterip,
- Ördek çorbası yıyorum, demiş.



PAZARTESİ PERŞEMBE

Oldukça kilolu biri bir iş başvurusunda bulunur. İşveren ne ücret istediğini sorunca,

"Boğaz tokluğuna çalışırım abi," cevabını verir. İşveren onun az bir yemekle doymayacağını ve ücret mukabil çalışmasının daha menfaatine olacağını düşünerek: "Elemana ihtiyacım yok," der. Kilolu adam durumu anladığından hemen yeni bir teklif sunar:

"Pazartesi, Perşembe oruç tutarım abi"



GETİR BARI...

Bir gün rüyasında Hoca'ya dokuz akçe vermişler. Hoca illa ki on akçe olsun derken uyanmış. Bakmış ki elinde hiçbir şey yok; gözlerini hemen kapatıp elini uzatmış ve pişman bir şekilde,

"Getir bari dokuz akçe olsun," demiş.

GRI BULUTLAR

Öğretmen, bulutların yeryüzündeki sulanın buharlaşmasından oluştuğunu uzun uzun anlattıktan sonra ön sıralarda oturan öğrencilerden birine şu soruyu sordu.

- Söyle bakalım oğlum, kara bulutlar nasıl oluşur?

Çocuk düşündü, yutkundu, bir şey diyemedi. Onun yanında oturan, parmak kaldırmak şu cevabı verdi.

- Kirlî sulardan oluşur öğretmenim!



MATEMATİK

iki öğrenci aralarında konuşuyorlardı:

- Ben bu matematikten bir şey anlamadım.

- Neden?

- Öğretmen geçen gün dört beş daha dokuz eder demişti, bunu ezberledim. Bugün de kalkmış, altı üç daha dokuz eder, diyor...



NEZAKET DOLU BİR HAFTA

Ahmet AKBAŞ

HASTA ZİYARETİ

Ayşe Nine hastalanmış. Yeni değil gerçi. Kaç zamandır hastaneseydi. Eve geldiğini öğrendik bugün. Hiç çocuğu yok. Ama o kadar iyi bir insan ki,

"Herkes benim yavrum gibidir," diyor.

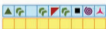
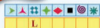
Eee böyle olunca bütün mahalleli onu bir anne gibi seviyor. Annemle beraber ziyaretine gittik. Yetişene kadar annem boş durmadı. Fırsat bu fırsat diye düşündü her halde. Bana hasta ziyareti ile ilgili bilgiler verdi. İyi de oldu gerçi. Bilmediğimi öğrenmiş oldum. Şimdi her şeyin bir şükürü var derler. Bilginin de şükürü var. Benim de şükürüm bildiklerimi anlatmak olacaktır. O halde başlıyorum:

- Bir dostumuz yakınımız hastalandığında onu ziyaret etmeliyiz.
- Çok yakın değilse uygun olan iyileşmesini beklemektir.
- Hasta yoğun bakımda ise yakınlarına gitmeliyiz.
- Ziyareti kısa tutmalıyız.
- Hastaya moral vermeliyiz. Üzüleceği bir şey anlatmamalıyız. Doğru bile olsa.
- Hasta konuşuyorsa sabırla dinlemeli, ona saygı duymalıyız.
- Hasta yakınına "maddi manevi bir ihtiyacın var mı?" diye sormalıyız.
- Hastanın yanına giderken çiçek veya meyve gibi hediyeler de götürebiliriz.





HADİS BULMACA



▲ □ ★ ● ○ ☆ ☼ ☽ ☾ ☿ ♀ ♁ ♂ ♃ ♄ ♅ ♆ ♇ ♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍ ♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓ ♔ ♕ ♖ ♗ ♘ ♙ ♚ ♛ ♜ ♝ ♞ ♟ ♠ ♡ ♢ ♣ ♤ ♥ ♦ ♧ ♨ ♩ ♪ ♫ ♬ ♭ ♮ ♯ ♰ ♱ ♲ ♳ ♴ ♵ ♶ ♷ ♸ ♹ ♺ ♻ ♼ ♽ ♾ ♿

Anahar:

▲ □ ★ ● ○ ☆ ☼ ☽ ☾ ☿ ♀ ♁ ♂ ♃ ♄ ♅ ♆ ♇ ♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍ ♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓ ♔ ♕ ♖ ♗ ♘ ♙ ♚ ♛ ♜ ♝ ♞ ♟ ♠ ♡ ♢ ♣ ♤ ♥ ♦ ♧ ♨ ♩ ♪ ♫ ♬ ♭ ♮ ♯ ♰ ♱ ♲ ♳ ♴ ♵ ♶ ♷ ♸ ♹ ♺ ♻ ♼ ♽ ♾ ♿
K L M N O Ö P R S Ş T U Ü V Y Z J

SAHABE HAYATINDAN

EZANIN BAŞLANGICI

Mekke, şiddet soluyup kin kusan bir yapıya sahipti ve burada müpterek namaz kılmak, ancak sessiz ve kuytu yerlerde mümkün olabiliyordu. Ancak Medine, daha münis ve beraberce cemaat oluşturmaya çok müsaitti. Üstüne üstlük burada, Mescid-i Nebvî de inşa edilmiş; cemaatle namaz kılmaya hazır hale gelmişti.

Namaz vakitleri de belliydi; ancak, bu vakitleri insanlara hatırlatıp onları namaza çağıracak, bir yöntem, henüz yoktu. Bunun için önce, Yahudilerde olduğu gibi bir borazan çalma mesdesi gündeme getirildi; uygun bulunmadı. Ardından, Hristiyanlarda olduğu gibi bir çan konuşuldu; bu da uygun değildi ve reddedildi. Anlaşılan, yeni bir haber bekleniyordu.

Derken, hem de namaza davetin konuşulduğu bu günlere birinde Abdullah İbn Zeyd, Efendimiz'in huzuruna gelmiş rüyasını anlatıyordu.

- Ya Resûlallah! Bu gece rüyamda, üzerinde iki parçadan oluşan yeşil elbiseli bir adam yanıma geldi; elinde, büyük bir çan vardı. Ben kendisine,

- Ey Allahın kulu! Bunu bana satarmısın, diye sordum.

- Onu ne yapacaksın, dedi. Ben de:

- Onlarla insanları namaza çağıracağım, cevabını verdim.

- Bundan daha hayırlısını sana öğreteyim mi, dedi.

- Nedir o, deyince de, şunları söyleyerek insanların namaza çağırmasını söyledi:

- Allahü Ekber, Allahü Ekber, Allahü Ekber, Allahü Ekber, Allahü Ekber

Eşhedü en lâ ilâhe illallah, eşhedü en lâ ilâhe illallah

Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah, eşhedü enne Muhammeden Resûlullah

Hayye ale's-salâh, hayye ale's-salah

Hayye ale'l-felâh, hayye ale'l-felâh

Allahü ekber, Allahü ekber

Lâ ilâhe illallah.

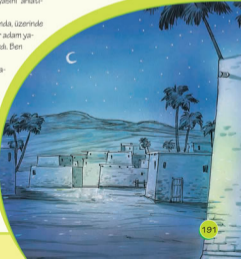
Bunları dinler dinlemez Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem),

- Şüphesiz ki bu, doğru ve hak bir rüya, dedi önce. Belli ki, anlatılanlar çok hoşuna gitmişti.

Derken, birden Cibrîl'in havası hissedilmeye başlandı mecliste. Belli ki, yeni bir haber geliyordu. Vahyin emareleri ortadan kalkıp da meclis sükûn bulunca, Hz. Abdullahı yanına çağırıp ardından da şunları söyledi.

- Kalk ve bunları Bilâl'e de öğret! Bunlarla insanlara o seslensin! Çünkü onun sesi, seninkinden daha gür.

Çok geçmeden Hz. Bilâl, ezanla insanları namaza davet ediyordu.





BİLİM DAMLALARI

Dilek Üstün ÖZALP

SÜRTÜNME KUVVETİ

Nazlı nazlı düşen kar tanelerini seyrederiyordu. Ne kadar özgür, ne kadar da beyaz görünüyorlardı. Sınıfın gürültülü ortamında bile taneceklerin yere yumuşak inişlerinin sesini duyuyordu adeta. Ah ah! Bir kar tanecığı olmak vardı.

- Selim Can, oğlum, diye seslendi öğretmen. Ama Selim Can beyaz dünyanın içinde kaybolmuştu adeta.

- Selim Can!!

Heyecanla irkildi birden.

- Efendim öğretmenim.

- Bir saattir sana sesleniyorum, dersi dinlemiyor musun?

- Özür dilerim öğretmenim, kar tanelerini seyretmeye dalmışım.

Fen dersindeydiler ve öğretmen sürtünme kuvvetinden söz ediyordu:

- Cisimlerin birbirlerine teması sonucu ortaya çıkan, hareketlerini durdurabilen veya yavaşlatan kuvvete sürtünme kuvveti denir. Havada ve suda da meydana gelen sürtünme kuvveti, kuşların, uçakların, denizaltıların hatta balıkların bile hızını yavaşlatır. Makinelerin parçalarının ısınıp aşınmasına sebep olur. İşte bu zararları azaltıp, araçların hızını arttırmak için özel tasarımlar yapılır.

- Öğretmenim, dedi Selim Can.

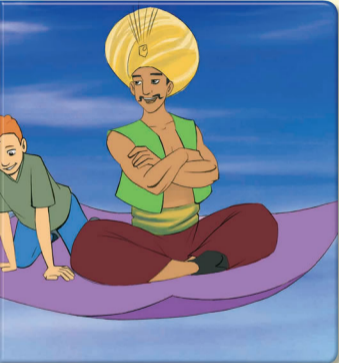
- Ben büyüyünce araba ve uçak modelleri çizmek istiyorum. Bunu yapabilmek için doğadaki canlıları yaratılışlarını inceliyorum. Günümüzde onların yapılarından faydalanılarak tasarımlar yapıldığını duymuştum.

Konu çocukların ilgisini epeyce çekmişti. Öğretmenlerini soru yağmuruna tuttular sınıfça. Öğretmenleri de bu ilgiyi araştırmaya kanalize edebilmek için onlara bir performans ödevi verdi:

- Sürtünme kuvvetinin hep zararlarından söz ettik çocuklar. Peki bu kadar zararlı bir şeyin yaratılış sebebi nedir acaba? Sizce hiç yararlı bir yanı yok mu? Bu akşam her birinizden güzel hayaller kurnanızı, sürtünmesiz bir dünya düşünmenizi istiyorum.

Sınıfta bir sessizlik rüzgan esti. Doğru ya, hiç faydalı değil miydi bu sürtünme kuvveti.





Şimdiden düşünce deryasında yüzmeye başlamışları bile.

Selim Can eve gidinceye kadar düşündü. Hiç susmak bilmeyen çocuğun sofrada açzırı bıçak açmıyordu. Ne yazık ki aklına hiçbir şey gelmiyordu. Düşünmekten sıkılan minik Can babasını, sallanan sandalyesine oturdu, televizyonu açtı. En sevdiği çizgi film vardı

televizyonda: Simbat ve uçan halısı. Simbat ipekten halısının üzerine bağdaş kurmuş, gökyüzünde süzülüyordu.

Keşke benim de Simbat gibi uçan bir halım olsa da, uçabilsem ded.

- Gerçekten istiyor musun bunu?

- Sen kimsin? Bu ses de nereden geliyor, dedi Selim Can.

- Ben Simbat. Arkadayım selim Can. Gerçekten de bu oydu. Gördüklerinin gerçek olup olmadığını anlayabilmek için gözlerini ovuşturdu. Hayır, bu hayal değildi. Uçan halin üzerinde oturan Simbattı.

- Hadi Selim Can! Kalk şu sandalyeden de gidelim. Akşam olmadan sana göstermek istediğim çok şey var.

Simbat ile Selim Can uçan halya oturdular. Daha önce uçağa çok binmişti ancak havanın serinliğini hiç bu kadar net hissetmemiştir yüzünde.

- İşte bu havanın sana karşı uyguladığı sürtünme kuvveti. Eğer bu kuvvet olmasaydı bu güzel duyguyu hissedemeyecektin.

Bu duygu için bile olması yeterliydi sürtünmenin. Daha sonra İsviçre'deki Alplere çıktılar. Bir kar tanesinin peşine takılıp yere yumuşak iniş yaptılar. Eğer sürtünme kuvveti olmasaydı bu kar tanecığı gibi yağmur damlaları da yere taş gibi sert olarak düşecek ve canlılara zarar verecekti. Allah ne kadar da merhametliydi.

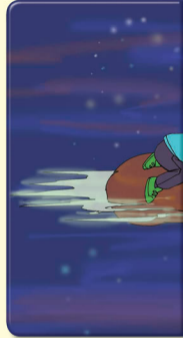
- Hadi serinle biraz daha yükseklere çıkalım, dedi Simbat. "Taaa atmosferin en üst katlarına. ...

Uçan hali rüzgârın da etkisiyle, denizdeki küçük bir salı gibi, bir o yana bir bu yana savruluyordu. Selim Can renkten renge giriyordu. Üstelik burası çok da soğuktu.

- Selim Can, siki tutun! Karşından bir gök taşı geliyor. Üstelik alev alev de yanıyor.

Yanlarından geçen yanan top ikisini de korkutmuştu. Neredeyse halin saçakları tutuşacaktı sıcaklığın etkisiyle.

- Göktaşları atmosfere girdikleri anda atmosferin uyguladığı sürtünme kuvveti ile karşılaşıyorlar. Bu kuvvet onların önce ısınmasına sonra da yanmasına sebep olur. Tıpkı araba lastiklerinin otobanda sürtünme



sonucu ısınıp yanması gibi bir şey. İnsanlar gök taşlarının bu şekilde yanmasına yıldız kayması diyorlar. Ya olmasaydı bu olay ne olurdu sence Selim Can?

Selim Can Simbat'ın neyi anlatmaya çalıştığını çok iyi anlamıştı. Acaba Simbat'i fen öğretmeni mi göndermişti? Sürtünme kuvvetini araştırması gerektiğini nereden biliyordu? Artık yeryüzüne inme vakti gelmiş



olmalıydı. Halı yavaş yavaş Selim Can'ların evine doğru iniyordu. İnerken paraşütle iniş yapan bir grup insan gördü. Eğer hava direnci olmasaydı yere çakılırlardı dedi minik harflerle.

Sonra babasını gördü evin bahçesinde. Yeni aldığı arabasının yağmırı değiştiriyordu, parçalarını sürtünerek yıpranmasını diye. Sonra açık pencereden içeriye süzülüler usulca. Babasının

sallanan sandalyesine oturdu tekrar yavaşça. Tam o sırada kapıdan içeriye kardeşi Metin Can girdi. Selim Can heyecanla ayağa kalktı ve onu Simbat ile tanıştırmak istedi. Simbat ise çoktan gitmişti.

Selim Can bu olayın sırrını bir türlü çözemişti o gün bu gündür. Minik bir şekerleme mi yapmıştı da bir rüya görmüştü, yoksa Simbat gerçekten de gelmiş miydi?

Bilmece Bilirimece

Fark Bulmaca

Aşağıdaki resimler arasında yedi fark var. Bulabilmeye hazır mısınız?



Farklı Sözcük

Altta gördüğünüz her sözcük grubunda bir sözcük diğerlerinden farklıdır. Farklı olan sözcükle bulup işaretleyin mi?

a Kible
Hendek
Uhud
Bedir

b Doğruluk
Aldatma
Yardımlaşma
Cömertlik

c Kible
Rukû
İftar
Secde

d Receb
Kurban
Ramazan
Şaban

Var-Yok

İpuçlarından yararlanarak, her sahnedeki harfi bulun ve boşluklara yazın. Yukarıdan aşağıya doğru okuyunca Peygamber (E'lendimi)'nin yakın dostlarından olan bir ismi bulacaksınız.

İE

İlk harfi MEDİNEde var MİNAda yok

İkinci harfi KABEda var KAREde yok

Üçüncü harfi BULUTta var BİLETta yok

Dördüncü harfi SABİRde var ASİRde yok

Beşinci harfi EMİNde var ANİNde yok

Altıncı harfi AKİLde var FİKİRde de var

Yedinci harfi ESİRde var ESERde yok

Son harfi İZMİRde var BURSA'da da var



Kardan Adam

Sevgili kardan adam,
Soğukta dormaz mısın?
Sıcacık benim odam,
Sen de buyuramaz mısın?
Havaıtan bir bumun var,
Kömürdendir gözlerin,
Yağarken üstüne kar,
Camdan seni izlerim.
Evide kardan hanımın,
Yolunu gözlemez mi?
Zavallı yavrulannı,
Seni hiç özlemez mi?
Güneş çıktı işte bak!
Gidiyorsun evine...
Atkını, şapkanı tak,
Kar yağınca gel yine..

Mustafa TOPÇU



ÜÇ FİLTRE

Çizen: İbrahim ERGÜDEN









Kaybolan Çocuk

Orhan BİLİR

Bir kadının eşi ölmüştü. Kadın, eşinin ölümü üzerine köyde yalnız kaldığına düşünerek kendi akrabalarının bulunduğu köye gitmeye karar verdi. Eşinden kalan mallarını yüz akçeye sattı. Parasını da yanına alarak yola çıktı. Kadın ve iki çocuk akrabalarının yanına gitmek üzere yola düştüler.

Gidecekleri köy uzak bir yerde idi. Yolda yemek üzere yanlarına ekmek ve biraz erzak aldılar. Köyden iyice uzaklaştılar. Yol üzerinde açlıktan kıvranan bir aile gördüler. Yanlarına aldıkları üç ekmeği o aileye verdiler. Yollarına devam ettiler.

Bir ormanın kenarından geçerken hiç beklenmedik bir olay oldu. Ormanın derinliklerinden çıkan bir kurt onlara saldırdı. Kurt ile mücadele edecek güçleri yoktu. Kurt, içlerinden büyük çocuğu kovalayıp götürdü. Ne kadar uğraştırlarsa da çocuğu kurtaramadılar. Çocuk bir süre sonra gözden kayboldu. Kadın çaresizlik içinde Allah'a yalvarı. Allahım oğlumu kurtarmaya benim gücüm yetmedi. Fakat istersen onu bize bağışlarsın diyerek içtenlikle dua etti.

Küçük çocuk ile annesi ağlayarak yollarına devam ettiler. Deniz kıyısına vardılar. Karşıya geçmek üzere bir gemiye bindiler. Denize açıldılar.

Denizde büyük bir fırtına koptu. Gemi dalgalara kapıldı. Çok geçmeden gemi derin sulara battı. Annesi ve küçük çocuğu da sulara gömüldüler. Kadının elindeki akçeler de suda kaybolup gitti. Annenin olduğu yerde büyük bir tahta parçası vardı. Anne bu tahta parçasına tutunarak su üzerinde kalabildi. Rüzgarın da etkisiyle kıyıya yaklaşıp kurtuldu.

Kadın, uzun bir süre deniz kıyısında ağlayıp durdu. Fakat küçük oğlundan hiçbir haber alamadı. Kadını çaresiz bir şekilde kasabaya doğru ilerledi. Bir ekme almak için finn aradı. Kasabayı gezerken bir de ne görsün! Bir adam küçük oğlunun elinden tutmuş götürüyordu. Kadın feryat ederek oğluna doğru koştu. Ona büyük bir özlemle sarıldı. Onu başına bastı. Oğlan da annesini görünce çok sevindi. Ona sarılmak istedi. Fakat adam kadını azarladı. Çocuktan uzak durmasını istedi. Kadın ne dediyse de kâr etmedi. Adam kadına çocuğu teslim etmedi. Maksud, küçüçük çocuğu ev işlerinde çalıştırmaktı. Kadın, çocuğun yanından bir saniye olsun ayrılmadı. Sonunda hakimın huzuruna çıktılar.

Hakim:

- Ey kadın sen çocuğunu nerede kaybetsin, diye sordu.



Kadın:

- Denizde gemi ile yolculuk yapıyorduk. Bir fırtına koptu. Gemi sulara gömüldü. O esnada çocuğumu kaybettim. Ben bir tahta parçasına tutunarak kıyıya çıktım. Bu kasabaya geldim. Ekmek almak için fırın arıyordum. Bir de ne göreyim? Meşer oğlum da kasabada imiş. Fakat bu adam oğlum bana teslim etmek istemiyor, dedi.

Hakim bu sefer de adama sordu.

- Sen bu çocuğu nerede buldun?

Adam:

- Ben bir denizciyim. Büyük denizlere açılırım. Bir gün yine denize açılmıştım. Uzaklarda büyük bir geminin sulara gömüldüğünü fark ettim. Hemen koşarak olay yerine gittim. İşte bu gördüğünüz çocuğu denizde boğulmaktan kurtardım, dedi.

Hakim, anneyi haklı buldu ve çocuğu anneye teslim etti. Ana oğul mutlu bir şekilde mahkeme salonundan ayrıldılar. Yeni bir hayata başlamak üzere yola koyuldular.

Kadın birgün ekmeğ almak için fırına gitti. Bir de ne görsün? Büyük oğlu o dükkanda işçi olarak çalışmaktadır. Kadın oğlunu görünce gözlerine inanamadı. Sonra da oğluna sarılıp onu öptü. Dükkan sahibi bu olaydan hiçbir şey anlamadı. Kadını yalancılıkla suçlamaya başladı. Bu çocuğu uzak bir diyardan getirdiğini ve onu kimselere vermeyeceğini söyledi. Kadın tekrar mahkemeye çıktı.

Hakim, kadına sordu.

- Sen bu çocuğu nerede kaybettin?

Kadın:

- Eğim vefat edince akrabaların yanına yerleşmek üzere köyden ayrıldım. Orman kenarından geçerken bir kurt bize saldırdı. Kurda karşı koyamadım. Kurt, büyük oğlum kovalayıp götürdü. Ondan bir daha haber alamadım, diye cevap verdi.



Hakim bu sefer de adama sordu:

- Sen bu çocuğu nerde buldun?

Adam:

- Ben avcıyım. Arasına ava çıkarım. Bir gün avlamak üzere ormana gitmiştim. Bir çocuk acı acı feryat ediyordu. Sesin geldiği tarafa doğru koştum. Bir de ne göreyim! Yaralı bir çocuk kurtlardan korunmak için ağaca çıkmış, etraftan yardım istiyordu. Köpeklerim hemen kunda saldırdılar. Çocuğu kundun elinden kurtarıldılar. Sonra da çocuğu alıp evime getirdim, dedim.

Hakim yine anneyi haklı buldu. Çocuğu annesine teslim etti. İki kardeş ile anneleri birbirlerine hasretle sandılar. Elele vererek evlerinin yolunu tuttular.

Aile, zamanla acılarını unuttu. Çocuklar büyüyüp delikanlı oldular. Mutlu bir aile hayatı

sündürüyorlardı. Bir gün kadın, büyük oğlunu balık almak üzere pazara gönderdi. Küçük oğlunu da ekmek almak için fırına gönderdi. Çocuklar ekmek ile balığı alıp eve döndüler.

Anneleri balığı pişirmek için karnını yardığ zaman bir de ne görsün! Balığın karnında yüz akçe para vardı. İkinci balıktan ise çok kıymetli bir cevher çıktı. Annesi bu cevheri 30 bin akçeye sattı. Böylece ewelki halinden çok daha da zengin oldular. Cenabı Hakk'a bol bol şükrettiler. O gece kadın güzel bir rüya gördü. Rüyasında kadına denildi ki,

- Ey kadın, sana verilen bu nimet avından ayrıldığı zaman sadaka olarak verdiğin üç ekmeğin içindir. Dünyada bu kadar ihsan olundu. Bundan sonra büyük ve hayırlısı ise Hz. Allah indinde zayı olmatıp ihsan ve ikram olunacaktır.

Kadın uykudan uyandığ zaman Cenab-ı Hakk'a şükür secdesinde bulundu.



KUR'AN VE BİLİM



Uydumuz Ay

Mü'min BİLGİN

Bulutsuz bir yaz akşamında Dünyamızın uydusunu seyrettiniz mi? Ay sanki evimizin duvarına asılı güzel bir tablo gibi dünyamızı süsler. Onu gökyüzünde farklı evrelerde görürüz.

Güneş sisteminde 9 gezegen ve gezegenlerin etrafında uydulan bulunur. Bu gezegenlerden her biri, Güneşin etrafında, kendi yörüngelerinde, belli bir düzen içinde hareket ederler.

Dünyamızın uydusu da Ay'dır. Kütleli dünyanın 1/8 i kadar olan, atmosferi olmayan Ay, dünyaya yaklaşık 384.000 km. uzakta bulunur. Dünya, Ay ile birlikte, güneşin etrafında döner.

Kur'an-ı Kerim'de yüce Allah: "Ay'a da bir takım evrelerle ölçü biçtik. Nitekim o eski ve eğri hurma dalı gibi döner." diye buyuruyor. (36Yasin Suresi 39)

Kuran, Ay'a ve Ay'ın hareketlerine birçok ayetinde dikkat çekmiştir. Ay'ın varlığı

bizler için önemlidir. Ay, bir uyduya göre oldukça büyük hacmi ve ayarlanmış uzaklığıyla Dünya'mızın dönme merkezini sabitleştirmiştir. Bu da gezegenimizin yaşam için elverişli iklim koşullarını milyarlarca yıldır korumasını sağlamaktadır.

Bazı bilim adamları, Ay'ın çekim gücü sayesinde Dünya'nın merkez çekimindeki sıvı konumunu koruduğunu söylemektedirler. Bu da gezegenimizin manyetik alanını güvence altına almaktadır. Eğer bu manyetik alan olmasaydı kozmik radyasyonlar Dünya'ya doğrudan ulaşacaklardı. Bu da yeryüzünde yaşamı yok edecekti. Yine Ay olmasaydı Dünya'nın kendi çevresinde 10 saat içinde döneceği tahmin edilmektedir. Bu ise gece ve gündüzün tamamen değişmesi, yeryüzündeki hayatın, ciddi bir darbe yemesi demektir.

Zamanın Durduğu Anlar

Zekeriye ULAŞLI

Erkan iki saattir ara vermeden ders çalışıyordu. Kararıydı. Bu sefer sınıfın en yüksek notunu alacaktı. Oturduğu sandalyeden başını kaldırıncaya beyninin uyuştüğünü hissetti. Başını üzerine büyük bir yük binmiş gibi ağırlaşıyordu. Eliyle alnını ovdu. Boyununun arka taraflarına masaj yaptı. Rahatlayamayınca balkona doğru yürüdü. Giderken girişteki saate baktı. Akrep 11'in üzerindeydi. "Zaman ne kadar da hızlı geçmiş," diye mırıldandı. Söylediklerine göre anne ve babasının şu saatlerde dönmeleri gerekiyordu. "Herhalde işlerini bitiremediler," diyerek fazla umursamadı.

Balkon kapısı hafif aralık bırakılmıştı ama Erkan bunu fark edecek durumda değildi. Hızlıca kapıyı itince üzerine gelen suyla birlikte ürkerek geri adım attı. Korkmuştu. Dikkatlice bakınca kapı koluna geçiren bir lastiğin balkon duvarına monte edilmiş bir su tabancasının tetiğine bağlanmış olduğunu gördü. Kardeşinin, bu kadana da pes dedirtecek yaramazlığı karşısında tebessüm etti.

Dışında boğucu bir hava vardı. Şehirde büyük bir sessizlik hükümdar. Çok geç sayılmazdı ama caddeden ne bir araba ne de bir insangoçuyordu. Gökyüzünün gece sultanı Ay da bir tuhaftı bu

gün. Her zamanki tatlı gülümsemesinden eser yoktu.

Erkan, canlılık emaresi görmek için sağına soluna bakırken çöp kağıtçıran iki çelimsiz köpek gördü. Biraz olsun rahatlamıştı ki onlar da bir şeylerden ürkümüş gibi koşarak uzaklaştılar. Erkan, "Bir çarplık var olmaya var ama benden mi kaynaklanıyor bilmiyorum?" diye mırıldanarak içeri gindi. Rahatlamak için çıktığı balkonda daha da bunalmıştı.

Evin içinde bir iki tur attı. Mutfağa girip soğuk bir su içti. Ne yaptıysa sıkıntısı gitmedi. Ya-taşa uzanırsam rahatladım düşüncesiyle odasına geçti. Muhabbet kuşu kafesini parçalancasına çırpıyor, dışarı çıkmaya çalışıyordu. Onu daha önce hiç bu halde görmemişti. Dışarıdaki bunaltıcı hava, sessiz şehir, muhabbet kuşunun anlamsız çırpışları. Aklına öğretmenin söylediği geldi: "Hayvanların iğitme sistemleri insanlarınkinden çok daha hassas olduğundan deprem öncesi yer altındaki sesleri duyar ve huysuzlanırlar.





Yoksa..." diye düşünürken büyük bir gürültüyle ev sallandı. Deprem oluyordu, Erkan yerinden fırladı.

Bir süre sonra kendine geldi. Elini çatılcasına ağnyanı başına götürmek istedi. Oynatamadı. Tekrar denedi. Yine olmadı. Gözlerini açmaya çalıştı. Her taraf kapkaranlıktı. Kimıldamayı denedi. Acıyla yüzünü buruşturdu. "Neredeyim ben?" diye mırıldandı. Sorusuna bir cevap bulamadı. Beynini biraz zorlayınca çalan zili ve kapıya doğru koştuğunu hatırladı. Öndan sonrası... Gürültü. Evet, evet büyük bir gürültü duymuştu.

- Ö ses. Yarı şu an... Hayır, hayır olamaz. Biri depremler olmadığını, taç duvarlar altında kaldığını söyleyin!

- Ama kaldın. Şu an yeraltında mahsur durundasın.

- Sen de kim oluyorsun? Alah'im yoksa ben delirdim mi?

İçindeki bir ses depremler olduğunu söylerken, başka bir ses aksini söylüyordu.

Babasını her zaman söylediği "Korkunun ecele faydası yoktur." sözünü hatırladı.

Bulmacanın parçaları gibi ağnlarını, sıızlarını, karanlığı, gürültüyü, bir araya getirince olayı daha net gördü. Kabullemeliydi. Bir deprem olmuş ve gökük altında kalmıştı. Şimdi, sakin kafaıyla önce sağ kalmaların, ardından kurtulmanın planını yapmalıydı. Son şıkkı düşünmedi. Düşünmek istemedi. Eğer Allah ona hayat vermişse mutlaka buradan kurtulacaktı. Vermemişse değil gökük altında, evde de olsa sonuç değişmezdi. Ümitli olmalıydı. Annesi hep demez miydi "Siz üzerinize düşeni yapıp çalışın. Gerisi Allah'ın bileceği iştir." Ö da üzerine düşeni yapıp hayatta kalma mücadelesi vermeli, gerisini yüce Allah'ın takdirine bırakmalıydı.

Başını hafif sağa çevirdi. Yöntünün arasından süzülüp gelen ince ip gibi bir ışık huzmesi gördü. Bu köçücük hayat belirtisi ona kocaman bir umut oldu. Demek ki bulunduğu yer havasız değildi. Bu da bir süre problem olmadığını gösteriyordu. Annesini babasını düşündü. Belki de çöktan başlangıçlardı kurtarma çalışmalanna diye geçirdi içinden. Kardeşı geldi aklına. Yaptığı muzipliği hatırladı. Yine tebessüm etti. "Ah keşke

yanımında olsan da yaramazlık yaparsın," diye mırıldandı. Kendi kendine söz verdi. Eğer buradan sağ kurtulursa bir daha ona hiç kızmayacaktı.

Ne kadar zamandır buradaydı acaba? Beton duvarların arasından ışık geldiğine göre gündüz olmalıydı. Evet, evet. Acıkmaya da yeni başladığına göre gündüzdü ve gün geçmemiştii üzerinden. Açlığa, susuzluğa dayanabilme süresini ölçebilmek için zamanı bilmeye çok ihtiyacı vardı. O yüzden ne yapmalı ne etmeli, günlerin hesabını yapmalıydı. Bu anlar zamanın en kıymetli olduğu anlardı.

Eğer depreme odasında yakalanmışsa öğretmeninin etkinlik amacıyla hazırladığı deprem çantası da yakınlarda bir yerde olmalıydı. Çantaya bir ulaşabilse hayatta kalma şans artacaktı. Şu an, iyi bir not almak için hazırladığı çantaya ulaşmak için neler vermezdi. "Ah öğretmenim" diye mırıldandı. "Hatırlıyorum da sürekli şehrimiz deprem kuşağında çocuklar. Bu konuyu iyi dinleyin, diydünüz. Dedğiniz oldu. Bakın şimdi buradayım işte. Kalın duvarlar altında. Belki de verdiğiniz o altın değerinde bilgiler kurtaracak beni buradan. Bir çıksam ilk size geleceğim."

Başı hâlâ zorklamaya devam ediyordu. Bir ağız kesiciye ne kadar ihtiyacı vardı şu an. Vücudunu doğrultmaya çalıştı. Her harekette ağırlar sıızlar artıyordu lakin başka çaresi yoktu. Vücudunu ısıtmak ve sağlıklı kalmak için kanın hareket etmesi gerekiyordu. Büyük bir güçle vücudunu oturur pozisyona getirdi. İlk işi nasil bir yerde bulunduğunu anlamak için elyle etrafı kontrol etmek oldu. Hiçbir yere dokunamadı. Demek ki, bulunduğu yer çok dar bir yer değildi. Bu da hareket edebilme açısından iyi bir haber sayılırdı...

"Üçüncü gün" diye mırıldandı. "Üç gün geçti hâlâ ses seda yok. Şu deprem çantasına bir ulaşabilsem belki içindeki düdüğü çalarak sesimi duyurabilirim." Açlıktan içi kazınırken, susuzluktan dudakları kurumuştı. Beğenemeyip de yüzünü buruşturduğu yemeklerini düşündü. Küçük bir tabak. Çok değil, mini minnacık bir tabakta o yemekten olsa... Gözlerinden tane tane yağlar süzülürken "Sabret," dedi. "Allah'tan ümit kesilmez. Ne zamandır eline geçirdiği demir parçası ile işine yarayacak herhangi bir şey bulma ümidiyle sağını solunu eşeliyordu. Karanlık o kadar yoğundu ki, çoğu zaman eşelediği yerleri tekrar tekrar eşeliyordu.



Bir ses duyar gibi oldu. Dikkat kesildi. Evet, evet gürültü sesi geliyordu yukardan. Üç gün sonra nihayet. "Ya ümidi kesmiş, iş makineleri ile enkazı kaldırıyorlarsa," diye geçirdi içinden. "Yok, yok," dedi "Olamaz. Üç günde arama çalışmalarını bırakıp enkaz kaldırmazlar." Sesler gittikçe artıyor, bulunduğu yere doğru yaklaşıyordu. Bir iki "İmdat! Kurtanrı" diye bağırdı. Ama iş makinelerinin sesinden kendisini duyamayacaklarını anladığından vazgeçti. O sevinçle çalışmasına tekrar devam etti. Aradan çok fazla zaman geçmemiştir ki ulaştığı deprem çantası ile ikinci kez sevindi. Üç günün sonunda ilk kez yüzü gülmüş, ümitleri artmıştı. Deprem çantasına açar açmaz su şişesine uzandı eli. Kendi kendini "Dur ne yapıyorsun, Bundan sonrası da var. Dikkatli kullanmalısın," diye ikaz etmese bir anda bütün şişeyi bitirecekti. Kuru üzüm, fındıklar hiç bu kadar güzel gelmemiştir. Su için bir şeyler atıştırdıktan sonra hemen düdüğe sarıldı. Bütün gücüyle üfledi üfledi. Sesi duyup kurtarma çalışmalarına hız vereceklerini düşünüyordu. Fakat düdüğün olumsuz yönde etki yapmış gibi homurtular artacağına azalmaya başladı. İçi ürperdi...

Beşinci gün olmuştu. İş makinelerinin sesi tamamen gitmiş, suyu tükenmişti. Yiyecekleri de bitmek üzereydi. Her şeye rağmen ümidini yitirmemeliydi. Allah'tan ümit kesilmezdi. Elindeki düdüğü ara ara üflemeye devam ederken sıcak yemeklerin örneğine konulduğunu, hayal ediyordu. Şelalelerde dolaşıyor, yumuşak döşeklerde uzanıp ağırsız sızsız uyantıyordu. Bir ara insan sesi duyar gibi oldu. Sonra iş makineleri sesi. Sesler birbirine karıştı...

Gözlerini hafif aralayınca bulanık bir şekilde sağa sola koşuşturan insanlar gördü. Bin bir zorlukla "Neredeyim ben?" dedi. Yine sesler duydu:

- Kendine geliyor, kendine geliyor!
- Az sonra tamamen gözlerini açtı. Beyaz giyimli insanları görünce hastanede olduğunu anladı. Derin bir nefes aldı:
- Kurtuldum mu, dedi.
- Tebessüm dolu bir yüz:
- Evet, dedi. Kurtuldun.
- Kendini uykunun derin kollarına tekrar bıraktı. Fakat bu seferki uyku huzur doluydu.



PEYGAMBER KISSALARI

Bilal YORULMAZ

HAZRETİ DAVUT (Aleyhisselam)

Yüce Rabbimiz Hazreti Musa'dan sonra Hazreti Yuşa'yı peygamber olarak görevlendirdi. Hz. Yuşa da İsrailoğullarını çölden çıkarıp Eriha şehri kuşattı. Zorlu bir kuşatmadan sonra İsrailoğulları burayı ele geçirdiler ve yerleştiler. Fakat her zamanki gibi dinlerinden dönmeye, peygamberin sözünü dinlememeye başladılar. Bunun üzerine Allah zalim bir kavim olan Amalikalılar onları bapna sardı. Amalikalıların dev gibi olan kralı Calut, İsrailoğullarına rahat vermiyordu. Aralarında çıkan bir savaşta İsrailoğulları ağır bir yenilgi almıştı. Calut hem onları darmadağın etmiş hem de kutsal sandıkları Tâbut'u ele geçirmişti.

İsrailoğulları bu duruma çok üzülüyor ve bir çare arıyorlardı. Peygamberlerine gittiler ve şöyle dediler:

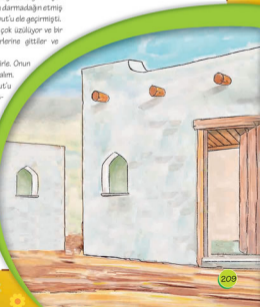
– Bize bir hükümdar belirle. Onun emrine girelim. Onunla savaşalım.

Peygamberleri de Talut'u hükümdar ilan etti. Fakat İsrailoğulları yine sözlerinden vazgeçtiler. Talut'u kendilerinden fakir olduğu için kabullenmek istemediler. "Bunun bize üstünlüğü yok. Niye onu kral yapalım? demeye başladılar. Fakat Allah bir mucize ile kutsal Tâbut'u Talut'un evinin önüne getirince ona saygı duymaya başladılar.

Tâbut'un geri gelmesinden cesaret alan İsrailoğulları Amalikalılarla savaşmak istediler. Allah'ın izniyle Talut ordusunu topladı ve yola çıktı. Günlere çöle yürüdükten sonra bir dağın eteğine geldiler. Talut ordusuna:

– Bu dağın arkasında bir nehir var. Allah sizi orada imtihan edecek. O sudan bir avuçtan fazla içmeyeceksiniz. Yoksa savaşacak güç bulamazsınız.

İsrailoğulları nehri görünce Talut'un sözlerini hemencecik unuttular. Hemen sudan içmeye başladılar. Suyu içenler nehrin kıranına yüzmeye başladılar. Suyu içmeyen de Talut'la beraber nehri geçen çok az kişi vardı. Calut'un koca ordusu ise tam karşılandıydı. Kendilerinden kat kat üstün olan bu orduyu görünce müminler şöyle dua ettiler:



- Ya Rabbi, bize sabır ver. Ayaklarımızı sabit kıl. Bu kafir kavme karşı bize yardım et.

Savaşın kızıştığı bir anda Calut atını saha kaldırdı ve şöyle bağırdı:

- Ey İsrailoğulları benimle teke tek dövüşmeye cesaret eden var mı?

Calut dev gibi bir insandı. Herkes ondan korkup çekinirdi. Onunla savaşmak ölüme gitmek demektir. O yüzden kimse sesini çıkarmıyordu. Fakat kalabalığın arasında zayıf bir genç çıktı ve Calut'a meydan okudu. Bu cesur genç Hazreti Davut'tan başkası değildi.

Calut, Hazreti Davut'a baktı. Onu küçümsedi. Onu kolayca öldüreceğini düşünerek

atını ileri sürdü. Hazreti Davut da sakin bir şekilde yerden bir taş aldı. Sapanına yerleştirdi. Allah'a dua ederek Calut'a fırlattı. Taşın değmesiyle Calut yere yuvarlandı. Kimse Calut'un öldüğüne inanmıyordu. Şaşırmışlardı. Kalkıp dövüreceğini sanıyorlardı. Fakat zalim Calut çoktan cezasını bulmuştu. Genç Davut ise herkesin saygısını kazanmıştı.

Calut'tan sonra Hazreti Davut hükümdar oldu. Allah Hazreti Davut'a hem peygamberlik hem de hükümdarlık verdi. Dört büyük kutsal kitaptan biri olan Zebur'u da Hazreti Davut'a verdi. Hazreti Davut o güzel sesiyle Zebur okuduğunda bütün insanlar, kuşlar, ağaçlar onu zevkle dinlerdi. Hazreti Davut ibadetine de çok düşkündü. İki günde bir mutlaka oruç tutardı. Her zaman Rabbinin anardı. Hazreti Davut vefat edince yerine oğlu Hazreti Süleyman İsrailoğullarının peygamberi ve hükümdarı oldu.





DERVİŞ İLE TILKI

Hüseyin AÇIKYÖRÜK

Yolcunun biri ormanda giderken ayakları olmayan bir tilki gördü.

- Bu hayvancık ne yapar; ne yer, nasıl yaşar deyip şaşırıp kaldı. Yolcu şaşırıp dursun az sonra bir aslan çıkageldi. Ağzındaki avı tilkinin yanına bırakıp gözden kayboldu. Tilki sürünerek avın yanına gitti ve kamını doyurdu.

Bu sırlı olaya şahit olan yolcu,

- Bir tilkinin nızını ayağına getiren Allah benim de nızımı elbet gönderir dedi. O halde yorulmaya ne gerek var. Ben de tilki gibi bir köpeye çekilip kısmetimi beklemeliyim.

Bekledi beklemesine ama ne bir gelen oldu ne de giden. Günler geçti hızla. Adam beklediği köpeğe zayıfladı kaldı. Sonunda

açlığı dayanılmaz bir hal aldı. Bir gün aç ve yorgun uykuya dalan yolcu bir rüya gördü. Bir ses geliyordu.

- Ey tembel adam! Ne diye kendini ayaksız bir tilki yerine koyarsın? Baksana elin de var ayağın da... Sen bir aslan ol da ayaksız tilkilere derman olmaya çalış. Ey tembel adam başkasından uzanacak bir el beklemek yerine haydi kalk da başkalanna el uzat. Şunu da asla unutma başkasına yardım edenin yardımcısı Allah'tır.

Yolcu henüz uykudayken hatasını anlamıştı. Kalkar kalkmaz derlenip toplandı. Bulunduğu yerden ayrıldı. Artık nızını kazanmaya çalışacaktı. Tabii ihtiyaç sahiplerini de unutmuyacaktı.

Namazın Geçiyor

Mestafa TURAN

İslam büyüklerinden Bayezid, bir gece uykuya dalıp sabah namazına kalkamamıştı. Uyandığında günün ağırdığını görmüştü. O kadar çok üzülüyordu ki ne yapacağını bilememişti. Ağlamaya, feryat etmeye başlamıştı. "Allah'im ne büyük gaflet ettim, affet beni!" diye sızlanıyordu. Peygamber Efendimiz'in "Kimin bir tek namazı da olsa geçip gitse, sanki onun bütün mali ve çocuk çocuğu elinden alınmış gibidir." hadisi aklına geldikçe üzüntüsü daha da artıyordu.

Güneş doğduktan bir süre sonra namazın hemen kaza etmişti. Sonra başını secdeye koyup af dilemeye devam ederken bir ses işitti.

- Ey Bayezid, bu günahın affedildi. Bu pişmanlık ve ağlamana da, ayrıca yetmiş bin nafle namaz sevabı ihсан olundu.

Bu duyduklarıyla Bayezid'in yüreğine su serpilmişti. Aradan birkaç ay geçtikten sonra bir sabah namazı vakti ona yine uyku bastı. Ancak bu sefer sabah namazının vaktinin bitmesine az bir zaman kala birisi onu

uyandırmıştı. Yanına gelip onu uyandıran şeytandı. Bayezid'e,

- Kalk! Namazın geçmek üzere, dedi. Bayezid şeytânı hemen tanıdı. Ona:

- Ey lanetli! Sen hiç böyle yapmazdın. Herkesin namazının geçmesini, kazaya kalmasını isterdin. Şimdi nasıl oldu da beni uyandırdın, dedi.

Bunun üzerine şeytan şu cevabı verdi.

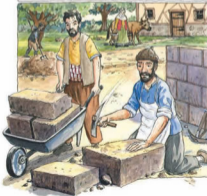
- Bir kaç ay önce sabah namazını kaçırdığında, pişmanlığın ve üzüntünün sebebiyle o kadar çok ağlayıp inledin ki namazını kaçırmaman günahı affedilmekle kalmadı, üstüne bir de yetmiş bin nafle namaz sevabı aldın. Bugün, onu düşünerek seni uyandırdım ki, sadece vakit namazının sevabına kavuşasın.

Osmanlı Devleti döneminde her paşa ve padişah için, memleketinde bir hayır yapıp, şehre öyle gitme, en büyük ideal idi. Bu sebeple fethedilen yerlerde her biri bir cami, bir külliye veya şifahane yapıp gitti. Ecdadımız kendi devirlerinin kültürünün gerektirdiği müesseseleri kurdular. İnsan nerede neyi tahsil ederse etsin, Rabb'iyle her zaman irtibatlı olsun, diye camisiz yer bırakmadılar. Zira camisizlik, cemaatsizlik, Allah'tan uzaklaşma demektir. Bu sebeple ecdadımız yapılan her müessesenin yanına bir de cami yaptırdı. İşte bu düşünce Kanuni'ye Süleymaniye Camii'ni yaptırdı. Kanuni, yaptıracığı eserin yalnız kendi defterine kaydolmasını arzu ediyor ve Rabb'ine böyle bir armağan takdim etmek istiyordu. Onun için ustalara sıkı sıkı tenbihle bulunuyordu.

Sekin ola kimseden yardım kabul etmeyesiniz ha...



Caminin duvarı her gün biraz daha yükseledursun, karşından bir nine bu camiyi mahzun mahzun seyredir.



Ey Allah'ım Kanuni'ye servet, mal-mülk verdin. Senin uğruna cami yaptırıyor. Bu fakir kulun ne yapısın da senin rızanı kazansın? Hem benim elimden böyle işler de gelmez. Ben olsa olsa ustalara bir tas yoğurt ikram edebilirim.



Ve nine ustalara bir tas yoğurt götürür.

Buyurun ustalar biraz yoğurt yiyin serinlersiniz. Bu güzel eserde, bir tas yoğurtla da olsa, benim de katkım olsun.

Doğrusu bu yoğurdu kabul etmezseniz çok üzülürüm.



Sağolan teyzeciğim çok nazıksınız, ama biz almayalım. Bu konuda sultanımızın izni de yok zaten.

Pekâlâ teyzeciğim haydi ver bakalım sen üzülme.

Büyük hükümdar o gece yaptığı işin terazide tartıldığını görür.



Yoğurt, terazide, camiden daha ağır gelmiştir.



Sabahleyin Kanuni aceleyle ustaların yanına gelir.

Hayırdır inşallah ne oldu acaba. Yoksa, yoksa ustalar birinden yardım mı aldılar?

Ne yaptınız ustaların birinden bir şey mi aldınız? Bu gece rüyamda, bir tas yoğurdun Süleymaniye'den ağır başlığını gördüm.

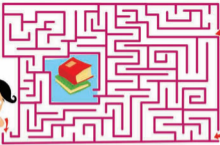
Efendim yaşlı bir nine geldi, çok ısrar edince dayanamadık ve bir tas yoğurdunu aldık.



İşte Süleymaniye'den daha ağır basan, yaşlı bir kadının o bir tas yoğurdudur.

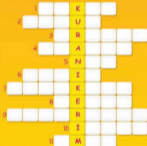
Labirent

Ali, Esmâ ve İbrahim kitaplarına ulaşmak istiyorlar. İçerilerinden birini seçip, seçtiğini kütüphaneye ulaştırma yolunu bulabilir misiniz?



Mini Bulmaca

Karelerde yazılı olan arşivler harflerden yapılmış mini bulmacaya çözümleri nedir?



SORULAR

- 1- Namazda bir kıyım, bir ruku ve iki secdeden oluşan bölün.
- 2- Oruç ibadetinde hazırlık için insan vaktinden önce yenilen yemeklerdir.
- 3- Hacıların Karbon Bayramı'nın arife günü toplandıkları Mekke'nin doğusundaki tepedir.
- 4- Birine geçici olarak bırakılan ve teslim alınan küçük konumun gerektiren şey.
- 5- Bir peygamber adı.
- 6- Üzücü durumlar karşısında ses çıkarmadan onlara gıpta beklemek.
- 7- Herhangi bir işte elinden geleni yapip daha sonrasını Allah'a bırakma.
- 8- Zenginlerin sahip olduğu mal ve paranın kırkta birinin dağıtılmasını öğütür. Zenginlerin zenginliğinden biri.
- 9- Para ve malını asırmadan vermek, eli açık olma.
- 10- Sevdiğinlik. Genellikle yere para, zaman, emek harcaması.
- 11- Hac mevsihi dışında Kâbe'yi ve kutsal yerleri ziyaret.

Bir Hadis

Aşağıdaki harflerde Peygamber Ehlilimzin(SAV) güzel bir sözü gizli. Bulmak için "BAĞLA"dan girip, birer kare ilerleyip "BİR"e ulaşın. Yukarıya, aşağıya, sağa ve sola hareket edebilirsiniz, çapraz gidemezsiniz. Kelimelerin ilk harfleri yuvarlak içine alınmıştır.

Başla



Bir

Sözcük Bul

Aşağıdaki şekilde, Kâbe'deki bir taşın adı gizli. Bulmak için herhangi bir harften başlayıp, çizilen kırmızı edene doğru yönde ilerlemeniz gerekecek. Köşeyi gizli.



ESMA-ÜL HÜSNA

Akil MERT

HÂKİM

Allah, hikmet ve hüküm sahibidir. Hikmetle iş görmek ancak Allah'a aittir. İşlerinde ve icraatlarında mükemmel bir nizam ve uyum vardır. O'nun işlerinde herhangi bir eksiklik ve kusur yoktur. İcraatlarında derin bir ilim, büyük bir düzen ve uyum vardır.

Mesela O, insanı en güzel şekilde yaratmıştır. Bedenimize bir bakalım hiç kusur var mı? Bir an gözlerimizin çenemizin altında olduğunu düşünelim. Veya burun delikleri ile kulak deliklerini yer değiştirdiğini düşünelim. Ne kadar komik bir duruma düşeriz değil mi? Oysa bu organlar başımız üzerine o kadar estetik biçimde yerleştirilmiştir ki o mükemmelliğe ancak hayranlık duyulabilir.

Şimdi de gökyüzüne bakalım. Gökte yüz binlerce cisim var. Bütün gök cisimleri tesbih tanesi gibi dizilmişler. Uzayda büyük bir hızla dönüyorlar. Aralarına mükemmel bir denge konulmuş. İtme ve çekme kuvveti sayesinde birbirine çarpıyorlar. Birbirlerine yol veriyorlar. Birbirinin hareketini tamamlıyorlar. Gökyüzünü güzel bir seyirlik haline getiriyorlar. Geceleri gökyüzüne bakınca şunu rahatlıkla görebiliriz: Gökte mükemmel iş yapan Biri var. Güneşe, yıldızlara ve gezegenlere emreden, onları bir daire etrafında döndüren Biri var. Binlerce ışık yılı ötede havai fişek gösterileri var.

Yüce Allah'ın bir işi, diğer bir işine engel değildir. Hiçbir icraat diğerinin aleyhine işlemiyor. Birinin işleyişi diğerinin işleyişini engellemiyor. Bütün bu işler Hâkim isminin cîveleridir.

Hâkim isminin icraatlarına bakarak şunu da rahatlıkla söyleyebiliriz. Allah vardır ve birdir. Eşi benzeri yoktur. İşlerinde büyük bir bilim, sanat ve hikmet vardır.

Metin : Kâmil kuvvet ve tam iktidar sahibi.

Veli : Kendisine inananların dost ve yardımcısı olan, kâinatın ve mahlukların işlerini tekeffül eden.

Hamid : Her türlü hamd ve övgüye lâyık olan.

Muhsil : Her şeyi bir bir sayıp hifz eden.

Ben Namaza Durunca

Necla GÜNAY

Ben namaza durunca,
Melekler hep gelirmiş;
Etrafımda bekler;
Bana imrenirlermiş.

Ben namaza durunca,
Tomurcuklar çatlarmış;
"Bir çocuk secde etti."
Diye çiçek açarlarmış.

Ben namaza durunca,
Secadem sevinirmiş
Peygamberim işitir,
Bana dua edermiş.

Ben namaza durunca,
Şeytan hırstan ağlarmış;
Allah'im razı olur,
Cennetini açarmış.

Namaz

Namaz dua, niyaz, yakarış gibi anlamlara gelir. Rab-bimize sevgi ve saygımızı göstermemize yardımcı olan ibadetlerden biridir. Namaz akıllı ve erenlik çağına gelmiş her Müslümana farzdır. Yüce Rabbimiz, Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde namaz kılmamızı emretmiştir.

SUYLA AKAN GÜNAHLAR

İslamiyet'in ilk dönemleriydi. Medine halkından Amr adında biri Mekke'de yeni bir dinin ortaya çıktığını duymuştu. Bu dini çok merak ediyordu. Bu dini ve peygamberini tanımak için Mekke'ye doğru yola koyuldu. Oraya vardığında da ilk iş olarak Hazreti Muhammedî (sallallahü aleyhi vesellem) buldu. O sıralar Efendimiz, İslâm'ı gizlice yaymaya çalışıyordu. Amr, O'nu bir süre izledi. O'nun davranışlarının, sözlerinin ve Kur'an'dan okuduğu ayetlerin bir benzerini daha önce hiç duymamıştı. Hemen Müslüman oldu ve Mekke'de biraz

daha kalarak İslâm hakkında temel bilgileri öğrendi. Sonra da oradan ayrılarak memleketine döndü. Daha sonra Müslümanlar, Mekke'den Medine'ye hicret ettiler. Peygamberimizin Medine'ye gelişinden sonra Amr, hemen Ö'nun ziyaretine geldi.

- Ey Allah'ın Resûlü! Beni hatırladınız mı, dedi.

Kâinatın Efendisi:

- Evet! Sen bana Mekke'de gelen kişi değil misin, diye cevap verdi. Bunun üzerine Amr:

- Evet, ey Allah'ın Resûlü! Allah'ın sana öğrettiği ve benim bilmediğim şeylerden haber ver.

Meselâ bana namazdan bahset, dedi.

Peygamberimiz de hangi vakitlerde, nasıl namaz kılacağını ona öğretti. Amr:

- Ya Resûlallah! Bana abdestin nasıl alınacağını da açıklasanz, deyince Efendimiz şöyle buyurdular:

- Sizden kim abdest suyunu hazırlar, ağzına ve burnuna su verirse; mutlaka yüzünden, ağzından, burnundan bu azalarla yaptığı hataların günahı dökülür. Sonra Allah'ın emrettiği şekilde yüzünü yıkarsa, yüzünün etrafından akan su ile birlikte yüzü ile işlediği günahlar dökülür. Sonra dirseklere kadar kollarını yıkayınca, ellerinin günahları su ile birlikte parmak uçlarından dökülür gider. Sonra başını mesh edince, başının günahları saçlarının etrafından su ile birlikte akar gider. Sonra topuklarına kadar ayaklarını yıkayınca ayaklarının günahları, parmak uçlarından su ile birlikte akar gider. Sonra kalkıp namaz kılar, Allah'a hamd ve senada bulunup kalbinden Allah'tan başkasının korku ve muhabbetini çıkarırsa, annesinden doğduğu gündeki gibi olur. Bütün günahlarından annir.



NAMAZA HAZIRLIĞIN ŞARTLARI

- Hangi namaz kılınacağını belirtmektir.
- Kılınacak namazın zamanının gelmiş olmasıdır.
- Namazda iken örtülmesi gereken yerleri örtmektir.
- Namaz için abdest almaktır.
- Kibleye (Kabe'ye) yönelmektir.
- Namaz kılınacak yerin ve giysilerimizin temiz olmasıdır.

NAMAZI BOZAN ŞEYLER

1. Mazeretsiz olarak namazın farzlarından birini veya daha fazlasını terk etmek.
2. Namazda konuşmak.
3. Namazdayken bir şey yemek içmek.
4. Namazda kendisinin duyacağı kadar gülmek.
5. Secde ederken veya secdede iken iki ayağı birden yerden kaldırmak.
6. Göğsü kbleden başka bir yöne çevirmek.
7. Namazın adabına aykırı şekilde; göreni, kişinin namazda olduğundan şüpheye düşürecek hareketler yapmak. Meselâ namaz kılarken çorap giymek.
8. Namazda iken birine selâm vermek veya selâm veren birinin selâmını almak.
9. Dünyevî maksatlar veya sıkıntılar sebebiyle sesli olarak ağlamak. Ahireti ve günahlarını hatırlayarak, Allah korkusu ile ağlamak namazı bozmaz.
10. Sabah namazını kılarken güneşin doğması.
11. Namazda iken bayılmak.
12. Kur'ân-ı Kerim'i manası değişecek derecede yanlış okumak.
13. Namazda iken abdestin bozulması.
14. Bir rekât içinde üç kere birini anınca vücudunu kaçırmak.

SEHİV (YANILMA) SECDESİ NEDİR?

Sehiv secdesi, bir namazın hatalı kınması hâlinde bu hatayı düzeltmek amacı ile namazın sonunda yapılan secdedir. Eğer farzlardan biri veya birkaçı terk edilirse namazın geçerli olması için sehiv secdesi yeterli olmaz. Namaz bozulur ve namazı yeniden kılmak gerekir. Eğer farzlardan biri yanılarak geciktirilirse veya vaciplerden birisi yanılarak terk edilirse ya da geciktirilirse sehiv secdesi yapmak gerekir.

Namazda hata yapmış olan kişi, son oturuşta Ettehiyyâtü'yü okuduktan sonra iki tarafına selâm verip hemen ardından "Alahü Ekber" diyerek iki defa secdeye gider. İkinci secdeden sonra oturur ve yeniden Ettehiyyâtü'yü, salâvat ve duaları okuyarak selâm verir. Böylece sehiv secdesi yerine getirilmiş olur. Namaz, cemaatle kılınıyorsa ve imam hata yapar da sehiv secdesi yapması gerekirse, sadece sağına selâm verip hemen sehiv secdesi yapar. Bu, soluna selâm verdiği takdirde bazı kimselerin namazdan çıkmasını önlemek içindir. Cemaat de imamın sehiv secdesine uyarak onunla beraber sehiv secdesi yapar. Sehiv secdesi yapmanın kendisi de vaciptir. Vacibin terk edilmesi ise namazı bozmaz. Böyle olunca sehiv secdesi gerektiği hâlde, sehiv secdesini yapmayan kimsenin namazı yine de geçerlidir.

DUA VE SÜRELER

RABBENÂ ÂTİNÂ

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً
وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

Ey bizim Kerîm Rabbimiz! Bize bu dünyada da iyilik ve güzellik ver, ahirette de iyilik ve güzellikler ver ve bizi cehennem azabından koru.

RABBENAĞFİRLİ

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

Ey Rabbimiz! Beni, annemi, babamı ve bütün müminleri hesabın görüleceği günde affeyle.

DUA ÜFKÜ

Ey, her zaman güzellikler yaratıp,
çirkinlikleri örten
ve en çirkin görünen şeyleri dahi izafi güzelliklerde bezeyen
Güzeller Güzeli!

Gönüllerimizi güzellik duygularıyla mamur kıl
ve bize her zaman güzel kalmanın yollarını göster!

KUREYŞ SÜRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِلَّا يَلَافِ قُرَيْشٍ ۝ إِذَا لَافِ فِيهِمْ رِحْلَةَ الْهُتَاءِ وَالصَّيْفِ ۝
فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۝ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ
وَأَمَّنَّهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۝

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Kureyş'in güven ve barış anlaşmalarından faydalanmalarını sağlamak için,
2. Kış ve yaz seferlerinde faydalandıkları anlaşmaların kadrini bilmiş olmak için,
3. Yalnız bu Ev'in (Kâbe'nin) Rabbine ibadet etsinler.
4. Kendilerini açlıktan kurtarıp doyuran, korkudan emin kılan Rabb'lerine kulluk etsinler.

Kureyş Sûresi ile ilgili Kısa bilgiler

1. İlk ayetinde Kureyş'ten bahsettiği için bu isim verilmiştir.
2. Toplam 4 ayettir.
3. Fil suresindeki konu ile bağlantılı olup onun devamı gibidir.
4. Kabeye sahip çıkıp onu korumaları sebebiyle Kureyş'in nasıl olduğu nimetleri bildirilmektedir.



İLGİNÇ BİLGİLER

- Yüce Allah bizim için gündüz ve geceyi yaratmış ki gündüzleri çalışalım, geceleri de dinlenelim diye.
- Geceleri dinlenmeye geçtiğimizde vücudumuzla bizi dinlendirecek hormonlar salgılanır.
- Dünyanın kendi etrafında dönüşüyle gece ve gündüzler; güneşin etrafında dönüşüyle ve eksen eğikliği sayesinde de mevsimler oluşur.
- Mevsimler kuzey ve güney yarım kürelerde birbirinin tam tersidir. Yani kuzeyde yaz yaşanırken güneyde kış; kuzeyde ilkbaharken güneyde sonbahardır.
- Dünyanın kendi etrafında dönüşü sırasında oluşan okyanus akıntılan ve değişik hava akımları birçok hayvan türünün göç yollarını bulmasını sağlar.
- Bütün bunlar olurken Dünyamız bir füze kadar hızlı yol almakta ama bir anne kucak kadar da güvende olmamızı sağlayan bir yapıdadır. Bütün bu düzen içerisinde hey şeyin insana hizmet ettirildiğini görmek, anlamak, düşünmek ve tekrar yeni şeyler görmek bizlere çok şey kazandıracaktır.



DEĞERLENDİRME TESTİ



1. "Yola Düşen Kalp" adlı hikayede Ahmet Bey aldığı bayramlıkların kime veriyor?

- A. Hanımına ve çocuklarına
- B. Mahalle komşularına
- C. Eş, dost ve akrabalarına
- D. Yolda gördüğü fakir aileye

2. "Tetik Parmağı" adlı çizgi hikayedeki kahramanın tüfeği neden ateş almıyor?

- A. Mermiler ıslanmış
- B. Mermi bitmiş
- C. Kahramanın parmağı kopmuş.
- D. Tüfek anızalanmış

3. Aşağıdakilerden hangisi hasta ziyareti adabına uygun değildir?

- A. Ziyareti kısa tutmalıyız
- B. Hastaya moral vermeliyiz
- C. Üzüleceği bir şey anlatmamalıyız
- D. Hasta yoğun bakımda ise mutlaka görmeliyiz.

4. Aşağıdaki hadистерden hangisi alçak gönüllü olmamız gerektiğini belirtiyor?

- A. Kalbinde zerre kadar kibir bulunan cennete giremez
- B. Hayırlı işlerde acele ediniz
- C. İyilik hususunda yarışınız
- D. Temizlik imandandır

5. Bildiğimiz anlamdaki ilk ezanı kim okumuştur?

- A. Abdullah İbn Zeyd (radiyallahü anh)
- B. Hazreti Bilal (radiyallahü anh)
- C. Hazreti Abdullah (radiyallahü anh)
- D. Hazreti Osman (radiyallahü anh)

6. "Üç Filtre" adlı çizgi hikayedeki üç filtreye nedir?

- A. Gerçek, iyilik, faydalılık
- B. Arkadaşlık, kardeşlik, muhabbet
- C. Dedikodu, gıybet, iftira
- D. Bilgi, görgü, nezaket

7.

"Dünyamızın uydusudur. Kütleli dünyamızın sekizde biri kadardır. Dünyamıza 384.000 kilometre uzaktaadır. Dünya ile birlikte Güneş'in etrafında döner."

Yukarıda anlatılan gök cisimleri aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Samanyolu
- B. Merkür
- C. Venüs
- D. Ay

8.

"Yüce Allah'ın iş ve icraatlarında mükemmel bir nizam ve uyum vardır. Onun işlerinde herhangi bir eksiklik ve kusur yoktur. Hiçbir icraat diğerinin aleyhine işlemiyor. Birinin işleyişi diğerini engellemiyor. Bütün bu işler isminin cilveleridir."

Yukarıdaki boşluğa Allah'ın Güzel İsimlerinden hangisi gelmelidir?

- A. velî
- B. hakim
- C. muhi
- D. hamid

9.

Aşağıdakilerden kaç tanesi namaza hazırlığın şartlarındanadır?

- a. hangi namazı kılacağını belirtmek
- b. kılınacak namazın zamanının gelmesi olması
- c. namazda iken örtülmesi gereken yerleri örtmek
- d. namaz için abdest almak
- e. kibleye yönelmek
- f. namaz kılınacak yerin ve giysilerimizin temiz olması

- A. 6
- B. 5
- C. 4
- D. 4



DÜŞÜNÜREN TESTLER

Meleğin ışıktan ellerine tutundum usulca. Yıldızlardan geçtik. Ay'ı, gezegenleri, kuyruklu yıldızları, meteorları, uzayın masma- vi aydınlığını geçtik. Yıldızların ötesine ka- dar sürüp gitti yolculuğumuz. Rengörenk yıldız yağmurları içindeydik. Elimiz, yüzü- müz ışıkla aydınlanıyordu. Helozonik bir yıldız kümesinin içine düştük sonra. Bir tüy kadar hafifim. Bir yıldız kadar özgür- düm. Bir melek kadar mutluydum.

1. Yukarıdaki metne göre, yazarın hayali yolculuğu nereye kadar sürmüştü?

- A. Ay'a kadar
- B. Kuyruklu yıldız çevresine kadar
- C. Yıldızların ötesine kadar
- D. En uzaktaki gezegene kadar

Öğretmenlerimi seviyorum. Hepsi başka türlü iyi. Kimi güler yüzlü iyi. Kimi çok bil- len iyi, kimi de çok ciddi iyilerden. Bazen azarlandığım oluyor tabii. Ama neyse ki öğretmenlerim çabuk unutuyorlar. Elle- rindeki kâğıtlardan, kitaplardan bir şeyler anlatıyor ve konuları yetiştirmeye çalıştık- larını söylüyorlar. Öğrenmemiz gereken çok şey varmış. Meselâ hayat bilgisi bun- lann başında geliyor. Ben ewenin sırlarını, yıldızların ötesini, gerçek hayatın bilgisini merak ediyorum.

2. Parçaya göre, aşağıdakilerden hangi- sinin doğruluğundan söz edilemez?

- A. Çocuk, bütün öğretmenlerini iyi yanla- rıyla düşünüp sevmektedir.
- B. Çocuğun, öğretmenlerini az sevdiği bellidir.
- C. Öğretmenler konuları yetiştirmek için gayret etmektedirler.
- D. Çocuğun öğrenmek istediği şey, onun zihninde tasarladığı gerçek hayatın bilgisidir.

Nasıl da unutmuşum. Evet evet, dua ede- lim. Belki Allah bize başışlar. Allah, hiç- bir duayı geri çevirmezmiş. Hakkımızda hayırlı ise kabul edermiş. Biz hakkımızda neyin hayırlı olduğunu bilmediğimizden, olur olmaz şeyler istemiştik. Oysa ki Al- lah, her şeyi bildiği için, hayırlısı neyse onu vermiş. Biz de istediğimiz olmadı, öyleyse duamız kabul edilmedi sonıme- şiz. Şakir Hocam bir güzel anlattıydı. Ha- tırladım. Dua edelim anneciğim.

3. Yukarıdaki metinden hangi sonucu çı- karamayız?

- A. Çocuk ve annesi, ölmek üzere olan bir hasta için dua edecekler.
- B. Duada istediklerimizin olmaması, du- anın kabul edilmediği anlamına gel- mez.
- C. Allah, her duaya cevap verir, bizim için daha iyi olan neyse onu lütfeder.
- D. Her insan, kendisi hakkında neyin ha- yırlı olup olmadığını çok iyi bilir.

Allah'ım,
Alınca beni yanına
Öyle güzel ol ki
Bir kuş uçuverdi desinler,
Uçuverdi bir kuş cennete...
Ve konu
Gül-i Muhammedî bahçesine.

4. Aşağıdakilerden hangisi, şiirde şairin, Allah'tan istedikleri arasında gösterile- mez?

- A. Bir kuşun cennete uçması gibi güzel bir ölüm
- B. Cennette Peygamberimiz Hzreti Mu- hammed ile birlikte olmak
- C. Hayatının bundan sonraki kısmını bir kuş olarak geçirmek
- D. Allah'ın huzuruna varmak

5. Yüce Dinimiz İslam'da, "bin aydan daha hayırlı" olarak anlatılan kutsal gecemiz hangisidir?

- A. Kadir Gecesi
B. Miraç Gecesi
C. Berat Kandili
D. Mevlid Kandili



6. Aşağıdaki bayramlarımızdan hangisinde komşularımıza, yakınlarımıza, fakir ve kimsesizlere et ikram edilir?

- A. Ramazan Bayramı
B. Zafer Bayramı
C. Kurban Bayramı
D. Hidrellez Bayramı



7. "Cuma günü" ile "Cuma namazı" arasında bir ilişki vardır. Aynı ilişki Ramazan ayı ile aşağıdakilerden hangisi arasındadır?

- A. teravih
B. hac
C. sadaka
D. zekât

8. Aşağıdakilerden hangisi Ramazan ayı ve oruçla ilgili bir terim değildir?

- A. iftar
B. sahur
C. teravih
D. mevlid

9. Müslümanları "namaza davet etmek için" minarelerden okunan makamla güzel sözlere ne ad verilir?

- A. ezan
B. kamet
C. ilâhi
D. Kur'an-ı Kerim

10. Aşağıdakilerden hangisi camilerimizin bölümlerinden değildir?

- A. kürsü
B. minber
C. mihrap
D. mutfak

11. Dua etmekle ilgili aşağıdaki davranışlardan hangisi uygun değildir?

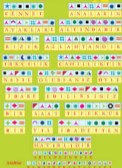
- A. Hastalandığımızda şifa istemek için dua etmek
B. Sınavlarda başarılı olmak için dua etmek
C. Öfkelendiğimiz bir arkadaşımızın kötülüğü için dua etmek
D. Sevinçli anlarımızda şükrederek dua etmek

12. "Günün her anında ve temiz olan her yerde dua edilebilmektedir." Bu bilgi-den yola çıkarak Rabbimizle ilgili aşağıdaki gerçeklerden özellikle hangisini hatırlarsınız?

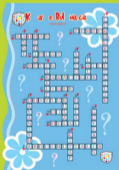
- A. Yüce Allah'ın bazı peygamberlere kitap gönderdiğini
B. Bütün canlıların ihtiyacı olan hava, su ve gıdaları O'nun verdiğini
C. Yüce Allah'ın her şeyi işittiğini ve bildiğini
D. Her güzel işe besmele ile Allah'ın adını söyleyerek başlamamız gerektiğini

BİRİNCİ BÖLÜMÜN ÇÖZÜMLERİ

BADİS BİLMİŞİ



Harfler: İ S K A N C A H İ L İ K T İ R N A S I L D E Ğ E R L İ Ö T E İ P A R I E D İ L İ Ş İ N İ Z B İ R S A K I İ L İ K K U R V İ L İ B A D İ T İ N H A Y A T L I D I R İ S K A N C A H İ L İ K T İ R



Bilmece Bildirmece Cevaplar

Tipatip Aynı

3 ve 5 numaralı resimler birbirini aynadır.

Acaba Kim

Hı. Öner edileli olmasıyla bilirik.

Farklı Sözcük

Hoc, Hz, Muaz, Yardım, Hods.

Labirent



Çevre. Bayraklarını ayarar edelim.

Eksik Sayı



Harfleri Ayır



Fark Bulmaca



Değiş Cevaplar

Soruhan tamamını doğru bilen, Mehmet'le

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	B	C	D	C	C	D	B	B	B

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	D	B	A	A	C	B	A	D	B

İKİNCİ BÖLÜMÜN ÇÖZÜMLERİ

BİLMECE BULMACA



K a r e B u l m a c a



Değerlendirme Testi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	B	B	A	C	A	D	B	B	C

Düğüdüdüren Testler

1	2	3	4	5	6	7	8
B	D	D	C	C	D	C	D

Bilmeceler Bildirmece

CEVAPLAR

EŞİNİ BUL

"E" ve "E" birbirinin eşidir.

FARK BULMACI



KİŞE'NİN DİŞİ

Alışkın benî anne ve babamı kardeşlerimi ve Müzümün kitaplarından konu.

GÜZEL BİR SÖZ

Güzel gören güzel düşünür, güzel düşünün hayranından lezzet alır.

SAYILAR

Aktarı sayı, birteki pekin köpe kızgının kardeşidir. Öyleyse sana isretti yere 25 getirilmelidir.

HARF DEĞİŞTİRME



LABİRENT



Cümle: Namaz dinin dirliğidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜMÜN ÇÖZÜMLERİ

BADİS SÖZÜMÜNE

MEMİN KARDESİNİ BİR

DAVYANIN SİNGİN

SOLAYI KINAYAN KENDİSİ

AYNI DURUMA DÜŞMEDEN ÖLMEZ

MEMİN MEMİNİN AYNAĞIDIR

İSLAM ÖZEL AHLAKTIR

A B C D E F G H I G

Harfler:

K L M N O P R S T U V Y Z J

Kare Bulmaca



Değerlendirme Testi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	B	D	D	D	B	A	A	B	C

Düğüdüren Testler

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
C	D	A	A	C	D	D	D	C	D	D

Bilmece Bildirmece

Cevaplar

Şeyin Çözümü

Şeyin, sorularda bulunmayan diğer cevaplarıdır.

Sözcükler



3

Şeyin Çözümü

All sorularda bu karede bulunan şeyler sorularda yok, sorularda bulunan karedeki şeyler sorularda olmayabilir. Örneğin, soru sorularda 5 yaşında.

Şeyin Çözümü

KELME İ TEPEDİ

Labirent



Kare Bulmaca



Şeyin Çözümü



DÖRDÜNCÜ BÖLÜMÜN ÇÖZÜMLERİ

BADİS BÖLMÜCE

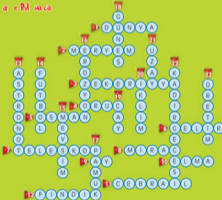
KALBİNDE ZERRE KADAR KIBIR OLAN CENNETE GİREMEZ

HAYIRLI İŞLERDE ACELE EDİN

İŞÇİNİN ÖCRETİNİ ALNININ TERİ KURUMADAN ÖDEYİN

İYİLİK HUSUSUNDA YARIŞINIZ

Karışık Bulmaca



Değerlendirme Testi

1	2	3	4	5	6	7	8	9
D	C	D	A	B	A	D	B	A

Düşündüren Testler

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
C	B	D	C	A	C	A	D	A	D	C	C

Bilmeceler Bildirmece

Cevaplar

Fark Bulmaca



Farklı Sözcük

- a: Kible
- b: Albatro
- c: İbar
- d: Kurban

Yan-Yak

HIZ ERLEMEK

Labirent



Min Bulmaca



Bir Hadis

Ben Gızel Ahlakı Tamamlamak İçin Gönderildim

Sözcük Bul

hazırOlunmad